

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1946:56
FINANSDEPARTEMENTET

1944 ÅRS SKATTESAKKUNNIGA

II

BETÄNKANDE

MED FÖRSLAG ANGÅENDE

IDROTTSAMMANSLUTNINGARS
BESKATTNING FÖR
INKOMST

STOCKHOLM

1946

Statens offentliga utredningar 1946

Kronologisk förteckning

1. Betänkande angående rundradion i Sverige. Dess aktuella behov och riktlinjer för dess framtida verksamhet. Norstedt. 167 s. **K.**
2. Dödfödheten och tidig dödligheten i Sverige. Dess samband med nativitetssminskningen och dess förhållande vid olika former av förlösningsvård samt dess socialmedicinska och befolkningspolitiska betydelse. Av C. Gyllensvärd, Beckman. 115 s. **S.**
3. Betänkande med förslag till ändrade grunder för flottningsslågstiftningen m. m. Hægström. 99 s. **Jo.**
4. Betänkande med förslag angående uniformspliktens omfattning för viss personal vid försvarsväsendet. V. Petterson. 59 s. **Fö.**
5. Betänkande om barnkostnadernas fördelning med förslag angående allmänna barnbidrag m. m. V. Petterson. 351 s. **S.**
6. Betänkande om barnkostnadernas fördelning med förslag angående allmänna barnbidrag m. m. Bilagor. Beckman. 153 s. **S.**
7. Betänkande och förslag rörande åtgärder för att begränsa antalet kontraktsanställt manskap inom krigsmakten. Beckman. 136 s. **Fö.**
8. 1941 års lärarlönesakkunniga. Betänkande med förslag till boställsordning för folkskolans lärare m. m. Marcus. 146 s. **Fi.**
9. 1945 års universitetsberedning. 1. Docentinstitutionen. Hægström. 62 s. **E.**
10. Betänkande med förslag till omorganisation av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen m. m. Katalog- o. Tidskriftstryck. 217 s. **K.**
11. 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar. 4. Skolpliktstidens skolformer. 2. Folkskolan. A. Allmän del. Idun. 341 s. **E.**
12. Betänkande om tandläkarutbildningens ordnande m. m. Del 1. Beckman. 216 s. **E.**
13. Investeringsutredningens betänkande med utredning rörande personal- och materielresurser m. m. för genomförande av ett arbetsprogram enligt utredningen tidigare framlagt förslag. Marcus. 72 s. **Fi.**
14. 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar. 4. Skolpliktstidens skolformer. 4. Realskolan. Praktiska linjer. Idun. 193 s. **E.**
15. 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar. 4. Skolpliktstidens skolformer. 2. Folkskolan. B. Förslag till undervisningsplaner. Idun. 253 s. **E.**
16. Betänkande angående forsknings- och försöksverksamheten på jordbrukets område i Norrland. V. Petterson. 133 s. **Jo.**
17. Den familjevårdande socialpolitiken. Beckman. 132 s. **S.**
18. PM angående utvecklingsplanering på jordbrukets område. Marcus. 252 s. **Jo.**
19. Betänkande med förslag rörande den ekonomiska försvarsberedskapens framtida organisation. Idun. 92 s. **Fö.**
20. Betänkande angående den centrala organisationen av det civila medicinal- och veterinärväsendet. Idun. 361 s. **S.**
21. Betänkande med utredning och förslag angående rätten till arbetstagares upplifningar. Norstedt. 71 s. **Ju.**
22. Betänkande med förslag till ordnande av kreditgivnings- och rådgivningsverksamhet för hantverk och småindustri samt bildande av företagarnämnder. Marcus. 144 s. **H.**
23. Socialvårdskommitténs betänkande. 12. Utredning och förslag angående moderskapsbidrag. Beckman. 115 s. **S.**
24. Kommitténs för partiell arbetsföra betänkande. 1. Förslag till effektiviserad kurators- och arbetsförmedlingsverksamhet för partiell arbetsföra m. m. Katalog- o. Tidskriftstryck. 200 s. **S.**
25. Betänkande med förslag till lag med särskilda bestämmelser om upplifningar m. m. av betydelse för rikets försvar. Norstedt. 37 s. **Ju.**
26. Betänkande angående tjänstepensionsförsäkringens organisation. Marcus. 71 s. **H.**
27. Betänkande med förslag till investeringsreserv för budgetåret 1946/47 av statliga, kommunala och statsunderstödda anläggningsarbeten. Marcus. vij, 378 s. **Fi.**
28. Bilagor till betänkande med förslag till investeringsreserv för budgetåret 1946/47 av statliga, kommunala och statsunderstödda anläggningsarbeten. Marcus. 95 s. **Fi.**
29. 1943 års jordbrukstaxeringsakkunniga. Betänkande med förslag till ändrade bestämmelser i fråga om taxering av inkomst av jordbruksfastighet samt lag om jordbruksbokföring. Marcus. 282 s. 3 bil. **Fi.**
30. Socialutbildningsakkunniga. 2. Utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m. Hægström. 127 s. **E.**
31. 1940 års skolutredningens betänkanden och utredningar. 6. Skolans inre arbete. Synpunkter på fostran och undervisning. Idun. 194 s. **E.**
32. Betänkande med förslag till förordning angående allmänt kyrkomöte m. m. Hægström. 161 s. **E.**
33. Försäkringsutredningen. Förslag till lag om försäkringsrörelse m. m. 1. Lagtext. Norstedt. iv, 150 s. **H.**
34. Försäkringsutredningen. Förslag till lag om försäkringsrörelse m. m. 2. Motiv. Norstedt. vj, 441 s. **H.**
35. Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdda krisen. Del 6. Tiden juli 1944—juni 1945. Idun. 476 s. **Fö.**
36. Parlamentariska undersökningskommissionen angående flyktingärenden och säkerhetstjänst. 1. Betänkande angående flyktingars behandling. Beckman. 500 s. **S.**
37. Socialvårdskommitténs betänkande. 13. Förslag angående folkpensioneringens administrativa handhavande m. m. V. Petterson. 114 s. **S.**
38. Betänkande med förslag rörande officersutbildningen inom armén m. m. Hægström. xijj, 504 s. **Fö.**
39. Den svenska växtodlingens utvecklingstendenser samt dess inriktande efter kriget. Idun. 106 s. **Jo.**
40. Betänkande angående hantverkets och småindustriens befrämjande. Marcus. 192 s. **H.**
41. Betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m. Marcus. 430 s. **Jo.**
42. Riktlinjer för den framtida jordbrukspolitiken. Del 1. Idun. 282 s. **Jo.**
43. Betänkande med förslag till verkstadsorganisation för väg- och vattenbyggnadsväsendet. Sv. Tryckeri AB. (2) 105 s. **K.**
44. Sakkunniga angående arbetsförmedlingens organisation. Del 1. Den offentliga arbetsförmedlingen under krigsåren. V. Petterson. 390 s. **Fi.**
45. Betänkande med förslag till åtgärder för främjande av rindhästaveln m. m. Norstedt. 94 s. **Fö.**
46. Riktlinjer för den framtida jordbrukspolitiken. Del 2. Idun. 606 s. **Jo.**
47. Rationalitetsvariationerna inom det svenska jordbruket. Av L. Nannesson. Idun. 84 s. **Jo.**
48. 1945 års lönekommitté. 1. Betänkande med förslag till statliga löneplaner m. m. Marcus. 240 s. **Fi.**
49. Ärvdabalksakkunnigas förslag till föräldrabalk. Norstedt. 192 s. **Ju.**
50. Betänkande med förslag till nyorganisation av kyrkomusikerbefattningarna m. m. Del 2. Sv. Tryckeri AB. iv, 216 s. **E.**
51. Sakkunniga angående arbetsförmedlingens organisation. Del 2. Den offentliga arbetsförmedlingens framtida organisation. Motiv och förslag. V. Petterson. 189 s. **Fi.**
52. Socialvårdskommitténs betänkande. 14. Utredning och förslag angående ålderdomshem m. m. Beckman. 88 s. **S.**
53. Betänkande om befolkningspolitikens organisation m. m. Beckman. 70 s. **S.**
54. Utredning angående reglering av den territoriella församlingsindelningen i Stockholm. Av E. Schalling. V. Petterson. 254 s. **E.**
55. Utredning rörande sexualundervisningen i högre skolor jämte förslag till handledning i sexualundervisning för lärare i högre skolor. Hægström. 103 s. 4 pl. **E.**
56. 1944 års skattesakkunniga. 2. Betänkande med förslag angående idrottsammanslutningars beskattning för inkomst. V. Petterson. 198 s. **Fi.**

Anm Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1946:56
FINANSDEPARTEMENTET

1944 ÅRS SKATTESAKKUNNIGA

II

BETÄNKANDE

MED FÖRSLAG ANGÅENDE

IDROTTSAMMANSLUTNINGARS
BESKATTNING FÖR
INKOMST

VICTOR PETTERSONS BOKINDUSTRIAKTIEBOLAG
STOCKHOLM 1946

STATENS OFFENTLIGA TRYCKERIEN 1912

HÖGSKOLEN I UPPSALA

II

BETÄNKANDE

ÖFR FÖRSLAG

IBROTTSAMMANSLUTNINGARS

BESKÄTTNING FÖR

INKOMST

STATENS OFFENTLIGA TRYCKERIEN 1912

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Finansdepartementet.

Härmed få 1944 års skattesakkunniga, som den 23 december 1943 tillsatts med uppdrag att inom finansdepartementet biträda med vissa kommunal-skattefrågor, överlämna sitt andra betänkande med utredning och förslag angående idrottssammanslutningars beskattning för inkomst.

Vid utarbetandet av detta betänkande har såsom sekreterare tjänstgjort sakkunnigledamoten, landskamreraren *C. J. Bergstedt*. Det statistiska materialet har sammanställts och redigerats av taxeringsrevisorn *O. Östman*, vilken jämväl tagit del i utarbetandet av de sakkunnigas förslag.

Stockholm den 31 mars 1946.

A. J. BÄRG

CARL BERGSTEDT

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

Förslag

till

lag om ändring av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla följande ändrade lydelse:

Anvisningar.

till 20 §.

1. Vid beräkning av inkomsten från särskild förvärvskälla skola avräknas alla omkostnader för intäkternas förvärvande och bibehållande, även sådana som jämväl främjat andra intressen än den skattskyldiges förvärv av intäkter. Sålunda må exempelvis från en idrottsammanslutnings intäkter av förvärvsverksamhet, som består i anordnande av idrottstävlingar eller försäljning av idrottsmärken, avdragas icke blott direkta omkostnader i samband med avhållandet av tävlingar eller tillhandahållandet av märken utan även omkostnader för idrottsmateriel, instruktions- och träningsverksamhet, propaganda- och upplysningsverksamhet, administration o. dyl., vilka varit ägnade att förbättra resultatet av förvärvsverksamheten. Att dylika omkostnader tillika främjat sammanslutningens ideella syften må icke anses inverka på deras egenskap av avdragsgilla omkostnader i förvärvskällan.

Till skattskyldigs — — — 46 § 2 mom.

2. Hemmavarande barn — — — 65 §).

3. Såsom allmänna — — — heller skogsvårdsavgift.

4. Angående vad — — — andra förvärvskällor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1947.

¹ Senaste lydelse av anvisningarna till 20 § se SFS 1938:368.

MOTIV

KAPITEL I.

**De sakkunnigas uppdrag med avseende å ideella
föreningars beskattning.**

Enligt det de sakkunniga meddelade uppdraget hava de sakkunniga haft att taga under överbägande följande framställningar rörande ideella föreningars beskattning, nämligen:

1) en den 25 maj 1939 till chefen för finansdepartementet inkommen, till kommunalskatteberedningen överlämnad framställning från Svenska missionsförbundet, Evangeliska fosterlandsstiftelsen och Sällskapet svenska baptistmissionen angående vissa religiösa föreningars ställning i beskattningshänseende;

2) en den 30 juni 1942 till kommunalskatteberedningen ingiven skrift från Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund angående beskattning av idrottsorganisationer; samt

3) en till de sakkunniga överlämnad underdånig framställning den 30 juni 1944 från Folkpartiets ungdomsförbund om sådana ändringar av skatteförfattningarna att föreningar för friluftsliv, idrott och gymnastik samt ideella, religiösa och politiska ungdomsföreningar befriades dels från inkomstskatt för all sin verksamhet och dels från nöjesskatt för uppvisningar och tävlingar i icke-professionell idrott samt för tillställningar i övrigt av fosterande eller i god mening underhållande karaktär.

Vid samråd med den samtidigt med de sakkunniga arbetande dissenterlagskommittén, vilken haft under utredning bl. a. spörsmålet om de religiösa sammanslutningarnas rättsliga ställning, har det befunnits lämpligt att jämväl frågor rörande sådana sammanslutningars beskattning behandlades av kommittén. Efter att hava inhämtat medgivande från chefen för finansdepartementet hava de sakkunniga fördenskull överlåtit till dissenterlagskommittén att verkställa utredning rörande de religiösa sammanslutningarnas beskattning och till densamma överlämna visst införskaffat material för en sådan utredning.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit hava de sakkunniga begränsat sina utredningar rörande de ideella föreningarnas beskattning till sammanslutningar med idrottsliga syften, vilka i vårt land genomgående hava rättslig

karaktär av ideella föreningar. I den till de sakkunniga hänskjutna framställningen från Folkpartiets ungdomsförbund avses visserligen även ideella, religiösa och politiska ungdomsföreningars beskattning, men spørsmålet härom, som berörts av ungdomsvårdskommittén, har icke lämpligen ansetts böra bliva föremål för någon särskild behandling av de sakkunniga. De sakkunnigas överväganden och förslag rörande idrottssammanslutningarnas beskattning äga emellertid i stor omfattning tillämplighet å ungdomsföreningarnas beskattning liksom å beskattningen av ideella föreningar överhuvud taget. De sakkunnigas ståndpunktstagande angående idrottssammanslutningarnas skatteplikt och inkomstberäkningen för dessa sammanslutningars förvärvskällor är sålunda i viss mån ett uttryck för de sakkunnigas uppfattning rörande motsvarande spørsmål beträffande ungdomsföreningarnas beskattning, ehuru framställningen i betänkandet icke särskilt tager sikte på ungdomsföreningarna såsom grupp betraktade.

Vid behandlingen av idrottssammanslutningarna hava de sakkunniga icke ingått på frågan om deras ställning med avseende å nöjesbeskattningen, oaktat denna fråga berörts i en av de till de sakkunniga överlämnade framställningarna. Nöjesskatten och dess utformning beträffande idrottstillställningar har behandlats av ungdomsvårdskommittén (SOU 1944: 31) och 1944 års nöjesskatteutredning (PM angående ändrade bestämmelser om nöjesskatt) samt blivit föremål för ställningstagande av 1945 års riksdag, varigenom frågan ansetts vara avförd från de sakkunnigas uppdrag.

De sakkunniga hava av antydda skäl inriktat sitt utredningsarbete på idrottssammanslutningarnas direkta beskattning. I fråga om dessa sammanslutningars beskattning för förmögenhet hava de sakkunniga dock icke funnit verkställda undersökningar giva anledning till framläggande av förslag om ändringar i den nuvarande ordningen, vilken befunnits i stort sett tillfredsställande. Sedan idrottssammanslutningarna i rättspraxis medgivits rätt att vid förmögenhetsberäkningen såsom skuld avdraga värdet av förpliktelser att fullgöra framtida prestationer, t. ex. utbetalande av för utdelning mottagna statsmedel och vidtagande av vid statsbidrags erhållande föreskrivna åtgärder och anordningar, är förmögenhetsbeskattningen enligt de sakkunnigas mening riktigt och lämpligt avvägd för dessa sammanslutningar. Icke heller den kommunala fastighetsbeskattningen har syntts erbjuda några särskilda problem beträffande idrottssammanslutningarna, som motiverat dess upptagande till behandling i betänkandet. De sakkunniga hava sålunda endast ansett erforderligt och lämpligt att i betänkandet redovisa sina utredningar och förslag angående idrottssammanslutningarnas beskattning för inkomst vid den statliga inkomst- och förmögenhetsbeskattningen och den kommunala inkomstbeskattningen. På detta område hava förelegat ett flertal svårösta problem, vilka givit upphov till många skattetvister och föranlett idrottsbeskattningsfrågans hänskjutande till de sakkunniga.

Med hänsyn till de speciella förhållanden, som äro utmärkande för idrotts-sammanslutningarnas inkomstförvärv, hava de sakkunniga funnit nödvändigt att i betänkandet lämna en redogörelse för idrottsrörelsens nuvarande verksamhetsformer och allmänna omfattning. Härigenom torde erhållas en bättre inblick i de ekonomiska sammanhang, som äro av betydelse vid bedömandet av frågan om idrottssammanslutningarnas inkomstbeskattning. Även den tidigare utvecklingen i vårt land med avseende å de ideella föreningarnas inkomstbeskattning samt förhållandena i våra nordiska grannländer på ifrågavarande beskattningsområde hava ansetts kunna giva en viss vägledning vid ett ståndpunktstagande i de omhandlade spörsmålen och därför ägnats sammanfattande redogörelser i betänkandet.

KAPITEL II.

Idrottsrörelsen.

Idrottsrörelsens organisation och verksamhetsformer.

Med *idrott* torde i allmänhet förstås utförandet av kroppsövningar inriktade på att nå vissa mätbara resultat. Denna verksamhet kan utövas såväl utan redskap, t. ex. vid löpning, simning och brottning, som med användande av redskap, t. ex. vid stavhopp, skidåkning och tennis. Det väsentliga vid idrott är dock enligt vedertagen uppfattning utövarens personliga, kroppsliga insats, medan de redskap, som förekomma inom vissa idrottsgrenar, ej i nämnvärd grad inverka på resultatet till förmån för den ene eller den andre idrottsutövaren. Huvudsyftet med idrotten är att uppfostra och utveckla människan både fysiskt och psykiskt. Idrotten skall befordra individernas kroppsliga utveckling samt deras karaktärsdaning. Detta sker dels genom idrottsutövarnas träning och dels genom deras deltagande i tävlingar. Tävlingsidrotten är sålunda icke något slutmål för idrottsverksamheten, men den är ett oumbärligt hjälpmedel för idrottens fortbestånd och utveckling.

Gymnastik brukar beskrivas såsom systematiskt ordnade, efter människokroppens behov avpassade kroppsövningar, vilkas mål är att stärka och utveckla människan såväl kroppsligt som andligt. Genom en harmonisk utbildning av människans fysiska färdigheter och karaktärsegenskaper eftersträvas ett sunt behärskande av kropp och själ. Gymnastik bedrivs huvudsakligen genom övningar och uppvisningar. Gymnastiktävlingar förekomma endast i obetydlig omfattning. Till sin allmänna karaktär skiljer sig gymnastiken från idrotten endast därigenom att den icke syftar till att nå direkt mätbara resultat. Den hänföres också ofta till idrott, och då i det följande talas om idrott, avses även gymnastik, såvida icke annat särskilt anges eller framgår av sammanhanget.

Till *sport* brukar begreppsmässigt räknas sådana kroppsövningar för uppnående av vissa mätbara resultat, vari användandet av redskap utgör ett väsentligt moment.¹ Redskapens beskaffenhet är vid olika slags sport av stor betydelse för resultatet, t. ex. vid segel-, motor- och hästsport. Inom sporten tilldraga sig tävlingsresultaten oftast det allt överskuggande intresset, medan anslutningens storlek och verksamhetens allmännyttiga karaktär fram-

¹Jfr bevillningsutskottets betänkande nr 63 vid 1933 års riksdag.

stå såsom faktorer av mera underordnad betydelse. Utmärkande för såväl idrott och gymnastik som sport får anses vara att de resultat, som primärt eftersträvas, icke äro av ekonomisk art.

Uttrycket sport användes emellertid även i en vidsträcktare bemärkelse såsom omfattande jämväl de olika slagen av idrott. Det talas sålunda om simsport, skidsport, skridskosport o. s. v., fastän det är fråga om typiska idrottsgrenar enligt den ovan antydda gränsdragningen mellan idrott och sport. Den egentliga sporten, sådan den begreppsmässigt och organisatoriskt avgränsats från idrotten, skall icke beröras i detta betänkande, ehuru de frågor, som här komma att behandlas, äro av viss betydelse för sportens organisationer, framför allt med avseende å beskattningen av dessa organisationers tävlingsverksamhet.

Idrott kan bedrivas antingen såsom *amatöridrott*, d. v. s. utövas utan tanke på egen ekonomisk vinning, eller ock såsom *professionell idrott*, d. v. s. utövas såsom en avlönad syssla eller verksamhet. Gränsen mellan dessa båda slag av idrott har uppdragits genom internationella bestämmelser. I vårt land förekommer praktiskt taget endast amatöridrott. Framställningen i detta betänkande hänför sig därför uteslutande till amatöridrotten samt dess organisationer och beskattning.

Den svenska amatöridrottsrörelsen är uppbyggd på *idrottsföreningarna* såsom den grundläggande organisatoriska enheten. De flesta idrottsföreningarna i landet äro sammanslutna i *Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund*, även kallat *riksidrottsförbundet*. Inträde i detta förbund kan envar gymnastik- eller idrottsförening erhålla, som uppfyller vissa föreskrivna villkor. Förbundet utgör en enhetlig överledning för den svenska idrotten. Mellan förbundet och de till detsamma anslutna föreningarna finnas vissa organisatoriska mellanled. För varje särskilt slag av idrott finnes ett *specialförbund*, som handhar den tekniska och administrativa ledningen av idrotten. Föreningar inom riksidrottsförbundet, som utöva en viss idrott, äro anslutna till specialförbundet för denna idrott. Idrottsföreningarna äro vidare med hänsyn till verksamhetsorten uppdelade å *distriktsförbund*. Dessa höra direkt under riksidrottsförbundet och skola utgöra en sammanhållande och ställföreträdande organisation för all idrott inom distriktet. Specialförbund kan dock för ett distriktsförbunds verksamhetsområde upprätta ett *specialdistriktsförbund* och överlåta å detta att handhava vederbörande specialidrott inom distriktet. Specialdistriktsförbundet övertager sålunda beträffande denna idrott vissa uppgifter, som eljest skulle vila å distriktsförbundet.

Riksidrottsförbundet har till huvudändamål att genom en allmänt utbredd folkidrott, som tillika är ägnad att främja friluftsliv i olika former, medverka till det svenska folkets fysiska och andliga fostran. Enligt förbundets stadgar är dess ändamål i första hand att befrämja och utöva gymnastik och de idrottsgrenar, för vilka specialförbund upprättats, ävensom att eljest be-

främja kroppsövningar till höjande av det svenska folkets fysiska och andliga kraft. I övrigt är förbundets ändamål att bereda föreningarna fördelen av gemensamma bestämmelser och enhetlig överledning, att befordra enigt samarbete mellan föreningarna samt att representera den svenska gymnastiken och idrotten gentemot utlandet.

Det högsta organet inom riksidrottsförbundet är *riksförbundsmötet*, den s. k. idrottsriksdagen, som sammanträder en gång om året och består av ombud för varje specialförbund och för de till riksidrottsförbundet anslutna föreningarna. Årligen väljas för varje specialförbund två ombud vid ordinarie förbundsmöte samt för föreningarna i varje distriktsförbund minst ett och högst sex ombud — alltefter antalet föreningsmedlemmar inom distriktet — vid ordinarie distriktsförbundsmöte, där rösträtten utövas av föreningarna. Vid riksförbundsmötet hava endast sålunda valda och befullmäktigade ombud rösträtt. Varje ombud har en röst, och alla beslut fattas genom enkel röstpluralitet utom beslut angående stadgeändring, som kräver $\frac{2}{3}$ röstpluralitet.

Riksförbundsmötet fastställer de stadgar, som skola gälla för riksidrottsförbundet i dess helhet, och avgör i övrigt alla viktigare frågor inom förbundet. Förslag (motion) till riksförbundsmöte må avgivas av specialförbunds- och distriktsförbundsstyrelse samt av förening.

Riksförbundsmötet utser en *överstyrelse*, bestående av 30 ledamöter, vilka med $\frac{1}{3}$ varje år väljas för 3 års tid. Riksförbundsmötets ordförande är tillika ordförande i överstyrelsen. Överstyrelsen åligger bl. a. att å riksidrottsförbundets vägnar besluta rörande sådana ärenden, som ej skola hänskjutas till riksförbundsmötets avgörande, att granska specialförbundens stadgar, arbetsordningar, instruktioner, amatör-, rekord-, mästerskaps-, medalj- och märkesbestämmelser och tävlingsregler samt att såsom högsta instans avgöra till överstyrelsen hänskjutna tvister mellan föreningar eller mellan förening och föreningsmedlemmar, ävensom frågor om amatörbestämmelsernas tolkning. Överstyrelsen har även att särskilt vaka över den frivilliga gymnastikens och idrottens utveckling inom landet.

Överstyrelsen, som sammanträder minst fyra gånger om året, utser dels inom sig ett *förvaltningsutskott* och dels en *idrottsnämnd*.

Förvaltningsutskottet, som består av ordförande och 6 ledamöter, ombesörjer genom sitt kansli med fast anställd personal under en verkställande direktörs ledning alla löpande ärenden, bereder de ärenden, som skola föreläggas överstyrelsen, samt handhar riksidrottsförbundets ekonomi.

Idrottsnämnden består av ordförande och 6 ledamöter. Till ordförande skall utses någon, som är i domarvärv förfaren. Nämnden är riksidrottsförbundets högsta och i regel tredje instans i alla bestraffningsärenden. Nämnden kan därjämte av överstyrelsen och förvaltningsutskottet anmodas yttra sig i tvisteärenden.

Inom riksidsrottsförbundet äro vidare vissa ständiga kommittéer verk-samma, nämligen ekonominämnden, idrottsplatskommittén, poliklinikkom-mittén, samarbetskommittén och ungsdomskommittén. Därjämte har riks-idrottsförbundet representanter i vissa genom kungl. brev upprättade institu-tioner till idrottens gagn, nämligen stadionstyrelsen, skolidrottskommittén, stiftelsen för riksidsrottsförbundets idrottsinstitut i Lidingö, bastudelegationen samt simbadsdelegationen. I riksidsrottsförbundets överstyrelse liksom i för-valtningsutskottet och i ekonominämnden ingår ett av Kungl. Maj:t utsett ombud med suppleant.

Organisationen inom riksidsrottsförbundet åskådliggöres genom en schema-tisk framställning i bilaga A.

Den svenska idrottsrörelsen är till allra största delen samlad inom riks-idrottsförbundet. De till förbundet anslutna föreningarna uppgingo den 31 mars 1946 till 7 944 och hade 563 002 medlemmar.

I sin verksamhet söker riksidsrottsförbundet på olika vägar nå de uppställda målen. Förbundet ägnar sålunda bl. a. sin uppmärksamhet och sina krafter åt anskaffande av idrottsanläggningar, instruktionsverksamhet, kontroll av idrottsutövarnas hälsotillstånd, fostran av deras karaktär, anordnande av tävlingar samt propagandaverksamhet för idrotten.

Idrottsverksamheten bedrivs på iordningställda platser (inom- eller utom-hus) eller i fria naturen, alltefter de olika idrotternas ändamål och art. För idrottsverksamhetens ändamålsenliga bedrivande erfordras ett mycket stort antal *idrottsanläggningar*, såsom idrottsplatser, hallar för inomhusidrott, skidbackar, slalombackar, simbanor, simhallar och isbanor.

För att riksidsrottsförbundet skall kunna utöva inflytande på utformningen av idrottsanläggningar och därvid trygga ett skäligt hänsynstagande till de idrottsliga behoven och en lämplig anpassning efter de ekonomiska möjlig-heterna, ombesörjas för riksidsrottsförbundets del dylika angelägenheter av en idrottsplatskommitté, som utses av förvaltningsutskottet bland erfarna idrottsledare och till sitt förfogande har egen fackutbildad personal.

Idrottsplatskommitténs uppgifter äro bl. a. *att* bistå riksidsrottsförbundets föreningar och andra idrottsorganisationer ävensom offentliga myndigheter och enskilda företag med råd och anvisningar beträffande idrottsanlägg-ningars planerande, utbyggande och skötsel, *att* utarbeta ritningar, kostnads-beräkningar och arbetsbeskrivningar för idrottsplatser, *att* granska och av-giva förslag beträffande ansökningar om anslag till idrottsanläggningar *samt att* övervaka och inspektera pågående arbeten å anläggningar, vartill anslag utgått. Kommittén bedriver sålunda vid sidan av sina utrednings- och lik-nande arbeten en mycket betydande konsulterande och kontrollerande rese-verksamhet.

Till större idrottsanläggningar utgå i regel betydande anslag från stat och kommun samt privata företag, medan mindre idrottsplatser för föreningar

ofta till stor del komma till stånd och hållas vid makt genom föreningsmedlemmars frivilliga arbetsinsatser.

I Sverige funnos år 1945 1 672 idrottsplatser av sådan storlek att seriematcher i fotboll kunde spelas å desamma. Av dessa hade 612 — förutom bollplan — även löparbanor, och av de sistnämnda hade dessutom 169 särskild träningsplan. 171 av idrottsplatserna förvaltades av kommuner, kommunala eller halvkommunala institutioner, 149 av idrottsplatsföreningar och liknande organisationer samt 1 352 av idrottsföreningar. Härtill kommo ett stort antal gymnastikhallar samt mindre lek- och idrottsplatser. Nyssnämnda år funnos i landet 136 skidbackar, varav 6 förvaltades av kommuner, 4 av ekonomiska företag och återstoden av föreningar, samt 104 slalombackar, varav 39 förvaltades av ekonomiska föreningar och dylika samt 65 av idrottsföreningar. Antalet idrotts- och tennishallar utgjorde samma år 48, varav 3 förvaltades av kommuner och de återstående av ekonomiska föreningar. Antalet inomhusbad med bassäng överstigande 12,5 m i längd var 50. Av dessa förvaltades 36 av kommuner eller kommunala institutioner och 14 av andra organisationer.

En faktor av synnerlig betydelse för idrottsövningarnas ändamålsenliga bedrivande är *instruktionsverksamheten*, genom vilken de idrottsutövande bibringas kunskap och erfarenhet om den teknik, som för varje idrottsgren erfordras för att nå fram till goda resultat, samt om de träningsmetoder, som böra tillämpas för att idrottsutövningen icke skall medföra fysiska eller psykiska olägenheter. För denna instruktionsverksamhet krävas utbildade idrottsledare och instruktörer. För utbildning av sådana har riksidrottsförbundet upprättat ett idrottsinstitut i Lidingö (Bosöinstitutet), där för hela landet gemensamma kurser anordnas. Ute i distrikten hållas även särskilda instruktionskurser i den utsträckning tillgängliga medel medgiva.

Institutet i Lidingö omhänderhaves av en särskild stiftelse, för vilken stadgar fastställts av Kungl. Maj:t. Stiftelsens angelägenheter ombesörjas av en styrelse, i vilken ingå dels av Kungl. Maj:t tillsatta och dels av riksidrottsförbundets överstyrelse utsedda ledamöter. Riksidrottsförbundet anordnar årligen en kurs vid institutet för utbildande av idrottsledare, och i övrigt få de olika specialförbunden disponera institutet för sina kurser i tur och ordning. Kursverksamheten omfattar i övervägande grad kurser för utbildning av förenings- och förbundsledare, instruktörer samt andra funktionärer och endast i mindre utsträckning kurser för utbildning och träning av aktiva idrottsmän. Vid kurserna för utbildning av förenings- och förbundsledare beaktas särskilt kursdeltagarnas blivande uppgifter att medverka vid idrottsmännens andliga fostran.

Behovet av idrottsledare och instruktörer är synnerligen stort och har icke på långt när kunnat tillgodoses inom ramen av tillgängliga resurser. Bristen på dylika funktionärer är särskilt kännbar med hänsyn till riksidrottsför-

bundets strävan att genom sina organisationer väcka de ungas intresse för idrott och därigenom lämna sin medverkan till ordnande av ungdomens fritids-sysselsättning. Denna strävan har bl. a. kommit till uttryck i riksidsrottsförbundets instruktioner för distriktsförbunds- och specialdistriktsförbundsstyrelser, i vilka instruktioner styrelserna anmodats att »uppmärksamma betydelsen av att omhändertaga ungdomen, särskilt under de år som följa närmast efter avslutad skolgång».

I samma syfte är riksidsrottsförbundets ungdomskommitté verksam. Denna eftersträvar ur organisatorisk synpunkt att genom samarbete med special- och distriktsförbunden få till stånd ungdomsavdelningar (främst för ungdom i åldern 14—18 år) inom idrottsföreningarna ävensom att anskaffa ungdomskonsulenter för distriktsförbunden. Kommitténs verksamhet är i huvudsak inriktad på att ordna kurser för utbildning av ungdomsledare, att hålla instruktionsmöten i lek och idrott för lärare och lärarinnor, att i mån av tillgång på medel anskaffa och utdela idrottsmateriel till idrottsföreningarnas ungdomsavdelningar samt att ordna propagandatävlingar och andra tävlingar för ungdomen.

Riksidsrottsförbundet har även arbetat för genomförande av en ordnad *läkarundersökning av idrottsutövande män och kvinnor*. Under år 1944 inrättades i Stockholm en idrottspoliklinik under ledning och kontroll av en enligt Kungl. Maj:ts direktiv tillsatt kommitté. Polikliniken är installerad å Stadion och försedd med erforderliga medicinska apparater, instrument och inventarier. Undersökningarna, vilka avse kontroll av hälsotillståndet samt rådgivning beträffande hygieniska frågor i samband med gymnastik- och idrottsutövning, äro helt kostnadsfria för medlemmar av förening ansluten till riksidsrottsförbundet.

Poliklinikens verksamhet är även betydelsefull i det avseendet att den möjliggör ett vetenskapligt studium av idrottsträningens återverkningar såväl på den fullt friska individen som på idrottsutövare med lättare sjukdomar av olika slag. Med stöd av dylika rön kan det bliva möjligt att uppdraga riktlinjer ur hygienisk synpunkt för idrottens bedrivande.

Idrotten innesluter stora möjligheter att påverka individernas andliga utveckling, vilka möjligheter — om de rätt tillvaratagas — kunna bliva av utomordentlig betydelse för ungdomens karaktärsdaning. Med insikt härom har riksidsrottsförbundet målmedvetet strävat att införa ett moment av *andlig fostran* i idrottsrörelsen. I första hand har riksidsrottsförbundet sökt att genom sina kursledare och lärare påvisa de olika möjligheterna till sådan fostran och att giva anvisningar om dessa möjligheters tillvaratagande. Vid riksidsrottsförbundets ledarkurser ägnas sålunda stor uppmärksamhet åt skapandet av en god idrottsanda bland kursdeltagarna, på det att dessa i sin tur vid utövande av sin ledarverksamhet skola kunna sprida denna anda inom så vida kretsar som möjligt. I sina anvisningar till förbunds- och för-

eningsstyrelser har riksidrottsförbundet framhållit, att idrottsorganisationernas medlemmar böra uppfostras att visa aktning för tävlingsmotståndaren, att hålla kamratskapet i helgd samt att överhuvud taget uppföra sig på sådant sätt att idrottens anseende bevaras och stärkes.

En omfattande propaganda bedrivs inom idrottsorganisationerna för att främja ett nyktert leverne såsom ett grundvillkor för en hälsobringande idrottslig verksamhet och såsom en oundgänglig förutsättning för att genom träning nå fram till en för tävlingsdeltagande erforderlig prestationsförmåga, beslutsamhet och viljekraft.

Riksidrottsförbundet har överhuvud taget på sitt program att hos den enskilde idrottsutövaren skapa laglydnad samt god samhällsanda. Från förbundets sida har man även sökt taga vederbörlig hänsyn till de religiösa intressena. I sina anvisningar till förbunds- och föreningsstyrelser har riksidrottsförbundet framhållit, att offentliga idrottstävlingar och uppvisningar icke böra anordnas under gudstjänsttid på sön- och helgdagar. Under juldagen, långfredagen och påskdagen må offentliga tävlingar och uppvisningar mot inträdesavgift icke anordnas. Till riksidrottsförbundet ansluten organisation är enligt förbundets föreskrifter skyldig att iakttaga fullständig neutralitet i politiska frågor.

Riksidrottsförbundets intresse för folkuppfostran har även tagit sig uttryck i ett organiserat *samarbete med övriga ideella folk rörelser*. För detta ändamål har riksidrottsförbundets samarbetskommitté bildats. I denna kommitté, vars verksamhet fortgår i en för varje år stegrad omfattning, äro för närvarande — förutom vissa specialförbund — följande organisationer representerade, nämligen Arbetarnas bildningsförbund, Sveriges storloge av IOGT, Jordbrukareungdomens förbund, KFUM:s riksförbund, Nationaltemplarorden, Riksförbundet kyrklig ungdom, Sveriges kristliga bildningsförbund, Svenska frisksportförbundet, Föreningen för skidlöpningens och friluftslivets främjande i Sverige, Riksförbundet Sveriges hemgårdar, Svenska röda korset samt Riksföreningen för simningens främjande. För fullföljande av kommitténs uppgift hava dess ledamöter genom föredrag medverkat vid kurser och konferenser av olika slag, vid ungdomsutställningar och sammankomster med representanter för kyrkliga kretsar o. s. v. Kommittén har vidare genom tidskriftsartiklar, genom besvarande av förfrågningar och framställningar från olika organisationer samt genom förmedlande av föreläsare verkat för samarbetstankens förverkligande. För att allmänt främja detta ändamål har kommittén även låtit utarbete en särskild promemoria samt en handbok rörande idrott och folkbildning.

Riksidrottsförbundet bedriver också en omfattande *propagandaverksamhet* för idrottens utbredande, bl. a. genom artiklar i dagspressen och i förbundets organ Svensk Idrott, genom radioföredrag, broschyrer och annan upplysningsverksamhet samt genom propagandatävlingar o. dyl. Alla dessa an-

ordningar taga framför allt sikte på att väcka ungdomens intresse för idrott.

För att göra propaganda för ett mera aktivt idrottsarbete inom idrottsrörelsens föreningar och andra sammanslutningar hava instiftats ett flertal idrottsmärken av olika slag, för vilkas förvärvande erfordras vissa prestationer. Bland dessa märken intager riksidsrottsförbundets manliga och kvinnliga idrottsmärke, det s. k. riksidsrottsmärket, en särställning, i det att för dess förvärvande erfordras avläggande av ett godkänt prov inom var och en av fem olika grupper av idrottsgrenar. För varje grupp äro fastställda vissa grenar, mellan vilka märkesaspiranten har valfrihet vid provens avläggande.

Riksidsrottsmärket har i hög grad varit ägnat att öka skaran av aktivt idrottsutövande män och kvinnor. Detta märke, vars högsta tecken utdelas efter 18 års provavläggningar, bidrager till att hålla ett mycket stort antal personer i god fysisk kondition under minst ett par årtionden av deras levnad. Under år 1945 avlades 28 395 godkända prov för det manliga idrottsmärket och 3 785 för det kvinnliga.

Inom riksidsrottsförbundets verksamhet spela slutligen *tävlingar* av olika slag en mycket betydelsefull roll. Tävlingar äro icke blott av utomordentlig vikt för den enskilde idrottsmannens fostran utan därjämte ett av idrottsrörelsens kanske viktigaste medel att skapa intresse och förståelse för idrotten. Tävlingsidrotten är sålunda ett av de mest effektiva hjälpmedlen för förverkligande av idrottsrörelsens ideella syftemål. Bland de mera betydelsefulla tävlingar, som anordnas inom den till riksidsrottsförbundet hörande organisationen, märkas de årligen återkommande mästerskapstävlingarna, i vilka varje svensk medborgare, som är medlem av förening tillhörande riksidsrottsförbundet, äger rätt att delta. Dessa tävlingar omfatta alla av förbundet godkända idrottsgrenar och utgöras av svenska mästerskapstävlingar, distriktsmästerskapstävlingar och distriktsmästerskapstävlingar för juniorer.

Såsom ovan nämnts, äro de flesta idrottstävlingar och uppvisningar av stor betydelse för idrottspropagandan. Detta gäller framför allt tävlingar, som kunna fånga den stora allmänhetens intresse. Särskilda propagandatävlingar förekomma ofta. För ungdomen ordnas sådana av riksidsrottsförbundets ungdomskommitté. Denna har sålunda genomfört dylika propagandatävlingar i orientering och fri idrott med mycket stor anslutning. Under år 1944 anordnades exempelvis en landsomfattande tävling i fri idrott med 55 513 deltagande ungdomar.

Specialförbunden, som upprättas för olika specialidrotter, administrera sina respektive idrotter inom riksidsrottsförbundets ram. Specialförbunden hava egna stadgar och äga fastställa arbetsordningar, instruktioner, rekord-, mästerskaps-, medalj- och märkesbestämmelser samt tävlingsregler. Dylika stadgar och bestämmelser behandlas vid ordinarie specialförbundsmöte men

måste godkännas av riksidsrottsförbundets överstyrelse, innan de träda i kraft. Ordinarie specialförbundsmöte hålles årligen, varvid specialförbundsstyrelse utses. Ombud till sådant möte väljas av specialdistriktsförbundsmöte eller, där specialdistriktsförbund ej finnes, av distriktsförbundsmöte, varvid ombud för röstberättigade, till vederbörande specialförbund anslutna föreningar deltaga. Varje till riksidsrottsförbundet ansluten förening erhåller efter ansökan hos vederbörligt specialförbund medlemskap i det eller de förbund, vars idrott föreningen utövar.

Specialförbunden representera vart och ett sin idrott gentemot utlandet. De äro medlemmar av de motsvarande internationella federationerna för respektive idrottsgrenar. Idrottsutbytet med utlandet sker sålunda genom specialförbunden. Specialförbund äger att för vederbörande idrottsgren fastställa speciella amatörbestämmelser inom ramen av riksidsrottsförbundets gemensamma amatörbestämmelser och vederbörande internationella federations stadgar och bestämmelser. Av specialförbund fastställda amatörbestämmelser träda dock icke i kraft, förrän de godkänts av riksidsrottsförbundets överstyrelse. Specialförbund är även kontrollerande myndighet beträffande amatörreglernas efterlevnad inom vederbörande idrottsgren. Vissa tvistemål och bestraffningsärenden handläggas av specialförbunden.

Specialförbunden utveckla en mångsidig verksamhet inom sina respektive idrotter. De bedriva en omfattande kurs- och instruktionsverksamhet. Kurser för utbildning av förenings- och förbundsledare, instruktörer samt tävlingsdomare anordnas av specialförbunden å riksidsrottsförbundets institut i Lidingö samt å andra platser. Specialförbunden bestrida helt eller delvis kostnaderna för dessa kurser, vartill bidrag dock i regel erhålles av statsmedel. De utbildade funktionärerna äro sedermera verksamma bland föreningarna såsom oavlönade amatörinstruktörer och idrottsledare. Vissa specialförbund bedriva även instruktionsarbete bland föreningarna genom heltidsanställda, fast avlönade instruktörer, som resa omkring och besöka de olika föreningarna i landet.

Specialförbunden tillhandahålla de till dem anslutna föreningarna idrottsmateriel i stor utsträckning. Dessa bidrag in natura äro av mycket stor betydelse för föreningarnas verksamhet. Specialförbundens kostnader härför täckas till största delen genom statsanslag för ändamålet. Specialförbunden tillskjuta emellertid ofta i mån av förmåga egna medel, då statens anslag ej äro tillräckliga.

Specialförbunden ägna sig vidare åt en omfattande propaganda- och upplysningsverksamhet i syfte att övertyga så många som möjligt om fördelarna av att deltaga i aktivt idrottsarbete och att hos allmänheten i övrigt sprida kännedom om idrottsrörelsen och förståelse för dess strävanden. Förbunden utgiva och distribuera i massupplagor broschyrer och handböcker rörande de olika idrottsgrenarna. Radiopropaganda bedrivs även av en del förbund.

Ett viktigt led i specialförbundens propagandaverksamhet är utdelandet av idrottsmärken. Förbunden tillhandahålla dels s. k. *propagandamärken*, vilka utvisa, att deras bärare aktivt deltagit i vissa idrottsövningar eller nått vissa minimiresultat, och dels s. k. *prestationsmärken*, vilka bära vittnesbörd om att innehavaren fullgjort en stipulerad idrottsprestation av större svårighetsgrad. Förbunden bereda sina idrottsmän tillfälle att genom åtnjutande av instruktion och träning förskaffa sig erforderliga färdigheter i olika idrotter samt att under kontroll erlægga föreskrivna prov för erhållande av vederbörande märke. Denna verksamhet, som fått en mycket stor omfattning, har kraftigt stimulerat intresset för idrotten. Propagandatävlingar äro vidare ett medel för specialförbunden att vinna ökad anslutning till sina speciella idrotter. Särskilt söker man nå ungdomen genom dylika tävlingar, vilka ofta kunna uppvisa en massanslutning av yngre deltagare. Förbunden anordna också i propagandasyfte uppvisningar av framstående idrottsmän eller instruktörer.

Specialförbunden hava slutligen betydelsefulla uppgifter beträffande den ordinarie tävlingsverksamheten. Svenska mästerskapstävlingar (SM) anordnas genom respektive specialförbunds försorg, antingen av förbundet självt eller på dess uppdrag och under dess kontroll av idrottsföreningar.

Specialförbunden äro 26 till antalet. Deras karaktär och omfattning framgår av följande tablå, som hänför sig till förhållandena vid 1945 års utgång:

Förbundets namn	Antal föreningar	Antal föreningsmedlemmar ¹
Svenska Badmintonförbundet	44	2 640
Svenska Bandyförbundet	583	72 000
Svenska Bordtennisförbundet	359	32 000
Svenska Bowlingförbundet	257	4 600
Svenska Boxningsförbundet	175	3 500
Svenska Brottningsförbundet	304	7 100
Svenska Cykelförbundet	159	6 000
Svenska Fotbollförbundet	2 283	212 820
Svenska Fäktförbundet	94	2 300
Svenska Golförbundet	22	3 200
Svenska Gymnastikförbundet	2 805 ²	261 782
Svenska Gångförbundet	1 188	131 000
Svenska Handbollförbundet	628	25 000
Svenska Idrottsförbundet	2 135	230 000

¹ Uppgifterna i denna kolumn äro i de flesta fall approximativa, då avrundning skett till jämna 100-tal. En och samma person kan givetvis ingå i medlemssiffran för flera förbund.

² I de 2 805 föreningarna äro inräknade 1 321 s. k. allmänna gymnastikavdelningar och med dem jämställda sammanslutningar, vilka hava upptagits såsom adjungerade medlemmar av gymnastikförbundet men icke äro anslutna till riks-idrottsförbundet.

Förbundets namn	Antal föreningar	Antal förenings- medlemmar
Svenska Ishockeyförbundet	210	11 500
Svenska Kanotförbundet	86	7 000
Svenska Konståkningsförbundet	127	14 400
Svenska Orienteringsförbundet	1 442	34 000
Svenska Roddförbundet	50	4 860
Svenska Simförbundet	527	40 000
Svenska Skidförbundet	2 372	257 000
Svenska Skridskoseglingsförbundet	14	200
Svenska Skrinnarförbundet	39	5 000
Svenska Tennisförbundet	269	13 683
Svenska Tyngdlyftningsförbundet	145	4 500
Sveriges Skolungdoms Gymnastik- och Idrottsförbund	2 250	120 000

De större specialförbunden utöva sin verksamhet i mycket stor skala och nå med sin idrottspropaganda vida folklager. Under de senaste åren har t. ex. bandyförbundet räknat omkring 15 000 tävlingsdeltagare och fotbollförbundet omkring 120 000 aktiva idrottsmän. Gångförbundets propagandamarscher samlade under åren 1940—1945 omkring 1 942 000 deltagare. Orienteringsförbundets två stora årliga propagandatävlingar, Riksorienteringen och Ungdomens orienteringsdag, hava under tiden från 1940 med anslutning av 4 720 arrangerande föreningar nått upp till ett sammanlagt antal tävlingsdeltagare av 420 000.

Prestationsmärken av olika valör utdelas av bowlingförbundet, cykelförbundet, fäktförbundet, gymnastikförbundet, gångförbundet, idrottsförbundet, kanotförbundet, konståkningsförbundet, orienteringsförbundet, roddförbundet, simförbundet, skidförbundet, skrinnarförbundet, tyngdlyftningsförbundet och skolidrottsförbundet. Cykelförbundet, gymnastikförbundet, gångförbundet, orienteringsförbundet, simförbundet, skidförbundet och tyngdlyftningsförbundet hava även propagandamärken. Gymnastikförbundet utdelade under arbetsåret 1945 omkring 30 000 märken och plaketter. Gångförbundets prestationsmärken, vandarmärket och milmärket, instiftade åren 1934 och 1935, hava erövrats av i avrundat tal 125 000 personer. I samband med förbundets riksmarscher och folkländskamper under det senaste kriget utlämnades omkring 980 000 propagandamärken. Orienteringsförbundets propagandamärke har sedan 1940 utgått i ungefär 223 000 exemplar, därav omkring 19 000 under det senaste verksamhetsåret. Förbundets prestationsmärke har sedan 1941 utdelats till ett antal av omkring 30 400. Simförbundets prestationsmärken hava hittills utdelats i omkring 370 000 exemplar, varav ungefär 43 000 under 1945. För simförbundets och simfrämjandets simborgarmärke hava sedan 1935 avlagts ungefär 1 miljon prov. Skidförbundet

utdelade under 1945 inemot 50 000 prestationsmärken och omkring 5 000 propagandamärken.

Idrottsförbundet har bl. a. utgivit en instruktionsbok om träning, vilken sedan 1936 kostnadsfritt distribuerats i 65 000 exemplar. Orienteringsförbundet har tillhandahållit handböcker och broschyrer av olika slag i massupplagor. Den mest spridda, som syftar till att bibringa idrottens utövare pietetskänsla gentemot naturen (s. k. naturvett), har hittills distribuerats i 75 000 exemplar. I uppfostrande syfte har också fotbollförbundet bedrivit en omfattande propaganda samt bl. a. sökt verka för nykterhet och ordning såväl bland utövarna av fotbollsporten som bland den väldiga publiken och därvid samarbetat med godtemplarorden och järnvägsstyrelsen.

Skolidrottsförbundet, som i organisatoriskt avseende betraktas såsom ett specialförbund, är en sammanslutning av de frivilliga idrottsorganisationerna bland eleverna vid landets läroverk, mellanskolor, folkskolor m. fl. undervisningsanstalter. Förbundets uppgift är att leda skolungdomens frivilliga idrottsliga verksamhet i syfte att främja en sund fysisk fostran, att väcka och utveckla intresset för gymnastik, idrott och idrottsliga lekar samt att i förhållande till övriga idrottsorganisationer i landet representera den svenska skolungdomens frivilliga gymnastik och idrott.

Skolidrottsförbundet utdelar ett särskilt skolidrottsmärke, vilket hittills utgått i omkring 520 000 exemplar, varav 43 600 under 1944. Förbundets årligen återkommande propagandatävlingar i fri idrott, simning och vinteridrott samlade 1945 ungefär 37 000 deltagare.

En utförligare redogörelse för specialförbundens verksamhet på grundval av vissa från förbunden inhämtade uppgifter lämnas i bilaga B, där även omfattningen av förbundens kurs- och instruktionsverksamhet belyses.

De *distriktsförbund*, varå de till riks-idrottsförbundet anslutna föreningarna uppdelas med hänsyn till verksamhetsorten, ingå såsom ett mellanled i riks-idrottsförbundets organisation. Distriktsförbunden, som äro 23 till antalet, sammanfalla till sina verksamhetsområden i stort sett med landskapen. Särskilda distriktsförbund finnas dock för städerna Stockholm och Göteborg. Efter vunnet inträde i riks-idrottsförbundet tillhör förening automatiskt det distriktsförbund, inom vars område föreningen bedriver sin verksamhet.

Distriktsförbundens verksamhet regleras genom riks-idrottsförbundets stadgar och instruktioner. Distriktsförbundsstyrelse väljes årligen inom varje distriktsförbund vid ordinarie distriktsförbundsmöte, som består av högst två ombud från varje inom förbundets område verksam förening. Röstberättigad förening har vid sådant möte minst en och högst tio röster, beroende på antalet föreningsmedlemmar. Förening får dock icke utöva röst rätt för mer än $\frac{1}{3}$ av vid mötet representerat röstetal. För att vara röst-

berättigad skall förening hava tillhört riksidsrottsförbundet minst två år samt härunder fullgjort sina i förbundets stadgar fastställda förpliktelser.

Distriktsförbundsstyrelses huvuduppgifter äro *att* utgöra en sammanhållande och ställföreträdande myndighet inom sitt verksamhetsområde (distriktet) och därvid verka för idrottens framåtskridande, *att* tillvarata de till distriktet hörande föreningarnas gemensamma intressen *samt att* genom specialkommittéer (sektioner) eller annorledes handhava och verka för de idrotter, som icke äro organiserade i specialdistriktsförbund inom distriktet. Distriktsförbundsstyrelse skall härvid övervaka den idrottsliga ordningen inom distriktet och organisera tävlingsverksamhet i lämplig omfattning. Distriktsmästerskapstävlingar (DM) och distriktsmästerskapstävlingar för juniorer (JDM) anordnas genom distriktsförbundsstyrelses försorg. Distriktsförbundsstyrelse har slutligen vissa uppgifter beträffande tvister och bestraffningsärenden inom distriktet.

Specialförbund kan efter godkännande av riksidsrottsförbundets överstyrelse upprätta egna distriktsorganisationer, *specialdistriktsförbund*, vilka skola handhava specialförbundets idrott inom distrikt motsvarande distriktsförbundens verksamhetsområden. Specialdistriktsförbundens verksamhet är reglerad genom riksidsrottsförbundets och specialförbundens stadgar. En styrelse utses för specialdistriktsförbund på ordinarie specialdistriktsförbundsmöte, där de till specialförbundet anslutna föreningarna inom distriktet äro representerade.

Varje specialdistriktsförbund verkar såsom ett specialförbund i mindre skala inom sitt område. Specialdistriktsförbundsstyrelse utövar ledningen av vederbörande idrott inom distriktet, föranstaltar om distriktsmästerskaps- och andra tävlingar samt tager viss befattning med tvister och bestraffningsärenden inom specialdistriktsförbundet.

Specialdistriktsförbund finnas till ett antal av 127. De äro talrikast företrädda inom fotbollförbundet och gymnastikförbundet.

Idrottsföreningarna, vilka med färre undantag äro anslutna till riksidsrottsförbundet, äro de primära organen för idrottsverksamheten. De stå öppna för envar välfrejdad person, som är amatör, och hava vunnit anslutning och intresse inom olika folkgrupper och åldrar.

Stadgar för idrottsförening antagas vid konstituerande sammanträde eller eljest å ordinarie årssammanträde och skola godkännas av riksidsrottsförbundets förvaltningsutskott. En idrottsförenings angelägenheter handhavas av en styrelse, som väljes vid årssammanträdet. Den rent idrottsliga verksamheten brukar emellertid oftast ledas av s. k. sektionsutskott (sektionsstyrelser), ett för varje specialidrott, som föreningen utövar.

I en idrottsförenings verksamhet ingå åtgärder och anordningar av mångahanda slag. De större föreningarna hava en omfattande teknisk och ad-

ministrativ apparat, men även för de mindre föreningarnas fortbestånd och utveckling kräves en mångsidig verksamhet. Tillgång till idrottsplatser och idrottslokaler är givetvis en grundförutsättning för utövande av idrott. Idrottsföreningar innehava och förvalta de allra flesta idrottsplatserna i landet. En livlig utveckling pågår för närvarande på detta område med stöd av statliga och kommunala anslag. Större och medelstora idrottsplatser nyanläggas, varjämte ombyggnad och förbättring sker av redan befintliga idrottsanläggningar av olika storleksordning. Härvid förekomma frivilliga arbetsinsatser från idrottsledare, föreningsmedlemmar och andra intresserade i stor omfattning. Dylika frivilliga arbetsprestationer kunna i många fall uppskattas till 15 å 20 procent av hela anläggningskostnaden. Idrottslokaler och föreningslokaler erfordras också för föreningsarbetet, särskilt under hösten och vintern. Sådana förhyras i regel, men en del föreningar hava egna fastigheter, såsom sportstugor, idrottsgårdar och klubbhus, vilka anskaffats genom insamlingar och egna prestationer av olika art.

Anskaffande av idrottsredskap och materiel är vidare en viktig uppgift för föreningarna. De erhålla för detta ändamål statligt stöd genom specialförbundens förmedling.

Den grundläggande idrottsliga verksamheten består i instruktion och träning av föreningsmedlemmarna. Förutom övningar i de speciella idrottsgrenarna förekommer idrottsgymnastik och konditionsträning såsom en förutsättning för specialidrotternas utövande och såsom ett led i en mera allmänt inriktad fysisk fostran. Denna verksamhet, som organiseras och övervakas av sektionsutskotten, bedrivs med tillhjälp av instruktörer och idrottsledare, i regel frivilliga, helt oavlönade krafter. I anslutning till instruktions- och träningsverksamheten ordnas provtagning för erhållande av utmärkelsetecken, varigenom idrottsutövarna stimuleras till omsorgsfull och målmedveten träning. En ännu kraftigare sporre till goda idrottsprestationer utgöra tävlingarna, i vilka främst de mera kunniga och skickliga idrottsutövarna få delta. Utan ett dylikt mål för övningar och träning skulle intresset bland idrottsdeltagarna icke bliva så starkt. Tävlingarna äro, såsom ovan framhållits, icke huvudmålet för idrottsrörelsen men ett oundgängligt medel att nå detta mål, vilket är en allmänt utbredd folkidrott.

Föreningarna anordna i stor utsträckning egna tävlingar samt låta sina medlemmar delta i serie-, mästerskaps- och andra tävlingar. Tävlingsutbytet med andra föreningar är ofta mycket livligt, och vid tävlingarnas genomförande äro merendels omfattande anordningar nödvändiga. Härvid faller den huvudsakliga bördan på tävlingsledare, domare och andra funktionärer, vilka nedlägga ett betydande arbete i idrottens tjänst.

För att hålla idrottsintresset bland medlemmarna vid makt och säkerställa en önskvärd nyrekrytering av medlemmar bedriva idrottsföreningarna en fortlopande propaganda- och upplysningsverksamhet å sina respektive orter.

Detta sker i många former. Genom broschyrer, föredrag, möten samt propagandatävlingar och -uppvisningar söka föreningarna väcka håg för idrott och vinna nya medlemmar. Genom ortspressen, med vilken ett fortlöpande samarbete äger rum, fästes uppmärksamheten på idrottsrörelsen och dess resultat. På många håll giver man propagandaarbetet en i viss mån kulturell inriktning och söker samla föreningsmedlemmarna i studiecirkel, musikkapell, sångkör o. s. v. Det förekommer även anordningar av sällskapligt slag, varvid medlemmarna, särskilt under vintern, samlas i föreningslokaler eller andra tillgängliga samlingslokaler och förströelse beredes dem i anknäring till idrottsintressena. Framför allt är idrottsföreningarnas ungdomsverksamhet av stor betydelse. Samtidigt som de unga beredes en sund förströelse under fritiden, tillföras idrotten nya utövare och intresserade.

Föreningarnas yttre anordningar för idrottens främjande vila på en intern administrativ och ekonomisk verksamhet av stor omfattning. Varje år brukar en arbetsplan och en ekonomiplan uppgöras för en förenings verksamhet. Anordnandet av egna tävlingar och representation vid andra tävlingar fordra en betydande planläggning och administration med avseende å frågor om lokaler, tävlingstillstånd, reklam, försäkringar, tävlingsdeltagares ledigheter och resor m. m. Kontakt måste vidare upprätthållas med riksiddrottsförbundet, specialförbunden, distriktsförbundet och specialdistriktsförbunden, i vilka förbunds årsmöten föreningarna skola delta. Mycken tid tages i anspråk av de rent ekonomiska angelägenheterna, såsom uppbörd av medlemsavgifter, insamlande av bidrag, utbetalning av avgifter till förbunden, ordnande av försäkringar, uppläggande av fonder samt vård av föreningsegendom. För varje år skall uppgöras en årsberättelse ävensom en förvaltningsberättelse till ledning för revisionen. Idrottsförening har också att årligen till riksiddrottsförbundet avgiva rapport om medlemsantalet och styrelsens sammansättning. De administrativa göromålen fullgöras, liksom propagandaarbetet, inom de allra flesta föreningar av intresserade personer, som utan eller mot en ringa ersättning ägna sin fritid åt föreningsarbetet.

Nedan har såsom bilaga C intagits en av en erfaren idrottsledare utarbetad promemoria angående verksamheten inom en idrottsförening, varav torde ytterligare framgå, huru mångsidig och omfattande en idrottsförenings verksamhet är och huru intimt de olika leden i idrottsverksamheten sammanhänga med varandra.

Utanför riksiddrottsförbundet arbeta vissa i princip landsomfattande idrottsorganisationer, vilka äro verksamma bland särskilda grupper av medborgare (yrkeskategorier), såsom *Sveriges militära idrottsförbund*, *Sveriges akademiska idrottsförbund* och *Svenska korporationsiddrottsförbundet*. Till de båda förstnämnda förbunden äro anslutna idrottsföreningar, vilka även äro medlemmar av riksiddrottsförbundet. Korporationsiddrottsförbundet är en sam-

manslutning av s. k. korporationer, omfattande personalen vid olika företag. Inom dessa korporationer äro dock verksamma idrottsföreningar, som äro anslutna till riksidsrottsförbundet.

Vid sidan av riksidsrottsförbundet men i intimt samarbete med detta verka vissa *idrottsfrämjande organisationer*, Sveriges centralförening för idrottens främjande utövar sedan långt tillbaka en omfattande och betydelsefull verksamhet för understödjande av all slags idrott. Cykelfrämjandet, Föreningen för skidlöpningens och friluftslivets främjande i Sverige, Föreningen för fäktkonstens främjande, Riksföreningen för gymnastikens främjande och Riksföreningen för simningens främjande m. fl. äro stödjande organisationer för vederbörande idrottsgrenar. Dessa främjande sällskap bedriva icke idrott i någon form utan underlätta endast arbetet för de sammanslutningar, som handhava den aktiva idrotten, genom att ställa medel till förfogande m. m. De olika främjandena beröras följaktligen icke av de beskattningsproblem, som behandlas i detta betänkande, och kunna därför här lämnas åsido. Deras förvärvskällor äro av annat slag än de som vållat svårigheter vid idrottsammanslutningarnas beskattning.

För Sveriges deltagande i de olympiska spelen är en särskild kommitté verksam, *Sveriges olympiska kommitté*, vilken består av 5 representanter för riksidsrottsförbundet och 3 för centralföreningen för idrottens främjande.

Sådan den svenska idrottsrörelsen är organiserad, i huvudsak inom riksidsrottsförbundet, synes den vara tillförsäkrad en enhetlig och effektiv ledning utan att de lokala föreningarna och distriktsförbunden lida intrång i sin självbestämmanderätt. Varken riksidsrottsförbundets allmänna övervakning eller specialförbundens tekniska och administrativa ledning av de olika idrottsgrenarna hindrar de lokala idrottsorganisationerna att göra självständiga insatser inom sina arbetsområden och i stort sett ordna sin verksamhet efter eget skön. Genom sina ombud välja föreningarna för övrigt de dem överordnade förbundens organ och kunna därigenom utöva inflytande på den allmänna utvecklingen. Riksidsrottsförbundets högsta organ, riksförbundsmötet, utgöres av ombud, som utses å specialförbundsmöten och distriktsförbundsmöten, där föreningarna äro representerade. Dessa ombud, som äro en representation för hela idrottsrörelsen med bredast möjliga underlag, få obundna och under eget ansvar fastställa de normer, efter vilka den organisatoriska och administrativa verksamheten inom idrottsrörelsen skall bedrivas. Staten har visserligen representanter i riksidsrottsförbundets viktigare verkställighetsorgan och utövar en noggrann kontroll över att de statsmedel, som ställas till idrottsorganisationernas förfogande, användas i enlighet med givna föreskrifter men låter i övrigt idrottsrörelsen utveckla sig fritt i anknytning till de frivilliga krafter, som idrotten förmår samla kring

sina uppställda mål. Den nuvarande ordningen synes fördenskull innebära goda garantier för såväl en sund utveckling av idrottsrörelsen som ett rätt användande av de statsmedel, vilka anvisas denna rörelse.

Idrottssammanslutningarnas ekonomiska förhållanden.

De inkomster, som för idrottsverksamhetens utövande stå de olika idrottsammanslutningarna till buds, äro i huvudsak medlemsavgifter, gåvor, statsbidrag, inkomster av tävlingar, inkomster genom försäljning av idrottsmärken samt ränteinkomster. Föreningarna förskaffa sig även inkomster genom anordnande av basarer, lotterier och nöjeställningar av olika slag.

Idrottsföreningarna uttaga med varierande belopp *medlemsavgifter* av sina medlemmar, såväl inträdesavgifter som årsavgifter. Föreningarna erlægga i sin tur årsavgifter dels till de specialförbund, varav de äro medlemmar, och dels till riksidsrottsförbundet. Några specialförbund upptaga också inträdesavgifter av föreningarna. Årsavgifterna till specialförbunden utgå i regel med ett bestämt belopp per förening. Till riksidsrottsförbundet erlægga de till det samma anslutna föreningarna en årsavgift av 20 öre för varje föreningsmedlem, dock högst 200 kronor. För skolidrottsförening utgör avgiften endast 10 öre per medlem och högst 100 kronor. Av de till riksidsrottsförbundet influtna avgifterna överlämnas en tredjedel till vederbörande distriktsförbund (s. k. återbäringsanslag). Distriktsförbunden avstå i sin tur en del av de sålunda erhållna medlen till specialdistriktsförbunden samt fördela och disponera återstoden på lämpligt sätt för befrämjande av de olika idrotter, som administreras av distriktsförbunden och deras specialkommittéer. Distriktsförbunden upptaga ibland även avgifter från föreningarna inom distriktet. Varje specialförbund erlägger under normala förhållanden årsavgift till den internationella idrottsfederation det tillhör.

Gåvor till idrottssammanslutningar förekomma i olika former. Riksidsrottsförbundet och vissa specialförbund handhava donationsfonder, vilkas avkastning skall användas för vissa idrottsändamål i enlighet med donationsbestämmelserna. Till föreningar skänkas stundom betydande belopp att användas till någon engångsutgift, exempelvis för anläggande av en idrottsplats eller anordnande av en viss tävling. Bland donatorerna märkas framför allt större industriföretag men även enskilda personer. Priser, som utdelas vid tävlingar eller uppvisningar, anordnade av idrottsföreningarna, äro ofta skänkta av idrottsintresserad allmänhet. Genom insamlingar bland föreningsmedlemmar och eljest intresserade hopbringas även medel till idrottsföreningarnas verksamhet. I detta sammanhang böra nämnas ej så sällan förekommande kostnadsfria upplåtelse av mark till idrottsplatser m. m. För övrigt är riksidsrottsförbundets och dess organisationers verksamhet i huvud-

sak byggd på frivillig, oavlönad arbetskraft. Ledamöter av överstyrelsen, förvaltningsutskottet, specialförbunds-, distriktsförbunds-, specialdistriktsförbunds- och föreningsstyrelser ävensom av nämnder och kommittéer äro helt oavlönade frånsett de mindre belopp, som utbetalas såsom ersättning i huvudsak för havda kostnader. Avlöning i egentlig mening utgår endast till heltidsanställd personal i förbundens och de större föreningarnas kanslier.

Idrottssammanslutningarna erhålla avsevärda tillskott av allmänna medel. Kommunerna stödja ofta idrottsrörelsen genom direkta anslag och kostnadsfri upplåtelse av mark. Alla landsting utom två bevilja för närvarande årligt anslag till gymnastik och några landsting även dylikt anslag till idrott. De *statsbidrag*, som idrottssammanslutningarna mottaga, äro emellertid av den ojämförligt största betydelsen för idrottsrörelsens utveckling.

Statsmedel hava till varierande belopp årligen ställts till idrottens förfogande alltsedan år 1914. Dessförinnan gav staten idrotten sitt stöd genom lotterimedel. Bidragen av statsmedel hava emellertid blivit av en mera betydande storleksordning först genom tillkomsten av de s. k. tipsmedlen. Härmed avses de vinstmedel å anordnande av vadhållning i samband med idrottstävlingar, som av Aktiebolaget tipstjänst inlevereras till statsverket och vilka äro upptagna i riksstaten under särskild inkomstitel, benämnd tipsmedel. Viss del av de influtna medlen tillföres över tionde huvudtiteln en särskild fond, fonden för idrottens främjande, vilken förvaltas av statskontoret. Anslag ur denna fond hava under budgetåren 1935/36—1945/46 beviljats idrottsorganisationerna med i avrundade tal respektive 1,1, 3,0, 4,6, 9,9, 2,5, 2,0, 1,0, 1,5, 1,3, 1,8 och 1,5 miljoner kronor, d. v. s. sammanlagt omkring 30 miljoner kronor. De tipsmedel, som under nämnda tidsperiod inlevererats till statsverket, hava uppgått till omkring 85 miljoner kronor.

Av de riksidrottsförbundet ur fonden för idrottens främjande anvisade statsmedlen överfördes med Kungl. Maj:ts medgivande under åren 1936—1938 sammanlagt 1 750 000 kronor till en tidigare upprättad fond för idrotten, den s. k. lotterifonden. Förvaltningen av denna fond, som ursprungligen utgjorde den kapitaliserade behållningen (omkring 1 500 000 kronor) av ett år 1908 av centralföreningen för idrottens främjande med Kungl. Maj:ts tillstånd anordnat idrottslotteri, hade genom nådigt beslut den 3 juli 1931 överlämnats till riksidrottsförbundet. Den med tipsmedel förstärkta lotterifonden, vilken sedan år 1938 benämnts riksidrottsförbundets idrottsfond, förvaltas under förvaltningsutskottets överinseende av dess ekonominämnd.

Kungl. Maj:t anvisar årligen för understödjande av idrotten dels ett s. k. ordinarie anslag och dels ett s. k. extra anslag. Det ordinarie anslaget, som utgår såväl från fonden för idrottens främjande som av medel från riksidrottsförbundets idrottsfonds ränteavkastning, anvisas riksidrottsförbundet, gymnastikförbundet och vissa organisationer utanför riksidrottsförbundet. Det extra anslaget anvisas riksidrottsförbundet och specialförbunden ur fonden

för idrottens främjande. Vad som härav utgår till riksiddrottsförbundet kommer till en mindre del vissa utomstående idrottsorganisationer till godo.

Statsbidrag utgår till riksiddrottsförbundets och specialförbundens förvaltning samt till distriktsförbundens förvaltning och verksamhet. Särskilda bidrag beviljas till riksiddrottsförbundets samarbetskommitté och ungdomskommitté. Riksiddrottsförbundet åtnjuter också statsbidrag till en kurs för utbildning av idrottsledare, och specialförbunden tilldelas bidrag till idrottsmateriel, instruktörskurser och instruktionsverksamhet i övrigt. Specialförbund och distriktsförbund erhålla bidrag till propaganda och upplysningsverksamhet rörande idrotten. Anslagen till specialförbund och distriktsförbund fördelas inom vardera gruppen av riksiddrottsförbundets förvaltningsutskott, utom anslagen till idrottsmateriel, vilka Kungl. Maj:t fastställer för varje specialförbund. Till specialförbunden utdelar också Sveriges olympiska kommitté av staten anslagna medel för träning och andra förberedelser för deltagande i olympiska spel.

Bidrag av statsmedel utgå vidare i viss utsträckning till föreningarna för understödjande av deras idrottsliga verksamhet. Ett särskilt anslag av statsmedel beviljas idrottsföreningarna för bestridande av lokalhyra och andra träningskostnader, vilket anslag av förvaltningsutskottet fördelas mellan föreningarna efter förslag av distriktsförbunden. Idrottsmateriel tillhandahålles föreningarna genom specialförbunden, som med anlitande av för ändamålet anvisade anslag av statsmedel inköpa materiel och föreslå grunder för fördelningen därav mellan föreningarna. Den definitiva fördelningen fastställles av förvaltningsutskottet.

Vissa statsanslag disponeras för anordningar av bestående värde. Anskaffandet av nya anläggningar för idrotten understödjdes genom statliga bidrag. Till riksiddrottsförbundets idrottsplatskommitté, vilken, såsom ovan berörts, utövar en omfattande planläggnings-, rådgivnings- och övervakningsverksamhet beträffande idrottsplatsbyggen, utgår statsbidrag. Särskilda anslag finnas till anordnande av enklare lek- och idrottsplatser samt till utbyggnads- och förbättringsarbeten å mindre och medelstora idrottsanläggningar. Dessa anslag fördelas av idrottsplatskommittén mellan föreningar, kommuner och andra, som anlägga eller förbättra idrottsplatser. För anordnande av bastubyggnader i samband med idrottsanläggningar samt bad- och simanläggningar (utomhusbad) ställas särskilda anslag till bastu- och simbadsdelegationernas förfogande. Bidrag av statsmedel lämnas dessutom till en del speciella anordningar för idrottens främjande, bl. a. riksiddrottsförbundets idrottspoliklinik.

För budgetåret 1945/46 har Kungl. Maj:t för idrottsliga ändamål beviljat anslag å sammanlagt omkring 1,6 miljoner kronor. De anslag, som därav skola tillkomma riksiddrottsförbundet och detsamma underställda organisationer, utbetalas till förbundet, som tillhandahåller vederbörande dem till-

erkända belopp. De anslag, som anvisats idrottsorganisationer utanför riksidrottsförbundet, nämligen 9 500 kronor till envar av Sveriges militära idrottsförbund och Sveriges akademiska idrottsförbund, utbetalas direkt till dessa.

Idrottssammanslutningarnas *inkomster av tävlingar* äro av mycket växlande storlek. Detta sammanhänger för specialförbundens del bl. a. med möjligheterna att uppehålla ett internationellt idrottsutbyte. De år, då mera lockande landsmatcher avhållas i Sverige, kunna sådana inkomster vara mycket betydande. Det är dock icke ovanligt, att en dylik större inkomst helt eller delvis måste reserveras för verksamheten under ett kommande år, då kostnader för ett betingat returbesök i utlandet skola täckas. Vissa idrotts-grenar hava väsentligt mindre möjligheter än andra att erhålla inkomster genom tävlingar. Det ligger i sakens natur, att tävlingar, som försiggå i den fria naturen, såsom tävlingar i orientering samt rodd- och gångtävlingar, av rent tekniska skäl icke kunna ordnas på sådant sätt, att någon nämnvärd inkomst kan erhållas genom biljettförsäljning.

Specialförbunden anordna landskamper och svenska mästerskapstävlingar i sina idrottsgrenar och tillgodogöra sig överskott därå. De deltagande föreningarna kunna erhålla viss andel i överskottet å mästerskapstävlingar. Specialförbund kan även överlåta å förening att anordna en svensk mästerskapstävling, varvid specialförbundet betingar sig viss del av nettovinsten. Vid s. k. serietävlingar, t. ex. i fotboll och bandy, har den förening, som arrangerar en tävling, att avstå viss andel i uppkommen behållning till vederbörande specialförbund. Distriktsförbunden anordna mästerskapstävlingar inom sina distrikt, men dessa tävlingar lämna i allmänhet ett ganska ringa ekonomiskt utbyte. Idrottsföreningarna erhålla intäkter av egna tävlingar samt åtnjuta ibland andelar i vinsten från andra tävlingar, vari de delta.

Intäkter genom försäljning av idrottsmärken, såsom skidlöparmärket, vandarmärket, simborgarmärket, skolidrottsmärket m. fl., hava under senare år för några av specialförbunden varit deras största tillskott, som möjliggjort en utvidgning av verksamheten. Föreningarna hava också mindre inkomster genom försäljning av förenings-, jubileums- och liknande märken.

Riksidrottsförbundet, vissa specialförbund och ett fåtal större föreningar åtnjuta *ränteinkomster*, som dock äro relativt små, då idrottssammanslutningarna icke varit i stånd att upplägga några större fonder av sina egna medel.

De mindre idrottsföreningarna, d. v. s. det stora flertalet, erhålla även *inkomster genom anordnande av basarer, lotterier, fester o. dyl.* Härvid försäljas eller utlottas ofta skänkta föremål, varvid vederlag lämnas av de besökande mer för den arrangerande föreningens skull än för föremålens värde.

Idrottssammanslutningarnas verksamhet är förenad med avsevärda *utgifter*. Riksidrottsförbundet, specialförbunden, distriktsförbunden, special-

distriktsförbunden och de större föreningarna hava vissa allmänna administrationskostnader, såsom för kontorslokaler, telefon, skrivmateriel, kontorspersonal m. m. Utbildningen av instruktörer och tillhandahållandet av sådana inom de lokala sammanslutningarna åsamka riksidsrottsförbundet och specialförbunden stora utgifter. Specialförbundens och distriktsförbundens propaganda- och upplysningsverksamhet kräver också stora belopp.

Idrottstävlingarna draga vissa direkta kostnader, såsom för lokaler och idrottsplatser, annonsering, funktionärer, polisövervakning, tävlingsdeltagares resor, priser, nöjesskatt m. m. Ett förbund eller en förening, som arrangerar en tävling, måste också i regel vidkännas utgifter för deltagande i returtävlingar, ofta under ett annat år. Föreningarna hava förutom de omedelbara tävlingskostnaderna utgifter för medlemmarnas träning i och för tävlingsdeltagandet. Idrottslokaler för instruktion och övningar få anskaffas eller förhyras. Egna idrottsplatser måste underhållas samt förbättras för att motsvara utvecklingens krav. I samband med märkesförsäljningen hava specialförbunden en del direkta omkostnader, såsom för anordnande av prov för märkestagning samt för anskaffande och distribution av märken.

Riksidsrottsförbundet utövar, såsom av det sagda i viss mån framgått, icke någon förvärvsverksamhet, bortsett från att förbundet åtnjuter ränta å innehaft kapital. Den ekonomiska verksamheten är i huvudsak avskild från förbundet och överlåten å ett för ändamålet särskilt bildat bolag, Riksidsrottsförbundets förlagsaktiebolag, som handhar försäljningen av riksidsrottsmärken och mästerskapstecken samt utgivandet av tidningen Svensk Idrott, broschyrer och annan idrottslitteratur m. m. Riksidsrottsförbundet erhåller endast en mindre royalty från bolaget å försäljningen av mästerskapstecken. Specialförbundens tävlingar och märkesförsäljning äro däremot i regel att hänföra till förvärvsverksamhet, ehuru dessa verksamhetsarter tillika främja idrottens ideella syften. Detta gäller också specialdistriktsförbundens, distriktsförbundens och idrottsföreningarnas tävlingar.

De svenska idrottssammanslutningarnas ekonomiska resurser och omslutning synas icke vara särskilt stora i förhållande till idrottsrörelsens avsevärda omfattning och betydelse. Riksidsrottsförbundets egen budget balanserar å belopp något under 100 000 kronor, och dess kapitalbehållning uppgår — bortsett från vissa av förbundet förvaltade fondmedel — till omkring 100 000 kronor. Förbundets huvudsakliga inkomster utgöras, fränsett statsanslag, av medlemsavgifter från idrottsföreningarna, omkring 90 000 kronor. Specialförbundens sammanlagda inkomster respektive utgifter enligt vinst- och förlusträkningarna hålla sig i genomsnitt vid ungefär 1 miljon kronor, och deras totala kapitalbehållning belöper sig till inemot 1 miljon kronor. Förutom statsbidrag å ungefär 750 000 kronor äro medlemsavgifter från föreningarna å c:a 70 000 kronor specialförbundens viktigaste tillskott. Förbundens intäkter av tävlingar och märkesförsäljning äro visserligen ganska

betydande, tillhoppa mellan 300 000 och 400 000 kronor, men motsvaras av stora utgifter för instruktion, träning, propaganda, administration m. m., vilka äro förutsättningar för intäkternas förvärvande. Idrottsföreningarnas behållna förmögenhet har beräknats till omkring 1 miljon kronor vid vissa undersökningar, som de sakkunniga företagit och från vilka de här anförda siffrorna rörande specialförbunden äro hämtade. Specialförbundens och idrottsföreningarnas ekonomiska förhållanden belysas närmare i bilaga D, vari bl. a. lämnas en redogörelse för nämnda undersökningar (se särskilt tabellerna i slutet av bilagan).

Idrottssammanslutningarnas ekonomiska förvaltning är underkastad en ingående kontroll. Riksförbundsmötet utser tre revisorer för granskning av riksidrottsförbundets räkenskaper och förvaltning, som även underkastas en fortlöpande granskning genom två av chefen för handelsdepartementet utsedda revisorer. De båda sistnämnda granska jämväl Svenska gymnastikförbundets räkenskaper och förvaltning. Beträffande de statsbidrag, som utlämnas genom riksidrottsförbundet, åligger det vederbörande mottagare att snarast möjligt till förbundet avgiva redovisning, som skall underställas de nämnda statliga revisorerna.

Specialförbunds räkenskaper revideras av minst två revisorer, varav en utses av riksidrottsförbundets överstyrelse och de övriga av vederbörande specialförbundsmöte. Riksidrottsförbundets revisorer deltaga även i revisionen av specialförbundens förvaltning. Distriktsförbund utser två revisorer för granskning av förbundets och de till distriktet hörande specialdistriktsförbundens räkenskaper. Specialdistriktsförbund tillsätter själv en revisor för granskning av förbundsstyrelsens förvaltning. Föreningarna välja sina egna revisorer men äro underkastade viss revision från specialförbundens sida. De äro även skyldiga att på anfordran av riksidrottsförbundet, specialförbund eller distriktsförbund utlämna sina räkenskaper och andra handlingar för granskning.

KAPITEL III.

Idrottssammanslutningarnas rättsliga ställning och beskattningsförhållanden.

Idrottssammanslutningarna hava i rättsligt hänseende karaktären av s. k. ideella föreningar. Med ideell förening torde i allmänhet förstås en genom avtal tillkommen sammanslutning av fysiska eller juridiska personer, vars huvudsyfte icke är ekonomiskt. Såsom exempel på icke-ekonomiska (ideella) syften brukas nämnas religiösa, fosterländska, välgörande, humanitära, sociala, folkuppfostrande, idrottsliga, vetenskapliga, konstnärliga, politiska och sällskapliga ändamål. Till ideella föreningar räknas emellertid även sammanslutningar med syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom verksamhet, som icke är av ekonomisk art, t. ex. yrkesföreningar.

De ideella föreningarna hava icke såsom de ekonomiska föreningarna fått sin ställning reglerad i lagstiftningen. De ideella föreningarnas existens förutsättes emellertid i vissa lagrum,¹ och i rättspraxis hava dylika föreningar med någorlunda fast organisation tillerkänts rättskapacitet. Om en ideell förening antagit stadgar, som reglera vissa elementära förhållanden, såsom föreningens namn och ändamål samt sättet för föreningsbesluts tillkomst, och tillika utsett styrelse, anses den kunna förvärva rättigheter och ikläda sig skyldigheter samt kära och svara inför domstol. Ett flertal förslag till lagstiftning om ideella föreningar hava framlagts men ej blivit genomförda. Enligt det senaste av dessa (justitiedepartementets promemorior 1938:1) skall med ideell förening förstås förening, i vars ändamål icke ingår att genom idkande av ekonomisk verksamhet främja medlemmarnas ekonomiska intressen och som ej heller idkar verksamhet, varmed följer skyldighet att föra handelsböcker.

I motsats till de ideella föreningarna stå ekonomiska föreningar, vilka enligt nuvarande lagstiftning äro sådana föreningar som hava till ändamål att genom ekonomisk verksamhet främja medlemmarnas ekonomiska intressen eller som hava annat ändamål men söka vinna detta genom idkande av handel eller annan verksamhet, varmed följer skyldighet att föra handelsböcker. Idrottssammanslutningarna äro sålunda enligt gällande rätt icke ekonomiska utan ideella föreningar, ehuru de flesta av dem bedriva viss

¹ Se 102 § lagen den 12 maj 1917 om expropriation och 2 § 4) lagen den 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

förfärdsvärksamhet. Denna verksamhet är nämligen icke av sådan beskaffenhet att den föranleder skyldighet att föra handelsböcker enligt bokföringslagens bestämmelser. Specialförbunden och idrottsföreningarna kunna sägas fullfölja ett ideellt huvudsyfte men hava ett ekonomiskt syfte såsom biändamål i och för främjande av huvudsyftet.

Även juridiska personer kunna, såsom antytt, vara medlemmar av ideella föreningar. Ett vanligt förhållande inom större organisationer är att de primära lokalföreningarna såsom s. k. underföreningar ingå i en s. k. huvudförening av högre ordning. De äro medlemmar av en annan ideell förening, ett förbund, som utgör en gemensam överorganisation. Sådant är förhållandet inom idrottsrörelsen. Gymnastik- och idrottsföreningarna äro medlemmar av riksidrottsförbundet såsom en huvudförening. De till respektive specialförbund anslutna föreningarna måste också anses ingå i förbunden såsom medlemmar i en huvudförening. Distriktsförbundens och specialdistriktsförbundens allmänna status framgår icke otvetydigt av de för förbunden gällande bestämmelserna i riksidrottsförbundets stadgar. Dessa lokala förbund utgöra emellertid fullt utbildade rättssubjekt med egen styrelse och förvaltning samt egendom, och de till dem anslutna föreningarna intaga en sådan ställning att de kunna räknas såsom medlemmar av förbunden, d. v. s. såsom underföreningar, vilka äro medlemmar av en huvudförening.

Vederbörande stadgar giva icke heller något direkt besked, huruvida specialförbunden och distriktsförbunden skola anses vara medlemmar av riksidrottsförbundet såsom en huvudförening. Förstnämnda förbund äro organisatoriskt anslutna till riksidrottsförbundet, under vars ledning och övervakning de äro ställda, men de utgöra fristående rättssubjekt i förhållande till riksidrottsförbundet. Sambandet mellan dem och riksidrottsförbundet är emellertid icke enbart organisatoriskt. Specialförbunden utse egna ombud till riksförbundsmötet. För föreningarna i varje distrikt väljas ombud till riksförbundsmötet å ordinarie distriktsförbundsmöte. Specialförbund och distriktsförbund erlægga däremot icke några avgifter till riksidrottsförbundet. Ehuru några medlemsavgifter sålunda icke förekomma, synes det finnas bärande skäl att betrakta specialförbunden såsom underföreningar till riksidrottsförbundet, inom vars högsta organ de hava särskilda ombud. Det är icke lika tydligt, att så är förhållandet beträffande distriktsförbunden, vilka ej äro representerade å riksförbundsmötet på samma omedelbara sätt som specialförbunden. Distriktsförbundens faktiska ställning inom riksidrottsförbundet är emellertid sådan att de torde få anses ingå i detta förbund såsom underföreningar jämte specialförbunden och föreningarna. Frågan om specialförbundens och distriktsförbundens förhållande till riksidrottsförbundet i rättsligt avseende är emellertid icke av så stor betydelse ur beskattningssynpunkt, då det överhuvud taget icke utgår några avgifter till riksidrottsförbundet från de underordnade förbunden.

De ideella föreningarnas medlemmar bliva genom biträdande av föreningsavtalet skyldiga att utgöra i stadgarna föreskrivna medlemsavgifter. De till riksidrottsförbundet anslutna föreningarna uttaga stadgeenligt särskilda inträdes- och årsavgifter av sina medlemmar. Föreningarna i sin tur erlægga obligatoriska medlemsavgifter till riksidrottsförbundet och specialförbunden.

Huruvida medlemmar av en ideell förening hava delaktighet i föreningens förmögenhet, torde bero på innehållet i föreningens stadgar. Enligt det ovan nämnda förslaget till lagstiftning om ideella föreningar skulle vid en förenings upplösning dess behållna tillgångar överlämnas till den som enligt stadgarna eller eljest kunde vara berättigad att övertaga desamma eller ock skiftas mellan dem som vore medlemmar i föreningen vid tiden för dess upplösning. Det torde emellertid i regel förhålla sig så att medlemmar av en ideell förening icke ens vid en avveckling av föreningens verksamhet hava någon delaktighet i tillgångarna. I riksidrottsförbundets normalstadgar för idrottsförening förutsättes, att vid förenings upplösning dess tillgångar skola användas för ett bestämt ändamål till idrottens befrämjande. I riksidrottsförbundets och specialförbundens stadgar finnes ej angivet, huru vid respektive förbunds upplösning skall förfaras med förefintliga tillgångar. En sådan möjlighet beröres icke i stadgarna, men det synes stå utom tvivel att tillgångarna i sådant fall skulle anslås till något idrottsligt ändamål och icke under några förhållanden kunna tillfalla fysiska personer eller i någon form användas till att främja sådana personers ekonomiska intressen.

De ideella föreningarna äro med vissa undantag skattskyldiga till kommunal inkomstskatt samt inkomst- och förmögenhetsskatt i samma utsträckning som fysiska personer. Skattefrihet åtnjutes i viss utsträckning av föreningar, vilka, utan att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning. Dessa föreningar äro frikallade från skattskyldighet vid den kommunala beskattningen för all inkomst utom den som härflyter av fastighet eller rörelse och vid den statliga beskattningen för all inkomst utom den som härflyter av rörelse. Föreningar, vilkas medlemmar icke på grund av medlemskapet äga del i föreningens förmögenhet, äro skattskyldiga för förmögenhet, såvida de äro skyldiga att erlægga skatt för inkomst.

Beträffande de ideella föreningarna i allmänhet, vilka sålunda äro oinskränkt skattskyldiga för såväl inkomst som förmögenhet, gälla samma normer för skatteunderlagets bestämmande som för övriga skattskyldiga. Vid den kommunala beskattningen äro dessa föreningar också underkastade

samma skattesatser som andra skattskyldiga i kommunen. Vad angår inkomst- och förmögenhetsbeskattningen intaga de däremot en förmånligare ställning än såväl fysiska personer som ekonomiska föreningar och aktiebolag, i det att skattefoten för dem icke är progressiv utan proportionell och av måttlig höjd i jämförelse med skattesatserna för ekonomiska föreningar och aktiebolag. Inkomst- och förmögenhetsskatt utgår i förhållande till ett grundbelopp, som utgör 5 procent av ideell förenings beskattningsbara belopp. Värnsskatten uppgår för sådan förening till 6 procent av det beskattningsbara beloppet.

De ideella föreningarnas inkomster äro icke heller föremål för dubbelbeskattning såsom aktiebolagens och de ekonomiska föreningarnas. Då medlemmarna i regel icke hava någon delaktighet i de ideella föreningarnas vinst, ifrågakommer följaktligen inkomstbeskattning endast hos föreningarna. Särskild skatt å förmögenhet, som i princip är en skatt å fysiska personer, erlägges ej av ideella föreningar.

De här återgivna reglerna för de ideella föreningarnas allmänna beskattning äro direkt tillämpliga å idrottssammanslutningarna, i den mån dessa utöva ekonomisk verksamhet av skattepliktig natur. Idrottsrörelsen träffas emellertid även av speciella skatter.

Nöjesskatt skall erläggas för uppvisning eller tävling i sport, idrott och gymnastik, dock att idrottssammanslutning, som avser att stödja icke-professionell idrott eller gymnastik, äger för varje tillställning åtnjuta befrielse från den del av nöjesskatten, som belöper å ett sammanlagt avgiftsbelopp av 500 kronor. Bevillningsavgift skall ock utgöras för idrottsstillställning, där utländsk professionell idrottsman deltagar.

Idrottssammanslutningarna drabbas däremot icke av gåvoskatt. Sådan skatt utgår icke för gåva till sammanslutning, som, utan att hava till syfte att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen fullföljer idrottsliga ändamål. Arvsskatt för sådan sammanslutning tillkommande testamentslott utgår men efter en lindrigare klass (klass III) än för oskyld persons testamentslott.

Vid tillämpningen å idrottssammanslutningarna av bestämmelserna om ideella föreningars inkomstbeskattning har utbildats en praxis, som är av viss principiell betydelse och vilken givit upphov till talrika taxeringstvister. För att bilda sig en uppfattning om denna praxis hava de sakkunniga införskaffat och granskat deklaraionsmaterialet för specialförbund och idrottsföreningar beträffande taxeringsåret 1943 samt för specialförbund dessutom beträffande taxeringsåren 1944 och 1945 (för vissa förbund även tidigare år). De sakkunniga hava också ägnat uppmärksamhet åt övriga idrottssammanslutningars taxering genom granskning av deras deklaraioner. Resultatet av dessa undersökningar, såvitt angår specialförbund, distriktsförbund och

idrottsföreningar, finnes sammanställt i bilaga D. För ifrågavarande praxis skall här i stora drag lämnas en redogörelse på grundval av undersökningarnas resultat.

Riksidrottsförbundet bedriver icke någon idrottslig verksamhet av ekonomisk natur, varför dess taxeringar ej erbjuda något särskilt intresse med hänsyn till de problem, som de sakkunniga upptagit till behandling. Detta förbunds taxeringar lämnas därför här åsido. Detsamma gäller vissa idrottsfrämjande sammanslutningar.

Av specialförbunden hava alla utom tre haft sitt säte i Stockholm och taxerats därstädes, varför taxeringarna i denna stad varit av stor betydelse för idrottsrörelsens beskattning, särskilt som de även tjänat såsom förebild för taxeringarna på andra håll i landet.

Vid taxering av specialförbunden i Stockholm hava tävlingsverksamhet och märkesförsäljning, då de räknats såsom förvärvskälla, i regel betraktats såsom rörelse. I undantagsfall har märkesförsäljning hänförs till tillfällig förvärvsverksamhet. Vid den skattemässiga inkomstberäkningen för dessa förvärvskällor hava vissa för de skattskyldiga ogynnsamma ståndpunktstagen skett beträffande såväl intäkter som avdrag.

Medlemsavgifter till förbunden hava visserligen icke behandlats såsom skattepliktig intäkt men indirekt tagits till beskattning, i det att avdrag för förbundens förvaltningskostnader vägrats till motsvarande belopp, oavsett i vad mån de sålunda såsom icke avdragsgilla behandlade kostnaderna varit ägnade att tillföra förbunden skattepliktiga intäkter. Först sedan förvaltningskostnaderna minskats med influtna medlemsavgifter, har det kommit i fråga att medgiva avdrag för återstoden från intäkterna i förbundens förvärvskällor. Gåvor till förbunden hava i något fall underkastats inkomstbeskattning på enahanda sätt, då omkostnader, som bestritts med gåvomedel, ej fått avdragas vid inkomstberäkningen beträffande förbundens förvärvskällor. Statsbidrag till förbunden för förvaltning, instruktionsverksamhet samt propaganda- och upplysningsverksamhet hava icke heller upptagits såsom skattepliktiga intäkter utan avräknats å förbundens utgifter för vederbörande slag av verksamhet. Beträffande de därefter återstående utgifterna har övervägts, i vad mån de skulle kunna få avdragas. I fråga om förbundens bruttointäkter av tävlingsverksamhet och märkesförsäljning liksom av kapital synes däremot icke hava förekommit några förhållanden, som förtjäna uppmärksamhet.

Från förbundens intäkter av tävlingar och märkesförsäljning hava beskattningsnämnderna i Stockholm i huvudsak utan inskränkningar beviljat avdrag för direkta omkostnader, såsom beträffande tävlingar lokalhyra, utgifter för reklam, priser och idrottsmateriel, ersättningar till funktionärer och idrottsmän, resekostnader, nöjesskatt m.m. samt beträffande märkesförsäljning utgifter för anskaffande och distribuerande av märken samt anord-

nande av provtagning m.m. Nämndernas inställning har däremot varit mycket återhållsam beträffande avdrag för sådana kostnader, som mera indirekt främja tävlingsverksamhet eller märkesförsäljning, nämligen kostnader för instruktion och träning samt propaganda och upplysningsverksamhet. Nämnderna hava därvid ställt sig på den ståndpunkten att vissa dylika kostnader enbart varit av betydelse för förbundens förvärvsverksamhet och andra enbart för deras ideella verksamhet samt att omkostnaderna för sistnämnda verksamhet icke borde få avdragas vid den skattemässiga inkomstberäkningen. Då en fördelning av förbundens omkostnader å dessa båda grupper med hänsyn till de faktiska omständigheterna i stor utsträckning visat sig vara omöjlig att genomföra, hava kostnaderna uppdelats i avdragsgilla och icke avdragsgilla genom en skönsässig kvotdelning. Då man menat, att den idrottsliga verksamheten hade ett ideellt huvudsyfte, har den avdragsgilla andelen i kostnaderna ofta blivit ganska lågt bestämd. Huvudvikten har sålunda lagts på det antagna syftet med en omkostnad i stället för på det ekonomiska sambandet mellan omkostnaden och förvärvskällans resultat.

De andelar i specialförbundens kostnader, för vilka förbunden medgivits dylika schablonmässigt bestämda avdrag, hava varierat högst betydligt icke blott för olika förbund utan även för samma förbund år från år. Specialförbundens egna kostnader för instruktions- och träningsverksamhet, d.v.s. de som återstått efter avräknande av statsbidrag till verksamheten, hava fått avdragas med belopp, växlande mellan 0 och 100 procent av kostnaderna. Ett förbund har ett år fått avdraga 50 procent och ett senare år 100 procent, medan två andra förbund fått avdraga halva beloppet ett år och därefter icke något belopp. För ett förbund hava avdragsbeloppen växlat mellan 11 och 17 procent, och några förbund hava beviljats avdrag med praktiskt taget hela beloppet. Någon fast tendens till utvidgning eller inskränkning av avdragsrätten har därvid icke framträtt. Den andel av kostnaderna, som fått avdragas, har nämligen under de undersökta åren stigit för vissa förbund men sjunkit för andra. För propagandakostnader, vilka endast undantagsvis redovisats särskilt, har avdrag medgivits ett förbund med halva beloppet ett år och med $\frac{2}{3}$ av detsamma ett annat år. Ett annat förbund har ett år fått avdraga hela beloppet men därefter icke något belopp. Kostnader för medaljer och plaketter till idrottsutövare och funktionärer hava även behandlats på skiftande sätt. Ett förbund har medgivits avdrag härför varje år, ett annat förbund icke något år. Ett tredje förbund har ett år fått avdrag för hela beloppet, nästa år intet avdrag och därefter åter helt avdrag.

Även förbundens administrationskostnader hava schablonmässigt uppdelats i avdragsgilla och icke avdragsgilla andelar. De avdragsgilla andelarna hava i regel bestämts i förhållande till vad som återstått efter avräknande av influtna medlemsavgifter och förvaltningsbidrag. Dessa andelar hava fastställts till belopp, växlande mellan 0 och 100 procent av de återstående kost-

naderna. Några förbund hava genomgående erhållit avdrag med hela kostnadsbeloppet och andra överhuvud taget icke med något belopp. Ett förbund har beviljats avdrag med hela beloppet ett år, ungefär halva beloppet nästa år och därefter hela beloppet. Två förbund hava ett år fått avdraga respektive 25 och 50 procent av kostnadsbeloppen och därefter 100 procent. Två andra förbund hava ett år beviljats avdrag med 100 procent av kostnadsbeloppen och därefter med respektive 50 och 0 procent.

Beträffande de allmänna avdragen är att märka, att ett specialförbund, som begärt avdrag för underskott å tävlingar från intäkter av annan verksamhet, genomgående beviljats dylikt avdrag. Underskottsavdrag har medgivits ett annat förbund ett år med hela, därefter med halva och så åter med hela beloppet samt ännu ett förbund först med halva beloppet och därefter icke med något belopp.

Det här berörda förfaringssättet i Stockholms stad beträffande omkostnadsavdragen innebär, att en icke obetydlig del av vissa slags omkostnader för en i förvärvssyfte utövad idrottslig verksamhet antages sakna betydelse för verksamhetens ekonomiska resultat, eftersom syftet med verksamheten även är ideellt. En uppdelning av dylik verksamhet i en rent ideell och en rent förvärvsbetonad del synes emellertid i allmänhet icke motsvara de verkliga förhållandena och kan därför oftast icke genomföras med några anspråk på riktighet. För den övervägande delen av idrottsverksamheten gäller, att den har såväl ett ideellt som ett ekonomiskt syfte. Instruktions-, tränings- och propagandaverksamhet m.m. avser givetvis att främja idrottens ideella syften men har samtidigt den verkan att de intäkter av skattepliktig natur, som tillföras idrottssammanslutningarna, bliva större.

Med den för de skattskyldiga ogynnsamma utgångspunkt, som beskattningsnämnderna haft, har resultatet blivit mycket höga beskattningar av vissa specialförbund, särskilt Svenska idrottsförbundet. På samma gång som praxis i stort sett varit starkt restriktiv har den som synes varit oenhelig. Någon likformig beskattning av de olika specialförbunden har icke kommit till stånd. I ett flertal fall har ett och samma förbund under olika år beskattats efter mycket växlande grunder. Detta har icke kunnat undgå att hos de skattskyldiga framkalla en viss osäkerhet rörande innebörden av gällande ordning i fråga om deras beskattning.

Av de utanför Stockholm domicilierade specialförbunden är det endast Svenska fotbollförbundet i Solna, vars taxering tilldrager sig något större intresse. I anslutning till förbundets deklARATIONER hava dess nettoutgifter vid de undersökta årens taxeringar schablonmässigt uppdelats i proportion till å ena sidan influtna medlemsavgifter och å andra sidan skattepliktiga intäkter samt avdrag medgivits för den å de senare intäkterna belöpande utgiftsandelen. Med denna av beskattningsnämnderna använda schablon är det emellertid icke möjligt att komma till ett riktigt resultat beträffande storle-

ken av de omkostnader, som främjat förvärvsverksamheten, enär de utgifter, som äro nödvändiga för medlemsavgifternas åtnjutande, givetvis icke äro proportionsvis lika stora som de för de skattepliktiga intäkternas förvärvande erforderliga och följaktligen måste bli för högt upptagna.

Distriktsförbunden hava utövat förvärvsverksamhet i ganska begränsad omfattning, varför en klar praxis beträffande deras taxering knappast kan sägas hava utbildat sig. Någon redogörelse för dessa förbunds taxeringar är här ej påkallad.

Idrottsföreningarnas beskattningsförhållanden hava såsom nämnt undersökts för taxeringsåret 1943. Det för detta år införskaffade taxeringsmaterialet har emellertid icke varit fullständigt. För tio län hava de för granskning tillgängliga deklarationerna varit för fåtaliga för ett bedömande av taxeringspraxis därstädes beträffande idrottsföreningarna. Någon samlad bild av dylika föreningars taxering i landet kan därför icke här givas. Det är endast möjligt att söka angiva vissa framträdande drag beträffande taxeringarna på detta område.

Inom några provningsdistrikt har idrottsföreningarnas tävlingsverksamhet än betraktats såsom förvärvskälla, företrädesvis då överskott därå förekommit, än såsom ideell verksamhet. Deklarerade underskott å tävlingar hava sålunda ej fått avdragas från inkomster av nöjestillställningar o.dyl. och i en del fall ej heller underskott å vissa tävlingar från överskott å andra. Den tendens att betrakta en verksamhet såsom förvärvskälla endast då den lämnar överskott, vilken man måhända vill utläsa ur dylika taxeringar, synes klart strida mot gällande beskattningsgrunder.

I de fall tävlingsverksamhet behandlats såsom förvärvskälla, har i allmänhet avdrag medgivits idrottsföreningarna för direkta tävlingskostnader med hela beloppen, medan de godkända avdragen för tränings- och instruktionskostnader i vissa provningsdistrikt växlat mellan 0 och 100 procent av kostnadsbeloppen.

I sex län hava vid idrottsföreningarnas taxering i stort sett följts de principer, vilkas tillämpning nedan förordas av de sakkunniga.

Specialförbunden hava i ett stort antal fall anfört besvär över de taxeringar, som på sätt ovan utvecklats åsatts dem av beskattningsnämnderna. Av dessa besvär hava dock endast ett fåtal hunnit bli föremål för prövning i överinstanserna. Något definitivt ställningstagande till de här ovan berörda spörsmålen synes där icke hava ägt rum. Kammarrätten har i två fall fastställt taxeringar, varigenom avdrag för administrationskostnader endast medgivits, i den mån dessa överstigit influtna medlemsavgifter (och förvaltningsbidrag), samt i två andra fall avslagit yrkanden om avdrag för instruktionskostnader utöver av provningsnämnden medgivna avdrag med hälften av redovisade kostnadsbelopp. Regeringsrätten torde hittills endast hava avgjort fyra mål rörande specialförbundens beskattning. Av dessa äro två rörande simförbun-

dets taxeringar (R. 1944 Fi. 123 o. 124) av visst intresse i förevarande sammanhang. I det första av målen erhöll förbundet ej avdrag för mer än hälften av sina instruktionskostnader. I det senare målet medgavs avdrag endast för hälften av de till tävlingar samt instruktion och träning hänförliga kostnaderna. Några bestämda slutsatser av dessa rättsfall beträffande de bakomliggande principfrågorna torde emellertid knappast få dragas.

Beträffande skattedomstolarnas avgöranden i frågor rörande idrottssammanslutningarnas beskattning hänvisas i övrigt till bilaga E, som innehåller en redogörelse för vissa rättsfall.

KAPITEL IV.

Huvuddragen av den tidigare utvecklingen med avseende å ideella föreningars inkomstbeskattning.

Under senare hälften av 1800-talet tillkommo ett stort antal sammanslutningar, vilka hade karaktär av ideella föreningar. Någon klar gräns fanns då icke i det allmänna föreställningssättet mellan dessa och å ena sidan sådana privata rättsbildningar som bolag och föreningar med ekonomiskt syfte samt å andra sidan vissa offentligrättsliga korporationer, såsom akademier, religiösa samfund, inrättningar m. fl. Föreningarnas ställning såsom juridiska personer var icke reglerad i lagstiftningen.

I den *äldre bevillningslagstiftningen* upptogos av juridiska personer blott »bolag» såsom skattskyldiga. Ett mera vidsträckt stadgande infördes genom *1883 års bevillningsförordning* av det innehåll att vad som i förordningen sagts om enskild persons skyldighet att utgöra inkomstbevillning skulle i tillämpliga delar gälla menigheter, samfund, verk och inrättningar samt andra juridiska personer, i den mån de icke vore i förordningen frikallade från dylik bevillning. Den princip för bl. a. ideella föreningars beskattning, som härigenom kom till uttryck, har sedermera beträffande dessa föreningar bibehållits orubbad i vår skattelagstiftning.

Införandet genom 1895 års lag om ekonomiska föreningar av bestämmelser angående registrering av vissa dylika föreningar gav anledning till tvekan, huruvida de oregistrerade föreningarna, bl. a. de ideella, vore juridiska personer, utrustade med rättskapacitet.¹ Genom rättspraxis fastslogs emellertid efter hand, att dylika föreningar utgjorde rättssubjekt, som kunde förvärva rättigheter och ikläda sig förpliktelser. Principen om ideella föreningars skattskyldighet synes emellertid icke hava rubbats genom dessa förhållanden på det föreningsrättsliga området. I praxis beskattades de ideella föreningarna på samma sätt som förut.

1897 års kommunalskattekommitté föreslog i sitt år 1900 avgivna betänkande, att föreningar eller samfund för annat ändamål än ekonomisk verksamhet skulle vara befriade från skattskyldighet till kommunal inkomstskatt och utgöra inkomstbevillning endast för inkomst av fast egendom. Kommittén

¹ Se det år 1903 avgivna kommittébetänkandet med förslag till lagar om registrerade föreningar för annan än ekonomisk verksamhet m. m., sid. 44.

ansåg de då gällande föreskrifterna om skattskyldighet för juridiska personer vara alltför svävande och obestämda samt upptog icke några dylika föreskrifter i sina författningsförslag. I stället uppräknades där de olika slag av särskilt bildade rättssubjekt, som skulle vara skattskyldiga eller frikallade från skattskyldighet. Till utveckling av sin ståndpunkt anförde kommittén följande (sid. 111):

»Såsom juridisk person torde nämligen lagstiftningen numera erkänna endast *registrerad* förening, men otvivelaktigt kan även annan förening fortfarande såsom hittills komma att underkastas inkomstbeskattning.

Med avseende härå har kommittén vid avfattandet av § 22¹ i förslaget icke begagnat sig av begreppet juridisk person, utan vad föreningar angår skilt emellan sådana för ekonomisk verksamhet och för annat ändamål. Då kommittén vidare för de förra påkallat obegränsad skattskyldighet, varemot andra föreningar — härunder inbegripna samfund, sällskap och alla övriga sammanslutningar, som över huvud äga en mera fast organisation och icke äro av endast tillfällig art — förklarats skattskyldiga allenast för inkomst av fast egendom, tror sig kommittén härmed hava träffat en bestämmelse, som, även om den i något enstaka fall i tillämpningen skulle visa sig lida av ojämnhet, dock i det hela icke torde komma att giva anledning till erinran.»

Kommitténs förslag ledde icke till någon åtgärd.

Genom 1902 års förordning om inkomstskatt och 1910 års förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt blevo de ideella föreningarna underkastade en progressiv statlig beskattning med avseende å såväl inkomst som förmögenhet.

I en *motion vid 1912 års riksdag* (II: 146) föreslogs, att ideella föreningar skulle frikallas från erläggande av bevillning samt inkomst- och förmögenhetsskatt för inkomst, som ej härrörde av rörelse eller yrke, så ock från erläggande av skatt för förmögenhet. Motionärerna uttalade, att den ideella föreningsverksamheten med de sociala uppgifter, som den hade sig förelagda, ej borde drabbas av skattskyldighet för de medel, den kunde förfoga över för fullföljandet av sin verksamhet.

Bevillningsutskottet (betänkande nr 26) tillstyrkte i anledning av motionen en framställning till Kungl. Maj:t angående utredning, huruvida och i vad mån föreningar, som icke genom ekonomisk verksamhet beredde sig eller sina medlemmar ekonomisk vinst, borde befrias från skyldighet att till stat och kommun erlägga skatt för inkomst och förmögenhet. Till utveckling av sin välvilliga inställning till motionens syfte anförde utskottet bl. a. följande (sid. 5):

»I det allmänna föreställningssättet har det nog länge ingått, att föreningar, som tjäna sociala, välgörande eller eljest allmännyttiga syften, böra betungas med skatt lika litet som stiftelser och åtskilliga andra inrättningar med liknande ändamål.

¹ I denna paragraf behandlades den subjektiva skattskyldigheten med avseende å inkomstbevillningen.

Då nu vissa av dessa senare äro uttryckligen befriade från skatt, synas goda skäl tala för att i motsvarande fall genom särskilt stadgande befria även föreningar. En reform i den riktning motionärerna föreslagit anser därför utskottet sig jämväl böra förorda.

Emellertid är frågan tvivelsutan mera invecklad och svårlöst, än motionärerna uppenbarligen tänkt sig. En allmän undantagsbestämmelse för 'förening med ideell verksamhet' läser icke kunna stadgas redan av det skäl, att begreppen 'ideell förening' och 'ideell verksamhet' till skillnad från ekonomiska sådana ännu ej blivit definierade i svensk lagstiftning. En dylik bestämmelse skulle således leda till oklarhet i tolkningen och ojämnhet i tillämpningen. Frågan är väl också, om alla föreningar, som på grund av uteslutande eller huvudsakligen ideell verksamhet kunde föras hit, böra komma i åtnjutande av den ifrågasatta befrielsen. I varje fall synes tydligt, att olika slag av sådana föreningar i mycket olika grad påkalla sådan förmån. Bland de stora grupperna av föreningar för icke ekonomiska ändamål märkas nykterhetsföreningar, religiösa föreningar, politiska föreningar, yrkesföreningar, arbetsgivare- och arbetareföreningar, skytte- och idrottsföreningar samt föreningar med konstnärligt, vetenskapligt eller rent sällskapligt syfte. Det bör undersökas, huruvida dessa och andra dylika föreningar helt eller delvis böra befrias från skatt. I betraktande bör ock tagas, i vad mån understödsföreningar och andra visserligen till sin natur i viss mån ekonomiska föreningar, som dock genom sin verksamhet gagna det allmänna, böra, där de ej redan få anses undantagna, i förevarande avseende likställas med de ideella föreningarna.

Ifrågasätts kunde jämväl, att beträffande här omhandlade skattefrihet skillnad borde göras mellan skatten till staten och skatten till kommunerna, och lär måhända även denna sida av saken böra undersökas.»

Då riksdagens båda kamrar stannade i skiljaktiga beslut, förföll frågan om en utredning i motionens syfte.

De s. k. *föreningsskattesakkunniga* avgåvo år 1920 betänkande i fråga om ideella föreningars skattskyldighet. I betänkandet skilde de sakkunniga mellan föreningar med rent ideella ändamål och föreningar med s. k. blandade ändamål. Till de förra hänfördes i huvudsak religiösa föreningar, nykterhetsföreningar, föreningar med välgörande och humanitära ändamål, föreläsningföreningar, föreningar för främjande av undervisning, folkbildning, djurskydd, idrott och gymnastik, föreningar för främjande av konst, litteratur och vetenskap, skytteföreningar och föreningar för speciella försvarsändamål samt föreningar för främjande av skogsvård och jaktvård. Till föreningar med blandade ändamål räknade de sakkunniga arbetsgivar- och fackföreningar, yrkesföreningar samt föreningar med huvudsakligen sällskapligt syfte. Med föreningar med blandat ändamål sammanförde de sakkunniga ur beskattningssynpunkt politiska föreningar såsom en särskild grupp, vilken ansågs i viss mån hava ideell karaktär.

De sakkunniga upptogo först till behandling frågan om den statliga beskattningen av de ideella föreningarna och betecknade en sådan beskattning såsom icke rationell. Utmärkande för de rent ideella föreningarna syntes de sakkunniga vara att dessa föreningar på ett påtagligt sätt avsåge att främja ett

allmänt intresse eller i varje fall ett från egennyttig hänsyftning fritt ändamål. Om man utginge från att dessa föreningar helt använde sina ekonomiska resurser för allmännyttiga eller eljest oegennyttiga ändamål, vilkas fullföljande självfallet försvårades, i samma mån dessa resurser toges i anspråk i skatteväg, måste det te sig såsom minst sagt tvivelaktigt, om det allmänna skulle tillskyndas större nytta av den ifrågakommande skatteintäkten än av föreningens ohindrade verksamhet. Vidare vore att ihågkomma, hurusom de enskilda föreningsmedlemmarna givetvis icke underkastade sig uppoffringar i arbete eller penningar i avsikt att skaffa staten inkomst. Om de funne, att resultatet av deras uppoffringar blott delvis komme det avsedda syftet till gagn, kunde det befaras, att deras intresse för föreningen upphörde. Frånsett det mindre tilltalande i att staten på antytt sätt satte sig i besittning av egendom, som frivilligt sammanskjutits för ett rent ideellt ändamål, syntes man kunna antaga, att i många fall det allmänna genom föreningsverksamhetens inskränkning kunde indirekt lida skada, som vida överstege värdet av den direkta skatteinkomsten.

De sakkunniga ansågo det i principiellt avseende vara berättigat att vid frågan om skattskyldighet eller skattefrihet skilja mellan föreningar med olika ändamål. De föreningsgrupper, som fullföljde rent ideella syften, kunde med hänsyn därtill vara berättigade till en privilegierad ställning i skattehänseende, varav föreningar med mer eller mindre blandade uppgifter icke kunde sägas vara i lika mån förtjänta. En dylik differentiering kunde därför helt visst synas ur principiell synpunkt tilltalande. En närmare undersökning hade emellertid givit vid handen, att man vid en differentiering med hänsyn till den subjektiva skattskyldigheten icke kunde stanna vid en så schematisk och förenklad linje som en uppdelning av de olika föreningsgrupperna i skattskyldiga och skattefria. För att en differentiering skulle kunna bliva något så när rättvis, måste den göras mera ingående och detta i olika avseenden. Likaså kunde inom varje särskild grupp en gradering visa sig befogad. Ett noggrant avvägande skulle måhända också komma en förening inom någon av grupperna med blandade ändamål att framstå som mera förtjänt av skatteförmåner än många enskilda föreningar med rent ideella syften. Slutligen vore det tänkbart, att de förhållanden, under vilka en förening förvärvat de tillgångar, som skulle beskattas, kunde vara av beskaffenhet att i ena eller andra riktningen inverka vid bedömandet av den subjektiva skattskyldigheten. Redan det antydda visade, huru ömtålig frågan vore. De sakkunniga hade också funnit det riktigast att, i brist av framkomlig väg till rättvis differentiering mellan olika slag av ideella föreningar, helt avstå därifrån.

De sakkunniga upptogo vidare spørsmålet om differentiering av objektet för beskattningen. Någon utvidgning av den gällande objektiva skatteplikten funno de sakkunniga enligt sakens natur icke böra ifrågakomma. Inkomst-

beskattning av gåvor till ideella föreningar, anslag från överordnade organisationer eller från det allmänna samt medlemsavgifter ansågs a priori vara utesluten. De sakkunniga ifrågasatte däremot en inskränkning av området för skatteplikten. Härvid kunde förfaras så att viss inkomstkälla helt undantoges från beskattning och så att ökad avdragsrätt medgåves i fråga om ett eller flera inkomstslag. Beträffande kapitalinkomst kunde man, åtminstone teoretiskt sett, tänka sig en differentiering av avkastningens beskattningsbarhet efter beskaffenheten av kapitalförvärvet. En sådan uppdelning skulle dock medföra alltför stora praktiska svårigheter för att på allvar kunna ifrågasättas. Att åter differentiera skatteplikten med hänsyn till sättet för kapitalplaceringen syntes de sakkunniga sakna reellt berättigande. Även beträffande inkomst av fast egendom ansågs en differentiering av beskattningen efter egendomsförvärvets art vara utesluten.

Såsom en till äventyrs framkomlig väg antyde de sakkunniga såsom nämnts möjligheten av särskilda avdrag för utgifter, då det gällde att bestämma den objektiva skatteplikten. Utöver de avdrag, som redan författningarna medgåve skattskyldiga i allmänhet, skulle härvid kunna tänkas en vidsträckt avdragsrätt för utgifter. Denna rätt kunde tänkas gå ända därhän, att vad en förening utgäve för förverkligande av sitt ändamål finge avdragas och att således till beskattning skulle tagas allenast eventuellt inkomstöver-skott, i den mån det härflöte från skattepliktig inkomstkälla. Redan i sistberörda inskränkning låge emellertid en säkerligen oöverstiglig praktisk svårighet. Man kunde ju nämligen ej gärna uppställa såsom presumtion vare sig till föreningens fördel, att skattepliktig inkomst skulle anses först konsumerad, eller till dess nackdel, att utgifterna först skulle anses bestridda med gåvor, medlemsavgifter och dylika ej skattepliktiga intäkter.

Enligt de sakkunnigas uppfattning borde således, vad anginge inkomst av kapital och av fast egendom, icke lämpligen komma i fråga att med hänsyn till önskemålet av skattelindring för ideella föreningar differentiera den objektiva skatteplikten. Denna borde, i den omfattning den gällde skattskyldiga i allmänhet, för föreningarnas del stå eller falla med den subjektiva skattskyldigheten.

Inkomst av rörelse, som vore avsedd att på ett stadigvarande sätt genom ekonomisk verksamhet främja en förenings ändamål och varmed sålunda följde skyldighet att föra handelsböcker, borde enligt de sakkunnigas mening anses beskattningsbar, även om skattesubjektet vore en förening med i och för sig ideellt ändamål. Föreningen kunde nämligen i sådana fall enligt de sakkunnigas mening icke räknas såsom ideell. Beträffande inkomst av rörelse i övrigt ansågo de sakkunniga övertvägande skäl tala för skattefrihet.

Då de sakkunniga icke ansågo det lämpligt att differentiera den objektiva skatteplikten för att åstadkomma en ur deras synpunkt önskvärd skattelindring för ideella föreningar, föreslogo de i stället, att ideella föreningar

skulle vid den statliga beskattningen helt frikallas från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet. Statens fiskaliska intressen skulle enligt verkställda undersökningar endast i ringa mån beröras härav.

Även beträffande de ideella föreningarnas beskattning för kommunala ändamål åberopade de sakkunniga såsom skäl för befrielse från skattskyldighet, att föreningarna utövade allmännyttig verksamhet i större eller mindre grad och främjade i varje fall övervägande ideella syften. Med hänsyn till kommunernas finansiella intressen funno de sakkunniga dock nödvändigt att i princip bibehålla kommunal skattskyldighet för ideella föreningar. Däremot syntes den kommunala skatteplikten icke behöva omfatta alla slag av inkomst. Från synpunkten av kommunens intresse såsom beskattningsgrund kunde enligt de sakkunnigas mening icke med fog hävdas rätt till skatt av annat objekt än föreningarnas fasta egendom och avkastningen därav. Idkandet av rörelse vore i regel oförenligt med det ideella föreningsbegreppet, och föreningarnas verksamhet såsom sådan kunde icke anses innesluta något moment av beskaffenhet att motivera anspråk på deltagande i kommunens bördor. Snarare torde densamma i många fall leda till gagn för kommunen och dess medlemmar. Då dessutom endast de ideella föreningarnas fastigheter och fastighetsinkomster kunde anses vara av någon egentlig betydelse för kommunernas ekonomi, funno sig de sakkunniga böra föreslå, att bevillningsplikt för fast egendom och inkomst därav skulle upprätthållas i samma utsträckning som tidigare men att ideella föreningar skulle befrias från skyldighet att i övrigt utgöra inkomstbevillning.

I avgivet utlåtande över föreningsskattesakkunnigas betänkande uttalade de s. k. *inkomstskattesakkunniga*, att förslaget om skattefrihet för föreningar med blandade ändamål saknade all verklig motivering. Även mot motiveringen till stöd för rent ideella föreningars skattefrihet kunde viss kritik riktas. Enligt inkomstskattesakkunnigas förmenande skulle man kunna tänka sig två principer, vilka kunde åberopas såsom grund för en dylik skattefrihet, nämligen *dels* att de rent ideella föreningarnas skattefrihet skulle vara en nödvändig följd av principerna för en rationell beskattning, *dels ock* att denna skattefrihet vore att betrakta såsom ett från statens sida lämnat understöd på grund av dessa föreningars för det allmänna betydelsefulla ändamål och med hänsyn till faran för att en beskattning skulle väsentligt minska allmänhetens intresse för att bilda och främja dylika föreningar.

Den första av dessa principer vore densamma som finge anses ligga till grund för de skattebefrielser, som enligt gällande bestämmelser tillkomme åtskilliga juridiska personer, nämligen hushållningssällskap, kyrkor, akademier, vetenskapliga samfund och allmänna undervisningsverk. All beskattning, från viss sida sedd, innebure, att viss del av de beskattades medel tvångsvis toges i anspråk för statsändamål i vidsträckt bemärkelse. Därvid skedde en avvägning ej blott mellan de enskildas intressen och dessa allmänna

ändamål in toto utan ock mellan de olika allmänna ändamålen sinsemellan i syfte att åstadkomma vederbörlig proportionalitet mellan dessa olika allmänna ändamåls tillgodoseende. Om då på frivillighetens väg inkomster på betryggande sätt ställts till disposition för ändamål, som hade karaktären av statsändamål, och detta skett på sådant sätt att iakttagandet av nyssberörda proportionalitet i tillgodoseende av de olika statsändamålen möjliggjordes, vore skattefrihet för de sålunda för statsändamål disponibla inkomsterna indicerad. Häri låge alltså att såsom villkor för dylik skattefrihet måste uppställas vissa förutsättningar, nämligen *dels* att de ändamål, som de ifrågasvarande inkomsterna skulle tjäna, vore statsändamål i vidsträckt bemärkelse, *dels* att garantier funnes för att dessa inkomster komme att användas utslutande för dessa ändamål, *dels* ock att inkomsterna i fråga stode till disposition för allmänna ändamål på sådant sätt, att det vore möjligt för stat och kommun att vid tillgodoseende av de olika slagen av statsändamål i vidsträckt bemärkelse taga hänsyn till den omfattning, vari dessa olika ändamål genom berörda inkomster tillgodosåges.

Den andra principiella grunden, som kunde åberopas till stöd för de ideella föreningarnas skattefrihet, ansågo de sakkunniga icke tillräckligt bärande. Det måste anses irrationellt att meddela understöd i förevarande form. Skulle ett understöd av allmänna medel tilldelas en förening, borde väl detta understöd utmätas med hänsyn till gagnet av föreningens verksamhet och till storleken av dess behov av understöd. Enligt förslaget toges ingen hänsyn till gagnet av verksamheten, utan all verksamhet behandlades lika, och ej heller toges hänsyn till behovet utan snarare tvärtom, i det att understödet bleve större ju större föreningens fonder vore, och den förening, som saknade fonder och därför kunde anses mest behövande, finge icke något understöd alls. Då skattens storlek växlade år från år, skulle alltså understödets storlek bliva beroende av det allmännas skattebehov, ej av föreningens berättigade anspråk på understöd från det allmännas sida. Från denna ståndpunkt vore det enda rationella, att all skattefrihet för föreningar upphävdes och i stället för eningarna, där de ansågo sig förtjänta av understöd, finge göra ansökan hos stat och kommun om dylikt. Man kunde då pröva, huruvida föreningarnas verksamhet borde uppmuntras genom anslag och huru stort anslag de behöfde.

Inkomstskattesakkunniga uttalade sammanfattningsvis såsom sin åsikt, att skäl icke funnes att medgiva skattefrihet åt alla ideella föreningar utan att en dylik förmån blott borde ifrågakomma för de föreningar, i fråga om vilka de förutsättningar kunde anses vara för handen, vilka de sakkunniga angivit.

Kammarrätten upptog i avgivet utlåtande över föreningsskattesakkunnigas betänkande den av de sakkunniga berörda frågan, huruvida icke önskemålet att bereda ideella föreningar, som verkade för ett samhällsintresse, lindrigare beskattning kunde vinnas genom avdragsrätt för vissa utgifter, som vore

ägnade att förverkliga det ideella syftet. Kammarrätten ifrågasatte, om icke avdragsrätten kunde bestämmas så, att avdrag finge ske för vissa särskilt angivna utgifter, i den mån dessa faktiskt icke kunnat bestridas av medlemsavgifter och tillfälliga gåvor. Om föreningen icke ådagalade, att dessa slag av inkomster varit otillräckliga eller, vad anginge gåvomedel, på grund av vid gåvorna fästa bestämmelser icke kunnat användas för bestridande av ifrågasvarande utgifter, finge avdrag icke medgivas. Hyresutgifter och förvaltningskostnader finge anses böra i första hand bestridas av medlemsavgifter och tillfälliga gåvor. Genom stadganden i sådan riktning syntes kunna vinnas, att vid beviljandet av hel eller partiell skattefrihet hänsyn toges endast till utgifter för rent ideella syften, vartill borde hänföras utgifter för religiösa, välgörande, humanitära (t. ex. för djurskydd och bekämpande av sjukdomar), fosterländska och idrottsliga ändamål samt understöd för konstnärlig, litterär eller vetenskaplig verksamhet.

Föreningar för vårdande av yrkesangelägenheter och främjande av företag- och löntagarintressen samt sådana, som bildats i politiskt eller sällskapligt syfte, ansåg kammarrätten däremot, åtminstone i regel, icke hava utgifter av sådan beskaffenhet att avdrag för desamma vid sidan av redan i skatteförfattningarna upptagna avdrag borde medgivas.

1921 års *kommunalskattekommitté* behandlade i sitt år 1924 avgivna betänkande angående den kommunala beskattningen (SOU 1924: 53) frågan om ideella föreningars beskattning. Den naturliga och med allmänt rådande uppfattning instämmande utgångspunkten borde enligt kommitténs mening vara att i ett eventuellt skatteprivilegium se ett i denna form givet understöd åt en föreningsverksamhet, som ur det allmännas synpunkt funnes förtjänt därav. Emellertid vore stor försiktighet av nöden. Särskilt gällde detta kommunalbeskattningen, då varje åt en kommunmedlem förunnat skatteprivilegium ofrånkomligt medförde, att de andra kommunmedlemmarna finge draga den skattebörda, från vilken den förstnämnde befriats. Ett skatteprivilegium borde därför enligt kommitténs mening icke ifrågasättas för andra ideella föreningar än sådana, vilkas ändamål, sådant det framträdde i deras verksamhet, vore av den klart och ostridigt allmänt gagneliga art att ett överflyttande av deras skattetunga å övriga kommunmedlemmar framstode såsom rimligt och skäligt. Detta kunde enligt kommitténs mening anses vara fallet med de rent ideella föreningarna. Sådana föreningars verksamhet avsåge icke att främja något medlemmarnas ekonomiska intresse, och verksamheten vore även av allmänt gagnelig art. Det syntes ock ganska väl instämma med allmänt rådande uppfattning, att dessa föreningar ej borde underkastas skattskyldighet ens till kommunen eller att de åtminstone däri borde erhålla lindring.

Beträffande åter övriga ideella föreningar, vilka helt eller delvis hade till ändamål att främja något medlemmarnas intresse av i allmänhet ekonomisk

art, måste, om ovannämnda synpunkt lades å skattskyldighetsfrågan, dessa föreningar enligt kommitténs mening icke anses berättigade till undantagsställning i beskattningsavseende. Det kunde icke försvaras, att de inom kommunen skattdragande, som icke vore medlemmar i dylik förening, skulle få sin skattebörd ökad på grund därav att föreningen ej behövde skatta. Särskilt framträdde dylik överflyttning av skattebördan såsom oberättigad, när fråga vore om föreningar med sällskapligt syfte och om andra föreningar, som avsåge medlemmarnas egen nytta. Kommittén måste således för sin del såsom principiellt oriktigt beteckna föreningsskattesakkunnigas förslag att undantaga ifrågavarande föreningar från skatteplikt.

Med kommitténs uppfattning borde en differentiering av de ideella föreningarna äga rum. Givet vore att, om för erhållande av ett riktigt och rättvist avvägande krävdes en gradering av i vad mån varje förening eller föreningsgrupp vore förtjänt av skatteförmåner, differentieringen bleve ogenomförbar. Differentieringen måste ske efter enkla linjer, som i stort sett lände till rättvisa för de olika föreningsgrupperna. Enligt kommitténs mening vore det för ändamålet tillräckligt att ur samlingen av ideella föreningar avskilja sådana, som uteslutande avsåge att främja ett religiöst, fosterländskt, kulturellt, välgörande eller allmännyttigt ändamål, eller med andra ord de rent ideella föreningarna. Om därjämte lämnades en så långt som möjligt gående uppräknig av de arter av föreningar, som vore att anse såsom rent ideella, borde ej för beskattningsmyndigheterna eller föreningarna själva möta svårighet att avgöra, huruvida en viss förening vore att hänföra till det ena eller andra slaget. Gränsfall kunde givetvis förekomma, men föreställde sig kommittén, att dessa skulle bliva till antalet rätt så begränsade och icke för ett riktigt bedömande kräva mer än vad beskattningsmyndigheterna förmådde. Såsom anvisningsbestämmelse föreslog alltså kommittén, att till ideella föreningar med uteslutande religiöst, fosterländskt, kulturellt, välgörande eller allmännyttigt ändamål skulle räknas religiösa föreningar, försvars- och skytteföreningar, föreningar för främjande av undervisning och folkbildning ävensom av konst, litteratur och vetenskap, idrotts- och gymnastikföreningar, föreningar för sjukvård, barnavård eller annat välgörande ändamål, nykterhetsföreningar, skogsvårdsföreningar, djurskyddsföreningar, turistföreningar och dylika föreningar, vilka uteslutande avsåge att befordra ett rent ideellt ändamål. Denna bestämmelse syntes lämpligen kunna kompletteras med att till föreningar av ifrågavarande art icke skulle räknas föreningar för främjande av företagar- eller löntagarintressen, föreningar för vårdande av yrkesangelägenheter, politiska föreningar, föreningar för tillgodoseende av släkt- eller familjeintressen eller föreningar med sällskapligt syfte, även om dylik förening jämväl skulle tjäna ett kulturellt eller välgörande syfte.

I anslutning till de framförda synpunkterna föreslog kommittén, att skattebefrielse skulle tillkomma rent ideella föreningar vid kommunalbeskattningen

med avseende å inkomst av kapital och inkomst av tillfällig förvärvsverk-
samhet.

Det av kammarrätten ifrågasatta avdragssystemet fann sig kommittén icke kunna förorda. Detta system förutsatte ovillkorlig deklarationsplikt för samtliga ideella föreningar ävensom detaljerade uppgifter icke blott om utgifternas belopp utan även om ändamålet med desamma; och skulle det åligga beskattningsmyndigheterna att för varje utgiftspost ingå i prövning, om densamma avsåge ett rent ideellt syfte eller ej. Ett dylikt system skulle säkerligen i praktiken visa sig ohållbart. Kommittén hade för sin del ansett den redan i lag och praxis medgivna avdragsrätten böra bibehållas. Därest en rent ideell förening skulle åtnjuta, utom inkomst genom medlemsavgifter och av kapital, tillika inkomst av fastighet eller av rörelse, borde givetvis avdragsgilla utgifter, som icke hänförde sig till fastigheten eller rörelsen, i första hand avräknas å medlemsavgifterna och inkomsten av kapital så långt dessa därtill försloge.

Presidenten Petersson upptog i sitt förslag till förordning angående statlig inkomst- och förmögenhetsskatt (SOU 1925: 10) ett stadgande om att ideella föreningar, vilka uteslutande avsåge att främja ett religiöst, fosterländskt, kulturellt, välgörande eller allmännyttigt ändamål, skulle vara frikallade från skattskyldighet för all inkomst. Såsom motivering härför framhölls, att den lindring i den kommunala skattskyldigheten, som enligt kommunalskattekommitténs förslag skulle medgivas vissa juridiska personer, för statsbeskattningens vidkommande borde medföra den verkan att dessa därutinnan helt befriades från att skatta för inkomst.

I sitt år 1926 avgivna betänkande angående beskattning av inländska juridiska personers inkomst och förmögenhet (SOU 1926: 18) ifrågasatte *1924 års skatteberedning* ett bibehållande av skattskyldigheten för ideella föreningar och stiftelser men med skyldighet för dem att erlægga endast proportionell skatt till stat och kommun. Till motivering härav framhöll beredningen, att i fråga om ideella föreningar och stiftelser kunde de gällande skatteskalorna ställa sig särskilt obilliga. Å andra sidan syntes rena skatteprivilegier ej böra medgivas utom i undantagsfall. Man kunde med inkomstskattesakkunniga betrakta detta spörsmål så, att varje avkastning av fast egendom eller kapital vore att uppfatta såsom ett förvärv, vilket krävde samhällets skydd och medverkan, samt att det bidrag till det allmännas utgifter, som avkrävdes ägaren av fastigheten eller kapitalet, alltså i väsentlig mån innebure en omkostnad för möjliggörande av förvärvet, från vilken omkostnad befrielse ej borde medgivas. I fråga om kommunalbeskattningen skulle visserligen kunna med visst fog göras gällande, att icke någon viss kommun hade ett berättigat intresse att beskatta kapitalinkomst, som tillfölle en ideell förening eller en stiftelse, vilkens verksamhetsområde sträckte sig över hela landet. Detta utgjorde dock intet skäl att befria stiftelserna m. fl. från dylik

skatt, ty deras intressenter borde rätteligen få betala kommunalskatt för dessa juridiska personers inkomst. Samma skäl för kommunal skattefrihet skulle dessutom kunna åberopas i fråga om många andra skattskyldiga. Det syntes beredningen därför icke vara anledning att vid den kommunala beskattningen medgiva en mera utsträckt skattefrihet än vid den statliga.

I 1927 års proposition med förslag till kommunalskattelag m. m. (nr 102) upptogs i överensstämmelse med vad som redan förut gällde bestämmelser om skattskyldighet för bl. a. samfund, stiftelser, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer beträffande all inkomst med undantag för de särskilt frikallade rättssubjekten med kvalificerat allmännyttiga ändamål. Tillika framlades förslag till riksdagen om att den statliga beskattningen av ideella föreningar skulle vara proportionell. Till motivering av förslagen angående de ideella föreningarnas beskattning anförde vederbörande departementschef följande (sid. 192):

»Jag är av den uppfattningen, att en fullständig skattefrihet för nu skattskyldiga ideella föreningar och stiftelser ej bör ifrågakomma. Vid meddelande av skatteprivilegier måste man nämligen ihågkomma, att den frihet, som meddelas på ett håll, ofelbart måste motsvaras av en ökning av skattskyldigheten på andra håll, och att en avvägning med hänsyn härtill måste företagas. Det förefaller mig tillika rimligt, att den mycket betydande fondbildning, som representeras av ideella föreningar och stiftelser, i någon mån bidrager till det allmännas utgifter.

Såsom redan av mitt yttrande angående principerna för juridiska personers skattskyldighet framgår, är jag emellertid av den uppfattningen, att beskattningen av ideella föreningar och stiftelser icke bör vara progressiv. Det får ej förbises, att, såsom jag redan antytt, genomförandet av en proportionell beskattning utan tvivel kommer att få en ej oväsentlig statsfinansiell betydelse.»

Sedan kommunalskattefrågan fallit vid 1927 års riksdag, framlades i 1928 års proposition med förslag till kommunalskattelag m. m. (nr 213) förslag till bestämmelser angående ideella föreningars beskattning av samma innehåll som vid 1927 års riksdag. I propositionen underströkos ytterligare de synpunkter, som anförts i föregående års proposition. Enligt departementschefens mening vore det lika uppenbart, att avkastningen på de fonder, vilka innehades av ideella föreningar och stiftelser, i princip borde vara underkastad statens och kommunernas beskattningsrätt, då de enskilda personer, som i sista hand komme i åtnjutande av deras inkomster, ej beskattades, som att deras beskattning enligt gällande progressivskalor vore orättvis. Man måste därför göra klart för sig, att ett avstående från all beskattning innebure en verklig subvention till dem, som gjordes skattefria, en subvention, som staten då skulle besluta å egna och kommunernas vägnar till företag, vilka, om än så behjärtansvärda, till större delen säkerligen ej skulle erhålla ifrågavarande understöd, om understödsfrågan prövades från fall till fall.

Riksdagen godkände de i propositionen intagna bestämmelserna rörande bl. a. ideella föreningars beskattning.

I två likalydande *motioner vid 1936 års riksdag* (I: 254 o. II: 452) hemställdes, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen att avgifter, som influtit till idrottsförening vid tävling eller uppvisning i icke-professionell idrott, ej skulle hänföras till skattepliktig inkomst. Motionärerna framhöllo, att ifrågavarande tävlingar icke anordnades i förvärvssyfte, att avgifterna uttoges främst för att täcka de med tävlingarna förenade kostnaderna ävensom, i den mån inkomsterna överstege de direkta utgifterna, vissa andra med den idrottsliga organisationen och verksamheten i övrigt förenade utgifter, såsom för organisationsarbeten, underhåll av tävlingsbanor, propaganda m. m., samt att avgifterna enligt gällande bestämmelser icke finge användas för annat ändamål. Det vore därför i praktiken nästan omöjligt att exakt fastslå, huruvida i det särskilda fallet behållen inkomst uppkommit å dylika inträdesavgifter. Allenast i sådana idrottssammanslutningar, där inkomsterna minskade med årsavgifterna överstege samtliga utgifter, även sådana som, utan att de direkt hänförde sig till inkomsters förvärvande, likväl *använts för idrottens främjande*, kunde man invändningsfritt tala om en verklig inkomst. Fasthölle man emellertid vid denna enligt motionärernas mening ovillkorligt riktiga distinktion — tävlingarna inginge ju nämligen såsom ett viktigt led i sammanslutningarnas arbete att främja idrotten — syntes man icke behöva befara att i nämnvärt antal fall överskott å tävlingar skulle uppkomma. Ville man förtydliga denna synpunkt, kunde man uttrycka saken så, att den idrottsliga verksamheten borde ses såsom en helhet. Kostnaderna för organisation, propaganda, idrottsintressets uppväckande och bibehållande, tävlingsbanors iordningställande och underhåll m. m. stode i så nära sammanhang med inkomsterna av tävlingarna, att dessa sistnämnda icke borde ses isolerade.

Därjämte ansågo motionärerna sig böra såsom en lika viktig synpunkt framhålla idrottens utomordentligt stora allmänna och sociala betydelse. Statsmakterna hade också beaktat detta intresse och ansloge årligen avsevärda belopp till idrottens främjande. Därigenom hade också hos de enskilda, som i stor omfattning nedlade ett osjälviskt och oavlönat arbete i idrottens tjänst, intresset för detta arbete stimulerats. En beskattning av inträdesavgifterna, som ur rättssynpunkt måste te sig tämligen svårbegriplig, skulle hava en motsatt effekt. Det vore därför ur psykologisk synpunkt ett missgrepp att icke förekomma, att i praxis en dylik beskattning genomfördes. Sannolikt komme det allmännas inkomster genom en dylik beskattning icke alls att motsvara de förluster i exempelvis oavlönat arbete för idrottens sak, som densamma skulle gå miste om, i händelse av att dessa avgifter bleve beskattade.

Bevillningsutskottet (betänkande nr 35) ansåg i likhet med motionärerna den icke-professionella idrotten äga stor betydelse samt vara förtjänt av stöd för sin verksamhet från det allmännas sida. Utskottet ifrågasatte emellertid

lämpligheten av att detta stöd bereddades genom befrielse från skatt för ifrågavarande avgifter. En dylik skattelindring skulle nämligen huvudsakligen komma de större, i ekonomiskt hänseende bäst ställda föreningarna till godo, medan däremot de mindre föreningarna, vilka i regel torde vara i största behov av understöd för sin verksamhet, skulle erhålla relativt ringa nytta av en lindring i sin beskattning. Vad härefter anginge förslaget ur principiell synpunkt fann utskottet det vara betänkligt att förorda ändring i ifrågavarande bestämmelser i punkt 1 av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen beträffande ett visst rättssubjekts särskilda slag av inkomst. En sådan ändring kunde lätt föranleda krav på skattebefrielse för viss inkomst från andra institutioner med samhällsgagneligt syfte, vilka i beskattningshänseende vore likställda med idrottsföreningarna och vilka liksom dessa använde inkomsten för sin verksamhet. Vid angivna förhållanden och då ifrågavarande spörsmål borde bli va föremål för närmare överbägende efter en mera ingående undersökning än den utskottet kunnat verkställa, ansåg sig utskottet icke kunna biträda motionärernas hemställan. Härvid hade utskottet jämväl beaktat, att Kungl. Maj:t samma år tillkallat särskilda sakkunniga för att verkställa utredning rörande den kommunala beskattningen jämte därmed sammanhängande frågor. Då det syntes utskottet kunna förväntas, att de sakkunniga komme att ägna även det förevarande spörsmålet den uppmärksamhet, desamma ur olika synpunkter kunde förtjäna, ansåg sig utskottet sakna anledning att närmare än som skett uttala sig angående det föreliggande förslaget samt hemställde, att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

I enlighet med bevillningsutskottets hemställan beslöt riksdagen, att motionerna icke skulle föranleda någon åtgärd.

I en år 1939 gjord *framställning till 1936 års skattekommitté* anförde *riksidrottsförbundet* vissa synpunkter till stöd för skattebefrielse beträffande inkomst av inträdesavgifter vid av idrottsförening eller idrottsförbund anordnad tävling eller uppvisning uti icke-professionell idrott. Idrotten hade enligt förbundets mening en utomordentligt stor betydelse ur allmän och social synpunkt. Den verkade för folkhälsans höjande och därmed höjandet av hela nationens kraft samt utgjorde ett karaktärsdanande tidsfördriv för motverkande av demoraliserande nöjen och för den ökade fritidens ändamålsenliga tillvaratagande. Anordnandet av tävlingar och uppvisningar inom idrotten skedde icke i förvärvssyfte. Dessa arrangemang vore nödvändiga för idrottens framåtskridande och utveckling, och de inträdesavgifter, som upptoges, avsåge främst att täcka kostnaderna för tävlingarna. Men dessa avgifter avsåge även att täcka omkostnaderna för med den idrottsliga organisationen och verksamheten i övrigt förenade utgifter, såsom för organisationsarbeten, underhåll av olika anläggningar för träning och tävlingar, propaganda, instruktionsarbete m. m. Alla dessa utgifter stode i intimt samband med in-

komsterna av tävlingarna, vilka senare sålunda icke borde ses isolerade. Eventuellt överskott å tävlingar vore avsett att utdelas såsom bidrag till olika sammanslutningar inom vederbörande organisation, där behov av bidrag föreläge.

Att idrottsrörelsen icke verkade i förvärvssyfte ansåg förbundet framgå bl. a. av att arbetet, med undantag av vissa expeditionsgöromål och viss lärarverksamhet, utfördes frivilligt och helt oavlönat. Skulle idrottens funktionärer ersättas för sitt arbete och sin tillsatta tid, skulle inkomsterna icke ens tillnärmelsevis förslå. Det frivilliga, uppoffrande arbetet utgjorde denna rörelses styrka. Genom en beskattning av tävlingsinkomsterna skulle utan tvivel intresset för detta frivilliga, landsgagnande arbete minskas och idrottens självverksamhet förkvävas.

Skattekommittén ansåg sig icke böra taga ställning till riksidrottsförbundets framställning, enär däri berörda spörsmål icke syntes falla inom kommitténs uppdrag.

I sitt år 1939 avgivna betänkande med förslag rörande beskattning av stiftelser och ideella föreningar m. fl. juridiska personer m. m. (SOU 1939: 47) behandlade 1936 års skattekommitté frågan om beskattning av bl. a. stiftelser och ideella föreningar. Kommittén ansåg för sin del, att någon principiell grund för skattefrihet icke torde kunna av någon åberopas. Genom den samhällliga verksamheten på olika områden uppstode utgifter, och det syntes principiellt sett åligga envar, som av samhället åtnjöt rättsskydd, att lämna sitt bidrag till dessa utgifters täckande. Denna bidragsplikt funne för övrigt icke i första hand sin motivering i hänsynen till det allmänna. Om vissa rättssubjekt vore befriade från skatteplikt, så medförde detta den ofrånkomliga konsekvensen, att de, som ej kunde åberopa någon skattefrihetsgrund, finge bära desto högre skattebörd. Det vore med andra ord de skattebetalandes intresse av att icke drabbas av högre skattebörd än nödvändigt som här utgjorde det väsentliga. Denna synpunkt måste givetvis tillmätas ökad betydelse, i den mån som skattebördan stegrades.

Å andra sidan syntes det emellertid kommittén icke kunna förnekas, att starka billighetsskäl talade för att institutioner, som främjade allmännyttiga ändamål av högt kvalificerad art, borde medgivas en viss särställning i skattehänseende. Framför allt gällde detta sådana ändamål, som eljest tillgodosåges av skattemedel. Kommittén hade för sin del ansett uppenbart, att inrättningar, vilka i sin verksamhet främjade sådana syften, skäligen borde komma i åtnjutande av vissa förmåner vid beskattningen. Med hänsyn till den enligt gällande bestämmelser bristfälliga kontrollen över stiftelser och ideella föreningar hade kommittén emellertid ifrågasatt, huruvida befrielse från skattskyldighet och därmed åtföljande frikallelse från deklaraionsplikt vore den lämpligaste formen för dessa skatteförmånens meddelande. Inom kommittén hade fördenskull övervägts möjligheten av att helt borttaga skattefriheten för

enskilda juridiska personer. Alla sådana juridiska personer skulle alltså enligt denna tanke vara underkastade deklarationsplikt, såvida deras inkomster eller förmögenhet uppginge till beskattningsbart belopp. De stiftelser och ideella föreningar, som främjade vissa i hög grad allmännyttiga ändamål, skulle emellertid erhålla lättnad i eller befrielse från beskattning på så sätt, att de finge från sina inkomster avdraga vad de utgivit till fullföljande av sitt ändamål. Med en sådan anordning ville kommittén framför allt vinna, att en allmän deklarationsplikt bleve föreskriven för ifrågavarande juridiska personer samt att skattefriheten endast skulle omfatta den del av stiftelsernas och de ideella föreningarnas inkomster, som verkligen användes till allmännyttiga ändamål. Bedömandet av huruvida skäl förefunnes för skattebefrielse skulle därigenom komma att ske hos taxeringsmyndigheterna och ej, såsom i stor utsträckning vore fallet, hos de skattskyldiga själva.

Kommittén hade emellertid funnit denna väg icke vara framkomlig. Beträffande särskilt sådana inrättningar, som fyllde verkliga samhällsfunktioner, skulle införandet av skattskyldighet och deklarationsplikt te sig ganska meningslöst. Taxeringsmyndigheterna finge sig ålagt ett besvärligt och tidsödande kontrollarbete, som i många fall icke skulle leda till någon taxering. Det ifrågasatta avdragssystemet skulle även kunna verka i hög grad obilligt för den skattskyldige.

På grund av anförda omständigheter hade kommittén stannat för ett bibehållande av det gällande systemet med skattefrihet för vissa rättssubjekt med allmännyttigt ändamål. I vilken omfattning skattefrihet borde medgivas vore dock mycket vanskligt att avgöra. Enligt kommitténs mening syntes det vara uppenbart, att skattefriheten icke kunde göras så vidsträckt att däri inrymdes allmännyttiga ändamål överhuvud taget. Kommittén hade för sin del kommit till den uppfattningen, att skattefriheten icke borde omfatta andra institutioner än sådana som främjade ändamål, vilka eljest måste tillgodoses av det allmänna. När skattebördan för fysiska personer nått en sådan höjd som blivit fallet, kunde det enligt kommitténs mening icke försvaras att låta dessa få bära ökad skattebördan på grund av skattefrihet för ändamål, som icke skolat bliva tillgodosedda av det allmänna.

Det syntes kommittén uppenbart, att en gränsdragning mellan skattefria och skattskyldiga rättssubjekt måste bereda svårigheter. Någon allmängiltig norm att lägga till grund vid denna gränsdragning funnes icke. Den möjligheten skulle kunna tänkas, att man läte institutioner, som främjade statsändamål, erhålla skattefrihet. Det vore emellertid att märka, att någon definition på vad som vore att anse såsom statsändamål icke funnes, eftersom det ju ankomme på statsmakterna själva att bestämma vilka ändamål som skulle tillgodoses av statsmedel. Enligt kommitténs mening borde man vid bestämmande av skattefrihetens omfattning bland de allmännyttiga ändamålen utvälja vissa sådana ändamål av särskilt hög valör och medgiva de

samma en vid beskattningen privilegierad ställning. Därvid borde givetvis tillses, att ändamål, som kunde anses likvärdiga, även erhöles lika behandling i skattehänseende.

De ändamål, som kunde betecknas såsom allmännyttiga, inrymde en mångfald olika syften av synnerligen varierande karaktär. Vid bedömandet av graden av allmännyttighet funnes naturligen icke någon klar skiljelinje dem emellan. Hur man än droge gränsen mellan skattefrihet och skattskyldighet kunde det icke undgås, att ändamål, som vore likartade med något av de privilegierade ändamålen, bleve underkastade beskattning. Någonstädes måste emellertid gränsen läggas. Vid övervägande av de möjligheter, som kunde tänkas i fråga om skattefrihetens omfattning, hade kommittén för sin del funnit, att de gällande bestämmelserna om skattefrihet kunde sägas innebära en ganska god systematik.

Såsom uttryck för dessa principer föreslog kommittén, att bl. a. föreningar, som utan att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen huvudsakligen verkade för att främja vård och uppfostran av barn eller hade till huvudsakligt ändamål att lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller att utöva hjälpverksamhet bland behövande eller att främja vetenskaplig forskning, skulle vid den kommunala beskattningen endast erlägga skatt för inkomst av fastighet och av rörelse och vid den statliga beskattningen endast för inkomst av rörelse. Andra ideella föreningar skulle vara underkastade skattskyldighet i likhet med enskilda personer.

Uti ett år 1940 avgivet *utlåtande över 1936 års skattekommittés betänkande* framhöll *riksidrottsförbundet*, att idrottssammanslutningarna onekligen främjade ett allmännyttigt ändamål av högt kvalificerad art. Detta hade också av statsmakterna beaktats, i det att idrottssammanslutningarnas verksamhet i icke obetydlig omfattning understöddes av staten. Emellertid vore idrottssammanslutningarna merendels för sin verksamhet i behov av ytterligare medel utöver dem, som statsmakterna anslog för idrottsändamål, i följd varav sammanslutningarna måste söka skaffa sig inkomster genom försäljning av biljetter till tävlingar o. dyl. Trots detta kämpade många av idrottssammanslutningarna en ganska hård kamp med ekonomiska svårigheter. Tvivelsutan vore därför idrottssammanslutningarna i allmänhet i stort behov av allt det understöd, som kunde beredas dem i vilken form det än vara månede. Beaktade man idrottens samhällliga betydelse, borde detta enligt förbundets mening även leda till skattelindring för idrotten. Helt säkert hade också statsmakterna rätt uppfattat idrottens betydelse, då understöd skänkts densamma. Det gagn, idrotten hade ur allmän och social synpunkt, kunde näppeligen överskattas.

Förbundet gjorde även gällande, att sådana inkomster som härflutit från tävlingar o. dyl. icke borde hänföras till inkomst av rörelse. Det syntes nämligen förbundet icke vara med billighet eller rättvisa överensstämmande att

försvåra verksamheten för den frivilliga idrottsrörelsen genom påläggande av skatter för dess mycket problematiska inkomster av idrottstävlingar. Det vore också klart att skatten mycket hårdare drabbade dessa sammanslutningar än exempelvis vanliga affärsföretag. En idrottsförening kunde nämligen ett år kanske uppvisa en rätt hygglig vinst av inträdesavgifter, beroende på lyckade tävlingar, och denna vinst måste sedan i många fall användas för att i någon mån täcka de förluster, föreningen under ett flertal år åsamkat sig. En affärsrörelse åter, rationellt skött, kunde ju påräkna en någorlunda stabil vinst år från år.

Förbundets utlåtande utmynnade i en hemställan *dels* om att idrottsammanslutningar måtte frikallas vid den kommunala beskattningen från skattskyldighet för all inkomst utom inkomst av fastighet eller rörelse samt vid den statliga beskattningen från skattskyldighet för all inkomst utom inkomst av rörelse *dels ock* om att vid bedömande av vad som vore att hänföra till förvärvskällan rörelse skulle iakttagas, att därvid icke skulle medräknas sådana inkomster som tillfördes den icke-professionella idrotten från tävlingar.

I *proposition till 1942 års riksdag med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen m. m.* (nr 134) upptogs bestämmelser om bl. a. stiftelsers och föreningars beskattning i huvudsaklig överensstämmelse med 1936 års skattekommittés förslag. Departementschefen framhöll såsom obestriddligt, att en generell skattelindring eller skattebefrielse icke, åtminstone teoretiskt sett, utgjorde det mest rationella sättet för staten att understödja en allmänt gagnelig verksamhet. Systemet medförde särskilt de olägenheterna att i det enskilda fallet ekonomiskt stöd från det allmännas sida kunde komma att lämnas åt en verksamhet, som måste anses jämförelsevis föga förtjänt därav, samt att understödets storlek och fördelning fölle utanför området för det allmännas bestämmanderätt och kontroll. I tider, då skattebördan ökades och förut beviljade anslag för åtskilliga nog så nyttiga eller behjärtansvärda ändamål beskures eller helt indroges, kunde skattefriheten komma att innebära ett både relativt och absolut ökat understöd från det allmännas sida. Då någon principiell grund för skattefrihet, såsom 1936 års skattekommitté anfört, icke torde kunna av någon åberopas, syntes man komma till att åtminstone stor återhållsamhet vid beviljandet av generell skattebefrielse borde iakttagas. Skattefriheten borde icke omfatta andra rättssubjekt än sådana som verkade på områden, inom vilka positiva insatser från det allmännas sida ansåges ofrånkomliga i den mån de icke tack vare enskildas initiativ befundes överflödiga. Härav följde emellertid icke, att alla rättssubjekt med sådana verksamhetsområden nödvändigtvis borde förlänas skattefrihet. En slutgiltig lösning av problemet stode icke att vinna annorledes än genom en avvägning i detalj mellan de olika allmännyttiga ändamålen.

Beträffande beskattningen av idrottsföreningar framhölls i propositionen,

att idrottsrörelsen lämpligen borde erhålla det allmännas stöd i annan form än genom en förmån, som skulle komma de olika sammanslutningarna till godo i allt större omfattning, ju bättre ekonomi de redan hade. Att låta den heterogena gruppen av institutioner och föreningar med syfte att utbilda ungdomen i fysiskt och moraliskt avseende erhålla skattefrihet eller att göra ett urval för sådant ändamål syntes knappast lämpligt eller ens möjligt.

Bevillningsutskottet (betänkande nr 21) hade för sin del intet att erinra mot den i propositionen föreslagna gränsdragningen för skattefriheten. Någon utvidgning av denna frihet utöver vad i propositionen föreslagits kunde utskottet icke förorda. Såsom i propositionen antytts, kunde emellertid delade meningar göra sig gällande rörande den värdering av de allmännyttiga ändamålen, som däri kommit till uttryck. Det syntes ej heller kunna förnekas, att genom denna gränsdragning även ändamål, vilka vore av högt kvalificerad art, komme att ställas utanför området för skattefriheten. Utskottet ville i detta hänseende endast erinra om de bildande konsterna, musiken och teaterkonsten. Emellertid syntes väl icke all sådan verksamhet kunna anses vara av det slag att den kunde betraktas såsom i hög grad allmännyttig. Uppenbarligen måste det här bereda stora svårigheter att draga gränsen mellan vad som vore förtjänt av understöd från det allmännas sida och vad som icke borde understödjas. Utskottet ville dock framhålla, att, därest det i särskilda fall skulle befinnas, att beskattningen av juridiska personer med nu ifrågasvarande verksamhetsområden komme att verka på sådant sätt, att det allmännas stöd ansåges påkallat, det syntes lämpligare, att sådant stöd lämnades i form av anslag till den av dem bedrivna verksamheten.

Riksdagen antog i enlighet med utskottets hemställan de i propositionen föreslagna bestämmelserna rörande stiftelsers och föreningars beskattning, vilka alltjämt äro gällande.

I en den 30 juni 1942 dagtecknad *skrivelse till kommunalskatteberedningen* anhöll *riksidrottsförbundet*, att beredningen måtte taga frågan om idrottsorganisationernas beskattning under övervägande och därvid beakta de synpunkter, som innefattades i en bifogad promemoria av i huvudsak här nedan angivet innehåll.

I promemorian framhölls till en början, att de ideella och ekonomiska beståndsdelarna i idrottsorganisationernas verksamhet icke kunde särskiljas från varandra. Riksidrottsförbundets och dess specialförbunds uppgift vore att genom den inom dessa förbund organiserade, icke-professionella idrotten främja svenska folkets fysiska fostran. Varje specialförbund hade därvid att taga hand om sin speciella idrott. Under specialförbunden sorterade idrottsföreningarna. I specialförbundens arbetsuppgifter inginge tävlingsarrangemang, anordnande av provtagning för märken och instruktionsverksamhet. Speciellt dessa tre uppgifter vore ur idrottssynpunkt så intimt förbundna med varandra att ett uppdelande av dem i olika förvärvskällor i skattehänseende framstode som en orimlighet. Instruktörerna, från början frivilligt, utan er-

sättning arbetande klubbledare och äldre idrottsmän, verkade genom sitt arbete stimulerande på de bredare lagren, speciellt ungdomen, och intresserade dem till att så småningom ernå ett så stort idrottskunnande att de bleve i stånd att erövra s. k. prestationsmärken av olika valörer. Medel influtna genom denna försäljning av märken liksom även andra medel, speciellt statsanslag, satte sedan organisationerna i tillfälle att utvidga sin instruktionsverksamhet, i bästa fall anställa fast avlönade instruktörer. Härigenom kunde de idrottsutövare, som vid den förut nämnda instruktionen visat sig besitta förutsättning och eget intresse att kunna trimmas till tävlingsidrottsmän, få större och förbättrade träningsmöjligheter, såsom bad och massage, utvidgad personlig kontakt med instruktörerna m. m. Ur denna sista kategori idrottsmän utkristalliserades så småningom de s. k. stjärnidrottsmännen, som ju i sista hand vore de, som droge den stora publiken till tävlingarna och därigenom skapade tävlingsinkomster, vilka sedan i sin tur gäve förbunden ökad möjlighet att upprätthålla eller utvidga sin instruktörsverksamhet.

Till utgångspunkt för resonemanget i beskattningsfrågan togs i promemorian det där anförda förhållandet att taxeringsmyndigheterna i Stockholms stad vid 1941 års taxering frångått den tidigare praxis beträffande idrottsorganisationernas beskattning. Dessförinnan hade idrottsföreningar ansetts skattskyldiga för vinsten enligt deras räkenskaper med avdrag för medlemsavgifter, d. v. s. respektive organisationers verksamhet hade i beskattningsavseende närmast hänförts till skatteförfattningarnas beteckning rörelse eller åtminstone behandlats på samma sätt. Vid 1941 års taxering hade såväl taxerings- som prövningsnämnden i Stockholm, utan att skatteförfattningarna ändrats, tillämpat en helt ny princip. Idrottsorganisationernas bokförda inkomster av dels tävlingar, dels försäljning av märken m. m. hade lösbrutits ur räkenskaperna och ansetts som inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet eller i varje fall behandlats såsom en särskild förvärvskälla. Från dessa inkomster hade avdrag sedan medgivits med endast en mindre, synnerligen summariskt och dessutom olikformigt beräknad del av organisationens i räkenskaperna separat redovisade utgifter för kanslikostnader av olika slag styrelse, instruktörer m. m.

Prövningsnämnden hade vidare enligt promemorian medgivit avdrag endast med viss del av respektive organisationers fasta kostnader, såsom för hyra, avlöningar till kanslipersonal, reseersättningar till styrelse m. m. Någon generell grund för detta avdrags beräkande hade icke tillämpats utan hade avdrag medgivits i de flesta fall med en för olika specialförbund olika, godtyckligt fastställd procent av de beskattningsbara inkomsterna. Med den utveckling, som den svenska idrotten fått, vore det emellertid icke möjligt att årligen direkt anpassa utgifterna efter samma års inkomster. Ett kansli erfordrades för de flesta specialförbund. Hyran och hyrestiden vore ju absolut oberoende av inkomsterna, och den fasta personalens löner kunde icke varie-

ras efter inkomsterna. Icke heller kunde med fog göras gällande att exempelvis arbetet med inkassering och bokföring av medlemsavgifter kostade lika mycket som en märkesomsättning med samma bruttovinst. Då vidare ett tävlingsarrangemangs behållning vore direkt beroende på bl. a. väderleksförhållandena tävlingsdagen, insåges lätt, att den tillämpade beräkningsgrunden helt saknade reellt underlag, ty ingen kunde väl påstå, att ett tävlingsarrangemang, som i soligt och vackert väder gäve en vinst å exempelvis 5 000 kronor, skulle på något sätt kunna draga större kanslikostnader än en likartad tävling, som en regnvädersdag kanske endast lämnade 1 000 kronor.

Prövningsnämnden hade sålunda intagit den ståndpunkten att ett specialförbunds kansli- och förvaltningskostnader till största delen vore att hänföra till icke avdragsgill natur, det ville med andra ord säga till vad som för en fysisk person vore levnadskostnader. Däremot syntes prövningsnämnden icke fullt hava dragit konsekvenserna av denna sin ståndpunkt. Skulle nämligen dess åsikt vara riktig, borde därav följa, att dessa kostnader icke av förbunden kunde fastlåsas högre än att de helt täcktes av andra inkomster än dylika från tävlingsarrangemang och märkesförsäljning, d. v. s. i stort sett av statsanslag och medlemsavgifter, vilka senare i enlighet med anvisningarna till kommunalskattelagen 19 § första stycket vore skattefria. Varje ökning av de fasta omkostnaderna måste därför obestriddligen betingas av att de inkomstbringande (affärsbetonade) delarna av rörelsen krävde ökade kostnader, vilka då givetvis borde hänföras till de avdragsgilla. Tidigare hade framhållits, att dessa omkostnader vore oberoende av inkomsternas storlek. Att de också vore nödvändiga och betingade av att inkomstkällorna som sådana funnes syntes vid ett närmare övervägande ej kunna bestridas.

Kostnader för extra arbetskraft och andra utgifter, direkt hänförliga till ett speciellt arrangemang, vare sig det gällde tävlingar eller märkesprov, brukade i en del fall bokföras direkt på respektive inkomstkonto, varigenom detta direkt påverkades. I andra fall belastade dylika utgifter ett omkostnadskonto, som redovisades separat. Skulle endast en viss del av detta senare godkännas som avdragsgillt, komme konsekvensen att bliva en ojämn behandling i beskattningsavseende. Ett fastställande av prövningsnämndens beslut skulle endast ha till följd, att allt flera kostnader skulle i bokföringen påföras respektive inkomstkälla till förfång kanske i många fall för en önskvärd specifik ekonomisk redogörelse. Samtidigt skulle det kunna giva upphov till åtskilliga skatterättsliga tvister om det behöriga i vissa utgiftsposters bokföring på inkomstkontot i fråga.

Då statsmakterna under en följd av år visat sin uppskattning av idrottsrörelsens arbete icke minst genom mycket stora anslag, vore det enligt promemorian inkonsekvent att genom en så rigorös tolkning av skatteförfattningarna, som den prövningsnämnden år 1941 börjat tillämpa, endast öka organisationernas behov av statsanslag. Då vidare ifrågasarande idrottsorga-

nisationers samtliga inkomster, med undantag av nämnda statsanslag, erhöles ur och genom det rent idrottsliga arbetet och samtliga utgifter helt komma inom riksidsrottsförbundet organiserade, icke-professionella idrotten till godo, syntes det icke rättvist, att idrottsrörelsen beskattades hårdare än ett vanligt affärsföretag, d. v. s. icke erhöles avdrag med samtliga för rörelsen som sådan nödvändiga utgifter.

Enligt beslut av 1942 års riksdag skulle beskattningen för idrottsrörelsens del ske enligt samma regler som förut och idrottsorganisationerna sålunda alltjämt vara skattskyldiga för all sin inkomst och förmögenhet. Från inkomsten måste emellertid då också avdrag vara medgivet för alla omkostnader för inkomsternas förvärvande. I organisationernas ideella verksamhet inginge anordnande av tävlingar och uppvisningar samt försäljning av idrottsmärken m. m. såsom en oskiljaktig del. Det vore med andra ord fråga om en enda verksamhet, vilken skattetekniskt borde hänföras till rörelse. Att tävlingar avhöles endast vid vissa tillfällen borde givetvis ej föranleda, att de skulle betraktas såsom en fristående verksamhet. Från de inkomster, som organisationerna kunde skaffa sig på sin verksamhet, måste avdrag medgivas för samtliga omkostnader. Denna regel syntes för övrigt gälla vare sig verksamheten betecknades såsom rörelse eller tillfällig förvärvsverksamhet.

Såsom en sammanfattning av idrottsorganisationernas ståndpunkt uttalades slutligen i promemorian, att inkomstberäkning borde vid beskattning av idrottsorganisationerna verkställas i enlighet med räkenskaperna med avdrag för skattefria medlemsavgifter samt med tillägg för bokförda utgifter för skatter.

Riksidsrottsförbundets skrivelse jämte promemorian överlämnades efter avslutandet av kommunalskatteberedningens arbete till 1944 års skattesakkunniga.

I två likalydande *motioner vid 1943 års riksdag* (I: 119 o. II: 183) hemställdes bl. a., att riksdagen ville besluta sådana lagändringar att samtliga organisationer tillhörande det av staten understödda frivilliga skytteväsendet frikallades från skattskyldighet vid den kommunala beskattningen för all inkomst utom inkomst av fastighet och av rörelse samt från skattskyldighet vid den statliga beskattningen för all inkomst utom inkomst av rörelse. Det syntes motionärerna obefogat och inkonsekvent att minska det frivilliga skytteväsendets möjligheter för dess statsgagnande verksamhet genom beskattning av sådana enskilda medel som användes för samma ändamål, var till anslag utginge av statsmedel.

Bevillningsutskottet (betänkande nr 9) fann den utredning, som i anledning av den väckta frågan om skattefrihet för organisationerna inom det statsunderstödda frivilliga skytteväsendet införskaffats angående dessa organisationers ekonomiska förhållanden, giva vid handen, att ett undantagande

från skatteplikt vid inkomstbeskattningen knappast kunde sägas vara av någon större ekonomisk betydelse för dessa organisationer. Statsbidrag utginge redan för främjande av den frivilliga skytterörelsen till belopp av sådan storleksordning, att den i motionerna föreslagna skattelättnaden i jämförelse därmed tedde sig relativt obetydlig. I den mån ökat stöd från det allmännas sida kunde visa sig vara av behovet påkallat för ifrågavarande organisationer, fann utskottet i anslutning till de vid 1942 års riksdag gjorda uttalandena i detta hänseende den riktiga vägen vara, att detta stöd lämnades i form av ökat statsanslag till den av dem bedrivna verksamheten.

Utskottet hemställde, att motionen icke måtte föranleda någon åtgärd, vilket ock blev riksdagens beslut.

I en *motion vid 1944 års riksdag* (II: 375) hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag om en fondering av statens intäkter på idrotten i form av nöjesskatt och helst även direkt beskattning, ur vilken fond understöd till idrottsföreningarnas och särskilt de mindre idrottsföreningarnas verksamhet årligen skulle beviljas. I motionen framhölls, att de flesta idrottsföreningar i landet notoriskt hade en dålig ekonomi. Alldeles särskilt trycktes de idrottsgrenar, som i sin verksamhet lagt tyngdpunkten på mera friluftsbetonade sportgrenar (skidor, orientering, simning, rodd o. s. v.), av svårigheter, då de hade små utsikter att på grundval av sin verksamhet anordna några publikdragande och inkomstbringande tävlingar. Möjligheterna att finansiera en idrottsförenings verksamhet genom medlemsavgifter vore också begränsade. Ändock utfördes nästan undantagslöst allt ledararbete i idrottsföreningarna utan någon ersättning. I knappast någon annan folkrörelse hade den ideella, entusiastiska uppoffringen så burit upp allt arbete, som när det gällt idrotten. De kroniska penningsvårigheter, som så många idrottsföreningar haft att kämpa mot, hade nödgat dem att söka skaffa pengar på annat sätt, vid sidan om idrotten, t. ex. genom anordnande av basarer, danser, mässor av olika slag.

Med hänsyn till idrottens stora penningbekymmer och med understrykande av idrottens ovärderliga betydelse för folkets fysiska fostran funno motionärerna det vara förtjänt av omprövning, om det i längden kunde vara rimligt att staten lade fiskaliska synpunkter på idrotten. Sedan 1940 hade staten obligatoriskt uppburit nöjesskatt på amatöridrott, och vidare tillämpades inkomst- och förmögenhetsskatteförordningen liksom värnskatteförordningen på idrottsorganisationer och idrottsföreningar, i den mån deras inkomster eller förmögenhet låge över skattefrihetsgränsen. De medel, som statsverket på dessa vis finge in, minskade i ungefär motsvarande grad idrottsrörelsens arbetsmöjligheter eller åtminstone skärpte i motsvarande mån dess penningbekymmer. Visserligen kunde det invändas, att staten — med hjälp av tipsmedel, ehuru under kriget med stark reducering — och det allmänna överhuvud genom understöd åt idrottsorganisationernas administration, ge-

nom idrottsplatsbyggen och genom bidrag till andra idrottsbyggnader verksamt bistått idrotten. Men villkoret för att idrottsplatserna och idrottshallarna skulle komma till åsyftad användning, d. v. s. bli verkligt frekventerade, vore att idrottsföreningarna hade ekonomiska möjligheter att fullfölja sin uppgift och därigenom kunde samla ungdomen. Föreningarna vore dock de som arbetat fram och burit upp hela den svenska idrotten. På deras förmåga av insatser berodde det allra mesta av ungdomsårens fysiska fostran i vårt land.

Statsutskottet (utlåtande nr 153), som ansåg en särskild för idrottsrörelsen avsedd hjälpverksamhet efter de av motionärerna uppdragna riktlinjerna icke böra ifrågakomma, hemställde, att motionen icke måtte föranleda någon åtgärd, vilket ock blev riksdagens beslut.

I underdånig skrivelse den 30 juni 1944 anhöll *Folkpartiets ungdomsförbund*, att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga förslag om sådana ändringar i skatteförfattningarna att föreningar för friluftsliv, idrott och gymnastik samt ideella, religiösa och politiska ungdomsföreningar befriades dels från inkomstskatt för all sin verksamhet, dels ock från nöjesskatt för uppvisningar och tävlingar i icke-professionell idrott samt för sådana tillställningar i övrigt, vilka hade en fostrande eller i god mening underhållande karaktär. Till stöd härför framhöll förbundet, att hela folkets och särskilt ungdomens fysiska och moraliska fostran genom friluftsliv, idrott och gymnastik allmänt erkändes vara en angelägenhet av den största betydelse. Även den fostran, som ungdomen erhöle inom sina egna ideella, religiösa eller politiska organisationer, tillerkändes ett högt samhälleligt värde. Såväl idrottsrörelsen som de nämnda ungdomsorganisationerna syntes därför böra vara skattefria i likhet med stiftelser för ungdomens vård och fostran samt vissa studentorganisationer. Att så icke vore fallet verkade icke blott försvårande för arbetet utan framkallade också en känsla av bristande överensstämmelse mellan ord och gärning från statsmakternas sida.

Även om ett betydande stöd lämnades från det allmännas sida såväl till idrottsrörelsen som till vissa andra ideella ungdomsorganisationer, måste dock framhåvas, att en direkt skattebefrielse utgjorde en enklare och naturligare form för samhällets uppmuntran än aldrig så väl avvägda bidrag och dessutom på ett tilltalande sätt direkt premierade de föreningar, som utvecklade hög aktivitet, och därigenom eggade andra att följa deras exempel. Det borde också observeras, att flertalet idrotts- och ungdomsföreningar hade en mycket obetydlig ekonomisk omslutning och därför icke utan största svårighet kunde reservera medel för sådana framtidsutgifter som skatter. Även om dessa utginge med ringa belopp, utgjorde de därför en tung belastning för föreningslivet.

De direkta skatterna för inkomst av kapital eller rörelse inom idrotten och ungdomsorganisationerna kunde enligt förbundets mening ej hava någon finansiell betydelse. Man kunde våga påståendet, att de i regel icke betalade

det besvär, som de förorsakade skattemyndigheterna. Då tvivel icke kunde råda därom, att eventuella överskott inom idrottsrörelsen och ungdomsföreningarna helt komme en fostrande verksamhet till godo, syntes ej några starka betänkligheter kunna resas mot en skattebefrielse, som samtidigt skulle innebära en välkommen förenkling i skattesystemet.

Ungdomsförbundets framställning överlämnades sedermera till 1944 års skattesakkunniga för att, såvitt anginge frågan om befrielse från inkomstskatt, tagas i övervägande vid fullgörande av det åt de sakkunniga lämnade uppdraget.

I två likalydande *motioner vid 1945 års riksdag* (I: 260 o. II: 273) föreslogs, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om förslag, om möjligt redan vid 1946 års riksdag, till lättnader i de ideella ungdomsorganisationernas beskattning av den innebörd att organisationerna, främst idrottsrörelsen, i första hand helt befriades från skattskyldighet till staten och kommunen eller att, om så ej skulle befinnas möjligt, vid taxering av nämnda organisationers rörelseinkomst samtliga utgifter inom ramen för deras ändamål finge räknas som avdragsgilla.

I motionerna uttalades bl. a., att det bland de för ideell verksamhet intresserade rådde en tämligen enhällig mening att frågan om den direkta beskattningen av ungdomsorganisationerna icke vore ordnad på ett tillfredsställande sätt. Dessa organisationer vore visserligen befriade från skattskyldighet för medlemsavgifter men ansåges i övrigt skattskyldiga till stat och kommun för all inkomst. De finge således skatta för bl. a. ränteinkomst och inkomst av rörelse. Till inkomst av rörelse räknades inkomst av uppvisningar, tävlingar och fester, till vilka allmänheten hade tillträde mot avgift, samt märkesförsäljning och lotterier. Utgivandet av publikationer och böcker ansåges även som en rörelse, såvida icke verksamheten vore av rent intern art. Föreningarna vore skattskyldiga för förmögenhet enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt men behövde ej erlagga särskild skatt å förmögenhet.

Beträffande tillämpningen av de gällande bestämmelserna framhölls i motionerna, att idrottsföreningarna tidigare taxerats för sin vinst enligt räkenskaperna med avdrag för inkomst av medlemsavgifter men att taxeringsmyndigheterna, särskilt i Stockholm, från och med taxeringsåret 1941 börjat åsätta idrottsföreningarna taxering för rörelse efter strängare grunder, i det att avdrag icke eller åtminstone endast delvis medgivits för kostnader av mera allmän natur, vilka icke direkt belöpte på inkomstgivande tävlingsarrangemang. Hit hade då räknats diverse allmänna administrationskostnader samt utgifter för hållandet av instruktörer och åtgärder för upparbetandet av föreningsmedlemmarnas fysiska kondition och för deras allmänna träning. En annan väg att skärpa beskattningen hade varit att bryta ut och beskatta de inkomstgivande grenarna av en förenings verksamhet, såsom fotboll och

handboll eller bandy, men vägra avdrag för utgifterna inom andra grenar av verksamheten, som givit förlust. Resultatet härav bleve i regel att en så behandlad förening finge skattemässig inkomst av rörelse, ehuru dess bokförda netto kunde visa förlust. Dessa tendenser inom taxeringsväsendet, vilka funnit visst stöd i ett av regeringsrätten nyligen avdömt skattemål rörande Svenska simförbundets taxering, hade väckt bekymmer och farhågor hos de många funktionärer och styrelsemedlemmar som nedlade ett städse oavlönat arbete inom amatöridrotten. De ansåge, att denna verksamhet, även då den vände sig till allmänheten för att visa sina resultat vid uppvisningar och tävlingar, icke borde klassificeras såsom »rörelse». Idrotten vilade på rent ideell grund och vore genom sitt uppfostrande och fysiskt danande utbildningsarbete i hög grad landsgagnelig för att icke säga nödvändig för en sund utveckling av samhällslivet. Ingen enskild förtjänade på svensk idrott, utan alla inkomster användes för det gemensamma ändamålet. Under sådana omständigheter borde idrotten själv få behålla och förvalta de vinstmedel obeskurna, som arbetades samman genom medlemmarnas osjälviska arbete.

Mot kravet på skattefrihet för idrottsföreningarna och andra ideella ungdomsorganisationer hade invänts, att detta skulle innebära ett indirekt stöd från det allmännas sida, som skulle komma de olika sammanslutningarna till godo i allt större omfattning, ju bättre ekonomi de redan hade. Häremot ville idrottens målsmän framhålla dels de i motionerna återgivna allmänna synpunkterna, dels det faktum att inom idrottsrörelsen inkomster av vissa större tävlingsarrangemang stadgeenligt utjämnades genom centralorganisationen, så att de även komme »fattigare» föreningar till godo. Detta gällde särskilt beträffande fotboll och handboll. En utjämning skedde även därigenom att flertalet fotbollsklubbar hade även andra idrottsgrenar på sitt program.

Vad man särskilt inom idrottsrörelsen önskade vore således att föreningarna skattemässigt måtte hänföras till gruppen e) 7 § statskatteförordningen jämte motsvarande författningsrum i kommunalskattelagen och följaktligen jämfästas med undervisningsanstalter. I andra hand och som en temporär nödfallsutväg förordades av idrottens representanter en sådan uppmjukning av reglerna för beräkning av inkomst av »idrottsrörelse», att därvid en förenings samtliga utgifter inom ramen av dess ändamål finge räknas som avdragsgilla vid taxeringen. En sådan lösning kunde emellertid, ehuru den skulle medföra avsevärd förbättring i det rådande ohållbara tillståndet på skattefronten, fortfarande giva anledning till olika uppfattningar vid taxeringen och skulle tvinga idrottsledningarna att fortfarande ägna tid och krafter åt taxeringsfrågor, vilka i princip vore rörelsen helt ovidkommande. Vad anginge övriga ungdomsföreningar, som ej direkt sysslade med gymnastik och idrott, syntes det anförda i tillämpliga delar gälla även dem och deras verksamhet.

Bevillningsutskottet (betänkande nr 16) anförde i anledning av motionerna bl. a. följande (sid. 5):

»Beträffande det i de nu ifrågavarande motionerna i första hand framställda yrkandet eller att de ideella ungdomsorganisationerna, i främsta rummet idrottsrörelsens organisationer, skola helt befrias från skattskyldighet till stat och kommun får utskottet erinra om att tidigare års bevillningsutskott vid upprepade tillfällen framhållit angelägenheten av att främjandet av behjärtansvärda eller eljest allmännyttiga ändamål icke bör ske i form av lättnader vid beskattningen eller skattefrihet utan att, i den mån stöd från statens sida för något ändamål befinnes påkallat, detta stöd skall lämnas i form av anslag till det avsedda ändamålet. Denna ståndpunkt har godkänts av riksdagen. Såsom framgår av det ovan återgivna uttalandet av departementschefen i propositionen nr 134 till 1942 års riksdag har även denne ansett stöd åt idrottsrörelsen i form av skattebefrielse ej böra ifrågakomma. Utskottet är för sin del av samma uppfattning och kan således icke förorda införande av bestämmelser om skattefrihet för idrottsorganisationerna. Det må emellertid framhållas, att, även om skattefrihet skulle anses böra medgivas dessa organisationer, skattefriheten för dem knappast skulle komma att bli av något större värde. Idrottsorganisationerna torde nämligen under alla förhållanden icke kunna tillerkännas en förmånligare ställning i beskattningshänseende än de i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen och 7 § f) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt omförmälda stiftelserna, vilka vid den kommunala beskattningen åtnjuta skattefrihet för annan inkomst än av fastighet och av rörelse samt vid den statliga beskattningen för annan inkomst än av rörelse. Skattefriheten skulle sålunda komma att avse deras inkomst av kapital och av tillfällig förvärvsverksamhet, medan däremot organisationernas inkomst av ekonomisk verksamhet i övrigt — vartill hänförs deras inkomster av tävlingar, försålda idrottsmärken o. dyl. — skulle, i den mån denna verksamhet är att hänföra till rörelse, tagas till beskattning.

Det i motionerna i andra hand framställda yrkandet om införande av ändrade bestämmelser i fråga om beräkning av inkomst av rörelse med avseende å ovan nämnda organisationers taxering finner utskottet däremot förtjäna att tagas under närmare övervägande. Stor oklarhet synes nämligen råda om på vad sätt idrottsorganisationernas skattepliktiga inkomster av ekonomisk verksamhet — framför allt de ovan omförmälda inkomsterna av tävlingar, försålda idrottsmärken o. dyl. — skola beräknas. Dessa inkomster intaga så till vida en särställning i jämförelse med skattepliktiga inkomster i allmänhet, att de uppkomma genom utövande av ideell verksamhet. Detta förhållande medför svårigheter, då det gäller att beräkna de avdragsgilla utgifternas storlek. Om exempelvis en idrottsförening haft inkomster av tävlingar eller genom försäljning av idrottsmärken, är det givetvis — i avsaknad av klarläggande bestämmelser — en svårbedömlig fråga, i vilken utsträckning föreningens utgifter för dessa tävlingar och för instruktörer kunna anses avdragsgilla vid taxeringen. Enligt vad utskottet inhämtat bruka taxeringsmyndigheterna i dylika fall verkställa en rent skönsmässig bedömning. En idrottsorganisations kostnader uppdelas sålunda i en del, som anses hänförlig till avdragsgilla utgifter, och en annan del, som betraktas såsom avseende utgifter till främjande av organisationens ideella ändamål. Utgifter av sist angivet slag äro icke avdragsgilla vid taxeringen. Uppenbart är, att en sådan skälighetsbedömning ger utrymme för vitt skilda uppfattningar i fråga om de avdragsgilla utgifternas storlek och att denna bedömning icke kan hos olika taxeringsmyndigheter ske efter enhetliga grunder. Helt oreglerad är även frågan huruvida, därest underskott uppstår å idrottsorganisationernas

ekonomiska verksamhet, avdrag härför kan medgivas från andra inkomster. Såvitt utskottet kunnat finna, är det i praxis brukligt, att avdrag för underskottet icke medgives. Underskottet anses alltså hänförligt till utgifter för främjande av organisationens ideella ändamål. Den oklarhet, som sålunda råder på ifrågavarande område, bör enligt utskottets mening snarast undanröjas. Utskottet finner fördenskull en utredning för klarläggande av i vilken omfattning en idrottsorganisationens utgifter kunna anses avdragsgilla vid inkomstberäkningen ävensom för utformandet av mera preciserade bestämmelser till ledning vid bedömandet av hithörande frågor vara påkallad.

Enligt vad utskottet inhämtat ha emellertid till 1944 års skattesakkunniga för utredning överlämnats vissa frågor rörande juridiska personers beskattning, däribland spörsmålet om idrottsorganisationernas behandling i beskattningshänseende. De sakkunniga ha för utskottet tillkännagivit, att de vid förberedande överläggning angående sistnämnda spörsmål övertvägt följande riktlinjer för sitt arbete. Såsom skattepliktiga inkomster för idrottsorganisationerna böra upptagas deras samtliga inkomster utom medlemsavgifter och gåvor. Erhållna statsbidrag ha ansetts böra avräknas direkt å de särskilda utgifterna. Avdrag medgives för organisationernas samtliga utgifter, som vare sig direkt eller indirekt äga betydelse för deras förvärvsverksamhet. Där- emot medgives icke avdrag för dels skatter, dels gåvor eller andra utgifter, som icke föranleda skattskyldighet hos mottagaren, dels ock så stor del av administrationskostnaderna, som kan anses belöpa å de icke skattepliktiga intäkterna eller de icke avdragsgilla utgifterna.

I sakens nuvarande läge är det givetvis icke möjligt för utskottet att uttala någon bestämd uppfattning rörande lämpligheten ur olika synpunkter av dessa grunder för idrottsorganisationernas beskattning, vilka ju även äro rent preliminära. Såsom framgår av vad ovan nämnts anser emellertid utskottet ofrånkomligt att för vinnande av en rättvis och enhetlig behandling på ifrågavarande beskattningsområde en i möjligaste mån klar gränslinje drages mellan avdragsgilla och icke avdragsgilla utgifter. Huruvida denna gränslinje kan läggas på sätt ovan skisserats, torde de sakkunnigas fortsatta utredningsarbete komma att utvisa.»

Utskottet hemställde i anslutning till det anförda, att motionerna icke måtte föranleda någon åtgärd, vilket blev riksdagens beslut.

KAPITEL V.

Idrottssammanslutningarnas beskattning i övriga nordiska länder.

Amatöridrotten i *Danmark* är sammansluten i ett riksförbund, Dansk Idrætt-Forbund. Detta är organiserat i specialförbund och distriktsförbund med därunder lydande föreningar. Tävlingar, träning, instruktion, propaganda o. dyl. handhavas uteslutande av amatöridrottsorganisationerna, vilka äro ideella föreningar.

De danska amatöridrottsorganisationerna äro i princip underkastade skatteplikt till stat och kommun. De skola sålunda utgöra inkomstskatt till staten och personlig skatt till kommunen (Skat af Aktieselskaber m. fl.), såvida de bedriva förvärvsverksamhet. Offentliga idrottstävlingar, till vilka tillträde lämnats mot avgift, hava i rättspraxis hänförs till förvärvsverksamhet. Idrottssammanslutning kan dock fritagas från inkomstskatt till staten. Finansministern kan nämligen efter ansökan medgiva förening, vars driftsöverskott uteslutande användes för allmänna, välgörande och humanitära, konstnärliga, vetenskapliga eller liknande ändamål, skattefrihet för dess till statsskatt skattepliktiga inkomst. Kommunal myndighet kan vidare bevilja idrottssammanslutning, liksom annan förening, befrielse från personlig skatt till kommunen, såvitt angår den del av driftsöverskottet som användes för något av nyssnämnda ändamål. Finansministern och de kommunala myndigheterna hava hittills praktiskt taget alltid befriat idrottssammanslutningar från att erlägga skatt för skattepliktigt överskott å idrottstävlingar, då ansökan därom gjorts.

Vid beräkning av den skattepliktiga inkomsten må enligt de danska beskattningsbestämmelserna avdragas bl. a. driftsomkostnader, d. v. s. utgifter för att förvärva, säkerställa och bibehålla inkomsten. För idrottssammanslutningarnas vidkommande har denna regel i praxis tillämpats på sådant sätt att vid beräkandet (Opgørelsen) av den skattepliktiga inkomsten från idrottstävlingar avdrag medgivits icke blott för direkta tävlingsomkostnader utan även för vederbörande idrottssammanslutnings utgifter för idrottsmateriel, träning, instruktion, propaganda o. dyl. under beskattningsåret. Det har därvid visats en icke ringa benägenhet att tillmötesgå idrottssammanslutningarnas anspråk på avdrag för utgifter, som icke hava direkt anknytning till idrottstävlingar men som kunna antagas hava varit en nödvändig förutsättning för avhållandet av tävlingar.

De danska idrottssammanslutningarna utgöra icke förmögenhetsskatt. Nöjesskatt (Forlystelseskat) erlägges icke för amatöridrottstävlingar.

I Norge är amatöridrotten organiserad inom ett riksförbund, Norges idrettsförbund, under vilket höra särförbund (specialförbund), idrottskretsar (distriktsförbund), särkretsar (specialdistriktsförbund) och föreningar. Även korporationsidrotten är ansluten till riksförbundet. Idrottsorganisationerna häva karaktär av ideella föreningar.

Vid beskattningen gäller såsom en huvudregel, att Norges idrettsförbund och dess underorganisationer äro fritagna från skatt till staten och kommunerna. Förmögenhets- och inkomstskatt till stat eller kommun kan icke påföras sällskap och inrättningar, som ej hava förvärv till föremål för sin verksamhet. Idrottssammanslutningarna anses i praxis icke vara i sin verksamhet inriktade på förvärv eller överhuvud taget bedriva någon ekonomisk verksamhet. Deras intäkter av tävlingar och försäljning av idrottsmärken behandlas därför icke såsom skattepliktiga. Detsamma är förhållandet beträffande deras inkomster av kapital och inkomster av uppvisningar, basarer och liknande tillställningar i syfte att anskaffa penningmedel. Idrottssammanslutningarna beskattas icke heller för den inkomst de åtnjuta genom att disponera egna fastigheter för sin verksamhet men givetvis för inkomst genom uthyrande av dylika fastigheter.

Idrottstävlingar och -uppvisningar (sportopvisningar) äro i Norge undantagna från den nöjesskatt på föreställningar och uppvisningar m. m. (luksusskatt), som i allmänhet drabbar avgiftsbelagda tillställningar av förströelsekaraktär. Denna skattefrihet gäller dock icke idrottstillställning, vid vilken professionell idrottsutövare uppträder.

Amatöridrotten i Finland är uppdelad på två centrala förbund, Finlands gymnastik- och idrottsförbund samt Finlands arbetaridrottsförbund, inom vilka finnas specialförbund, distrikt och föreningar. De finska idrottssammanslutningarna äro ideella föreningar.

De finska idrottsorganisationerna erlägga icke skatt till stat eller kommun. Frikallade från inkomst- och förmögenhetsskatt till staten äro bl. a. ideella föreningar, vilka, utan avsikt att genom sin verksamhet bereda ekonomiska fördelar åt de i desamma delaktiga, verka i vetenskapligt eller konstnärligt syfte eller hava till ändamål att främja folkupplysning, landets försvar eller det inhemska näringslivet eller hava annat allmännyttigt syftemål. Vid kommunalbeskattningen äro ideella sammanslutningar endast skattskyldiga för inkomst av fastighet samt av näring och rörelse. Dessa särbestämmelser hava ansetts tillämpliga å idrottssammanslutningarna, vilka sålunda åtnjuta skattefrihet. Beskattning av deras intäkter å tävlingar, försäljning av idrottsmärken o. dyl. har följaktligen icke kommit i fråga.

Amatöridrottstävlingar äro i Finland icke underkastade nöjesbeskattning, vilket däremot är fallet med professionella tävlingar.

KAPITEL VI.

De sakkunnigas ståndpunkt och förslag.**Idrottssammanslutningarnas ställning i skattesystemet.**

Såsom av historiken i kap. IV framgår, hava i olika sammanhang framställt krav på skattefrihet eller skattelindring för idrottssammanslutningarna. Fullständig skattefrihet skulle innebära, att idrottssammanslutningarna frikallades från skattskyldighet för all inkomst såväl vid den statliga inkomst- och förmögenhetsbeskattningen som vid den kommunala inkomstbeskattningen. Att gå så långt är emellertid knappast tänkbart och synes icke heller ifrågasättas från idrottsrörelsens och dess förespråkares sida. En sådan förmån åtnjutes icke av någon, ej ens av staten. En begränsad skattefrihet ligger däremot inom de praktiska möjligheternas gräns och skulle t. ex. kunna åvägabringas genom att likställa idrottssammanslutningarna med de stiftelser och föreningar, vilkas skattskyldighet regleras i 53 § 1 mom. e) kommunal-skattelagen och 7 § f) förordningen om statlig inkomst- och förmögenhets-skatt. Dessa äro endast skattskyldiga för inkomst av fastighet och av rörelse vid den kommunala beskattningen samt för inkomst av rörelse vid den statliga beskattningen.

De sakkunniga äro för sin del föga benägna att i princip förorda skattefrihet för de skilda rättssubjekt, som bedriva verksamhet av mer eller mindre allmännyttig art. Det synes icke önskvärt, att vad som är att hänföra till nationalinkomst på olika håll undandrages inkomstbeskattning. Inkomstbeskattningen bör vara allmän och jämlik. Tilldelas vissa subjekt skatteprivilegier med avseende å sina inkomster av produktiv verksamhet, får beskattningen lätt ett drag av godtycke. Urvalet av dessa subjekt måste bliva ganska skönsmässigt. Vad särskilt angår den kommunala beskattningen synes det betänkligt att genom skattebefrielser beskära kommunernas skatteunderlag. Kommunerna drabbas härav i sin hushållning på ett irrationellt och svåröverskådligt sätt. Icke ens staten bör vara fritagen från skattskyldighet till kommunen för inkomst av produktiv verksamhet. De sakkunniga hava närmare utvecklade sin uppfattning i detta hänseende i sitt betänkande med förslag angående vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område (SOU 1945: 35, sid. 142 ff) och inskränka sig här till att hänvisa till där gjorda uttalanden. Minst lika starka skäl som beträffande staten synas kunna

anföras mot att från kommunal inkomstbeskattning frikalla andra juridiska personer.

Enligt den uppfattning, som kommit till uttryck i 1936 års skattekommittés förenämnda betänkande (SOU 1939: 47) och vilken även legat till grund för 1942 års proposition angående ändringar i skattelagarnas bestämmelser om stiftelsers och ideella föreningars beskattning, bör skattefrihet tillkomma rättssubjekt, som främja allmännyttiga ändamål av särskilt hög valör. Med utgångspunkt från denna uppfattning synes det kunna ifrågasättas att medgiva idrottens organisationer skattefrihet likaväl som vissa andra slag av institutioner med allmännyttiga ändamål, vilka nu åtnjuta viss skattefrihet. Idrottens betydelse för folkhälsa och folkuppfostran är enligt de sakkunnigas mening så stor att idrottsrörelsen icke kan undvaras i vår nutida samhällsorganisation. Detta förhållande har också erkänts av staten och kommunerna, vilka ställt betydande anslag till idrottsrörelsens förfogande. Liknande skäl kunna emellertid åberopas för att medgiva skattebefrielse för ett flertal andra ideella sammanslutningar med högt kvalificerad verksamhet, vilka i 1942 års lagstiftning lämnats åsido. Utan att ingå på någon gradering av de olika ändamålen kan man härvidlag peka på föreningar, som hava till uppgift att befrämja nykterhet, litteratur, musik och konst. Det må i detta sammanhang även erinras om att 1943 års riksdag avlog motioner om skattebefrielse för organisationer, tillhörande det idrottsrörelsen närstående frivilliga skytteväsendet. Bevillningsutskottet framhöll bl. a. vid sitt avstyrkande av motionerna, att staten redan lämnade statsbidrag till den frivilliga skytterörelsen av sådan storleksordning att den föreslagna skattelättnaden i jämförelse därmed skulle te sig relativt obetydlig samt att ökat stöd från det allmännas sida, i den mån detta kunde vara av behovet påkallat, hellre borde lämnas i form av ökat statsanslag. Detta bevillningsutskottets uttalande synes i viss mån vara tillämpligt även å idrottsrörelsen.

Mot en skattebefrielse för idrottssammanslutningarna kan även liksom tidigare framställas den invändningen att sammanslutningarna därigenom skulle erhålla ett kraftigare stöd, ju bättre ekonomi de redan hade. Av idrottens målsmän har visserligen genmälts, att en utjämning sker genom centralorganisationerna, så att en skattelindring för de välställda föreningarna också skulle komma föreningar med svag ekonomi till godo, men även om en bättre fördelning av skattelättnaderna skulle vinnas på detta sätt, kan skattebefrielse aldrig bliva någon ändamålsenlig och effektiv form för understöd från det allmännas sida.

Ur praktiska synpunkter skulle för övrigt ett frikallande av idrottssammanslutningarna från skattskyldighet för inkomst i samma utsträckning som de i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen och 7 § f) statsskatteförordningen omförmälda juridiska personerna icke vara av särskilt stor betydelse. Idrottssammanslutningarna skulle då endast komma i åtnjutande av skattefrihet för

inkomst av kapital och av tillfällig förvärvsverksamhet men icke för inkomst av rörelse. Deras betydande intäkter av tävlingar och märkesförsäljning kunna emellertid knappast hänföras till annan förvärvskälla än rörelse, varför skattebefrielsen endast skulle omfatta de mindre betydelsefulla räntekomsterna samt inkomster av nöjestillställningar o. dyl.

I enlighet med sin ovan utvecklade uppfattning hava de sakkunniga, ehuru de till fullo beaktat idrottens stora betydelse för folkhälsa och folkuppfostran, icke funnit skäl att föreslå någon ändring beträffande idrottssammanslutningarnas skyldighet att utgöra skatt för inkomst. Riksdagen har även så sent som år 1942 tagit ställning till spörsmålet om subjektiv skattebefrielse för ideella föreningar och därvid icke funnit sig böra inrymma idrottssammanslutningarna bland dem som helt eller delvis skola åtnjuta skattebefrielse. Sedan dess har frågan icke kommit i något nytt läge, varför det icke heller syntts vara påkallat att upptaga densamma till närmare behandling i syfte att åstadkomma en inskränkning av idrottssammanslutningarnas skattskyldighet.

En form för skattelindring, som varit föremål för uppmärksamhet vid diskussionen om idrottssammanslutningarnas beskattning, är att undantaga vissa slag av inkomster från objektiv skatteplikt. Det har föreslagits, att avgifter, som idrottssammanslutning uppstår vid tävlingar och uppvisningar i icke-professionell idrott, ej skulle hänföras till skattepliktig inkomst. Att en viss kategori inkomster på detta sätt undantages från skatteplikt, då den tillfaller vissa skattskyldiga, är emellertid en ganska ovanlig anordning. När det är fråga om rena inkomstförvärv, medger vår skattelagstiftning i regel icke någon inskränkning av skatteplikten. I speciella fall har dock avsteg gjorts från denna princip, t. ex. beträffande vinst vid inlösen av svenska statens sparobligationer, krigsriskensättning till sjömän och förmån av hyresavdrag för mindre bemedlade barnrika familjer. Det har sålunda i beträngda lägen ansetts motiverat att fritaga vissa inkomster från beskattning för att framkalla önskvärda åtgöranden från de skattskyldigas sida, vilka eljest sannolikt icke skulle komma till stånd. Det har också i ömmande fall, då inkomsttagare varit i behov av särskild lättnad, befunnits försvarligt att lämna åtnjuten inkomst obeskattad. Några dylika utomordentliga förhållanden kunna emellertid icke anses vara för handen beträffande idrottssammanslutningarna. Deras inkomster av tävlingar, liksom av märkesförsäljning och av nöjestillställningar, äro i regel resultat av en klar förvärvsverksamhet. Överhuvud taget äro dessa inkomster av den art att skattebefrielse endast synes kunna komma i fråga för dem av den anledningen att de komma en ideell verksamhet till godo men icke på grund av inkomsternas beskaffenhet. Ett borttagande av den objektiva skatteplikten för sådana inkomster skulle därför försätta idrottssammanslutningarna i en undantagsställning, vilken skulle kunna motivera krav från andra samhällsgagneliga sammanslutningar på skattebefrielse för likartade inkomster.

Beträffande de ideella föreningarna överhuvud taget har vidare övervägts en sådan metod för åstadkommande av skattelättnader som att vid den skattemässiga inkomstberäkningen medgiva avdrag för föreningarnas utgifter för vederbörande ideella ändamål. Detta innebär att, om den skattskyldige avstår visst belopp för ett behjärtansvärt ändamål, även det allmänna, genom eftergivande av skatter, till samma ändamål lämnar ett bidrag, vars storlek bestämmas av det av den skattskyldige anslagna beloppet. Detta kan knappast vara någon rationell bidragsform för statens eller kommunernas vidkommande. Den torde i varje fall endast böra komma till användning i situationer, då det är ytterst angeläget att stimulera den enskilda offervilligheten. Så har t. ex. varit fallet, då under det senaste kriget tillfälligt införts rätt till avdrag vid taxeringen till inkomst- och förmögenhetsskatt för gåvor till luftvärnet, luftskyddet, hemvärdet och sjövärnskåren. Beträffande idrottssammanslutningarna synes dock icke finnas någon särskild anledning att såsom en stadigvarande anordning införa en skattelindring av detta slag, som hittills icke befunnits påkallad beträffande någon annan grupp ideella föreningar.

Såsom framgår av vad ovan sagts, hava de sakkunniga ställt sig på den ståndpunkten att idrottssammanslutningar i princip böra vara skattskyldiga för inkomst i samma utsträckning som juridiska och fysiska personer i gemen, vilka icke intaga någon privilegierad ställning i beskattningshänseende. Idrottssammanslutningarna böra sålunda enligt de sakkunnigas mening vara skyldiga att utgöra skatt för all åtnjuten inkomst, som enligt gällande allmänna beskattningsregler är skattepliktig. Den skattebörda, som med en sådan ordning bör komma att vila å idrottssammanslutningarna, synes varken i och för sig eller i jämförelse med andra skattskyldigas bördor vara oskälig. De ideella föreningarnas inkomstskatteunderlag blir, såsom ovan berörts, föremål för en proportionell beskattning av förhållandevis måttlig storlek. En förutsättning för att idrottssammanslutningarnas beskattning enligt dessa grunder skall bliva skälig är givetvis att reglerna för inkomstens beräkning icke i tillämpningen bliva hårdare för idrottssammanslutningarna än för andra skattskyldiga.

Idrottssammanslutningarnas förvärvskällor.

Vid ett bibehållande av skattskyldighet för idrottssammanslutningarna och skatteplikt för deras inkomster i samma utsträckning som hittills uppställer sig spörsmålet, i vad mån dessa sammanslutningars verksamhet är att hänföra till förvärvskällor, varav inkomsten är skattepliktig. För att skatteplikt enligt gällande rätt skall inträda måste en förvärvskälla i kommunalskattelagens mening föreligga. Den skattskyldige måste åtnjuta intäkter, som i nämnda lag uttryckligen hänförs till förvärvskälla eller äro likartade med dessa. När det

gäller att draga gränsen mellan förvärvskälla och icke skattepliktig verksamhet, är det av avgörande betydelse, huruvida ett förvärvssyfte är för handen. Är verksamheten av sådan beskaffenhet att den icke kan antagas vara avsedd att tillskynda utövaren någon ekonomisk fördel, föreligger ej skattepliktig förvärvskälla. Ur denna synpunkt är anordnandet av tävlingar och uppvisningar i idrott, vid vilka inträdesavgifter upptagas, i regel att betrakta såsom förvärvskälla. Då sådan verksamhet bedrivs regelbundet av de flesta till riksidsrottsförbundet anslutna föreningarna, är verksamhet av detta slag i allmänhet att hänföra till rörelse. I vad mån verksamheten lämnat överskott eller underskott, bör givetvis icke inverka vid bedömandet, huruvida skattepliktig förvärvsverksamhet förekommit. Kräver en idrottssammanslutning vederlag för tillträde till sina regelbundet återkommande tävlingar eller uppvisningar, bör oavsett det ekonomiska utfallet av verksamheten presumptionen vara för att en förvärvskälla föreligger. Det kan sålunda ej vara hållbart att behandla vissa av en förening anordnade sådana tävlingar, vilka giva överskott, såsom förvärvskälla men icke dylika tävlingar inom en annan idrottsgren, som gå med förlust. Lika ogrundat måste det vara att anse viss dylik tävlingsverksamhet såsom förvärvskälla de år den lämnar vinst men såsom ideell verksamhet de år den visar underskott. Äro tävlingar eller uppvisningar med inträdesavgifter däremot icke ett normalt led i en idrottslig verksamhet, blir det mera tveksamt, huruvida det kan föreligga en förvärvskälla. För att en tävlings- eller uppvisningsverksamhet skall vara förvärvskälla, torde erfordras, att verksamheten äger en sådan stadga att ett verkligt ekonomiskt syfte kan anses föreligga. Tävlingar och uppvisningar böra hållas någorlunda regelbundet och vara anordnade med en viss ekonomisk inriktning och omtanke. Att t. ex. en gymnastikförening håller en uppvisning om året och därvid upptager en mindre inträdesavgift eller att en bordtennisklubb någon gång anordnar tävlingar med huvudsakligen medlemmarnas anhöriga och bekanta såsom betalande åskådare, kan knappast anses konstituera en förvärvskälla. Att hänföra en eller några av en sammanslutning sporadiskt anordnade idrottstävlingar under förvärvskällan tillfällig förvärvsverksamhet torde mycket sällan vara motiverat. Gränsdragningen mellan förvärvskälla och verksamhet, som bedrivs i ideellt syfte eller för nöjes skull, får på detta område ske efter samma principer som beträffande förvärvskällor i allmänhet. Denna gränsdragning vållar vissa svårigheter beträffande nästan alla slag av förvärvskällor och bör icke vara vanskeligare beträffande idrottssammanslutningarnas verksamhetsgrenar än på övriga områden.

Om en förening anordnar tävlingar inom olika idrottsgrenar eller bedriver tävlingsverksamhet inom olika kommuner, böra alla dessa tävlingar anses ingå i en och samma förvärvskälla. Det inre sammanhanget mellan de olika slag av tävlingsverksamhet, som en idrottsförening utövar, synes vara så starkt att skilda förvärvskällor ej kunna anses uppkomma.

Försäljning av s. k. prestationsmärken och andra liknande idrottsemlen är också en verksamhet, varav inkomsten i allmänhet bör vara skattepliktig. Förvärvssyftet är här ganska tydligt framträdande, och då sådan försäljning synes vara ett normalt led i de flesta specialförbundens verksamhet, blir den oftast att hänföra till rörelse. Huruvida en sådan rörelse skall anses såsom särskild förvärvskälla i förhållande till en av samma skattskyldig bedriven tävlingsrörelse, kan måhända vara tveksamt. Övervägande skäl synas tala för att endast en förvärvskälla föreligger. Saken är emellertid icke av så stor betydelse, då de flesta idrottssammanslutningar icke äro skyldiga att utgöra skatt till mer än en kommun samt förluster och vinster å vederbörande förvärvskällor i så fall även vid kommunalbeskattningen få gå i avräkning mot varandra.

All försäljning av märken, som idrottssammanslutningar bedriva, är emellertid icke att hänföra till förvärvsverksamhet. Även här fordras ett förvärvssyfte, som manifesteras genom ekonomiska verksamhetsformer. Försäljer exempelvis ett idrottsförbund eller en förening till ungefärligt självkostnadspris idrottsmärken, är sådan försäljning knappast att betrakta såsom en förvärvskälla. Den utgör blott ett led i propagandan för aktiv idrottsutövning och har icke karaktär av förvärvsverksamhet. Försäljning av jubileums- och dylika märken samt föreningsmärken, vilka icke hava något ekonomiskt eller personligt värde för köparen, kan icke heller räknas till förvärvsverksamhet utan är väl närmast en form för insamling av gåvor.

Idrottssammanslutningarna bedriva även olika slag av verksamhet, som ligger vid sidan av den idrottsliga verksamheten och enbart har till syfte att tillföra dem medel, såsom anordnande av basarer, lotterier samt fester och andra nöjeställningar. Dessa verksamhetsgrenar, som icke äro av yrkesmässig karaktär, bilda en förvärvskälla för varje skattskyldig, nämligen tillfällig förvärvsverksamhet (som ej består i realisation av fast eller lös egendom eller deltagande i lotteri). Häri ingår sådan verksamhet som är inriktad på inkomstförvärv men ej sådan som syftar till förvärv genom utnyttjande av intresserade personers beredvillighet att lämna tillskott utan vederlag. Interna tillställningar för föreningsmedlemmar, till vilka allmänheten ej äger tillträde, falla bl. a. utanför denna förvärvskälla.

En del idrottssammanslutningar åtnjuta även inkomst av kapital, i vilka fall det givetvis icke är förenat med några svårigheter att fastställa förvärvskällans förhandenvaro och omfattning.

Idrottssammanslutningarna hava i betydande utsträckning egna fastigheter. De flesta idrottsplatserna ägas och förvaltas av idrottsföreningar. De ingå då i respektive föreningars tävlingsrörelse, där sådan bedrivs. Många idrottsplatser tillhöra dock kommuner eller s. k. idrottsplatsföreningar, vilka äro ekonomiska föreningar utan befattning med själva den idrottsliga verksamheten. Idrottsföreningarna förhyra i sådana fall plats och lokaler för såväl

tävlingar som träningsverksamhet. Annan fastighet förekommer mycket sällan såsom särskild förvärvskälla för idrottssammanslutningarnas del.

De berörda slagen av förvärvskällor, beträffande vilka inkomstbeskattning av idrottssammanslutningarna förekommer, nämligen rörelse, tillfällig förvärvsverksamhet och kapital, höra till en och samma grupp förvärvskällor, inom vilken inkomster och förluster må avräknas mot varandra. Vid den kommunala beskattningen gäller dock, att sådan kvittning endast må ske mellan förvärvskällor, vilkas inkomster skola tagas till beskattning i en och samma kommun. Så är emellertid så gott som undantagslöst förhållandet beträffande en idrottssammanslutnings olika förvärvskällor. Att i sådana fall förvägra vederbörande sammanslutningar rätt att utnyttja avdrag för förlust å en förvärvskälla mot inkomst av en annan överensstämmer icke med gällande skatteförfattningar.

Inkomstberäkningen vid beskattning av idrottssammanslutningarna.

Intäkter.

Idrottssammanslutningarna erhålla olika slag av tillskott, varav en del utgöra skattepliktiga intäkter och andra icke. De viktigaste grupperna av intäkter äro, såsom förut berörts, medlemsavgifter, gåvor, statsbidrag och anslag från kommuner, tävlingsintäkter, intäkter av märkesförsäljning, intäkter av tillfällig förvärvsverksamhet, såsom nöjestillställningar, basarer, lotterier m. m., samt ränteintäkter.

Idrottssammanslutningarna, såväl föreningarna som förbunden, hava rättslig karaktär av ideella föreningar (jfr sid. 31 ff). Medlemmarna av sådana föreningar erlægga *medlemsavgifter* efter i stadgarna fastställda grunder. Medlemmar kunna vara såväl fysiska personer som andra föreningar, vilka såsom underföreningar ingå i en huvudförening (förbund).

Medlemsavgifter till föreningar, av vilka skattskyldig är medlem, hava principiellt sett fått en enhetlig behandling i skattelagstiftningen. Sådana avgifter räknas enligt föreskrifterna i kommunalskattelagen med några undantag till den skattskyldiges levnadskostnader och må icke avdragas vid beräkning av inkomsten från hans förvärvskällor. Å andra sidan äro medlemsavgifterna till föreningar som regel icke att hänföra till skattepliktig intäkt för föreningarna. Dessa regler hava fastställts att gälla icke blott med avseende å föreningar, vilkas verksamhet saknar betydelse för medlemmarnas ekonomiska förhållanden, utan även beträffande föreningar, som genom sin verksamhet främja medlemmarnas ekonomiska intressen.

Beträffande ekonomiska föreningar, vilka hava till uppgift att genom ekonomisk verksamhet främja medlemmarnas ekonomiska intressen, förhåller det sig i allmänhet så att medlemmarna äga andel i föreningens

förmögenhet och vinst. Med den utformning, som givits beskattningen av inkomster, vilka delägarna i dylika föreningar förvärva genom föreningsverksamheten, har det varit nödvändigt att skattemässigt renodla vinsten å denna verksamhet. Det har då icke låtit sig göra att behandla delägarnas avgifter till föreningen såsom intäkter för denna och medgiva delägarna motsvarande avdrag vid deras inkomstbeskattning. Inbetalning av en dylik avgift har sålunda icke ansetts utgöra intäkt i föreningens förvärvsverksamhet utan har behandlats såsom kapitalinsats utom i särskilda fall, såsom i fråga om bostadsföreningar.

För det stora flertalet ideella föreningar gäller på grund av stadgarnas bestämmelser, att medlemmarna icke hava del i föreningens förmögenhet eller vinst. Bland dessa föreningar finnas vissa som hava s. k. blandat ändamål, d. v. s. dels främja rent ideella syften och dels genom annan verksamhet än ekonomisk främja medlemmarnas förvärvsverksamhet (t. ex. yrkesföreningar). I sistnämnda avseende bereda sådana föreningar utan särskilt vederlag medlemmarna förmåner i deras förvärvsverksamhet genom tjänster av olika slag, vilka i stort sett komma medlemmarna likformigt till godo, samt genom allmänt tillvaratagande av medlemmarnas gemensamma yrkesintressen. För dylika prestationer till förmån för medlemmarna utgöra medlemsavgifterna åtminstone delvis en ersättning. Så stor del av medlemsavgifterna, som hänför sig till sådana i vinsten å medlemmarnas förvärvskällor framträdande förmåner av föreningsverksamheten, kan därför sägas vara en omkostnad för förvärvande av nämnda vinst. I anslutning till gällande bestämmelser har emellertid avdrag bl. a. icke medgivits medlemmar av yrkesföreningar för någon del av medlemmarnas avgifter till föreningarna. Konsekvensen härav borde väl närmast vara att den del av medlemmarnas vinst, som härrörde från föreningsverksamheten, icke beskattades. En sådan ordning har ock genom ett särskilt lagstadgande införts beträffande understöd vid arbetskonflikt från arbetarorganisation till i konflikten indragen arbetare. I andra fall tages däremot dylik från föreningsverksamheten härrörande del av medlemmarnas vinst till beskattning hos dessa. De praktiska svårigheterna att tillförlitligt bestämma och frånskilja denna del torde oftast vara i det närmaste överkomliga.

De rent ideella föreningarna, till vilka idrottssammanslutningarna äro att räkna, bedriva verksamhet, som icke i något hänseende tillgodoser medlemmarnas ekonomiska intressen. Medlemmarna hava icke delaktighet i föreningarnas förmögenhet eller vinst, och föreningsverksamheten har icke någon inverkan på medlemmarnas inkomstförvärv. Vid sådant förhållande kunna medlemmarnas avgifter till föreningarna givetvis icke få avdragas såsom omkostnad vid medlemmarnas inkomstbeskattning. Avgifterna sakna betydelse för medlemmarnas ekonomiska verksamhet och utgöra icke intäkter i någon av föreningen bedriven förvärvsverksamhet. De förete till syfte och

verkningar vissa likheter med gåvor för ideella ändamål men äro icke frivilliga på samma sätt som gåvor utan utgå på grund av medlemmarnas förpliktelser enligt föreningsavtalet. Vad här sagts rubbas givetvis icke därav att vissa ideella föreningar, t. ex. idrottsföreningar, bedriva ekonomisk verksamhet.

Den tidigare anförda motiveringen för att medlemsavgifter icke skola anses bilda inkomst för ideella föreningar och således icke heller vara avdragsgilla för medlemmarna, nämligen att juridiska personer och deras delägare icke kunna betraktas såsom fullt fristående från varandra vid inkomstbeskattningen,¹ synes icke vara tillfyllest. Medlemmarna av de flesta ideella föreningar, nämligen de rent ideella, äro icke ekonomiska intressenter i föreningarna.² De sakna enligt allmänt förekommande bestämmelser i stadgarna helt andelsrätt i föreningens förmögenhet eller vinst och äro icke ens vid föreningens upplösning berättigade att övertaga någon del av tillgångarna. Föreningens verksamhet tillför icke heller medlemmarna några ekonomiska förmåner. Ett bärande skäl för att icke medgiva avdrag för medlemsavgifter till rent ideella föreningar är däremot just att dessa avgifter på grund av föreningarnas ekonomiskt fristående ställning i förhållande till medlemmarna icke i någon mån äro förutsättningar för medlemmarnas skattepliktiga förvärv av inkomst. För föreningarna utgöra avgifterna tillskott utan varje samband med någon förvärvskälla.

Det kan alltså konstateras, att medlemsavgifter till idrottssammanslutningar enligt gällande rätt icke utgöra skattepliktig intäkt för sammanslutningarna och att avdrag icke får ske för dessa utgifter vid beräkning av medlemmarnas inkomst. Denna ordning bör enligt de sakkunnigas mening bibehållas beträffande rent ideella föreningar, även om reglerna angående avdrag för föreningsavgifter i framtiden skulle bliva föremål för en omläggning med större hänsynstagande till avgifternas växlande ekonomiska innebörd. En anledning till en dylik revision av gällande bestämmelser torde förhållandena beträffande föreningar med blandat ändamål utgöra. Att en skattskyldigs utgift till en förening sker i den formen att han erlägger medlemsavgift, synes icke böra vara avgörande för utgiftens behandling i beskattningshänseende. Det väsentliga synes vara utgiftens materiella innehåll, såsom dess egenskap av kapitalinsats, omkostnad för förvärvsverksamhet, försäkringspremie, tillskott till ideell verksamhet o. s. v.

De medlemsavgifter, som idrottsföreningarnas medlemmar erlägga till föreningarna och de som föreningarna i sin tur utgiva till specialförbunden och riks-idrottsförbundet, utgöra sålunda icke-skattepliktiga intäkter för de

¹ Se SOU 1923: 69, sid. 139.

² Jfr Eberstein, Om skatt till stat och kommun enligt svensk rätt, sid. 312 not 4, där det uttalas, att ideella föreningar synas, åtminstone om man tager hänsyn till deras nuvarande faktiska gestaltning, i stort sett böra räknas till den huvudgrupp av juridiska personer, vilkas medlemmar sakna andelsrätt i föreningens förmögenhet.

sammanslutningar, som uppbära avgifterna. Det är härvid att märka att den andel av idrottsföreningarnas avgifter till riksidrottsförbundet, som detta förbund överlämnar till distriktsförbunden, för närvarande en tredjedel, i realiteten har karaktär av medlemsavgifter och följaktligen icke hör beskattas såsom intäkt hos distriktsförbunden, lika litet som den skulle kunna utgöra avdragsgill omkostnad i någon av riksidrottsförbundet bedrivna förvärvs- verksamhet.

Idrottssammanslutningarna mottaga tämligen allmänt *gåvor* å större och mindre belopp. Företag och privatpersoner skänka ofta större summor till idrottsföreningar i orten, och genom insamlingar erhålla föreningarna en mängd småbelopp. I sådana fall föreligger som regel gåva i skatterättslig mening. Intäkten är då enligt kommunalskattelagens bestämmelser icke underkastad skatteplikt vid inkomstbeskattningen. Icke heller är dylikt förvärv föremål för gåvobeskattning, enär sammanslutningar, som, utan att hava till syfte att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen fullfölja idrottsliga ändamål, enligt särskild föreskrift i arvs- och gåvoskatteförordningen äro befriade från gåvoskatt.

Att det för idrottssammanslutningarnas vidkommande i regel är fråga om verkliga gåvor synes otvivelaktigt. Överlåtarens avsikt är därvid rent benefik, nämligen att tillföra idrottssammanslutningen viss förmögenhet på bekostnad av överlåtarens egen. Detta sker sålunda fullt frivilligt, och i de flesta fall lämnas bidragen utan villkor eller ändamålsbestämmelser.¹ Det kan visserligen sägas, att avsikten är att den överlämnade förmögenheten skall användas till främjande av idrottsliga ändamål, men att så sker, synes icke kunna uppfattas såsom något slags vederlag för det utgivna, vilket skulle kunna utesluta rättshandlingens karaktär av ren gåva. Skulle det vara riktigt att alltid räkna med ett sådant vederlag, kunde gåvor till ideella sammanslutningar överhuvud taget ej förekomma, enär bidrag till dessa alltid åsyfta en användning av den överlåtne egendomen för sammanslutningens syften. Att gåvor i skatterättslig bemärkelse till ideella sammanslutningar äro tänkbara förutsattes emellertid i arvs- och gåvoskatteförordningen, där det ansetts nödvändigt att i viss omfattning stadga särskild skattebefrielse för sådana gåvor. Icke heller om i något fall vid en gåva till en idrottssammanslutning fästes ett villkor om att medlen skola användas för anordnande av en viss tävling eller för propaganda i ett särskilt hänseende eller annan bestämd verksamhet, synes saken böra bedömas annorlunda. Det torde knappast kunna göras gällande, att ren gåva då icke skulle vara för handen utan vid inkomstbeskattningen skattepliktig intäkt. Det kan härvid icke vara tal om

¹ I särskilda fall kan dock förekomma att en bidragsgivare erhåller visst vederlag, t.ex. genom reklam för sin förvärvsverksamhet i samband med en tävling, till vilken bidrag lämnas. Det föreligger då icke gåva utan skattepliktig intäkt för den idrottssammanslutning, som mottager bidraget.

att ett erhållet belopp skulle utgöra något slags skäligt vederlag till mottagaren för gjorda prestationer, eftersom denne icke utfört arbete eller tjänst åt bidragsgivaren, som denne kan hava skäl att lämna gottgörelse för. Den åsyftade prestationens fullgörande lär icke heller kunna betraktas såsom något vederlag till bidragsgivaren, då dennes förmögenhetsställning icke beröres därav. Han får endast den känsla av tillfredsställelse, som väl tillkommer varje givare. Det drag av frikostighet i ekonomiskt avseende, som anses karakteristiskt för gåvor, är även i här berörda fall klart framträdande.

De frivilliga bidrag, som privata rättssubjekt lämna till idrottssammanslutningarna, utgöra enligt de sakkunnigas mening rena gåvor och böra sålunda med gällande beskattningsregler icke upptagas såsom skattepliktiga intäkter vid inkomstberäkningen för dessa sammanslutningar.

Det sagda gäller även frivilliga bidrag från en idrottssammanslutning till en annan sådan. Dyliga gåvor eller anslag böra, då de äro rent benefika, icke bliva föremål för inkomstbeskattning, liksom de å andra sidan ej få avdragas vid inkomstberäkningen för den bidragsgivande sammanslutningen. Härvid avses emellertid blott fullt frivilliga bidrag utan samband med den bidragsgivande och den mottagande sammanslutningens ekonomiska mellanhavanden. Kunna sådana inbördes bidrag återföras till tjänster eller andra prestationer vid samarbete på den förvärvsbetonade idrottsverksamhetens område, bliva bidragen att bedöma såsom intäkter respektive omkostnader i förvärvskälla. Så är t. ex. förhållandet beträffande de förvaltningsbidrag, som specialförbunden utgiva till föreningar, vilka delta i förbundens tävlingar.

Såsom framgår av redogörelsen i kap. II, erhålla idrottssammanslutningarna *statsbidrag*. Betydande anslag av statsmedel utgå till dem ur fonden för idrottens främjande och riksidrottsförbundets idrottsfond. Dessa bidrag utbetalas till riksidrottsförbundet, som får disponera en del för egen räkning och har att utdela återstoden till specialförbund, distriktsförbund, idrottsföreningar m. fl. Riksidrottsförbundet, specialförbunden och distriktsförbunden erhålla bidrag till förvaltningskostnader, riksidrottsförbundet och specialförbunden bidrag till idrottsmateriel, instruktörskurser och instruktionsverksamhet samt specialförbunden och distriktsförbunden bidrag till propaganda- och upplysningsverksamhet. Idrottsföreningarna mottaga sina statsbidrag huvudsakligen i form av idrottsmateriel, som inköpes av specialförbunden med anlitande av anvisade statsmedel och överlämnas till föreningarna. Även kommuner och landsting lämna i viss utsträckning bidrag till idrottssammanslutningar inom sina områden. Vid en undersökning av idrottssammanslutningarnas beskattningsförhållanden uppställer sig givetvis frågan, huruvida dyliga bidrag av allmänna medel utgöra skattepliktig intäkt för de sammanslutningar, som mottaga dem.

Där stat eller kommun utgiver bidrag till fysiska personer eller privat-

rättsliga sammanslutningar utan att några motprestationer till det allmänna krävas, kan man måhända vara benägen att betrakta bidragen såsom gåvor, för vilka skatteplikt vid inkomstbeskattningen följaktligen icke föreligger. Det torde emellertid vara tveksamt, om stat eller kommun kan vara gåvo-subjekt. Ett frikostigt tillgodoseende av vissa samhällsmedlemmar på bekostnad av andra synes icke överensstämma med principerna för samhällsverksamheten. Möjligen kan det tänkas förekomma rena gåvor från stat eller kommun till andra än de egna samhällsmedlemmarna, t. ex. till en främmande stat eller kommun. Bakom varje bidrag eller understöd från staten eller kommunen till någon av dess medlemmar bör ligga ett för alla samhällsmedlemmar gemensamt intresse. Syftet kan och får icke enbart vara att överföra förmögenhet på en viss samhällsmedlem. Det kan därför knappast vara fråga om något frivilligt avstående av egendom från samhällets sida till förmån för en därigenom ekonomiskt gynnad mottagare. Det synes med hänsyn härtill kunna starkt ifrågasättas, huruvida tillskott av allmänna medel kunna utgöra gåva i civilrättslig mening. De på olika områden förekommande anslagen, bidragen och understöden från stat och kommun synas i varje fall icke kunna hänföras till sådana gåvor, som avses i arvs- och gåvoskatteförordningen och vilka äro underkastade skatteplikt i fråga om gåvoskatt.¹

Om de ifrågavarande bidragen från det allmänna icke äro att hänföra till skattepliktiga gåvor, föreligger den möjligheten att de utgöra skattepliktigt intäkt för mottagaren. I vilken utsträckning detta är fallet, är vanskligt att avgöra med ledning av gällande bestämmelser. En utredning av dessa spörsmål för att klarlägga inkomstbegreppets omfång synes bliva allt angelägnare, ju mera systemet med bidrag och understöd från staten och kommunerna utvidgas.² De sakkunniga kunna icke mera ingående behandla dessa invecklade spörsmål utan skola här endast något beröra desamma med hänsyn till vissa för idrottssammanslutningarna speciella förhållanden, i syfte att komma till ett resultat i fråga om den skatterättsliga naturen av de till sådana sammanslutningar utgående statsbidragen.

Man synes vid en allmän överblick av förhållandena på detta område lämpligen kunna skilja mellan bidrag till fysiska personer för förbättrande av deras levnadsvillkor, bidrag till fysiska eller juridiska personer för understödande av deras förvärvsverksamhet samt bidrag till fysiska eller juridiska personer för främjande av deras ideella verksamhet.

En mängd fysiska personer erhålla understöd från stat och kommun på

¹ Icke ens eftergivande av allmänna arvsfondens rätt till arv till förmån för icke arvsberättigad person har ansetts såsom gåva i skatterättslig mening.

² Ett vittnesbörd om osäkerheten på detta område har lämnats i proposition nr 238 till 1935 års riksdag med förslag till förordning angående skattefrihet för viss förmån av hyresavdrag. 1936 års riksdag har också i skrivelse till Konungen (nr 284) hemställt om utredning, huruvida förbättringsbidrag till främjande av byggnadsverksamhet på landet och andra liknande statsbidrag borde vara helt eller delvis undantagna från beskattning.

grund av tidigare utförda tjänster eller såsom erkänsla för en för det allmänna gagnelig verksamhet. Dessa understöd synas böra vara skattepliktiga, vare sig de utgå periodiskt eller icke, och de inordna sig på ett naturligt sätt under förvärvskällan tjänst. Vanskligare är det att bedöma sådana understöd av allmänna medel till fysiska personer, som hava ren socialvårdskaraktär och för vilka intet vederlag kan tänkas ifrågakomma. Att lämna dessa helt utanför beskattningen synes ogörligt, om beskattningen i princip skall bliva jämlik, låt vara att mottagarna väl i praktiken ofta bliva skattefria, emedan deras inkomster icke nå upp över skattepliktsgränsen eller vid taxeringen elimineras av ortsavdragen. För att få en rättvis avvägning mellan de skattskyldiga av beskattningens tyngd torde det vara nödvändigt att i princip taga hänsyn till alla tillskott, som inverka på deras skatteförmåga. För att ifrågavarande understöd skola kunna i överensstämmelse med gällande grunder för inkomstbeskattningen intolkas under inkomstbegreppet erfordras, att de skola anses vara till sin natur likartade med intäkter, som härflyta av de i kommunalskattelagen särskilt angivna förvärvskällorna. Så har i rättspraxis skett t. ex. beträffande kontanta arbetslöshetsunderstöd, och på samma sätt synas andra understöd av denna typ, såväl kontanta som in natura utgående, kunna behandlas utan att ramen för det gällande inkomstbegreppet brytes. Naturligast torde det vara att anknyta dessa understöd till förvärvskällan tjänst. Det ligger nära till hands att uppfatta dem såsom ersättningar för de intäkter, som mottagarna vid ett normalt händelseförlopp skulle hava förvärvat genom arbete i någon form men vilka uteblivit på grund av iråkade svårigheter av olika slag.

Bidrag av allmänna medel till fysisk person eller privaträttslig juridisk person i och för understödjande av en av sådan person bedriven förvärvsverksamhet lärer i regel hava karaktär av skattepliktig intäkt i förvärvsverksamheten. Finnes det ett ovedersägligt samband mellan förvärvsverksamheten och bidraget, så att verksamhetens utövare icke hade kunnat påräkna bidrag, om han ej drivit verksamheten, synes det riktigt att bidraget ingår i inkomstberäkningen för förvärvsverksamheten. Bidraget kommer otvivelaktigt den skattskyldige till godo i hans förvärvsverksamhet. De förvärvskällor, som man härvidlag i första rummet har att räkna med, äro jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse. Beträffande dessa stadgas i kommunalskattelagen, att allt vad som därav kommit den skattskyldige till godo skall hänföras till intäkt (21 och 24 §§ samt 28 § 1 mom.). Man synes icke behöva falla tillbaka på bestämmelserna om skatteplikt för periodiska understöd för att kunna göra allmänna bidrag av förevarande slag till föremål för inkomstbeskattning. Det förhåller sig emellertid i många fall så att statsbidrag utgör ett påräkneligt och regelbundet återkommande tillskott i en förvärvsverksamhet.

Om staten gör en utgift, som åstadkommer en ökning av inkomsten i en

skattskyldigs förvärvsverksamhet, bör denna inkomstökning beskattas, vare sig staten lämnar ett direkt bidrag till den skattskyldige eller bestrider en omkostnad, som verksamheten har nytta av. Även om den skattskyldige icke erhåller något direkt tillskott från staten till förvärvsverksamheten utan staten föranstaltar om och bekostar vissa anordningar, som äro till gagn för verksamheten, synes det vara i sin ordning att motsvarande inkomst för den skattskyldige beskattas. Om överhuvud taget en med vissa omkostnader förknippad åtgärd vidtages av annan än den skattskyldige och i viss mån kommer den senare till godo i hans förvärvsverksamhet i form av förbättrat vinstresultat, bör den sålunda tillkommande vinsten bliva föremål för inkomstbeskattning hos den skattskyldige (såvida icke åtgärden har ett benefikt syfte gentemot denne). En skattskyldig kan t. ex. i sin rörelse draga fördel av en allmän kommunikationsleds framdragande, en privat industris eller en statlig inrättnings anläggande å orten o. s. v. Den ökade inkomst, som härigenom tillföres honom, bör i vanlig ordning tagas till beskattning.

Beskattning av ett statsbidrag, som utgår direkt till den skattskyldiges förvärvsverksamhet, kan anordnas på två tekniskt skilda sätt. Statsbidraget kan inräknas i den skattskyldiges skattepliktiga intäkter och avdrag tillerkännas honom för omkostnader, som må hava täckts med bidraget, eller också kan statsbidraget fritagas från beskattning hos den skattskyldige och avdrag från den skattskyldiges intäkter i förvärvsverksamheten vägras för de omkostnader, som kunna anses bliva bestridda med bidraget. Omkostnaderna betraktas i det senare fallet såsom i realiteten gjorda av staten och liggande utanför den skattskyldiges egen ekonomiska verksamhet, fastän vederbörande utbetalning skett genom den skattskyldiges förmedling. I de fall staten själv direkt bestrider en omkostnad till förmån för den skattskyldige kan någon avdragsrätt för denne givetvis ej komma i fråga.

Om åter en fysisk eller juridisk person idkar verksamhet av rent ideell art, vilken sålunda icke i något avseende är ägnad att främja vederbörande persons eller intressenters ekonomiska intressen, synes bidrag från staten eller kommunen till sådan verksamhet icke bilda skattepliktig intäkt för mottagaren. Det finnes då icke någon förvärvskälla, till vilken bidraget ansluter sig, och bidragets mottagande för det ideella ändamålet kan icke anses konstituera någon förvärvskälla eller därmed likartad företeelse. Genom att en forskare erhåller statsanslag till omkostnader för utförande av vissa vetenskapliga experiment eller för bearbetning av vissa samlingar, kan icke anses uppkomma någon skatteplikt, liksom ej heller genom att en fornminnesförening uppbär bidrag till sin verksamhet från en kommun eller ett landsting.

Vad idrottssammanslutningarna angår bedriva dessa i viss omfattning rent ideell verksamhet. Riksidrottsförbundets verksamhet är — bortsett från dess innehav av räntebärande kapital — uteslutande inriktad på idrottens främjande och inrymmer icke något förvärvssyfte. Detsamma är förhållandet be-

träffande exempelvis en gymnastikförening eller annan förening, som icke anordnar uppvisningar eller tävlingar med inträdesavgifter utan enbart ägnar sig åt medlemmarnas förkovran i fysiskt avseende. Såsom ovan berörts, utövar emellertid flertalet idrottssammanslutningar verksamhet, som samtidigt med att den främjar idrottsrörelsens ideella syften är inriktad på inkomstförvärv, t. ex. tävlingsverksamhet och märkesförsäljning. Idrottsammanslutningarna ägna sig vid sidan härav slutligen också åt verksamhet, vilken i och för sig uteslutande har förvärvssyfte. De hava sålunda förvärvskällor, vilkas drift icke i någon mån ingår i den idrottsfrämjande verksamheten, nämligen kapital och tillfälligt förvärvsverksamhet.

I de fall en sammanslutnings idrottsliga verksamhet består av en såväl ideell som förvärvsbetonad del samt en rent ideell del, uppstå vissa komplikationer i beskattningshänseende. Då endast den på en gång förvärvsbetonade och ideella verksamheten skall omfattas av inkomstbeskattning, måste den särskiljas från den rent ideella. De intäkter och utgifter, som utgöra led i den ekonomiska verksamheten, måste bestämmas. Den härvid erforderliga gränsdragningen kräver ett visst hänsynstagande till de speciella förhållandena på idrottens område.

Idrottssammanslutningarna intaga en särställning bland de ideella föreningarna såtillvida att deras åtgöranden för att befrämja idrottsrörelsens ideella syften även förskaffa dem intäkter, som äro av skattepliktig natur. Anordnandet av idrottstävlingar har i och för sig ett rent ideellt syfte. Åskådarna stimuleras genom dessa att ägna sig åt idrott, och de enskilda idrottsmännen sporras att förkovra sig i idrottsligt kunnande av sin önskan att få delta i tävlingar. Tävlingarna främja sålunda direkt det mål, för vilket idrottsrörelsen arbetar, nämligen största möjliga antal aktiva idrottsmän med bästa möjliga färdigheter i olika idrotter. De idrottsliga kraftmätningarna draga emellertid till sig åskådare, och intresset är så starkt att åskådarna äro villiga att betala ett visst pris för tillträde till tävlingarna. Idrottssammanslutningarna begagna sig härav och upptaga inträdesavgifter av publiken. När utvecklingen kommit så långt, har anordnandet av tävlingar även fått karaktär av en ekonomisk verksamhet. Väl kan det förekomma, att någon av åskådarna betalar sin avgift enbart eller huvudsakligen i syfte att därmed understödja den arrangerande sammanslutningen, men detta torde höra till undantagen. I stort sett skilja sig tävlingsinkomsterna icke i något avseende från intäkter av rörelse i allmänhet, varför det icke med fog kan göras gällande att de skola vara undantagna från skatteplikt. Tävlingsverksamheten vinner, vare sig man ser till dess ekonomiska eller dess ideella innebörd, givetvis i styrka och omfattning genom instruktions- och träningsverksamhet, som bidrager till att skapa tävlingsdeltagare och elitidrottsmän, samt genom propaganda- och upplysningsverksamhet, som tillför idrotten nya utövare och tävlingsåskådare. Dessa slag av verksamhet äro nödvändiga förutsättningar

för idrottsrörelsens såväl ideella som ekonomiska resultat. På motsvarande sätt förhåller det sig beträffande den verksamhet, som består i försäljning av idrottsmärken. För erhållande av dylikt märke kräves, att en viss idrottslig prestation fullgöres. Märkena utgöra sålunda utmärkelsetecken och äro såsom sådana en stark drivfjäder till idrottsutövning. De idrottsintresserade träna för att kunna fullgöra de stipulerade villkoren för bärandet av respektive märken och äro vidare villiga att betala ett visst pris för märkena. Detta förhållande utnyttja idrottssammanslutningarna för att skaffa sig inkomster. Instruktions- och träningsverksamhet, liksom propaganda- och upplysningsverksamhet om idrotten, bidrager givetvis kraftigt till att idrottsutövare avlägga märkesprov och genom inköp av märken tillföra förbunden intäkter. Det pris, som förbunden härvid kunna betinga sig såsom anordnare av märkestagning och försäljare av märken, överstiger oftast deras omkostnader för verksamheten, varigenom en rörelsevinst uppkommer.

De statsbidrag, som olika idrottssammanslutningar erhålla, utgöra en viktig faktor i deras idrottsliga verksamhet och utgå regelbundet till olika delar av verksamheten. Dessa bidrag böra enligt de sakkunnigas ovan utvecklade uppfattning om statsbidragens ställning i beskattningshänseende behandlas såsom skattepliktiga, om de äro avsedda att komma den verksamhet, som även är av ekonomisk art, till godo, och såsom icke skattepliktiga, om syftet är att främja rent ideell verksamhet. Med den gränsdragning, som ovan verkställts mellan olika delar av den idrottsliga verksamheten, kommer man till det resultatet att statsbidrag till instruktion och propaganda för idrottsverksamhet, som även är inställd på inkomstförvärv, böra vara underkastade skatteplikt, medan sådana bidrag för icke förvärvsbetonade idrottsgrenar ej skola anses skattepliktiga. Statsbidrag till en idrottssammanslutnings förvaltningskostnader böra i förekommande fall fördelas mellan den förvärvsbetonade och den övriga verksamheten. Vad som belöper å den förra blir då skattepliktigt och återstoden skattefri. En sådan uppdelning kan givetvis vara vansklig att genomföra men underlättas därav att den del av verksamheten, som icke är förvärvsbetonad, i de flesta fall är ganska obetydlig, varför praktiskt taget hela bidraget kan behandlas såsom intäkt i förvärvsverksamhet. Är en klyvning av förvaltningsbidraget nödvändig, kan denna lämpligen ske med ledning av den gränsdragning mellan sammanslutningens förvaltningskostnader för förvärvsbetonad och för annan verksamhet, vilken i så fall måste företagas. De grunder, som vid en sådan fördelning böra följas, skola nedan närmare belysas i samband med behandlingen av avdragen för förvaltningskostnader. I de fall en idrottssammanslutning endast bedriver rent ideell idrottsverksamhet, böra förvaltningsbidrag givetvis icke till någon del vara skattepliktiga.

Då statsbidragen ofta äro förknippade med vissa villkor om de mottagna medlens användning, kan man komma in på den tankegången att det i själva

verket är staten, som genomför de åtgärder, vilka skola bekostas med bidragen, och att mottagaren endast för statens räkning verkställer dessa. Ett sådant betraktelsesätt leder till att statsbidragen icke borde anses ingå i mottagarens förvärvsverksamhet och ej utgöra skattepliktig intäkt för denne, som endast vore att betrakta såsom ombud för staten. Motsvarande utgifter bleve i så fall icke heller avdragsgilla i förvärvsverksamheten, då de icke belastat förvärvsverksamhetens utövare. Sådana synpunkter böra emellertid enligt de sakkunnigas mening som regel icke anläggas på statsbidragen till idrottsverksamheten. Dessa äga stor betydelse för vederbörande sammanslutningars förvärvsverksamhet, och de åtgärder, som finansieras med bidragen, ingå såsom naturliga led i deras ekonomiska verksamhet. Utnyttjandet av dessa bidrag på lämpligt sätt har också ett avsevärt inflytande på förvärvsverksamhetens resultat, och härvid finnes ett visst utrymme för idrottssammanslutningarnas mer eller mindre lyckliga handlande i ekonomiskt avseende. Det förefaller sålunda naturligare och riktigare att i fråga om statsbidragen uppfatta idrottssammanslutningarna såsom självständiga ekonomiska enheter än såsom verkställande statsorgan.

Även de statsbidrag, som komma idrottsföreningarna till godo genom överlämnande till dem av idrottsmateriel, som inköpts med anvisade statsmedel, synas principiellt taget vara skattepliktiga intäkter, men praktiska skäl tala för att dylika naturaförmåner uteslutas från inkomstberäkningen. Om dessa representera en intäkt för föreningen, innebära de *samtidigt* en lika stor, på en gång avdragsgill utgift i förvärvsverksamheten. Det är då en onödig omgång att låta ett dylikt bidrag och en motsvarande omkostnad ingå i inkomstberäkningen för en förening. Man kommer till samma resultat genom att behandla intäkten såsom icke skattepliktig men ej medgiva avdrag för en motsvarande omkostnad i förvärvskällan. Det måste emellertid varnas för att utsträcka detta resonemang till icke skattepliktiga intäkter och kvitta dessa mot avdragsgilla utgifter i en av den skattskyldige bedrivna förvärvsverksamhet. Är en intäkt icke skattepliktig enligt gällande bestämmelser, får man ej på en omväg taga den till beskattning. Det är sålunda oriktigt att exempelvis vägra en förening avdrag för dess omkostnader i en förvärvsverksamhet av den anledningen att dessa bestritts eller anses hava bestritts med medlemsavgifter. På denna väg skulle man kunna taga arvs- och gåvomedel eller genom lån anskaffade belopp, vilka en rörelseidkare måst taga i anspråk för täckande av utgifter i rörelsen, till beskattning såsom inkomst. Med lika stort fog skulle man omvänt kunna göra gällande, att medlemsavgifter eller levnadskostnader visserligen icke finge avdragas vid inkomstberäkningen för den skattskyldiges förvärvskällor men att eljest skattepliktiga intäkter i dessa förvärvskällor borde undantagas från beskattning, då de använts till att gälda medlemsavgifterna eller levnadskostnaderna.

Beträffande statsbidrag till idrottsanläggningar synes också ett undantag böra göras från regeln att statsbidrag till en förvärvsverksamhet skall behandlas såsom skattepliktig intäkt. Ett dylikt bidrag kan utgå till en idrottsförening, vilken bedriver tävlingsverksamhet såsom rörelse, med mycket stora belopp under ett beskattningsår. Om bidraget då skulle ingå i den skattemässiga inkomstberäkningen för föreningen beträffande detta år, träffades föreningen av en avsevärd beskattning för ett enstaka år, när motsvarande omkostnader icke finge avdragas från statsbidraget vid årets taxering utan måste avskrivas med mindre belopp under ett antal år framåt. Även om detta på grund av den proportionella beskattningen av ideella föreningar icke skulle hava så stor betydelse med hänsyn till skattesatsernas storlek som beträffande fysiska personer, bleve beskattningen ojämnt fördelad mellan olika beskattningsår och de mot anläggningskostnaden svarande värdeminskningssvaren skulle i många fall icke kunna till fullo utnyttjas, av den anledningen att tävlingsrörelsen icke lämnade tillräckligt stora överskott. Det synes därför skäligt och lämpligt att i dylika fall, då det är fråga om statsbidrag till en anläggningskostnad, använda den andra metoden för statsbidragets beskattande, nämligen att utesluta bidraget från de skattepliktiga intäkterna men förvägra den skattskyldige avdrag för motsvarande omkostnader. En idrottsförening, som bedriver tävlingsrörelse, äger enligt bestämmelserna i 29 § kommunalskattelagen jämte anvisningar åtnjuta avdrag för värdeminskning å byggnad, som är avsedd för användning i rörelsen. Vid tillämpning av dessa bestämmelser bör med den här förordade metoden för statsbidragets beskattning avskrivning tillåtas endast med viss procent å anskaffningsvärdet för föreningens idrottsanläggningar, d.v.s. föreningens egen kostnad för anläggningarna men ej den med statsbidrag bestridda anskaffningskostnaden. Skulle statsbidrag däremot beviljas till underhåll av en idrottsanläggning, som en idrottsförening använder i sin tävlingsrörelse, borde ett sådant bidrag, liksom andra statsbidrag till den löpande driften i en förvärvsverksamhet, behandlas såsom skattepliktig intäkt.

De viktigaste nu förekommande statsbidrag, som enligt de sakkunnigas ovan framlagda uppfattning skulle upptagas till beskattning såsom skattepliktiga intäkter i idrottssammanslutningarnas förvärvsverksamhet, äro förvaltningsbidrag samt bidrag för propaganda- och upplysningsverksamhet till sådana specialförbund och distriktsförbund som bedriva förvärvsverksamhet genom märkesförsäljning eller anordnande av tävlingar o. dyl. samt bidrag för instruktionsverksamhet och idrottsmateriel till specialförbund av nämnda art.

Vad som sagts beträffande statsbidrag till idrottssammanslutningarna synes böra äga motsvarande tillämpning å de bidrag eller anslag, som utgå till sådana sammanslutningar från landsting och kommuner.

De intäkter av ordinärt slag, som inflyta till idrottssammanslutningarna i förvärvskällorna *rörelse* och *kapital*, torde icke giva upphov till några för dessa skattskyldiga speciella problem. Inträdes- och startavgifter, vederlag för försålda märken samt räntor böra upptagas med sina bruttobelopp i enlighet med gällande regler för beräkning av inkomst av rörelse och av kapital.

I fråga om tävlingsverksamhet och märkesförsäljning, vilka verksamhetsgrenar i regel äro att hänföra till förvärvskällan rörelse, gäller att inkomstberäkningen med hänsyn till intäkterna, liksom även beträffande utgifter m. m., skall ske enligt bokföringsmässiga grunder, med de undantag varom i kommunalskattelagen är särskilt stadgat. I detta hänseende synas några svårigheter icke behöva uppkomma vid den praktiska tillämpningen.

Beträffande de intäkter av *tillfällig förvärvsverksamhet*, som idrottssammanslutningarna åtnjuta, kunna däremot vissa spörsmål förtjäna att uppmärksammas. Intäkter, som erhållas vid en sammanslutnings interna fester och tillställningar, böra icke vara underkastade skatteplikt. En förvärvsverksamhet kan knappast anses vara för handen, om icke allmänheten mot vederlag får deltaga i en sådan tillställning. Vid anordnandet av basar med försäljning av skänkta föremål finnes som regel icke heller någon skattepliktig intäkt att räkna med. Det är nämligen fråga om icke yrkesmässig avyttring av egendom, som förvärvats genom gåva. Om något överpris erhålles för det realiserade, representerar för övrigt detta i allmänhet icke någon försäljningsvinst utan är att hänföra till gåvor från köpare, som hava en önskan att gynna sammanslutningen.

En mera invecklad fråga är, huru en idrottssammanslutnings vinst å *lotteriverksamhet* skall bedömas. Strängt taget bör man skilja mellan å ena sidan den del av vinsten, som utgöres av monopolvinst möjliggjord genom den statliga regleringen av ifrågavarande verksamhetsområde, och å andra sidan den del, som motsvarar företagarvinst å anordnande av lotteri. Efter som lotteri endast får bedrivas enligt statens medgivande, kan en högre vinst uttagas än som motsvarar skälig privatekonomisk vinst med hänsyn till själva lotteriverksamhetens omfattning. Jämte sådan monopolvinst förekommer i regel en viss företagarvinst.¹ Om envar finge anordna lotteri efter eget skön, skulle alla monopolvinster försvinna, men lotteriföretagen skulle icke desto mindre lämna en viss vinst till företagaren. Att staten giver en sammanslutning tillstånd att anordna lotteri innebär, att den avstår från sin möjlighet att tillgodogöra sig en viss monopolvinst och överlåter denna å ett privat rättssubjekt. Detta synes vara liktydigt med att staten lämnar ett kon-

¹ Beträffande penninglotteriet sköttes före 1938 själva lotteriverksamheten av en privatperson, som fick tillgodogöra sig en viss företagarvinst men hade att till statsverket leverera återstoden av vinsten å lotteriet, d.v.s. monopolvinsten.

tant bidrag av samma storlek som monopolvinsten å lotteriet. Resultatet skulle bliva detsamma, om staten anordnade lotteriet i egen regi och överlämnade den därvid erhållna monopolvinsten till vederbörande sammanslutning. Konsekvensen av denna ståndpunkt blir att de intäkter, som tillföras en sammanslutning i form av monopolvinst å lotteri, böra ur beskattningssynpunkt behandlas såsom statsbidrag. Om lotteriet beviljas en skattskyldig för att stödja dennes förvärvsverksamhet, bör alltså monopolvinsten behandlas såsom skattepliktig intäkt, medan denna vinst, om syftet är att stödja en rent ideell verksamhet, icke synes böra tagas till beskattning. Själva anordnandet av lotteri måste däremot åtminstone teoretiskt sett hänföras till förvärvsverksamhet, varav följer, att företag arvinsten därå alltid borde bliva föremål för inkomstbeskattning. Verksamheten kännetecknas av ett utpräglat förvärvssyfte och kräver ekonomisk omtanke. Samma resonemang torde därför icke kunna föras beträffande en rent ideell sammanslutnings företag arvinst å lotteri som beträffande dess monopolvinst. Visserligen kan man säga, att staten överläter åt sammanslutningen att intjäna en viss företag arvinst och därigenom bereder denna en förmån, men tillgodogörandet av denna förmån förutsätter också en viss på förvärv inriktad verksamhet från mottagarens sida. Statens åtgöranden äro icke någon ovillkorlig förutsättning för erhållande av en sådan företag arvinst. De produktionsfaktorer, som tagas i anspråk för anordnande av ett lotteri, kunde likaväl insättas i en annan förvärvsverksamhet och där lämna ett lika stort utbyte. Den förmån, som beredes sammanslutningen, är icke jämförbar med ett statsbidrag, vilket erhålles utan utövande av ekonomisk verksamhet. Det kan icke gärna göras gällande, att vinsten av varje å koncession bedriven verksamhet skulle i realiteten vara ett bidrag från staten. Sättet för verksamhetens utövande inverkar på vinstens storlek, medan ett statsbidrag är en säker och till beloppet bestämd intäkt.

Enligt grunderna för de gällande bestämmelserna angående inkomstbeskattningen synes inkomst av lotteriföretag vara skattepliktig. Icke ens staten själv är i princip fritagen från skatt å sådan inkomst. Det har också ansetts erforderligt att stadga ett särskilt undantag beträffande den vinst, som Svenska penninglotteriet aktiebolag åtnjuter å penninglotteriet. I proposition till 1938 års riksdag (nr 258) föreslogs, att detta bolag skulle vara skattskyldigt till såväl stat som kommun för den efter en viss norm beräknade del av intäkten å verksamheten, som icke utgjorde monopolvinst, d.v.s. företag arv- eller rörelsevinsten. Bevillningsutskottet (betänkande nr 32) uttalade emellertid såsom sin uppfattning, att man beträffande bl.a. penninglotteriet icke kunde tala om någon rörelse i egentlig mening utan att bolagets behållna inkomst praktiskt taget helt finge anses vara av monopolvinsts natur. Utskottet förordade för sin del fullständig skattefrihet för bolaget, och riksdagen beslöt, att bolaget icke skulle vara skattskyldigt för någon del av

vinsten. Av vad sålunda förekommit i frågan synes framgå, att, därest annan än det från skatt frikallade penninglotteribolaget bedriver lotteriföretag, denne är skattskyldig åtminstone för företagarvinsten. Att göra gällande att monopolvinster å lotteriföretag, som anordnas av andra rättssubjekt än bolaget, alltid skulle var skattepliktiga torde å andra sidan vara att gå för långt. Även om det icke finnes någon uttrycklig allmän bestämmelse, som undantager sådana vinster från beskattning, synas de i statens hand med hänsyn till sin karaktär av skatt falla utanför inkomstbegreppet. En sådan ståndpunkt ligger till grund för de särskilda stadgandena i kommunalskattelagen om maximering av nettointäkten från rusdrycks- och tobaksmonopolen, varigenom monopolvinsterna på dessa områden frikallats från beskattning.

I den praktiska tillämpningen är det emellertid förenat med så gott som oöverstigliga svårigheter att uppdelna vinsten å ett lotteri i monopolvinst och företagarvinst. Någon schablon för att fastställa gränsen mellan dessa slag av vinst har icke blivit intagen i skattelagstiftningen, och att införa en sådan anordning skulle väl icke heller vara tilltalande. Frågan om beskattning av inkomst å lotteriföretag synes ändock kunna lösas på ett tillfredsställande sätt i praxis. Lämnas lotteritillstånd för främjande av en förvärvsverksamhet, bör hela vinsten å lotteriet beskattas såsom inkomst. Är avsikten att stödja en rent ideell verksamhet, synes det i de flesta fall vara lämpligast att lämna hela vinsten obeskattad. Företagarvinsten är i allmänhet förhållandevis obetydlig och kan knappast bestämmas med någon större grad av säkerhet. Ett stöd för ett sådant tillvägagångssätt kan erhållas i bevillningsutskottets ovanberörda uttalande. Utskottet ansåg, att man, även när det gällde ett så betydande lotteriföretag som penninglotteriet, av praktiska skäl kunde beträffande företagarvinsten förfara på samma sätt som med monopolvinsten och undantaga vinsten i dess helhet från beskattning.

Beviljar exempelvis Kungl. Maj:t ett specialförbund, vars idrottsliga verksamhet är inriktad på inkomstförvärv genom märkesförsäljning, tävlingar o. dyl., tillstånd att anordna ett lotteri, bör hela vinsten å lotteriföretaget beskattas såsom intäkt i förvärvsverksamheten, då den till sin huvudsakliga innebörd är ett statsbidrag och i någon mån företagarvinst. Bedriver förbundet däremot endast rent ideell verksamhet på det idrottsliga området, förefaller det vara den bästa lösningen att undantaga hela vinsten, såväl monopolvinst som företagarvinst, från beskattning i likhet med de direkta statsbidrag, som förbundet erhåller för samma verksamhet (jfr R. 1945 Fi. 814). Beträffande de mindre lotterier, som avses i 2 och 3 §§ lotteriförordningen (SFS 1939: 207), torde det vara helt ogörligt att skilja mellan monopolvinst och företagarvinst, varför hela vinsten å dessa av tekniska skäl måste antingen beskattas eller fritagas från beskattning. Härvid synas böra tillämpas samma grunder som ovan angivits beträffande de större lotterierna. Med avseende å de mindre lotterierna är dock att märka, att utlottning ofta sker av före-

mål med ringa värde i förhållande till lottpris och vinstchanser och att verksamheten då innebär ett insamlande av gåvor. I dylika fall föreligger icke någon förvärvsverksamhet, och bör beskattning följaktligen ej komma i fråga.

Avdrag.

Vid inkomstberäkningen äga idrottssammanslutningarna från intäkterna i sina förvärvskällor avdraga alla omkostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande. Såsom sådana räknas icke allenast kostnader, som omedelbart sammanhånga med intäkternas förvärvande, utan alla kostnader, som äro förutsättningar härför. Häri inbegripas givetvis kostnader av sådan beskaffenhet att, om de underlåtits, förvärvsverksamhetens resultat skulle hava blivit sämre, men icke endast sådana. Är överhuvud taget en omkostnad så beskaffad att den skäligen kunnat antagas komma att bidra till ett bättre resultat av förvärvsverksamheten, bör den alltid vara avdragsgill. Skulle den sedermera på grund av mellankommande omständigheter ej få den verkan, som avsetts, synes detta icke giva tillräckligt fog för att vägra avdrag för densamma.

Från intäkterna av *tävlingsverksamhet* böra i första hand avdragas direkta tävlingskostnader, såsom hyra för idrottsplats eller annan lokal, ersättning till tävlingsdeltagare och funktionärer, resekostnader, utgifter för priser, idrottsmateriel och tävlingsreklam, gottgörelse till tävlingsdeltagare för olycksfall, olycksfallsförsäkringsavgifter, nöjesskatt m. m. dyl. För dessa omkostnader hava idrottssammanslutningarna i allmänhet erhållit avdrag vid taxeringarna.

Beträffande en annan grupp omkostnader, nämligen sådana som icke hänföra sig till anordnandet och genomförandet av själva tävlingarna men som äro ägnade att främja anslutningen till dessa, har däremot praxis, såsom ovan berörts, varit mycket varierande och på vissa håll intagit en ganska restriktiv ståndpunkt. Idrottssammanslutningarnas utgifter för instruktion av idrottsmän och för dessas träning överhuvud taget samt för propaganda och upplysningsverksamhet beträffande de idrottsgrenar, inom vilka till förvärvsverksamhet hänförliga tävlingar avhållas, hava ofta blott i begränsad omfattning betraktats såsom avdragsgilla vid taxeringarna. Därvid hava schablonmässigt bestämda andelar av nämnda kostnader ansetts hänförliga till förvärvsverksamheten och sålunda avdragsgilla. En tendens har framträtt att till stor del vägra avdrag för ifrågavarande omkostnader — vilka främja såväl idrottssammanslutningarnas förvärvsverksamhet som deras ideella strävanden — med den motiveringen att det primära syftet med dessa omkostnader skulle vara ideellt och omkostnaderna därför förvärvsverksamheten ovidkommande.

De sakkunniga hava ovan framhållit, att idrottssammanslutningarna icke böra tillerkännas någon skattefrihet eller skattelindring med avseende å sin förvärvsverksamhet men vilja å andra sidan bestämt hävda, att dessa sammanslutningar icke, därför att de i sin verksamhet även tillgodose ideella och allmännyttiga ändamål, böra beskattas hårdare än skattskyldiga i allmänhet. De böra icke röna en oförmånligare behandling än skattskyldiga, som driva verksamhet enbart i vinstsyfte. Snävare avdragsregler böra ej tillämpas å dessa sammanslutningar än beträffande andra rörelseidkare och inkomsttagare. En idrottssammanslutning bör beskattas efter de normer, som skulle tillämpas exempelvis beträffande en affärsman eller en professionell klubb, om en sådan bedrivit sammanslutningens förvärvsverksamhet på samma sätt som denna men utan något ideellt syfte, d.v.s sammanslutningen bör medgivas avdrag för de omkostnader i vidsträckt mening, som äro av betydelse för förvärvsverksamheten. Samtliga de led i en idrottssammanslutnings verksamhet, som hava samband med förvärvet av dess såsom skattepliktiga ansedda intäkter, måste beaktas vid inkomstberäkningen, och alla dessa led böra därvid bedömas såsom ekonomiska faktorer. De företeelser inom idrottssammanslutningens verksamhetsområde, vilka äro att hänföra till förvärvsverksamheten, böra vid inkomstberäkningen uteslutande bedömas ur ekonomisk synpunkt. Om man ställer sig på den ståndpunkten att vissa intäkter tillfallit den skattskyldige på grund av en av honom utövad förvärvsverksamhet, kan man icke med anspråk på följdriktighet göra gällande, att den skattskyldiges utgifter för intäkternas förvärvande i första hand främja ideella syften och därför icke få i sin helhet avdragas från intäkterna av förvärvsverksamheten. Det kan ej vara konsekvent att betrakta intäkterna såsom resultat av en ekonomisk verksamhet och sålunda skattepliktiga men anse vissa av de för intäkternas förvärvande gjorda omkostnaderna såsom utgifter för enbart ideella ändamål. Med samma fog skulle man kunna ställa sig på den ståndpunkten att viss del av tävlingsintäkter o. dyl. icke borde tagas till beskattning, eftersom tävlingar tillgodosåge även ett ideellt syfte, men att de för tävlingsintäkternas förvärvande erforderliga utgifterna i sin helhet skulle vara avdragsgilla. Det är överhuvud taget nödvändigt att tillämpa samma betraktelsesätt, då man bedömer intäkterna av en verksamhet som då man bedömer omkostnaderna i verksamheten.

En idrottssammanslutnings ideella verksamhet och förvärvsverksamhet sammanfalla, såsom ovan utvecklats, i stor utsträckning med varandra, varför man endast undantagsvis kan särskilja anordningar och åtgärder, som avse det ena eller det andra slaget av verksamhet. De omkostnader, som en sammanslutning har för den idrottsliga verksamheten, kunna vara dels sådana som främja såväl förvärvssyftet som det ideella ändamålet och dels sådana som enbart tillgodose det ideella syftet. Omkostnader, som enbart tjäna ett förvärvssyfte, förekomma däremot icke inom en sammanslutnings idrotts-

verksamhet. Sådana omkostnader finnas inom förvärvskällor av annat slag, såsom kapital och tillfällig förvärvsverksamhet. Omkostnaderna för idrottsverksamheten äro i allmänhet till allra största delen sådana som främja *både* det ideella *och* det ekonomiska syftet. Dessa omkostnader kunna alltså icke uppdelas så att de hänföras *antingen* till det ena *eller* till det andra slaget av verksamhet.

Det är ingalunda ovanligt att en skattskyldigs omkostnad i en förvärvsverksamhet på samma gång som den bidrager till att tillföra verksamheten intäkter främjar andra syften, t. ex. syften av ideell art, som ligga den skattskyldige om hjärtat, eller andra personers ekonomiska eller ideella intressen, som äro den skattskyldige likgiltiga men vilka han ofrivilligt främjar. Dylika biverkningar av en omkostnad på andra områden än den skattskyldiges förvärvsverksamhet kunna icke rimligen betaga omkostnaden dess karaktär av ekonomisk förutsättning för förvärvsverksamhetens resultat. En omkostnad i en förvärvskälla har väl i de flesta fall icke enbart betydelse för den skattskyldige utan påverkar i regel även andra personers ekonomiska förhållanden, ofta i gynnsam riktning. Det förhållandet att en omkostnad, som skett för inkomstens förvärvande och bibehållande, jämväl främjat andra ändamål och intressen än den skattskyldiges förvärv, bör ej föranleda, att omkostnaden anses icke avdragsgill. Den bör få avdragas, så snart ett kausalsammanhang mellan densamma och resultatet av den skattskyldiges förvärvsverksamhet kan tänkas föreligga. Anser man en sammanslutnings idrottsliga verksamhet bilda förvärvskälla, får man icke blott upptaga intäkterna till beskattning utan även godtaga de för intäkternas förvärvande gjorda omkostnaderna såsom ett faktum i beskattningshänseende. Kommer man till det resultatet att förvärvssyfte föreligger beträffande en viss verksamhet, måste man logiskt sett bibehålla denna uppfattning beträffande alla delar av verksamheten.

Om t. ex. en bokförläggare giver ut böcker och annan litteratur med innehåll, som väcker håg för friluftsliv hos läsarna eller stimulerar deras andliga och kulturella intressen, samt för att befordra sådan litteraturs spridning anordnar läsecirklar, studiecirklar, föredrag o. dyl., bör han vara berättigad att avdraga sina omkostnader härför från intäkterna av förlagsverksamheten, även om de hälsovårdande eller folkuppfostrande syften, som denna litteratur främjar, ligga honom mest om hjärtat. Förhållandet synes här vara ungefär detsamma som beträffande idrottssammanslutningarnas tränings- och propagandaverksamhet.

Idrottssammanslutningarna böra enligt de sakkunnigas mening från sina intäkter av tävlingsverksamhet få avräkna omkostnader, som avse instruktion och träning av idrottsmän samt propaganda och upplysningsverksamhet rörande den utövade idrotten. Det ekonomiska sambandet mellan dylika omkostnader och intäkter synes vara lika påtagligt som sambandet mellan de reklamkostnader, som en affärsman har för att göra sina varor kända och

efterfrågade, och det affärsmässiga resultatet av hans rörelse. Om t. ex. en tvättmedelsfirma igångsätter en reklamkampanj för sina produkter och därvid anordnar utställningar på olika orter med demonstration av tvättmedlens begagnande och undervisning i rationell tvätt, godkännas omkostnaderna härför otvivelaktigt såsom avdragsgilla vid inkomsttaxeringen för företaget. Idrottssammanslutningarnas kostnader för instruktions-, tränings- och propagandaverksamhet synas ur ekonomisk synpunkt vara fullt jämförliga med dylika affärsomkostnader. Det är beträffande idrottsverksamheten fråga om åtgärder för att stimulera intresset för idrott och tävlingsbesök och för att frambringa framstående idrottsmän, som kunna draga publik till tävlingarna. Åtgärderna äro ägnade att tillföra tävlingarna betalande åskådare, och kostnaderna för desamma böra då i sin helhet vara avdragsgilla.

För den förvärvsverksamhet, som en idrottssammanslutning utövar genom anordnande av tävlingar, kräves ett omfattande administrativt arbete icke blott i samband med själva tävlingarna utan också mellan dessa. Det behövs en löpande förvaltning, som kan förbereda och organisera tävlingarna och för desamma erforderlig tränings- och instruktionsverksamhet samt stå i förbindelse med andra idrottsorganisationer, såväl svenska som utländska. För detta ändamål bliva utgifter nödvändiga för kontorslokaler, löner till personal, telefon, porto, skrivmateriel, resor m. m. För de administrationskostnader, som idrottssammanslutningarna hava på grund av sin förvärvsbetonade verksamhet, bör avdrag tillkomma dem liksom varje rörelseidkare, som har kontors- och dylika kostnader för sin förvärvsverksamhet. De administrationskostnader däremot, som uppkomma till följd av sammanslutningarnas rent ideella verksamhetsgrenar eller deras icke skattepliktiga förvärv, kunna givetvis icke få avräknas mot intäkterna i förvärvsverksamheten.

Vidkommande *märkesförsäljning*, som en idrottssammanslutning bedriver på sådant sätt att den är hänförlig till förvärvsverksamhet, synes man i stort sett böra anlägga samma synpunkter som ovan utvecklats beträffande tävlingsverksamhet. Direkta omkostnader för märkesförsäljning, såsom för anskaffande av märken, anordnande av märkestagning och distribution av märken, få givetvis avdragas, men även de omkostnader, som en sammanslutning har för instruktions- och träningsverksamhet samt för propaganda och upplysningsverksamhet beträffande vederbörande idrott, böra avgå vid inkomstberäkningen för sammanslutningen, enär de möjliggöra och befrämja märkesförsäljningen. Genom propaganda o. dyl. väckes intresset för idrott och märkestagning, och genom instruktion och träning bibringas idrottsmännen sådana färdigheter att de bliva i stånd att avlägga de prov, som erfordras för att få bära märkena. Vidare böra liksom beträffande tävlingsverksamheten de administrationskostnader, som hänföra sig till märkesförsäljningen, få avräknas.

Med tillämpning av de riktlinjer för medgivande av avdrag vid idrotts-

sammanslutningarnas inkomstbeskattning, som ovan framlagts, skulle deras nuvarande utgifter för den idrottsliga verksamheten till största delen hänföras till de skattepliktiga förvärvskällorna och vara avdragsgilla. Endast omkostnader för rent ideella idrottsgrenar, t. ex. gymnastik, som utövas utan något förvärvssyfte, borde undantagas, liksom eventuella omkostnader för förvärv av icke skattepliktiga intäkter, såsom medlemsavgifter och gåvor. Att icke heller omkostnader för särskilda sällskapslokaler, årsfester, utflykter, rekreationsresor och dylika anordningar i sällskapligt syfte få avdragas, ligger i sakens natur. Dessa anordningar ingå icke i den idrottsliga verksamheten såsom förvärvskälla.

De instruktions-, tränings- och propagandakostnader, som hava samband med den förvärvsbetonade idrottsverksamheten, böra vid taxeringen avdragas från intäkterna därav, så ock de förvaltningskostnader som denna verksamhet förorsakar. I stället för att verkställa mer eller mindre godtyckliga kvotdelningar av utgifterna bör man lämpligen söka frånskilja sådana, som enbart må hava främjat den icke förvärvsbetonade verksamheten. Taxeringsmyndigheterna böra härvid taga ståndpunkt och angiva, vilka konkret bestämda omkostnader som anses icke hava varit av någon betydelse för den på inkomstförvärv inriktade verksamheten. Såsom återstående avdragsgilla omkostnader erhållas då bl. a. direkta kostnader för tävlingar, märkesförsäljning m. m. samt kostnader för instruktion, träning samt propaganda- och upplysningsverksamhet.

Frågan i vad mån en idrottssammanslutnings administrationskostnader skola anses avdragsgilla är givetvis beroende på huru sammanslutningens verksamhet är beskaffad. Befinnes denna i sin helhet vara förvärvsbetonad, måste samtliga administrationskostnader anses hänförliga till förvärvsverksamhet, bortsett från vad som må anses belöpa å upptagande av medlemsavgifter eller insamlande av frivilliga bidrag, d. v. s. å förvärvandet av icke skattepliktiga intäkter. Sistnämnda undantag torde dock oftast sakna betydelse ur praktisk synpunkt. Är åter en idrottssammanslutnings verksamhet att betrakta såsom till en del förvärvsbetonad och till en del rent ideell, bör en uppdelning av administrationskostnaderna i avdragsgilla och icke avdragsgilla komma tillstånd. Detta kan ofta erbjuda stora svårigheter. Administrationskostnaderna böra emellertid så långt möjligt fördelas mellan förvärvsbetonade och rent ideella verksamhetsgrenar med hänsyn till deras faktiska betydelse. Beträffande administrationskostnader, vilka icke med någon säkerhet kunna härledas från enbart någotdera slaget av verksamhet, synes det vara försvarligt att använda en schablon och proportionera dessa kostnader i förhållande till storleken av de kostnader av annat slag, som befunnits vara betingade av den förvärvsbetonade respektive den rent ideella verksamheten. Idrottssammanslutningarna hava i regel icke sådana kostnader för den yttre idrottsliga verksamheten, som motsvaras av förhållandevis särskilt höga eller

särskilt låga administrationskostnader, varför denna schablon, där den behöves komma till användning, i allmänhet torde leda till tillfredsställande resultat.

För de omkostnader, som med tillämpning av ovan angivna grunder befinnas hänförliga till förvärvsverksamhet, böra idrottssammanslutningarna utan inskränkningar få tillgodogöra sig avdrag vid inkomstberäkningen. Att sådana omkostnader bestritts eller anses hava bestritts genom ianspråktagande av den ena eller andra sortens tillgångar, kan icke inverka på deras egenskap av avdragsgilla poster vid inkomstberäkningen. Man får exempelvis ej presumera, att medlemsavgifter eller gåvor äro avsedda att täcka förvaltningskostnader, och härigenom komma till det resultatet att förvaltningskostnader endast må avdragas i den mån de överstiga berörda intäkter. Medlemsavgifter äro avsedda att möjliggöra och främja föreningens verksamhet överhuvud taget men ej någon särskild detalj i verksamheten. Det kan icke vara annat än en ren konstruktion att i sådana fall hänföra den ena eller andra intäkten till en bestämd utgift. Föreningarnas stadgar föreskriva icke något om att vissa intäkter och utgifter skola sättas i relation till varandra, och medlemmarna kunna givetvis icke hysa någon avsikt att deras avgifter till en förening skola användas till att täcka den ena eller andra utgiftsposten, som de vid avgifternas erläggande knappast äga någon kännedom om. Det är den efter affärsmässiga grunder beräknade inkomsten av förvärvsverksamheten, som skall läggas till grund för beskattningen, och ej resultatet av någon skönsässig sammankoppling av vissa intäkter och utgifter. Att en intäkt i skattelagstiftningen undantages från skatteplikt, måste innebära, att den överhuvud taget icke skall inverka på inkomstberäkningen för skattskyldigas förvärvskällor.

Idrottssammanslutningarna hava vissa speciella utgifter, som icke äga karaktär av omkostnader för deras förvärvsverksamhet och sålunda ej äro avdragsgilla vid inkomstberäkningen. Bland dessa märkas medlemsavgifter till annan förening, s. k. huvudförening, samt gåvor till andra idrottssammanslutningar eller till idrottsmän och funktionärer. Idrottsföreningarna äro såsom underföreningar medlemmar i föreningar av högre ordning (förbund) och erlægga medlemsavgifter till dessa. Sådana avgifter till huvudförening må icke avdragas vid inkomstberäkningen, och huvudföreningen skall icke heller upptaga dem såsom skattepliktig intäkt.

Från de egentliga medlemsavgifterna till specialförbunden, som i regel utgå med ett visst lika belopp för varje förening, böra noga skiljas de s. k. start- och licensavgifter, som en del specialförbund upptaga av föreningar, vilka deltaga i vissa av förbunden anordnade eller sanktionerade tävlingar. De senare avgifterna utgöra ersättning för specialförbundens bestyr med dylika tävlingar. De utgöra skattepliktiga intäkter för förbunden och avdragsgilla omkostnader för föreningarna. Å andra sidan lämna förbunden anslag till för-

eningarna för bestridande av förvaltningskostnader o. dyl., varigenom föreningarna bliva i stånd att organisera sitt deltagande i tävlingarna. Såväl föreningarna som förbunden tillgodogöra sig inkomsten av dessa tävlingar. Sådana anslag böra därför behandlas såsom intäkter i föreningarnas och omkostnader i specialförbundens förvärvsverksamhet.

Rena gåvor från en idrottssammanslutning till en annan äro icke så vanliga. Någon gång kan det dock förekomma att en välställd förening lämnar en ekonomiskt svagare sådan ett bidrag utan att detta beror på några speciella mellanhavanden i fråga om idrottsverksamhet eller eljest. Givaren bör i dylika fall icke få göra något avdrag, och mottagaren skall icke heller påföras någon skattepliktig intäkt. Detsamma gäller angående gåvor från en idrottssammanslutning till funktionärer och idrottsmän. Sådana kunna ibland förekomma, i det att någon summa överlämnas t. ex. på bemärkelsedagar eller vid iråkade svårigheter på grund av sjukdom, dödsfall o. dyl. I de fall ett bidrag utgör skäligt vederlag för gjorda tjänster av något slag föreligger dock icke ren gåva, utan avdrag må då ske från intäkterna av idrottssammanslutningens förvärvsverksamhet, medan mottagaren blir underkastad inkomstbeskattning för bidraget.

Avdrag från idrottssammanslutningarnas intäkter av *tillfällig förvärvsverksamhet* och av *kapital* sker i samma ordning som för andra skattskyldiga. Idrottssammanslutningarnas beskattning företer icke några speciella problem på dessa områden. Från intäkter av nöjestillställningar, basarer, lotterier o. dyl. få avdragas alla direkta omkostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande. Från intäkter av kapital avräknas på vanligt sätt förvaltnings- och liknande kostnader. Från sistnämnda intäkter må även avdragas idrottssammanslutnings ränteutgifter för gäld, som icke hänför sig till någon annan förvärvskälla, t. ex. för lån, som upptagits i och för rent ideell verksamhet.

De *allmänna avdrag*, som ifrågakomma för idrottssammanslutningarnas del, äro avdrag för allmänna skatter — med undantag av kronoutskylder — vid den statliga taxeringen samt avdrag för underskott å särskild förvärvskälla. Beträffande de senare avdragen bör erinras om att idrottssammanslutningarna äro likställda med andra skattskyldiga och sålunda kunna få tillgodogöra sig avdrag för underskott å en förvärvskälla genom avräkning å inkomst från annan förvärvskälla med de begränsningar, som angivas i kommunalskattelagen. Förlust å tävlingsrörelse eller å tillfällig förvärvsverksamhet kan sålunda gå i avräkning mot t. ex. inkomst av kapital, om den verksamhet, som givit förlust, verkligen är att anse såsom förvärvskälla.

Förslag till ändringar i gällande bestämmelser.

Den ordning för idrottssammanslutningarnas inkomstbeskattning, som de sakkunniga på sätt ovan utvecklats ansett vara riktig och böra gälla för såväl den kommunala som den statliga beskattningen, är helt byggd på gällande beskattningsprinciper. Genom en följdriktig tillämpning av dessa principer synes det de sakkunniga möjligt att komma till beskattningsresultat, som kunna anses riktiga och önskvärda på förevarande område. Detta torde kunna ske genom vissa jämkningar i den praxis, som på sina håll utvecklats under senare år beträffande idrottssammanslutningarnas beskattning. För att åstadkomma sådana jämkningar förefaller det icke erforderligt att vidtaga några mera omfattande ändringar i de gällande bestämmelserna.

Beträffande beskattningen av idrottssammanslutningarnas medlemsavgifter, statsbidrag och inkomster av lotterier bör en godtagbar ordning kunna åstadkommas inom ramen av gällande bestämmelser genom ett beaktande i praxis av de synpunkter, som de sakkunniga framlagt. Dessa frågor böra i varje fall icke regleras i lagstiftningen speciellt för idrottssammanslutningarnas vidkommande utan i ett större sammanhang med hänsynstagande till alla slag av skattskyldiga. Endast beträffande avdrag för omkostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande hava de sakkunniga funnit erforderligt att föreslå några ändringar i gällande författningsbestämmelser. Avsikten är härvidlag icke att införa någon ny princip utan endast att meddela anvisningar för tillämpning av den gällande huvudregeln på ett speciellt område. Det synes härvid lämpligt att meddela en generell bestämmelse beträffande vissa slag av omkostnader och belysa densamma genom exempel från idrottens område. De sakkunniga föreslå därför ett tillägg till anvisningarna i 20 § kommunalskattelagen, vari uttryckligen angives, huru huvudregeln skall tillämpas i de fall en omkostnad för en förvärvsverksamhet även främjar andra intressen än den skattskyldiges inkomstförvärv. Att omkostnaden har vissa ekonomiskt eller eljest betydelselösa verkningar utanför förvärvskällan skall enligt tillägget icke utgöra skäl för att vägra avdrag för densamma. Finnes blott ett ekonomiskt samband mellan omkostnaden och förvärvet av intäkter i förvärvskällan, skall avdrag medgivas. Detta kan synas följa direkt av nuvarande bestämmelser, men ett särskilt stadgande härom synes icke vara överflödigt, då en motsatt uppfattning satt tydliga spår i de föreliggande taxeringarna. Såsom exempel på dylika omkostnader nämnas i det föreslagna nya stycket i anvisningarna idrottssammanslutningarnas kostnader för materiel till idrottsutövning, instruktions- och träningsverksamhet, propaganda- och upplysningsverksamhet samt administration, i den mån dessa kostnader äro ägnade att främja sammanslutningarnas förvärv av intäkter genom anordnande av tävlingar och försäljning av idrottsmärken. En anvisningsbestämmelse av föreslaget innehåll torde verksamt bidra till att alla omkostnader

för inkomstens förvärvande och bibehållande bliva vederbörligen beaktade vid den skattemässiga inkomstberäkningen för ideella sammanslutningars förvärvskällor. I varje fall bör avdrag i en förvärvskälla icke kunna förvägras en skattskyldig för en havd omkostnad av den anledningen att denna främjat ett ideellt syfte utan blott av det skälet att omkostnaden icke kunnat vara av betydelse för resultatet av förvärvskällans drift.

I anslutning till sina överväganden i fråga om idrottssammanslutningarnas beskattning hava de sakkunniga, såsom i kap. III berörts, företagit vissa undersökningar för att få en uppfattning om denna beskattnings betydelse för staten och kommunerna. Undersökningarna hava för specialförbundens del avsett taxeringarna 1943, 1944 och 1945 (i vissa fall även 1941 och 1942) samt för övriga idrottssammanslutningar taxeringarna 1943. I samband med dessa undersökningar har även företagits en provtaxering med tillämpande av de principer, åt vilka de sakkunniga här ovan givit sin anslutning. För dessa undersökningar samt för provtaxeringen lämnas en närmare redogörelse i bilaga D.

De företagna undersökningarna hava givit vid handen, att de skattebelopp, som från idrottssammanslutningarna tillföras det allmänna, äro av ringa betydelse. Vid 1943 års taxeringar till kommunalskatt påfördes sammanslutningarna tillhopa endast omkring 4 800 skattekröner, varemot svarade kommunalskatter å något öfver 47 000 kronor. De till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppen uppgingo för nämnda år till ungefär 483 000 kronor och motsvarande statliga skatter till ungefär 65 000 kronor. De totala kommunala och statliga skatterna utgjorde alltså omkring 112 000 kronor, varav 42 000 kronor eller 38 procent belöpte å specialförbund och 70 000 kronor eller 62 procent å övriga sammanslutningar. För år 1944 påfördes specialförbunden kommunalskatter å ungefär 18 000 kronor och statskatter å ungefär 27 000 kronor eller tillsammans 45 000 kronor samt för 1945 dylika skatter å respektive 21 000 och 34 000 kronor eller tillsammans 55 000 kronor. En viss ökning av förbundens skatter har sålunda inträtt.

Vid ett tillämpande av de principer, som de sakkunniga funnit riktiga, skulle taxeringarna för flertalet sammanslutningar hava varit lägre än de faktiska. Mest påfallande är skillnaden i avseende å specialförbunden. Beträffande övriga sammanslutningar, vilka huvudsakligen utgöras av idrottsföreningar, må dock framhållas, att de vid provtaxeringen tillgängliga uppgifterna ofta varit ofullständiga, vilket i en del fall torde hava föranlett, att föreningarna icke tillgodoräknats samtliga de avdrag, som de enligt de sakkunnigas ståndpunkt bort vara berättigade till.

Det sammanlagda antal skattekröner, för vilka idrottssammanslutningarna enligt den verkställda provtaxeringen för år 1943 skulle haft att utgöra skatt, uppgår till omkring 2 300, varav huvuddelen eller ungefär 1 800 be-

löper å andra sammanslutningar än specialförbund. De motsvarande till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppen äro i avrundade tal 243 000 och 188 000 kronor. De kommunala och statliga skattebelopp, som i enlighet härmed skulle hava påförts sammanslutningarna, uppgå sammanlagt till omkring 57 000 kronor, varav 13 000 kronor belöpa å specialförbund och 44 000 kronor å övriga idrottssammanslutningar. Enligt provtaxeringen för åren 1944 och 1945 skulle det sammanlagda beloppet av ifrågasvarande skatter för specialförbunden ungefärligen hava uppgått till respektive 12 000 och 22 000 kronor.

Sammanfattningsvis kan provtaxeringen sägas hava givit vid handen, att de skatter, som på grundval av 1943 års taxeringar faktiskt påförts idrottsammanslutningarna, varit ungefär dubbelt så höga som de skolat bliva enligt de sakkunnigas ståndpunkt. Det framgår också med all tydlighet att ett tilllämpande å idrottssammanslutningarnas beskattning av de principer, som de sakkunniga förordat, skulle föranleda endast en mycket obetydlig minskning av statens och kommunernas skatteintäkter, vilken saknade varje betydelse i det allmännas hushållning. Skattesatserna skulle ej påverkas därav för någon kommun och givetvis icke heller för staten.

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

B I L A G O R

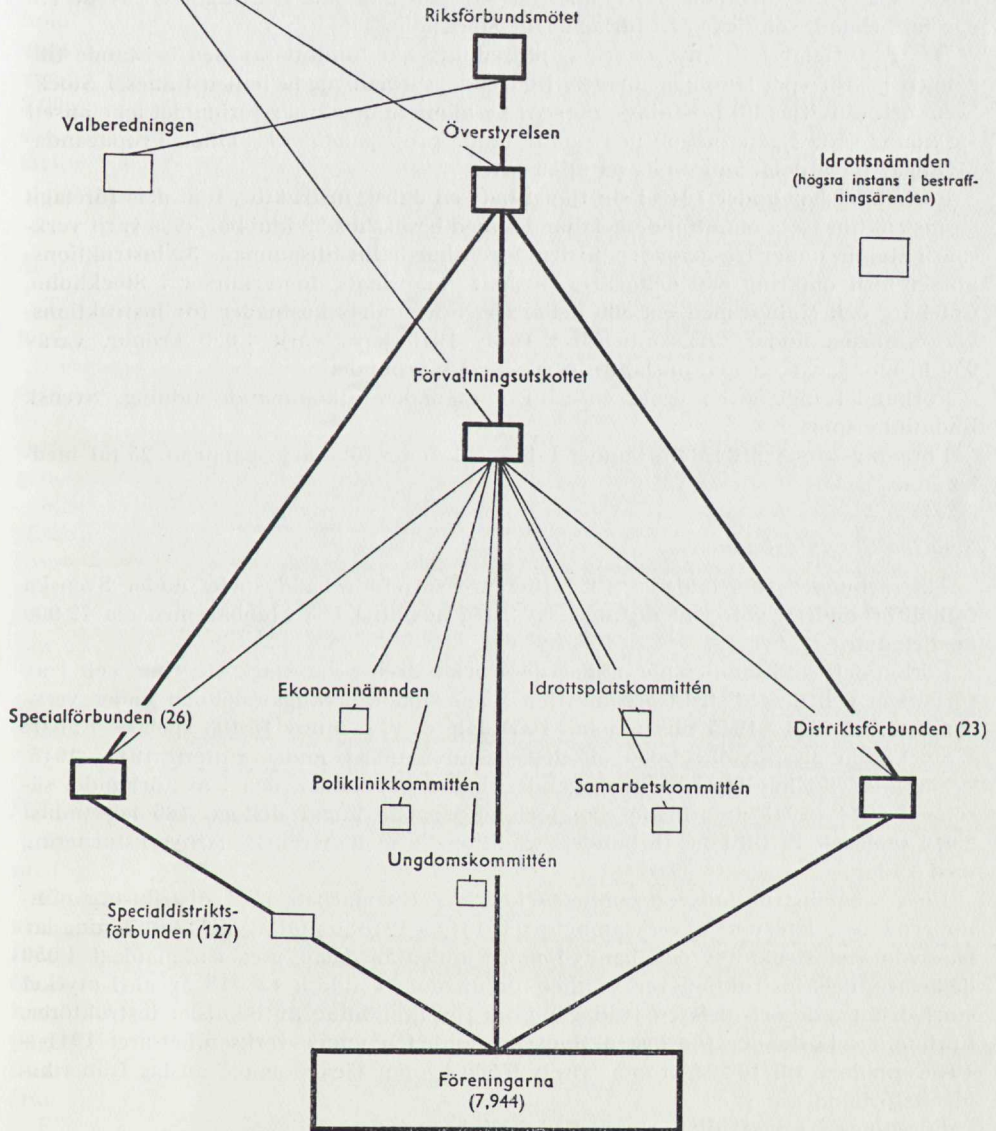
1870

SCHEMATISK FRAMSTÄLLNING

av idrottsrörelsens organisation inom riksidrottsförbundets ram.

Kungl. Maj:t
genom
handelsdepartementet

UPPGIFTER

rörande specialförbunden och deras verksamhet under de senaste åren.

Svenska Badmintonförbundet.

Till förbundet, som bildades 1936, voro vid utgången av 1945 anslutna 44 klubbar med c:a 2 640 medlemmar. Förbundet har sitt säte i Malmö och utgör ett av de två specialförbund, som icke äro förlagda till Stockholm.

Den i Sverige relativt nya sportens utbredning har hindrats av den bristande tillgången på för spel lämpliga lokaler. Den enda specialbyggda hallen finnes i Stockholm och utnyttjas till bristningsgränsen. Av nämnda orsak har förbundet icke ansett sig kunna sätta i gång någon mera omfattande propagandaverksamhet. Propagandatävlingar hava dock anordnats på olika orter.

Förbundet har under 1945 i sin tjänst haft en dansk instruktör, som dels företagit en instruktionsresa omfattande hela landet med besök hos 22 klubbar, dels varit verksam i Malmö under tre månader. Instruktören har hållit tillsammans 32 instruktionskurser med omkring 800 deltagare, varjämte anordnats domarkurser i Stockholm, Göteborg och Malmö med c:a 800 deltagare. Förbundets kostnader för instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 hava varit 1 020 kronor, varav 950 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Förbundet utgiver en egen, en gång i månaden utkommande tidning, Svensk BadmintonSPORT.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor för varje påbörjat 25-tal medlemmar.

Svenska Bandyförbundet.

Till förbundet, som bildades 1925 (tidigare sorterade bandyspelet under Svenska fotbollförbundet), voro vid utgången av 1945 anslutna 583 klubbar med c:a 72 000 medlemmar.

Förbundets verksamhet har under de senaste åren visat stark stegring, och i av förbundet och dess distriktsorganisationer anordnade tävlingar deltog under verksamhetsåret 1944—1945 tillsammans 1 373 lag, d. v. s. minst 15 103 spelare. Enbart i Stockholm anordnades 1 000 officiella bandymatcher under vintern 1944—1945.

Särskild vikt har lagts på propagandan bland ungdomen, och i av förbundet säsongen 1944—1945 anordnade skol- och ungdomstävlingar deltog 186 lag (minst 2 046 spelare), vartill kom förbundets traditionella mellansvenska läroverksturnering med 18 lag.

Kurs- och instruktionsverksamheten bedrivs i samarbete med distriktsorganisationerna och har under verksamhetsåret 1944—1945 omfattat dels utbildning av bandydomarinstruktörer och bandydomare under 59 dagar med sammanlagt 1 059 deltagare, dels instruktionsverksamhet för ungdom i åldern 13—18 år med mycket stort deltagande och dels en tvådagarskurs för utbildning av tekniska instruktörer. Förbundets kostnader för instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 uppgingo till 10 294 kronor, varav 6 500 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Bordtennisförbundet.

Till förbundet, som bildades 1926 men inträdde i riksidsrottsförbundet först 1943, voro vid utgången av 1945 anslutna 359 klubbar med c:a 32 000 medlemmar.

Instruktions- och propagandaverksamheten har på grund av medelsbrist länge fått stå tillbaka, men förbundet har dock sedan flera år bedrivit en betydelsefull verksamhet för en sanering bland de s. k. bordtennissalongerna i Stockholm och på andra orter, särskilt viktigt med hänsyn till att spelets utövare i stor utsträckning tillhöra de yngre och yngsta årsklasserna. De runt om i landet förekommande tävlingarna hava ofta propagandakarakter med 200—400 deltagare. Med anslag från riksidsrottsförbundet har den första föreningsledarkursen med ett 50-tal deltagare från Stockholm och omfattande två dagar ägt rum under verksamhetsåret 1945. Domarkurser anordnas årligen i de olika distrikten. Som ett led i propagandan bör nämnas utgivandet av böckerna »Bordtennis» och »Detta att spela bordtennis», vilka utgått i 3 000 respektive 4 000 exemplar. Förbundets egna kostnader för instruktionsverksamheten uppgingo under verksamhetsåret 1945 till 1 100 kronor, vilket belopp helt täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Bowlingförbundet.

Till förbundet, som bildades 1930, voro vid utgången av 1945 anslutna 257 klubbar med c:a 4 600 medlemmar.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 anordnat en fyradagarskurs med 16 deltagare för utbildande av distriktsinstruktörer. Liknande kurser hava också arrangerats de båda närmast föregående åren. Förbundets utgifter för instruktionsverksamhet under nämnda år uppgingo till 1 500 kronor, vilket belopp helt täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Märkesverksamheten omfattar dels det av Stockholms bowlingförbund 1923 instiftade och av Svenska bowlingförbundet 1938 övertagna bowlingmärket, dels det av Svenska bowlingförbundet sistnämnda år instiftade elitmärket. Båda utgöra s. k. prestationsmärken, och det förstnämnda har hittills utgått i c:a 2 000 exemplar i brons, 1 800 i silver samt 800 i förgyllt silver, medan elitmärket utgått i 570 exemplar i brons, 100 i silver och 65 i förgyllt silver.

I stället för årsavgifter från de anslutna föreningarna upptages genom förmedling av bowlingbollar en accis, som utgår med 10 öre för varje timme, som en bowlingbana uthyres för tränings- eller tävlingsändamål.

Svenska Boxningsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1919, voro vid utgången av 1945 anslutna 175 klubbar med c:a 3 500 medlemmar.

Förbundets instruktör har under verksamhetsåret 1944—1945 rest över större delen av landet och besökt ett flertal klubbar. Därför hava instruktörskurser för de civila föreningarnas medlemmar anordnats i Hindås, Piteå och Nässjö med sammanlagt 65 deltagare. En särskild militär kurs har ägt rum på Karlberg, och vidare har instruktion för pojkar anordnats på Stockholms stads idrottsplatser. Kurserna hava pågått c:a 10 dagar. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under nämnda år hava utgjort 16 434 kronor, varav 5 000 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 10 kronor.

Svenska Brotningsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1909, voro vid utgången av 1945 anslutna 304 föreningar med c:a 7 100 medlemmar.

Förbundet har varit banbrytande i fråga om kurs- och instruktionsverksamheten och har sedan många år i sin tjänst en instruktör, vilken dels besöker klubbarna landet runt och dels tjänstgör som ledare för centrala instruktörskurser. Kursverksamheten omfattar dels utbildandet av distrikts- och föreningsinstruktörer samt domarinstruktörer och domare och dels träningskurser för yngre lovande brottare och elitbrottare. Under verksamhetsåret 1944—1945 hava anordnats tre elitbrottarkurser, en kurs för yngre, lovande brottare, fyra s. k. sommarkurser samt en domarkurs, tillsammans omfattande 56 kursdagar och med 227 deltagare. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 utgjorde 23 800 kronor, varav 9 500 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Propaganda bedrivs i olika former, även genom tävlingsarrangemang, av vilka särskilt bör nämnas den årligen återkommande s. k. fyrstadsbrottningen, i vilken omkring 120 orter och c:a 800 brottare deltaga.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 10 kronor.

Svenska Cykelförbundet.

Till förbundet, som bildades 1900, voro vid utgången av 1945 anslutna 159 klubbar med c:a 6 000 medlemmar. Föreningssiffran har under åren från 1941 nedgått med c:a 40 procent, vilket sammanhänger med den av kristiden framkallade bristen på cykelgummi, men förbundet anser sig hava goda skäl räkna med ett nytt uppsving, så snart normala förhållanden inträda på gummiringningsmarknaden.

Förbundets instruktör har verksamhetsåret 1944—1945 under 34 dagar besökt landsorten och därvid instruerat c:a 500 man i tävlings- och träningsfrågor. Under året hava vidare anordnats tre större kurser, omfattande tillsammans 29 kursdagar och 85 deltagare. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under nämnda verksamhetsår utgjorde 12 470 kronor, varav 7 400 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Antalet av förbundet sanktionerade cykeltävlingar under 1945 utgjorde 123 med i medeltal 48 deltagare per tävling. Härtill kommo två propagandatävlingar, i vilka deltog 2 170 icke-tävlingscyklister. En omfattande propaganda för bildandet av nya cykelklubbar har bedrivits under 1945, särskilt i Skåne, Värmland, Jämtland och Ångermanland.

Märkesverksamheten inom förbundet avser två s. k. prestationsmärken, det manliga cykelmärket instiftat 1926 och det kvinnliga instiftat 1936, samt ett propagandamärke. Dessa hava hittills utgått i 24 863 respektive 907 och 40 827 exemplar. Även härvidlag har cykelgummi- bristen under de senaste åren haft en menlig inverkan.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Fotbollförbundet.

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 2 283 föreningar med 212 820 medlemmar.

Fotbollförbundet bedriver genom sin tekniska kommitté en synnerligen omfattande kurs- och instruktionsverksamhet. Under åren 1931—1944 utbildades sålunda genom kommittén icke mindre än 6 700 instruktörer. Under 1944 anordnades 14 distriktskurser, vid vilka 482 klubbar voro representerade med 729 medlemmar, samt

9 s. k. centralkurser med 202 deltagare, representerande 159 klubbar. Under samma år hölls 103 domarkurser med 2 287 deltagare. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under 1944 utgjorde 45 700 kronor, varav 25 700 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Propagandaverksamheten har särskilt inriktats på den s. k. pojkfotbollen, i vilken under 1944 deltog 1 188 pojklag, som utkämpade 3 365 matcher. Om fotbollsportens stora omfattning vittna några siffror, som sammanställdes inför förbundets 40-årsjubileum hösten 1944. Det beräknades därvid, att i Sverige funnos c:a 4 000 klubbar eller liknande sammanslutningar med fotboll på programmet. Antalet fotbollutövande medlemmar i dessa uppskattades till 120 000. Så många personer ägnade sig med en viss regelbundenhet åt fotbollsspel under tillsammans 28 200 000 timmar per år.

Fotbollförbundet har också bedrivit en omfattande propaganda för att åstadkomma nykterhet och ordning såväl bland utövarna av fotbollsspelet som bland den väldiga publiken och därvid samarbetat med bl. a. godtemplarorden och järnvägsstyrelsen.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Fäktförbundet.

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 94 föreningar med c:a 2 300 medlemmar.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 haft en heltidsanställd instruktör och avser att anställa ytterligare en. Under nämnda år har instruktören varit verksam på sex olika platser i landet, och antalet deltagare i kurserna har i genomsnitt varit 25. Förbundet har även lämnat bidrag till kostnaderna för av enskilda föreningar anställda instruktörer. Dess utgifter för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 hava uppgått till 13 035 kronor, varav 4 000 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Förbundet instiftade 1934 ett fäktarmärke, vilket hittills utdelats i 71 exemplar i brons, 279 i silver och 43 i guld.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 10 kronor.

Svenska Golförbundet.

Till förbundet, som bildades 1903, voro vid utgången av 1945 anslutna 22 föreningar med 3 200 medlemmar.

Förbundet har sedan 1938 varje sommar anordnat en 14-dagarskurs för ungdom, varvid deltagarantalet varierat mellan 12 och 25. Instruktionen har avsett spelets teknik, regler m. m. Två av landets bästa instruktörer hava jämte en kursledare svarat för undervisningen.

Propagandatävlingar med deltagande av de vid de olika banorna anställda professionella instruktörerna anordnas årligen.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 1 procent å föreningens årsinkomster.

Svenska Gymnastikförbundet.

Till förbundet, som stiftades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 2 805 föreningar med 261 782 medlemmar, varvid emellertid är att märka att antalet till riksidsrottsförbundet anslutna föreningar blott utgjorde 1 484.

Förbundet anordnade under verksamhetsåret 1944—1945 17 centrala kurser med tillsammans 774 deltagare och omfattande 346 kursdagar samt 62 distriktskurser

med tillsammans 3 089 deltagare och omfattande 239 kursdagar. För instruktionsverksamheten utgick statsanslag för nämnda år med 70 000 kronor.

Förbundet bedriver en omfattande propagandaverksamhet i olika former.

Omfattningen av förbundets märkesverksamhet under arbetsåret 1944—1945 framgår av nedanstående sammanställning, där de olika märkenas tillkomstår äro angivna inom parentes.

Spänstmärket i brons (1940)	4 265	prov
„ „ silver (1940)	3 133	„
„ „ guld (1940)	2 018	„
„ „ guld med en ring (1940)	1 287	„
Juniortruppmärket i brons (1932)	2 501	„
„ „ silver (1932)	154	„
Truppmärket i brons (1928)	5 384	„
„ „ silver (1928)	2 655	„
„ „ guld (1928)	1 313	„
„ „ guld-emalj (1928)	318	„
„ „ guld-emalj, påbyggnad (1928)	5	„
Elitmärket av 1. graden (1928)	293	„
„ „ 2. graden (1928)	103	„
„ „ 3. graden (1928)	80	„
Flitdiplom till	6 778	gymnaster
Flitplakett i brons till	165	„
„ „ silver till	89	„
„ „ guld till	33	„

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Gångförbundet.

Till förbundet, som bildades 1934, sedan gångsporten tidigare sorterat under Svenska idrottsförbundet, voro vid utgången av 1945 anslutna 1 188 föreningar med 131 000 medlemmar.

Förbundet har under 1945 anordnat ett 40-tal kurser med sammanlagt omkring 70 kursdagar och c:a 600 deltagare. Kurserna hava avsett utbildning av dels domare, dels aktiva gångare och dels föreningsinstruktörer. Dylika kurser hava anordnats under hela 1940-talet, och förbundet beräknas av egna medel hava nedlagt 75 000 kronor på denna verksamhet. Kostnaderna för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 hava uppgått till 14 040 kronor, varav 7 500 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Antalet rena propagandatävlingar under 1945 har uppgått till ett 30-tal med c:a 1 800 deltagare, vartill kommer folklandskampen mot Norge, för vilken avlades 162 494 godkända prov i Sverige. Sammanlagt hava förbundets stora marschpropagandor under tiden 1940—1945 samlat 1 942 000 deltagare. Förbundet bedriver även annan propagandaverksamhet och har en egen, en gång i månaden utkommande tidning, Gångsport.

Förbundets prestationsmärken utgöras av vandrarmärket och milmärket, instiftade 1934 respektive 1935. De hava, sedan de instiftats, erövrats av i runt tal 125 000 personer, under senaste verksamhetsåret av c:a 3 000. Under riksmarscherna och folklandskamperna hava utlämnats c:a 980 000 propagandamärken; för 1945 beräknas antalet till c:a 60 000.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Handbollförbundet.

Till förbundet, som bildades 1931, voro vid utgången av 1945 anslutna 628 föreningar med c:a 25 000 medlemmar.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 anordnat två centrala instruktionskurser, en för domare och en för spelinstruktörer, om vardera fyra dagar och med c:a 60 deltagare. Dessutom hava hållits ett 15-tal distriktskurser, till vilka förbundet lämnat ekonomiskt bidrag. Kostnaderna för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 hava uppgått till 10 000 kronor, varav 7 000 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Som ett led i propagandaverksamheten har ingått utsändandet av goda lag till olika platser i landet, där handbollssporten ännu icke funnit utöfvare.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 4 kronor.

Svenska Idrottsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1895, voro vid utgången av 1945 anslutna 2 135 föreningar med c:a 230 000 medlemmar.

Förbundet har i sin tjänst två heltidsanställda instruktörer, vilka resa över hela landet, och lämnar därutöver bidrag till distriktsorganisationerna för anställande av yrkes- eller amatörinstruktörer. Den centrala kursverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 har omfattat fyra kurser, varav en för kvinnliga elever, avsedda att utbilda distriktsinstruktörer. Sammanlagda antalet kursdagar uppgick till 82 och antalet deltagare till 72. Förbundet har därjämte anordnat en två månaders kurs med 14 deltagare för utbildning av instruktörer. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 utgjorde 53 879 kronor, varav 25 700 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Propagandaverksamheten omfattar dels tävlingar och dels andra åtgärder, bland vilka senare må nämnas utgivandet av instruktionsboken *Träning*, vilken sedan 1936 gratis distribuerats i 65 000 exemplar. Propagandatävlingen Svenska serien i fri idrott, som instiftades 1925, omfattade 1945 ej mindre än 427 föreningslag, fördelade på 28 serier, och uppgick antalet därvid registrerade resultat till 11 728. I den 1939 instiftade Rikstävlingen för damer anmälde under 1945 346 resultat av 13 föreningar, och i propagandatävlingen om Jubileumssköldarna, som pågått under åren 1944 och 1945, deltog sistnämnda år 470 föreningar med tillsammans 2 587 starter i 16 grenar. Under åren 1934—1943 anordnade förbundet varje år Fria idrottens dag, varvid sammanlagt 1 685 141 starter gjordes.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 4 kronor.

Svenska Ishockeyförbundet.

Till förbundet, som bildades 1923, voro vid utgången av 1945 anslutna 210 klubbar med c:a 11 500 medlemmar.

Förbundets kurs- och instruktionsverksamhet omfattar dels kurser för utbildande av amatörinstruktörer inom distrikten, dels kurser för utbildande av domare och domarinstruktörer, dels instruktionskurser för spelare dels ock regeltolkningskurser för distriktsledare. Under femårsperioden 1940—1944 hava anordnats 165 kurser om sammanlagt 236 dagar med 1 442 deltagare. Av dessa kurser belöpte 60, omfattande 112 dagar och med 1 350 deltagare, på 1944. Förbundets utgifter för kurs- och instruktionsverksamhet under verksamhetsåret 1944—1945 utgjorde 6 625 kronor, varav 4 500 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

I propagandasyfte anordnar förbundet särskilda tävlingar för skolungdom och icke-inregistrerade föreningar. Under sista delen av 1945 har förbundet därjämte i samarbete med AB Radiotjänst bedrivit en uppmärksam och resultatrik radiopropaganda, vilken bl. a. lett till att man på många håll upptagit framställningen av ishockeyklubbor i skolslöjden. I anslutning till radiopropagandan har utarbetats en särskild, mindre broschyr i 10 000 exemplar. År 1939 utgavs en handbok i 4 000 exemplar, och en ny upplaga av densamma är under utarbetande.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 10 kronor. Skolföreningar och vissa föreningar, som icke deltaga i ordnade tävlingar, äro dock befriade från avgift.

Svenska Kanotförbundet.

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 86 föreningar med c:a 7 000 medlemmar.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 anordnat två centrala kurser för utbildning av distriktsinstruktörer. Antalet kursdagar utgjorde 9 och antalet deltagare 19. Därjämte har förbundet beviljat anslag för inom distrikten anordnade kortare kurser. Förbundets utgifter för kurs- och instruktionsverksamheten hava under nämnda verksamhetsår utgjort 4 800 kronor, vilket belopp helt täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

För propagandans bedrivande har förbundet tillsatt en särskild propagandakommitté, vilken bl. a. träffat överenskommelse med Slöjd- och yrkeslärnarnas riksförbund om att detta i sin under arbete varande stomserie för landets slöjdundervisning skall medtaga kanotbyggnad såsom ett lämpligt slöjdarbete i skolorna. Under året har anordnats en särskild propagandavecka, och såväl i anslutning härtill som i andra sammanhang hava propagandatävlingar anordnats.

Förbundet instiftade 1919 ett prestationsmärke, det s. k. paddlarmärket, vilket finnes i fyra valörer och med olika bestämmelser för manliga och kvinnliga utövare. Av det manliga märket hava hittills utdelats 3 006 exemplar i brons, 1 821 i silver, 1 163 i förgyllt silver samt 231 exemplar som elitmärke. Motsvarande siffror för det kvinnliga märket äro 430, 284, 169 och 12.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor för varje påbörjat 50-tal medlemmar.

Svenska Orienteringsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1938, sedan orienteringsidrotten tidigare sorterat under Svenska idrottsförbundet, voro vid utgången av 1945 anslutna 1 442 föreningar med c:a 34 000 medlemmar.

Orienteringsidrotten torde vara den idrott, som utvecklats kraftigast under de senaste åren, trots att den på grund av frånvaron av publik ställer förhållandevis stora ekonomiska krav på sina utövare. Som exempel kan nämnas, att tävlingsorienterarna enligt gjorda beräkningar under verksamhetsåret 1945 offrade i runt tal 1,5 miljoner kronor för att få avverka sina c:a 300 000 tävlingsmil och att det antal arbetstimmar, som funktionärer av olika kategorier utan ersättning ägnade åt 1944 års 223 distriktsmästerskapsbanor och distriktsmästerskapstävlingarnas genomförande detta år, uppgick till c:a 35 000.

Förbundet anordnade under 1945 en central kurs för utbildande av distriktsinstruktörer och banläggare, som pågick 4 dagar med 60 deltagare, samt lämnade dessutom ekonomiskt bidrag till 10 distriktskurser för utbildning av klubbledare. I dessa senare kurser, som tillsammans omfattade 20 kursdagar, deltog c:a 250 per-

soner. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1945 uppgingo till 8 000 kronor, som helt täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Förbundet anordnar årligen två stora propagandatävlingar, Riksorienteringen och Ungdomens orienteringsdag, vilka sedan 1940 samlat sammanlagt 420 000 deltagare från 4 720 arrangerande föreningar. För år 1945 voro motsvarande siffror 40 000 och 850. Ett led i propagandan utgör också det 1944 instiftade riksmästerskapet i banläggning, som första året samlade 4 200 deltagare från 489 föreningar. Förbundet bedriver därjämte en omfattande propaganda genom utgivandet av handböcker och broschyrer av olika slag i massupplagor — den mest spridda har hittills distribuerats i över 75 000 exemplar — och lägger härvid stor vikt på att bringa idrottens utövare s. k. naturvett.

I anslutning till Riksorienteringen har instiftats ett särskilt propagandamärke i fyra valörer, som sedan 1940 utgått i c:a 223 000 exemplar, av vilka c:a 19 000 det senaste verksamhetsåret. Förbundet har också sedan 1941 ett prestationsmärke i fem valörer, som hittills utgått i c:a 30 400 exemplar, varav c:a 5 500 under 1945. Under detta år har därjämte instiftats ett banläggartecken.

Föreningens årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Roddförbundet.

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 50 klubbar med tillsammans 4 860 medlemmar.

Förbundet, vars verksamhet utvidgats väsentligt under de senaste åren, icke minst tack vare att man lyckats förmå ett antal större företag och firmor att ställa erforderlig materiel till sin personals förfogande, har under 1945 anordnat tvenne kurser för utbildande av instruktörer om tillsammans 12 dagar och med 34 deltagare. Förbundets kostnader för instruktionsverksamheten hava under verksamhetsåret 1944—1945 utgjort 4 000 kronor, som helt täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Propagandaverksamheten är synnerligen omfattande. I Stockholm anordnades under 1945 5 större propagandatävlingar med tillsammans 1 550 deltagare. För att stimulera till bildande av nya klubbar hava föredrag med filmförevisning hållits på olika orter, och förbundet har även utgivit propagandabroschyrer. I och med att förbundets säte från och med årsskiftet 1945—1946 förlagts till Stockholm torde propagandaverksamheten, särskilt i vad den avser långfärds- och motionsrodd, komma att ytterligare intensifieras.

Förbundet instiftade 1910 ett prestationsmärke i valörerna silver och guld. År 1932 tillkom ytterligare en valör, brons. Hittills hava märkena utgått i tillsammans 2 787 exemplar, av vilka 178 utdelats under 1945.

Föreningarnas årsavgift till förbundet utgör 10 kronor per förening samt 50 öre per medlem.

Svenska Simförbundet.

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 527 föreningar med c:a 40 000 medlemmar.

För kurs- och instruktionsverksamheten har förbundet dels en helårsanställd instruktör, vilken reser över hela landet, dels särskilda för sommarmånaderna anställda instruktörer, vilkas antal växlar mellan 3 och 5. Förbundet utbetalar där-

jämte viss ersättning till badmästare m. fl. i simhallar för att dessa i största möjliga utsträckning skola propagera för simningen. Under verksamhetsåret 1944—1945 anordnade förbundet 9 kurser dels för utbildande av instruktörer och domare och dels för ungdom från hela landet. Sammanlagda antalet deltagare var 233, och antalet kursdagar uppgick till 47. Förbundets kostnader för kurs- och instruktionsverksamheten utgjorde under nämnda verksamhetsår 27 800 kronor, varav 15 300 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Förbundets övriga propagandaverksamhet har i stor utsträckning överlåtits å den på förbundets initiativ 1935 tillkomna Riksföreningen för simningens främjande, för vars simborgarmärke hittills avlagts i runt tal 1 miljon prov. Förbundet arrangerar dock och understödjer vissa propagandatävlingar samt utger också handböcker och broschyrer i simfrämjande syfte.

Förbundets olika prestationsmärken utgöras av:

ungdomens simmärke (järn, brons och silver), som instiftades 1932 och hittills utdelats i 244 400 exemplar, varav 30 600 under 1945;

kandidatmärket, som instiftades 1927 och hittills utdelats i 55 069 exemplar, varav 5 839 under 1945;

magistermärket (brons, silver och förgyllt silver), som instiftades 1914 och hittills utdelats i 70 058 exemplar, varav 6 515 under 1945; samt

simhopparmärket (järn, brons, silver och guld), som instiftades 1940 och hittills utdelats i 2 768 exemplar, varav 433 under 1945.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 5 kronor, dock ej för skolföreningar, vilka blott erlägga 2 kronor.

Svenska Skidförbundet.

Till förbundet, som bildades 1908, voro vid utgången av 1945 anslutna 2 372 föreningar med tillsammans c:a 257 000 medlemmar.

Förbundet bedriver en omfattande kurs- och instruktionsverksamhet, dels i egen regi, dels i samarbete med Skidfrämjandet och dels i samarbete med och genom anslag till distriktsförbunden. I egen regi anordnade förbundet under 1945 dels ett träningsläger för längdlöpare (11 dagar, 14 deltagare), dels en träningskurs för yngre backhoppare (6 dagar, 19 deltagare) och dels en konferens för distriktsinstruktörer (7 dagar, 9 deltagare), varjämte en riksinstruktör i backhoppning besökte ett flertal orter. Kurser och träningsläger anordnades under året i flertalet av distrikten, och tillsammans torde omkring 200 dylika distriktskurser med c:a 5 000 deltagare hava förekommit under året. Förbundets kostnader för instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 utgjorde 18 892 kronor, varav 17 300 kronor täckts genom anslag från riksidsrottsförbundet.

Förbundet anordnar i regel icke propagandatävlingar i egen regi men lämnar sin medverkan till ett stort antal såväl propaganda- som korporationstävlingar. De av förbundet årligen sanktionerade s. k. nationella tävlingarna uppgå till omkring 150, vartill kommer ett antal distrikts- och granndistriktstävlingar, för vilka icke någon exakt siffra kan angivas. Antalet skidtävlingar i Sverige under en vinter uppgår emellertid till flera tusen med flera tiotusental deltagare. För propagandans bedrivande har förbundet låtit iordningställa ett stort antal broschyrer och tillhandahåller även propagandafilmer.

Ett betydelsefullt led i förbundets propagandarbete utgör också den tillsammans med Skidfrämjandet bedrivna märkesverksamheten, vars omfattning framgår av följande sammanställning.

Prestationsmärken:	Instiftat år	Summa erövrade märken	Erövrade märken år 1945
Manliga märket	1916	272 479	13 536
Kvinnliga märket	1921	27 583	873
Ungdomsmärket	1923	352 250	33 777
Milmärket	1932	19 015	877
Propagandamärken:			
Riksskidmärket	1941	314 774	4 951
Föreningarna erlægga icke någon årsavgift till förbundet.			

Svenska Skridskoförbundet.¹

Till förbundet, som bildades 1904, voro vid utgången av 1945 anslutna 141 föreningsr med inemot 20 000 medlemmar.

Förbundets kursverksamhet under verksamhetsåret 1944—1945 omfattade för konståkningens vidkommande dels 2 större instruktionskurser i Stockholm och 10 mindre i landsorten och dels domarkurser i såväl Stockholm som landsorten. Sammanlagda antalet kursdagar utgjorde 65 och deltagarantalet c:a 200. I skridskolöpning anordnades en större kurs i Stockholm samt fem mindre i landsorten. Antalet kursdagar var 50 och antalet kursdeltagare c:a 100. Förbundets utgifter för kurs- och instruktionsverksamheten under verksamhetsåret 1944—1945 uppgingo till 7 400 kronor, varav 4 800 kronor täckts av anslag från riksidrottsförbundet.

Förbundet anordnade under nämnda år tre propagandatävlingar i skridskolöpning i Stockholm samt ett 30-tal konståkningsuppvisningar i landsorten.

Märkesverksamheten omfattar dels ett skridskolöparmärke, instiftat 1927, och dels ett konståkningsmärke, instiftat 1931. Det förstnämnda har hittills utgått i 741 exemplar, varav 29 under senaste verksamhetsåret. Motsvarande siffror för konståkningsmärket äro 674 och 121.

Föreningens årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Skridskoseglingsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1906, voro vid utgången av 1945 anslutna 14 föreningsr med c:a 200 medlemmar.

På grund av ogynnsamma väderleksförhållanden har någon instruktionskurs icke kunnat hållas sedan 1941, då sådana anordnades i Tranås och Motala. Förbundet har låtit utarbeta en broschyr, »Hur man syr ett skridskosegel», vilken i stort antal gratis utdelats vid pojkläroverken. Under krigsåren har det emellertid varit synnerligen svårt erhålla material till skridskosegel, och för närvarande kan sådant överhuvud taget icke uppdrivas.

Föreningens årsavgift till förbundet utgör 5 kronor.

Svenska Tennisförbundet.

Till förbundet, som bildades 1906, voro vid utgången av 1945 anslutna 269 föreningsr med tillsammans 13 683 medlemmar.

¹ Från och med årsskiftet 1945—1946 är Svenska skridskoförbundet uppdelat i Svenska skrinnaiförbundet och Svenska konståkningsförbundet.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 anordnat en instruktionskurs för juniorer, vilken pågick under 5 dagar med 25 deltagare från 13 distrikt. Bidrag har vidare lämnats till en i Skåne anordnad liknande kurs, vilken pågick 5 dagar och samlade 25 deltagare. I övrigt har det för verksamhetsåret 1944—1945 beviljade anslaget från riksidrottsförbundet, 4 500 kronor, reserverats för en kurs för utbildning av amatörinstruktörer, vilken skall äga rum under 1946 och beräknas omfatta 30 deltagare.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 50 öre för varje seniormedlem och 25 öre för varje juniormedlem.

Svenska Tyngdlyftningsförbundet.

Till förbundet, som bildades 1921, sedan tyngdlyftningen tidigare sorterat under Svenska brottningsförbundet, voro vid utgången av 1945 anslutna 145 föreningar med c:a 4 500 medlemmar.

Förbundet anordnar sedan 1937 varje år en central instruktionskurs, omfattande 8 dagar. I den under verksamhetsåret 1944—1945 anordnade kursen deltog 50 personer. Förbundet har därjämte understött i de olika distrikten anordnade kurser. Förbundets utgifter för kurs- och instruktionsverksamheten under nämnda år uppgingo till 4 500 kronor, som helt täckts av anslag från riksidrottsförbundet.

En omfattande propagandaverksamhet har bedrivits med tävlingar och uppvisningar i marina och militära förläggningar, skolor, skyddshem och andra statliga inrättningar samt vid badplatser runt om i landet.

Märkesverksamheten omfattar såväl prestations- som propagandamärken. De förstnämnda utgöras av det 1926 instiftade stipulationsmärket i fyra valörer samt den 1934 instiftade elitmedaljen i tre valörer. Under verksamhetsåret 1944—1945 har det förstnämnda märket utdelats i 400 exemplar i järn, 167 i brons, 102 i silver och 33 i guld, medan elitmedaljen utdelats i 45 exemplar i brons, 30 i silver och 2 i guld. Propagandamärkena utgöras av det 1934 instiftade diplommärket och det 1942 instiftade Atletikens Dags-märket, vilka under senaste verksamhetsåret utdelats i 1 193 resp. 569 exemplar.

Förenings årsavgift till förbundet utgör 15 kronor.

Sveriges Skolungdoms Gymnastik- och Idrottsförbund.

Till förbundet, som bildades 1916, voro vid utgången av 1945 anslutna 2 250 föreningar med c:a 120 000 medlemmar.

Förbundet har under verksamhetsåret 1944—1945 anordnat en kurs för kvinnliga och manliga gymnastiser för att bibringa dessa erforderliga kunskaper för att verka som biträdande ledare vid skolornas idrottsdagar m. m. Antalet kursdeltagare var 47, och kursen pågick 8 dagar. Kostnaderna för kurs- och instruktionsverksamheten under nämnda år voro 3 400 kronor, varav 3 300 kronor täckts genom anslag från riksidrottsförbundet.

Förbundet bedriver en omfattande propagandaverksamhet av mångsidigt slag, vars resultat bäst torde illustreras av att antalet till förbundet anslutna föreningar sedan 1930 ökat från 305 till 2 250, d. v. s. med c:a 600 procent. Förbundet anordnar sedan 1934 årligen återkommande propagandatävlingar i fri idrott, simning och vinteridrott. Antalet deltagare framgår av nedanstående sammanställning.

År	Fri idrott	Simning	Vinteridrott
1934	4 000	—	—
1935	5 000	—	6 000
1936	5 500	800	11 000
1937	8 000	1 500	13 000
1938	8 500	1 700	2 000
1939	7 000	1 400	1 000
1940	7 500	1 400	14 000
1941	9 000	1 500	15 000
1942	12 000	1 500	21 000
1943	9 500	1 200	8 000
1944	9 500	1 200	12 000
1945	12 000	1 500	23 500
Summa	97 500	13 700	126 500

Utöver dessa landsomfattande tävlingar anordnas också av förbundet eller dess distrikt propagandatävlingar i olika idrotter med stor anslutning.

Förbundet instiftade 1919 ett särskilt skolidrottsmärke i fyra valörer. Detta har sedan sin tillkomst utdelats i c:a 520 000 exemplar, av vilka 43 612 komma på 1944, det sista år, för vilket fullständig redovisning föreligger,

Förbundet uttager icke någon avgift av sina föreningar.

P. M.

angående arbetet inom en idrottsförening.

Den närmaste anledningen till att en ny idrottsförening bildas är i allmänhet att idrottsintresset väckts i orten. På samma gång är det ungdomens egen verksamhetslust, som tager sig uttryck i en föreningsbildning. En skara sysslösa ungdomar längtar efter någon lämplig utfyllnad av en tråkig och innehållslös fritid, och då är det ofta idrotten, som blir en utväg. Man börjar kanske med mer eller mindre improviserade idrottslekar, men snart vill man ha ordning och reda i idrottsutövändet, och så bildas föreningen. Ibland tages initiativet av någon nyinflyttad, som varit ute och sett, hur man haft det ordnat med idrotten på annat håll. Ett visst latent idrottsintresse finnes numera nästan överallt. Det fordras endast en impuls från något håll för att få en förening till stånd. Med den handledning, som lämnas av riksidrottsförbundet, är själva föreningsbildandet en sak, som i allmänhet icke vållar några bekymmer, även om erfarna ledarkrafter för tillfället saknas. Nybildning av föreningar genom utbrytning ur befintliga klubbar förekommer även men är en mindre vanlig företeelse.

En nybildad förening tager att börja med vanligen endast upp en eller ett fåtal specialidrotter på sitt program. Många specialklubbar, t. ex. tennisklubbar, brottarklubbar och kanotföreningar, begränsa i allmänhet sin verksamhet till en enda huvudidrott. Men mera vanligt — speciellt på landsbygden och i mindre samhällen — torde vara, att en förening snart vidgar sitt verksamhetsprogram att omfatta nya specialidrotter, lämpade för olika behov, intressen och årstider. Nya sektioner bildas inom föreningen, var och en med egna ledare och en viss instruktionsmässigt reglerad handlingsfrihet. Det gemensamma och sammanhållande blir då föreningsnamnet, klubbfärgerna, klubbens märke och den gemensamma egendomen, ofta representerad av en med uppoffringar och möda skapad idrottsplats, en sportstuga eller ett klubbhus.

Det är en maktpåliggande uppgift för en föreningsstyrelse att hålla samman trådarna i en dylik växande klubb och göra föreningen till en enhet inåt och utåt. Det frivilliga arbete, som nedlägges i klubben, är även synnerligen omfattande. Är det fråga om en medelstor förening med sektioner för t. ex. fri idrott, fotboll, skidåkning, orientering och handboll, måste denna förenings styrelse planlägga och organisera verksamheten efter i stort sett följande linjer:

1. Uppgöra generell *arbetsplan* för föreningens verksamhet. Dylik utarbetas i princip redan före ordinarie årsmötet, som bör godkänna densamma. Givetvis kan den ursprungliga planen behöva omarbetas och ändras under verksamhetsåret.
2. Uppgöra *ekonomiplan* för föreningens och de olika sektionernas planerade verksamhet. Dylik budget uppgöres efter infordrande av förslag från de olika sektionsstyrelserna (sektionsutskotten) och kommittéerna.
3. Fastställa *instruktioner* för sektionsstyrelserna och styrelsefunktionärerna. (Rapporter, ekonomikontroll, befogenheter.)
4. Ordna *idrottsplats, träningslokaler* o. dyl. Då de flesta idrottsplatser ännu äro i idrottsföreningarnas ägo, brukar en särskild kommitté inom föreningen handha dessa ärenden, som i huvudsak avse

- a) anläggningsfrågor (ombyggnader)
 - b) vård och underhåll (vaktmästare, redskap för platsens skötsel)
 - c) finansiering (inkomster, utgifter och avsättningar)
 - d) anslagsärenden (stat, kommun och enskilda)
 - e) utthyrning, servering o. dyl.
 - f) fördelning av dispositionsrätten, träningsstider, tävlingar o. dyl. samt
 - g) bastubad.
5. Anskaffa erforderlig *idrottsmateriel* efter sektionsstyrelsernas förslag. Uppgöra inventarieförteckning. Vård och underhåll av materielen.
 6. Organisera utbildning av *klubbledare, instruktörer och funktionärer* genom regelbundna kurser och övningar.
 7. Ordna föreningens *idrottsinstruktion och träningsverksamhet* i olika specialidrotter, nämligen
 - a) kurser för funktionärer och idrottsmän (regelläsning, regeltolkning, övningar)
 - b) fastställande av träningsstider samt
 - c) anställande av egna föreningsinstruktörer.
 8. Uppgöra *generalprogram* över tävlingssäsongen, vilket omfattar
 - a) anordnande av egna tävlingar samt
 - b) deltagande i serier och representation vid andra tävlingar.
 9. Arrangera egna *tävlingar* och deltagande i andra idrottsammanslutningars tävlingar (anskaffande av idrottsplats eller -lokal, utverkande av tillstånd, annonsering, ordnande av tävlingsdeltagares resor, ordningshållning och biljettförsäljning, musikarrangemang, redovisning av nöjesskatt, brand- och ansvarighetsförsäkring etc.).
 10. Organisera *provtagning av riksidsrottsmärket* (särskild kommitté).
 11. Utarbeta plan för *propaganda och medlemsrekrytering*.
 12. Anskaffa *klubblokal* för befrämjande av sammanhållning och klubbada. (Sportstuga, idrottsbibliotek.)
 13. Arrangera *klubbaftnar* och *föreningssamkväm* med diskussion av gemensamma föreningsfrågor, underhållning, föredrag, film o. dyl. Klubbsång (klubbvisor).
 14. Samarbeta med *pressen* för nyhetsförmedling och effektiv propaganda. Utse lämplig klubbreferent, som med omdöme förser lokalpressen med upplysningar och notiser.
 15. Anordna *anslagstavlor* på lämpliga platser i samhället eller bygden för meddelanden till medlemmarna. (Tillkännagivande av möten, träningsstider, avlagda idrottsmärkesprov m. m.)
 16. Ordna samarbetet med *andra ideella och kulturella ungdomsorganisationer* på orten. Deltaga i lokala ungdomsråds verksamhet.
 17. Samarbeta med *kommunalmyndigheterna* (beträffande framställningar om anslag, befrielse från nöjesskatt, samverkan beträffande skolidrott m. m.).
 18. Upprätthålla kontakt med *andra idrottsorganisationer*, såsom riksidsrottsförbundet, specialförbunden, distriktsförbundet och specialdistriktsförbunden, beträffande
 - a) avgifter
 - b) rapporter
 - c) ansökningar om anslag
 - d) tävlingstillstånd
 - e) godkännande av domare
 - f) representation vid kurser, konferenser och årsmöten
 - g) utarbetande av motioner och förslag samt

- h) rådfrågning i tekniska frågor, t. ex. beträffande instruktionsverksamheten o. dyl.
19. Ordna föreningens *utrustning* och fastställa enhetliga
 - a) medaljer
 - b) klubbemblem
 - c) klubb nål (årtalsmärken, förtjänstmärken)
 - d) klubb fana
 - e) egna diplom (förtjänstdiplom, tävlingsdiplom) samt
 - f) klubb lagens dräkter (färger).
 20. Vårda föreningens *prissamling*. (Enhetligt sammanförd i monter, brandförsäkring av större prissamlingar.) Övervakning av bestämmelserna för vandringspris (liggare).
 21. Godkänna och föra liggare över *klubbrekord*.
 22. Organisera *arkivering* av klubbens dokument och handlingar (äldre tävlingsprogram, tidningsklipp, protokoll och ritningar).
 23. Ordna kollektiv *försäkring* mot olycksfall för föreningens idrottsmän. Propagera för enskild olycksfallsförsäkring.
 24. Upplägga *understödsfond* för behövande, skadade eller sjuka medlemmar (t. ex. avsättning av 5 à 10 procent av bruttoinkomst vid tävlingar för ändamålet).
 25. Anordna *uppbörd av medlemsavgifter*, insamlingar, basarer, o. dyl. samt vidtaga andra åtgärder för att tillföra föreningen medel. Verkställa utbetalningar och föra räkenskaper.
 26. Uppgöra *årsberättelse* med erforderliga tabeller och bilagor.
 27. Uppgöra *ekonomisk förvaltningsberättelse*.

Många av dessa arbetsuppgifter falla helt eller delvis på sektionstyrelsernas lott. Varje sektionstyrelse brukar även uppgöra en arbetsplan för verksamheten under det kommande året, fördela arbetsuppgifterna, sörja för anskaffningen av lokaler för idrottsgymnastik och konditionsträning, utse lämpliga träningsledare, vilka kunna utarbeta träningsprogram för idrottsmännen o. s. v.

En livskraftig idrottsförenings arbetsuppgifter äro i allmänhet betydligt mera omfattande än en utomstående kan föreställa sig. Enbart arbetet med att utbilda och hålla samman ett flertal fotbollslag (representationslag A och B, reservlag, juniorlag, pojklag o. s. v.), att ordna med domare och spelplaner, att organisera tävlingsutbytet med andra klubbar och att sköta de tekniska detaljerna i samband med tävlingsresor är ytterst krävande. En förening med flera idrottssektioner behöver för alla sådana uppgifter en kunnig och pålitlig stab av klubbledare, som äro beredda att offra tid och arbete för föreningen. Man torde kunna beräkna, att det i genomsnitt erfordras en ledare eller funktionär för var femte aktiv idrottsman. Det skulle alltså för närvarande behövas c:a 100 000 idrottsledare för olika funktioner inom den svenska idrottsrörelsen, en siffra, till vilken man ungefärligen kommer även med andra beräkningsgrunder.

Allt det mångskiftande arbete, som en idrottsförenings ledning och skötsel tarvar, utföres praktiskt taget helt och hållet av *frivilliga, oavlönade krafter*. Även om det många gånger varit ett svårt problem att finna dugande ledare för alla uppgifter inom idrotten, har det dock hittills någorlunda lyckats att fylla behovet av funktionärer för föreningsarbetet. Utöver det frivilliga arbete, som utträttas av idrottsledarna i den egentliga föreningsverksamheten, möter man ofta imponerande arbetsinsatser av annat slag. Sålunda utföra föreningsmedlemmar vid anläggning och förbättring av de mindre idrottsanläggningar, till vilka statsanslag beviljas, frivilliga arbetsprestationer, som i medeltal kunna motsvara 15 à 20 procent av

hela anläggningskostnaden, d. v. s. äro av ungefär samma storleksordning som det beviljade statsanslaget. Många gånger fångar ett idrottsplatsbygge en hel bygds intresse. Unga och gamla hjälpa till på lediga stunder med körslor och arbete av olika slag, och invigningen av den färdiga idrottsplatsen blir ofta en hela ortens fest.

Föreningarnas största bekymmer gäller *ekonomin*. Stora belopp krävas ständigt för anläggning, vård och underhåll av idrottsplats, för inköp av redskap och materiel och förhyrning av träningslokaler samt för representation vid tävlingar m. m. Även ungdomsverksamheten inom en förening drager stora omkostnader. Vid ansträngd ekonomi är det tyvärr denna viktiga och grundläggande verksamhet inom föreningarna som får sitta emellan. Arbetet bland pojkar och juniorer giver intet påtagligt och omedelbart vederlag för uppoffringarna, varför nödvändiga besparingar merendels drabba denna del av verksamheten. Detsamma gäller även beträffande det kulturella arbete, som mångenstädes bedrivs inom idrottsföreningarnas ram. Många klubbar hava t. ex. eget musikkapell eller egen sångkör och öva amatörteater, andra ordna studiecirklar, lyssnargrupper o. dyl. Ej sällan är idrottsföreningen en verklig kulturhård inom samhället eller bygden och den enda organisation, som ordnar sund och frisk förströelse för ungdomen under fritiden.

En av de viktigaste frågorna för såväl städernas som landsbygdens föreningsverksamhet är ordnandet av ändamålsenliga *samlingslokaler*. Icke minst gäller detta idrottsrörelsens behov. Att kunna samla ungdomens skaror i uppvärmda, ljusa lokaler är första förutsättningen för ordnat föreningsarbete under höst- och vintertiden. Överallt, där idrottshallar och träningslokaler kommit till stånd genom föreningarnas bemödanden, hava dessa lokaler utnyttjats till bristningsgränsen.

REDOGÖRELSE

för praxis vid beskattningen av idrottssammanslutningar samt för resultaten av en provtaxering beträffande sådana sammanslutningar i enlighet med de principer, som de sakkunniga förordat.

Såsom ett led i 1944 års skattesakkunnigas utredningsarbete med avseende å idrottssammanslutningarnas beskattning har ingått en undersökning rörande den taxeringspraxis, som utbildat sig på detta område. De sakkunniga ha även funnit det angeläget att få en uppfattning om betydelsen av denna beskattning för statens och kommunernas del samt av de ändringar i densamma, vilka skulle uppkomma vid ett tillämpande av de principer, som de sakkunniga funnit riktiga. För nämnda ändamål har vederbörligt tillstånd inhämtats att statistiskt bearbeta de deklARATIONER, som till ledning för taxeringen år 1943 avgivits av idrottssammanslutningar i landet. Vid granskningen av dessa deklARATIONER har det befunnits vara önskvärt att beträffande de s. k. specialförbunden få kännedom även om senare års taxeringar, varför tillstånd inhämtats att taga del av de av dessa förbund avgivna deklARATIONERNA till ledning för taxeringarna 1944 och 1945. Slutligen ha de sakkunniga genom riksidrottsförbundets förmedling erhållit avskrifter av vissa för tidigare års taxeringar avgivna deklARATIONER.

I det följande redovisas resultaten av undersökningarna, som företagits med ledning av det införskaffade deklARATIONSMATERIALET. Därvid behandlas varje specialförbund för sig, medan idrottsföreningarna redovisas mer summariskt.

I redogörelsen skola användas följande förkortningar:

- TN = taxeringsnämnd,
- PN = prövningsnämnd,
- KR = kammarrätten,
- RR = regeringsrätten,
- RF = riksidrottsförbundet samt
- OK = Sveriges olympiska kommitté.

Specialförbund.

Bland specialförbunden behandlas först simförbundet och gymnastikförbundet. Anledningen härtill är, att 1941 och 1942 års taxeringar av nämnda förbund varit föremål för RR:s prövning. De övriga specialförbunden redovisas i bokstavsordning, dock att fotbollförbundet, badmintonförbundet och roddförbundet, vilka haft sitt säte i resp. Solna, Malmö och Göteborg, upptagits efter de övriga, i Stockholm domicilierade förbunden.

För varje förbund lämnas till en början en översikt över vederbörande beskattningsårs inkomster och utgifter samt kapitalbehållningen (avjämnad till 100-tal kronor) vid beskattningsårets slut. Dessa sammanställningar bygga i huvudsak på de av förbunden upprättade vinst- och förlusträkningarna. I en del fall, då kapitalförändringar icke redovisats över vinst- och förlustkontot utan direkt å ett kapitalkonto — vilket varit fallet i fråga om en del fonder — har ifrågavarande inkomst eller ut-

gift ändock intagits i vederbörande sammanställningar. En del förbund ha redovisat statsanslag för vissa bestämda ändamål vid sidan av de egentliga räkenskaperna och endast fört de egna nettokostnaderna å vinst- och förlustkontot. I de efterföljande sammanställningarna äro statsbidragen genomgående upptagna bland inkomsterna. Enligt de villkor, som äro knutna vid statsbidragen till specialförbunden, exempelvis för instruktionsverksamhet eller för utdelande av materiel till idrottsföreningar, skola vederbörliga åtgärder vara vidtagna inom viss tid efter statsbidragets erhållande. Ofta sträcker sig denna respittid utöver ett räkenskapsår. I dylika fall pläga ej-förbrukade anslagsmedel balanseras till det kommande året. I härvarande sammanställningar ha dylika reservationer, som i allmänhet endast uppgått till mindre belopp, upptagits såsom utgifter redan det år, då anslagen ställts till förbundens förfogande. Detta gäller dock icke gymnastikförbundet, som kunnat er-hålla en del större anslag vid slutet av ett räkenskapsår och för vilket reservationer av betydande storlek då förelegat vid räkenskapsårets utgång. Å andra sidan har avsättning till egen fond, t. ex. till en skattefond, icke uppförts såsom utgift, vilket däremot varit fallet med ett tillgodogörande av sådan fond. Slutligen må be-träffande sammanställningarna över inkomster och utgifter anmärkas, att vissa poster i vinst- och förlusträkningarna sammanslagits. Framför allt gäller detta i fråga om utgifter.

I anslutning till förenämnda sammanställningar angivas även de till kommunal inkomstskatt taxerade inkomsterna samt de till statlig inkomst- och förmögenhets-skatt taxerade beloppen, *dels* enligt de avgivna deklARATIONERNA, *dels* enligt de fö-religgande taxeringarna, *dels ock* enligt de principer, som de sakkunniga ansett riktiga.

Över de specialförbunden åsatta taxeringarna ha i ett stort antal fall anförts be-svär. I samband därmed har utvecklats en livlig argumentation från såväl de skatt-skyldigas som skattemyndigheternas sida. För att få frågan om idrottssammanslut-ningarnas beskattning allsidigt belyst har det ansetts lämpligt att här ge ett ganska utförligt referat av de framlagda argumenten.

Svenska Simförbundet.

År 1941 deklarerade förbundet en inkomst av 13 054 kronor. Inkomstberäkningen hade skett på så sätt att till årets vinst enligt vinst- och förlustkontot lagts belop-pet av allmänna skatter, varefter summan minskats med dels influtna årsavgifter, dels en återförd avskrivning å fordringar, för vilken avdrag ej erhållits då avskriv-ningen företogs.

TN grundade sin inkomstberäkning på bruttosiffrorna för märkesförsäljning och tävlingar. Dess beslut framgår av följande uppställning:

Intäkt av försålda märken och regler m. m. samt av tävlingar	43 391 ¹
Avgå kansli- och styrelsekostnader, i den mån dessa överstiga förvaltningsbidrag och influtna medlemsavgifter
	(15 155 — 6 450 — 1 916) 6 789
Återstår inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet 36 602
Inkomst av kapital 303

Taxerad inkomst, kr. 36 900

¹ Detta belopp erhålles genom att minska beloppet av märkesinkomster i nedanstående sammanställning över inkomster och utgifter med tävlingsutgifterna samt därefter tillägga dels anslag från OK och dels ett belopp av 2 000 kronor, som utbetalts till distriktsförbun-den, alltså 40 176 — 1 785 + 3 000 + 2 000 kronor.

	Taxeringsår				
	1941	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>					
Medlemsavgifter	1 916	2 151	2 248	2 287	2 391
Anslag från RF för:					
förvaltning	6 450	6 300	6 300	8 485	4 725
instruktionsverksamhet	15 000	15 000	15 000	15 000	16 300
materiel	7 000	7 000	6 600	7 000	6 300
diverse	—	3 635	—	700	—
Anslag från OK	3 000	5 000	4 000	4 000	4 000
Försäljning av märken m. m.	40 176	29 570	43 090	30 817	39 426
Räntor	303	851	1 153	1 584	1 367
Återförd avskrivning å fordran	1 000	—	—	—	—
Summa kr.	74 845	69 507	78 391	69 873	74 509
<i>Utgifter.</i>					
Instruktionsverksamhet	31 117	23 887	26 844	26 475	26 766
Träning	1 852	1 972	1 973	1 081	572
Materiel till föreningarna	7 000	7 000	6 600	7 000	6 300
Tävlingar	1 785	6 539	15 838	9 228	14 388
Administrationskostnader	15 155	24 650	22 673	20 507	21 655
Avskrivningar å inventarier	271	—	194	—	—
Skatter	570	1 127	6 454	3 413	1 756
Diverse utgifter	1 695	1 661	2 829	2 418	1 936
Summa kr.	59 445	66 836	83 405	70 122	73 373
Inkomstöverskott	15 400	2 671	—5 014	—249	1 136
Kapitalbehållning	50 700	53 400	48 400	48 200	49 300
<i>Att taxera enligt deklarationen:</i>					
Till kommunal inkomstskatt	13 054	6 055	5 524	877	878
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	12 806	6 077	3 247	482	493
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>					
Taxerad inkomst TN	36 810	15 370	22 150	0	3 200
PN	29 280	15 370	13 570		
KR	25 280	9 920			
RR	25 280	15 370			
Taxerat belopp TN	37 070	15 410	19 920	480	2 590
PN	29 540	15 410	11 350		
KR	25 540	9 950			
RR	25 540	15 410			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>					
Taxerad inkomst	13 150	1 640	0	870	500
Taxerat belopp	13 400	1 710	480	480	490

På grund av felräkning blev inkomsten av tillfällig förvärvsverksamhet utförd med 36 512 kronor.

Förbundet anförde besvär hos PN med i huvudsak följande motivering. Det syntes vara ogörligt att bland förbundets utgifter göra en sådan åtskillnad, att vissa utgifter hänfördes till en »affärsmässig» och övriga till en »ideell» del av verksamheten. Förbundet hade till instruktörer utbetalt 16 117 kronor av egna medel. Instruktörerna hade till uppgift att besöka olika platser i landet och lämna sådan instruktion att ungdomarna på platsen bl. a. bleve kapabla att avlägga prov för simmärkena. Proven kontrollerades även av instruktörerna. Provtagarna bidroge till instruktörernas lön genom att lösa simmärkena. Instruktörerna föränlede direkt och

kanske i ännu högre grad indirekt, att förbundet överhuvud taget hade några större inkomster å simmärkena. Utan instruktörer skulle simkunnigheten ej utvecklas, och utan stor simskicklighet skulle inga märken säljas. Avdrag hade ej heller medgivits för en post å 2 000 kronor. Denna representerade en i förväg utfäst ersättning till distriktsförbunden, som utgått i förhållande till antalet försålda märken i distriktet. De kostnader för träning, som förbundet iklätt sig för att förbereda simmarna för tävlingar, 1 852 kronor, borde vara avdragsgilla. De företagna avskrivningarna hänförde sig till kanske största delen till märkena.

PN beslöt medge avdrag med dels hela beloppet av kostnader för träning och för vinstandel till förbunden, resp. 1 852 och 2 000 kronor, dels hälften av instruktörskostnaderna eller 8 058 kronor, dels ock 1 800 kronor för kanslikostnader och 700 kronor för styrelsekostnader, d. v. s. tillhoppa 14 410 kronor. Taxeringen till kommunal inkomstskatt nedsattes i enlighet härmed från 36 810 till 29 280 kronor.

Förbundet fullföljde sin talan hos KR och anförde därvid i huvudsak följande. PN:s beslut att medge avdrag för endast hälften av instruktörskostnaderna innebure i realiteten, att den icke medgivna hälften av kostnaderna hänförde sig till någon verksamhetsgren, av vilken förbundet ej haft någon inkomst. Uppenbarligen bottnade beslutet i den felaktiga föreställningen, att man för en idrottsorganisation kunde skilja mellan den »ideella» verksamheten, som i och för sig icke tänktes lämna någon inkomst, och den »affärsmässiga» grenen, som medförde inkomst. En sådan uppdelning vore emellertid ohållbar. Anordnandet av tävlingar och uppvisningar samt försäljning av idrottsmärken m. m. inginge såsom en oskiljaktig del i en idrottsorganisations verksamhet. Då en sådan verksamhet icke lämnade annan inkomst än genom nyssnämnda tävlingar m. m. — här bortsåges från ränteinkomster och årsavgifter — syntes det klart, att omkostnaderna icke kunde hänföra sig till annat än samma inkomster. Möjligen kunde tänkas, att omkostnaderna borde proportionellt fördelas å de skattepliktiga inkomsterna och de skattefria årsavgifterna, i vilket fall de avdragsgilla omkostnaderna skulle utgöra 29 352 kronor. Förbundet yrkade emellertid att taxeras enligt deklarationen.

Förbundet åberopade även en av RF utarbetad promemoria (jfr ovan sid. 57 ff.).

Biträdande taxeringsintendenten hemställde i yttrande den 10 februari 1943 om avslag å besvären och anförde därvid bl. a. följande. Ideella föreningar vore skattskyldiga efter samma grunder som gällde för fysiska personer, aktiebolag m. fl. I den mån sådana föreningar bedreve förvärvsverksamhet — förutom ideell verksamhet — uppstode emellertid svårighet att fastslå i vad mån föreningarnas utgifter vore att hänföra till det ena eller det andra slaget av verksamhet. Det vore en vanlig företeelse, att en ideell förening saknade möjlighet att med de medel, som inflöte i form av medlemsavgifter, fullfölja sitt ideella ändamål i önskad utsträckning. En naturlig utväg vore då, att föreningen genom en eller annan förvärvsverksamhet sökte anskaffa erforderliga medel. För den vinst, som uppstode på sådan verksamhet, vore föreningen skattskyldig. Denna författningensliga princip hade TN sökt tillämpa. Att därvid fördelning av omkostnader mellan skattepliktiga och icke skattepliktiga inkomster icke sällan måst verkställas efter schablonmässiga grunder, hade varit en följd av bristande utredning från vederbörande förenings sida.

Gentemot den mening, som framlagts i en besvären bilagd, av RF undertecknad promemoria, nämligen att idrottsorganisationernas skattepliktiga inkomster borde beräknas så att från nettovinsten enligt vinst- och förlustkonto droges icke skattepliktiga inkomster såsom medlemsavgifter, anslag och gåvor och att till återstoden lades bokförda utgifter för skatter, invände biträdande taxeringsintendenten, att nämnda organisationer dock måste antagas ha utgifter för fullföljande av sitt ideella

ändamål och att dessa utgifter i vart fall icke vore avdragsgilla. Möjligen hade det varit RF:s mening, att dessa utgifter skulle beräknas till det belopp, vartill icke skattepliktiga intäkter uppginge, och avräknas från de bokförda utgifterna. I sådant fall skulle enligt förbundets yrkande ifrågavarande organisationers skattepliktiga inkomst bli nettovinsten enligt vinst- och förlustkonto med tillägg av bokförda utskylder. Ett sådant yrkande kunde intendenten icke biträda. Det skulle nämligen innebära godkännande av ett antagande, att organisationernas förvärvsverksamhet aldrig skulle lämna överskott. Ett sådant antagande ansåge han vara orimligt. En förutsättning för en ideell förenings bedrivande av förvärvsverksamhet måste vara att densamma skulle tillföra föreningen medel till det ideella ändamålets fullföljande och alltså lämna överskott. Härmed hade han icke velat påstå, att en av en ideell förening bedriven förvärvsverksamhet aldrig skulle kunna visa underskott. I den mån förlust i verksamheten uppstått, skulle givetvis avdrag för förlusten medgivas. Det mötte, såsom förut framhållits, stora svårigheter eller vore snarare omöjligt att utan utredning från den skattskyldiga organisationens sida verkställa en riktig uppdelning av omkostnaderna mellan skattepliktig och icke skattepliktig inkomst. I förevarande fall syntes med hänsyn till den av klaganden förebragta utredningen PN:s beslut få anses innebära ett så långt som gärna vore möjligt gående beaktande av klagandens skäligena krav.

I anledning av biträdande taxeringsintendentens yttrande ingav förbundet påminnelser. Förbundet ifrågasatte, om överskott på tävlingar och på försålda märken kunde utgöra intäkt i någon av förbundet bedriven särskild förvärvskälla. Slog man in på denna väg beträffande intäkterna, fordrade konsekvensen, att man utvidgade området för avdragsgilla omkostnader. Eljest bleve resultatet, att man beträffande de nya intäkter, som indroges under beskattning, komme att påföra skatt på bruttobeloppen utan hänsyn till därå belöpande omkostnader. Biträdande taxeringsintendenten hade framhållit, att det vore en vanlig företeelse, att en ideell förening för att kunna fullfölja sitt ideella ändamål i önskad utsträckning sökte anskaffa erforderliga medel genom en eller annan förvärvsverksamhet samt att föreningen vore skattskyldig för den vinst, som uppstode på sådan verksamhet. Mot detta vore i och för sig intet att invända, om man exempelvis tänkte sig det fall, att en ideell förening startade en restaurangrörelse, som bedrevs på vanligt affärsmässigt sätt och med allmänheten som kundkrets. Där låge den i förvärvssyfte startade verksamheten vid sidan om föreningens ideella verksamhet på ett sådant sätt att det lätt ginge att hålla isär dess intäkter och utgifter från övriga intäkter och utgifter. Detta läte sig i förbundets fall icke göra ens med den sorgfälligaste utredning. Förbundets olika verksamhetsgrenar hängde intimt samman med varandra. Det ginge ej att sälja de olika märkena till allmänheten utan att först hålla instruktionskurser för höjande av den idrottsliga färdigheten och därefter anordna prov, därvid de stipulerade prestationerna finge fullgöras, ej heller att hålla tävlingar utan att ha tillgång till genom instruktörer utbildade idrottsmän. Det kunde naturligtvis icke förnekas, att instruktörer hölles i det ideella syftet att söka utbreda simkunnigheten bland svenska folket. Ingen simförening anställde en instruktör med tanke på märkesförsäljningen. Men detta hindrade ej, att alla kostnader för instruktören vore nödvändiga för märkesförsäljningen. Förbundet kunde ej bli av med märkena, utan att det hölle instruktionskurser och därefter anordnade märkestagningsprov. Man måste alltså säga, att till tävlingsarrangemang och märkesförsäljning, sedda som förvärvskällor, vore hela kostnaden för instruktören omedelbart hänförlig. Det funnes icke något logiskt hållbart skäl för att vägra avdrag för kostnaden, om intäkterna beskattades. Taxeringsintendentens påstående, att det vore omöjligt att utan utredning från den

skattskyldiga organisationens sida verkställa en riktig uppdelning av omkostnaderna, borde åtminstone beträffande nu ifrågavarande kostnader ha givits en vidare innebörd. Det vore nämligen omöjligt att även med den sorgfälligaste utredning från organisationens sida göra en sådan uppdelning, eftersom det, på sätt tydligt torde framgå av vad förbundet anfört, överhuvud taget icke ginge att göra någon fördelning. Skulle den väg PN slagit in på fastställas som riktig, bleve i själva verket förbundet helt hemfallet åt skattemyndigheternas godtycke, och följden därav bleve, att en ideell förening, i motsats till alla skattskyldiga som dreve rörelse i egentlig mening, skulle komma att beskattas för en behållen inkomst av sin verksamhet, trots att någon sådan i föreningens verksamhet i dess helhet ej föreläge.

KR biföll förbundets besvär endast såtillvida att avdrag för kansli- och styrelsekostnader medgävos med 6 500 kronor i stället för av PN tillhoppa medgivna 2 500 kronor.

Förbundet anförde besvär hos Kungl. Maj:t. Däri åberopade förbundet i huvudsak vad av förbundet tidigare anförts samt hänvisade till RR:s utslag 1935 rörande föreningen A.I.K. Vidare uttalade förbundet, att det visserligen i sin år 1942 avlämnade deklaration gjort ett förslag till fördelning av utgifterna å olika grenar av verksamheten, men denna omständighet borde ej betraktas som ett godkännande av PN:s principer eller ett medgivande att en riktig fördelning överhuvud taget kunde ske. Den i 1942 års deklaration gjorda kalkylen hade skett i den tron att ett förslag till fördelning varit nödvändigt efter det 1941 års PN meddelat sitt beslut.

I förklaring den 17 november 1943 i anledning av besvären åberopade skattedirektören en promemoria av i huvudsak följande innehåll. Förbundet syntes i de underdåniga besvären vilja underställa Kungl. Maj:t frågan om vilken »princip», som skulle tillämpas vid idrottsorganisationers taxering, den av förbundet påyrkade och enligt dess förmenande enda möjliga eller den av beskattningsnämnderna i Stockholm tillämpade och av KR genom det överklagade utslaget godkända. Någon principfråga kunde det dock icke här vara tal om. Ideella föreningars skattskyldighet vore reglerad i skatteförfattningarna. Enligt 53 § kommunalskattelagen och 6 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt vore sådana föreningar oinskränkt skattskyldiga. De såväl som t. ex. fysiska personer vore alltså skattskyldiga för inkomster av i 17 § kommunalskattelagen omförmälda slag, och de ägde rätt till avdrag för omkostnader enligt reglerna i 20 § samma lag. Någon mer vidsträckt avdragsrätt än andra oinskränkt skattskyldiga ägde de icke. Denna författningensliga »princip» hade legat till grund för den nu överklagade taxeringen. Förbundet åter gjorde gällande, att en idrottsorganisationers taxering borde bestämmas med utgångspunkt från att organisationens hela verksamhet vore att betrakta såsom en enhet, varav skulle följa, att organisationen vore berättigad till avdrag för samtliga utgifter utom allmänna skatter. Häremot mände invändas, att idrottsorganisationerna fullföljde ett ideellt ändamål och att utgifter för ideell verksamhet icke vore avdragsgilla. Endast om en organisation icke bedrivit annan verksamhet än förvärvsverksamhet och icke haft andra utgifter än för inkomsts förvärvande eller bibehållande, vore organisationen alltså berättigad till avdrag för sina samtliga utgifter. Den svenska idrottsrörelsens målsmän hade dock med styrka framhållit rörelsens ideella karaktär, och ingen av dess sammanslutningar syntes ha gjort gällande, att den endast bedrivit förvärvsverksamhet. Förbundet åberopade i de underdåniga besvären såsom stöd för sitt yrkande utgången av ett rättsfall, Föreningen Allmänna Idrottsklubben (R.Å. 1935, ref. 8). Förbundet hade dock förbisett, att i detta mål frågan om en längre gående beskattning icke kunde komma under prövning, när intet yrkande härom framställdes. Att så icke skedde, kunde dessutom möjligen ha berott

därpå, att Allmänna Idrottsklubben ansågs icke utöva annan verksamhet än förvärvsverksamhet.

Idrottsorganisationernas yrkande i fråga om sin taxering syntes bero antingen på okunnighet om gällande skatteförfattningars bestämmelser eller också på att organisationerna ansåge, att de svårigheter av praktisk art, som onekligen mötte vid idrottssammanslutningars taxering, borde föranleda dispens från tillämpande av nyssnämnda bestämmelser. Hur därmed än månde förhålla sig, torde yrkandet bottna i vissa för idrottsrörelsen säregna förhållanden. Medan ideella föreningar i allmänhet genom medlemsavgifter och tillskott därutöver från medlemmar finansierade fullföljandet av de ideella ändamålen, saknade idrottsorganisationerna oftast möjlighet att på detta sätt anskaffa de för den ideella verksamheten nödiga medlen. En beskattning av idrottsorganisationernas inkomster av förvärvsverksamhet ökade självfallet den brist på penningmedel, de ständigt syntes lida av. Dessa förhållanden torde, som sagt, ligga till grund för idrottsorganisationernas yrkanden i frågan om deras beskattning, ehuru i de flesta fall icke dessa förhållanden utan svårigheterna att renodla nettointäkterna av förvärvsverksamhet åberopades såsom stöd för framställda yrkanden. Att sådana svårigheter funnes, bestredes icke, men vederbörande beskattningsnämnder i Stockholm hade anvisat organisationerna utvägar att bemästra dem, och i de fall dessa anvisningar följts, syntes resultaten för de skattskyldiga organisationerna ha blivit tillfredsställande.

Då förbundet uttalade, att det ansåge sig vara berättigat till avdrag för alla utgifter enligt samma regler, *som gällde för andra skattskyldiga*, förbisåge förbundet, att »andra skattskyldiga» icke heller ägde rätt till avdrag för utgifter för ideell verksamhet. Förbundet uttalade ytterligare, att Kungl. Kammarrättens utslag skulle innebära ett godtagande av en princip, att avdrag för omkostnader finge *godtyckligt* fastställas. Beskattningsnämnderna i Stockholm hade icke velat godtyckligt bedöma avdragsgilla omkostnaders storlek utan tvärtom gjort allt vad på dem ankomme för att åstadkomma en utredning, som kunde läggas till grund för ett sakligt bedömande. Slutligen ansåge förbundet det vara omöjligt att göra en uppdelning mellan omkostnader för ideell verksamhet och förvärvsverksamhet. Erfarenheterna från 1943 års taxering visade emellertid, att det vore möjligt att åstadkomma en dylik uppdelning.

RR fann i utslag den 4 februari 1944 ej skäl att göra ändring i KR:s utslag.

I sin deklaration år 1942 sökte förbundet verkställa en sådan uppdelning av utgifterna som taxeringsmyndigheterna år 1941 efterlyst. Kansli- och styrelsekostnaderna fördelades å märkesförsäljning, tävlingar och instruktion, de förra i förhållande till den fast anställda kanslipersonalens arbetstid under januari och februari månader 1942, de senare med hänsyn till antalet paragrafer i de förda protokollen. Beträffande kanslikostnaderna hade företagits en viss justering, föranledd av att högsäsongen infölle under perioden mars t. o. m. september. De procenttal, som användes vid fördelningen, voro följande.

	Kanslikostnader	Styrelsekostnader
Simmärken	50	16.2
Tävlingar	25	38.6
Instruktion	10	19.6
Övrigt	15	25.6
Summa	100	100.0

Den beskattningsbara inkomsten hade därefter beräknats på följande sätt.

Intäkt av försålda märken m. m.			29 570
Avgår:			
Simmärken, kansli- och styrelsekostnader ..		5 635	
Tävlingar, underskott	6 539		
» , kansli- och styrelsekostnader	4 372	10 911	
Instruktion och träning	5 859		
» » » , kansli- och styrelse-			
kostnader	1 961	7 820	24 366
Inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet			5 204
» » kapital			851
			<hr/>
	Summa kronor		6 055

TN medgav avdrag med hela den å märkesförsäljning beräknade kostnaden, hälften av de å tävlingar och instruktion beräknade kostnaderna samt 5 % av ränteinkomsten. Taxeringen blev alltså följande.

Intäkt av försålda märken m. m.			29 570
Avgår:			
Märkeskostnader	5 635		
Tävlingskostnader	5 455		
Instruktörskostnader	3 910	15 000	14 570
Intäkt av kapital	851		
Avgår förvaltningskostnader	43		800
			<hr/>
	Taxerad inkomst, kr.		15 370

Under återopande av de skäl, som förbundet anfört rörande 1941 års taxering, yrkade förbundet i besvär dels hos PN, som fastställde taxeringen, dels hos KR att bli taxerat enligt deklARATIONEN. KR ansåg förbundet berättigat till avdrag för hela den till tävlingar hänförliga kostnaden, 10 911 kronor, och nedsatte taxeringen till 9 920 kronor.

KR:s utslag överklagades av såväl förbundet, vilket yrkade taxering enligt deklARATIONEN, som skattedirektören, vilken hemställde, att PN:s beslut måtte fastställas. Skattedirektören återopade därvid en promemoria av bl. a. följande innehåll.

PN hade ansett, att simförbundets utgifter för tävlingar och instruktörer finge anses hänförliga dels till den ideella verksamheten och dels till förvärvsverksamheten, och alltså, då någon utredning till grund för fördelningen icke lämnats av förbundet, medgivit avdrag från inkomster av sistnämnda verksamhet för hälften av kostnaderna för tävlingar och instruktörer. KR hade medgivit förbundet avdrag för hela kostnaden för tävlingar (men däremot icke vidtagit ändring beträffande avdraget för kostnader för instruktörer). Den omständigheten, att KR sålunda utan synbart skäl hänfört hela kostnaden för tävlingar till tillfällig förvärvsverksamhet, vilken till större delen torde ha bestått i försäljning av märken, kunde möjligen i idrottsorganisationens ögon ge utslaget prejudicerande betydelse. Detta syntes vara olyckligt, då väl just tävlingar vore ett vanligt förekommande led i dessa organisationers *ideella* verksamhet.

Över skattedirektörens besvär avgav simförbundet förklaring och anförde därvid bl. a. följande.

I den promemoria, till vilken skattedirektören i sina besvär hänvisade, underströks ånyo att förbundet icke förebragt någon utredning för fördelning av utgif-

ter för tävlingar och instruktörer mellan vad som benämndes den ideella verksamheten och förvärvsverksamheten. Såsom i tidigare skrivelser i målen framhållits, vore en sådan uppdelning omöjlig att verkställa, då en idrottsorganisations hela verksamhet (tävlingsarrangemang, tävlingsdeltagande, märkesförsäljning och instruktörsverksamhet) utgjorde en enda sammanhängande verksamhet, i vilken de inkomster som kunde erhållas vore till sin storlek helt beroende av de däri nedlagda kostnaderna. Så gäve t. ex. en utökad instruktörs- eller tävlingsverksamhet:

1) bättre idrottsmän	— större tävlingsinkomster
2) flera idrottsmän	— större märkesinkomster
3) utbredd idrottsintresse	— större tävlingsinkomster

I promemorian anfördes vidare att just tävlingar vore ett vanligt förekommande led i dessa organisationers *ideella* verksamhet. Skattedirektörens besvär vore ju också föranledda därav att KR medgivit förbundet avdrag med hela kostnaden för dess tävlingsverksamhet. Man måste ovillkorligen med oro fråga sig, vilka konsekvenser ett bifall till besvären skulle medföra. Det skulle helt enkelt innebära, att en tävling som gått med förlust för arrangören betecknades som ideell verksamhet, för vilken kostnaderna icke finge avdragas, medan däremot en inkomstbringande tävling beskattades i vanlig ordning. En sådan tillämpning av skattelagarna i deras nuvarande lydelse torde med största sannolikhet leda till att ingen organisation sedan skulle våga arrangera idrottstävlingar i landet, och detta skulle i sin tur leda till den svenska idrottens avtynande och död.

RR fann i utslag den 4 februari 1944 skäligen att med ändring av KR:s utslag fastställa PN:s beslut.

År 1943 deklarerade förbundet efter samma princip som 1942 och med tillämpande av samma procenttal för uppdelande av administrationskostnaderna — efter avdrag för förvaltningsbidrag — mellan märkesförsäljning, tävlingar och instruktion samt övrig verksamhet. Förbundet yrkade avdrag från sina intäkter av försålda märken m. m. och av tävlingar samt inkomsträntor med dels direkta märkes- och tävlingskostnader, dels egna kostnader för instruktörer, dels ock de egna kostnaderna för administration med undantag av 3 308 kronor.

TN medgav avdrag från de nämnda intäkterna med *dels* de direkta märkeskostnaderna med undantag av 3 915 kronor, som utbetalats till föreningar för medverkan vid märkesförsäljningen, *dels* vissa specificerade tävlingskostnader å 1 436 kronor, *dels* 25 % av andra, till 6 215 kronor uppgående tävlingskostnader, *dels* 9 584 kronor av förbundets egna till 9 817 kronor uppgående kostnader för instruktion och träning, *dels* ock viss andel av administrationskostnaderna. Beträffande administrationskostnaderna är att märka, att TN vid fördelningen av dessa visserligen tillämpade de av förbundet föreslagna procenttalen i fråga om märkesförsäljning och tävlingar — däremot icke i fråga om instruktion, till vilken ej hänfördes några sådana kostnader — men att de av förbundet uppgivna egna administrationskostnaderna dessförinnan minskats med såväl influtna medlemsavgifter som det av förbundet redan avräknade förvaltningsbidraget å 6 300 kronor.

Förbundet yrkade i besvär till PN att bli taxerat enligt deklARATIONEN. PN biföll besvären såtillvida att avdrag medgavs för de till föreningar utbetalade ersättningar å 3 915 kronor samt för tävlingskostnader med ytterligare 4 662 kronor.

År 1944 deklarerade förbundet för nettovinsten av hela verksamheten med tillägg för utbetalda skatter och avdrag för influtna medlemsavgifter.

TN synes detta år ha beräknat inkomsten efter ungefär samma grunder som

1943 års PN. Beräkningen grundade sig på de av förbundet uppgivna bruttointäkterna och bruttoutgifterna och ledde till det resultatet att någon inkomst att beskatta ej ansågs föreligga.

År 1945 deklarerade förbundet åter för nettovinsten med tillägg av skatter och avdrag för medlemsavgifter. Dessutom deklarerade förbundet såväl statligt som kommunalt för restituerade kommunalutskylder.

TN företog detta år icke annan ändring än att de av förbundet yrkade avdragen från märkesintäkterna minskades med influtna medlemsavgifter, 2 301 kronor. Samtidigt medgavs dock avdrag från ränteintäkterna för förvaltningskostnader med 5 % eller 68 kronor. Rättelse i fråga om de restituerade utskylderna företogs icke.

Simförbundets taxeringar under berörda år ha varit föga enhetliga. Avdrag för egna instruktionskostnader medgavs 1941 och 1942 med halva beloppet, senare med större andel och 1945 med hela beloppet. Träningskostnaderna fingo vid 1941 års taxering avdragas helt, vid 1942 års taxering till hälften och senare år efter samma principer som instruktionskostnaderna. Direkta tävlingskostnader fingo 1941 avdragas helt, 1942 till hälften och sedermera i huvudsak med hela beloppet. Avdragen för administrationskostnader uppgingo enligt 1941 års taxering till i det närmaste det belopp, varmed kostnaderna överstego influtna medlemsavgifter samt förvaltningsbidrag, enligt 1942 års taxering till ungefär halva detta belopp och enligt 1945 års taxering till hela detta belopp. Vid 1943 års taxering blev förvaltningsbidraget två gånger avräknat från administrationskostnaderna. Från ränteintäkterna medgavs avdrag för förvaltningskostnader med 5 % taxeringsåren 1942, 1944 och 1945. Avdrag för »Diverse utgifter» medgavs endast vid 1945 års taxering.

Med hänsyn till att simförbundets taxeringar varit föremål för behandling av RR och att dessa taxeringar flera gånger återopats av taxeringsmyndigheterna ha de sakkunniga ägnat detta förbund speciell uppmärksamhet. Ett flertal specifikationer över utgifterna ha införskaffats, och dessa ha vid besök hos förbundet genomgått i detalj och kollationerats mot räkenskaperna. I samband därmed har erhållits en ingående kännedom om förbundets hela verksamhet. Denna speciella undersökning har givit det bestämda intrycket, att de olika delarna av förbundets verksamhet hänga så intimt samman med varandra, att något avskiljande av utgifter, som enbart skulle tillgodose ett ideellt syfte, icke bör komma i fråga. Vid ett tillämpande av de principer, åt vilka de sakkunniga ovan givit uttryck, bör därför simförbundets verksamhet behandlas såsom en helhet och taxeras såsom ren rörelse, med särskilt beaktande av att medlemsavgifter icke äro skattepliktiga intäkter.

Svenska Gymnastikförbundet.

År 1941 deklarerade förbundet inkomst av kapital å 2 010 kronor.

TN frångick deklarationen därutinnan att såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet upptogs intäkt genom försäljning av böcker, diplom och gymnastikmärken till ett sammanlagt belopp av 5 053 kronor. Härifrån medgavs avdrag för andel i de allmänna administrationskostnaderna med 25 % av intäkterna, upptagen till 1 283 kronor. Vidare taxerades förbundet för en till 91 509 kronor beräknad behållen förmögenhet, varvid de statsanslag, som förbundet erhållit men ännu icke förbrukat, nämligen 61 678 kronor, betraktades såsom tillgång utan motsvarande skuld.

I häröver hos PN anförda besvär yrkade förbundet nedsättning av taxeringen samt anförde bl. a. följande. Den försäljning, varav inkomsten beskattats, vore egentligen en distributionsverksamhet, som borde betraktas som en del av den service

	Taxeringsår				
	1941	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>					
Medlemsavgifter	7 560	8 678	9 630	9 765	9 315
Anslag från RF m. fl.	4 900	2 000	1 000	846	484
Statsanslag	155 000	345 000	160 000	252 136	246 500
Gymnastiklotteriet	76 000	78 685	81 857	85 404	87 111
Försäljning av märken, böcker och diplom	5 054	7 601	10 580	12 597	11 667
Räntor	2 241	567	759	717	734
Inbalanserade statsanslag för vissa fastställda ändamål	186 962	61 678	98 150	11 827	9 155
Summa kr.	437 717	504 209	361 976	373 292	364 966
<i>Utgifter.</i>					
Gymnastikinstruktörskurser	51 385	111 050	52 392	48 721	53 182
Gymnastikfolkhögskolan	—	5 000	5 000	10 000	5 000
Gymnastikredskap	115 354	77 459	85 422	81 597	75 996
Förvaltningsbidrag till distrikt och föreningar	48 560	50 000	50 000	50 000	50 000
Övriga utdelningar till distriktet ..	57 290	58 420	53 676	70 393	64 053
Friluftsläger för skolbarn	10 492	8 445	12 830	9 990	10 350
Bastuanläggningar	3 100	—	—	—	—
Upplysnings- och propagandaverksamhet	31 283	23 398	16 000	24 009	20 002
Samarbete med utlandet	5 000	4 385	1 679	940	3 997
Centralförvaltningen	30 633	36 324	44 154	54 476	48 291
Diverse styrelse- och administrationskostnader	22 930	26 468	18 319	21 917	18 599
Avskrivningar på inventarier	651	881	750	513	130
Avskrivningar på aktier	—	—	—	—	2 700
Skatter	—	—	—	7 979	4 465
Utbalanserade statsanslag för vissa ändamål	61 678	98 150	11 827	9 155	5 174
Summa kr.	438 356	499 980	352 049	389 690	361 939
Inkomstöverskott	— 639	4 229	9 927	— 16 398	3 027
Kapitalbehållning	35 600	39 800	49 800	33 400	36 400
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>					
Till kommunal inkomstskatt	2 010	2 730	10 970	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	2 140	2 910	10 830	130	140
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>					
Taxerad inkomst TN	5 780	35 300	92 820	96 810	96 610
PN	5 780	35 300	82 240	96 810	96 540
KR o. RR	2 010	2 730	—	—	—
Taxerat belopp TN	6 530	36 520	92 690	93 900	90 440
PN	6 530	36 520	82 110	93 900	90 020
KR o. RR	2 140	3 060	—	—	—
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>					
Taxerad inkomst	2 120	540	710	0	0
Taxerat belopp	2 320	750	670	150	160

förbundet lämnade sina medlemmar genom att tillhandahålla dem erforderlig arbetsmateriel, i detta fall instruktionsböcker, gymnastikdiplom och gymnastikmärken. Den i vinst- och förlusträkningen redovisade inkomsten, 5 053 kronor, utgjorde endast skillnaden mellan det tillämpade priset och anskaffningskostnaden och borde

minskas med distributionskostnaderna. Dessa borde för år 1940 uppskattas till 5 700 kronor, motsvarande andel i lön till lagerpersonal med 2 400 kronor, lagerhyra å 800 kronor, frakter och porton å 2 000 kronor och kontorskostnader å 500 kronor. Vad anginge förmögenhetsberäkningen motsvarades de anslag, för vilka avdrag såsom skuld icke medgivits, av betalningsförpliktelser, som uppkommit därigenom att förbundet till fördelning mellan olika organ inom den frivilliga gymnastikrörelsen emottagit medel, som anslagits till vissa särskilda ändamål, såsom till bestridande av gymnastikinstruktörskurser och anskaffande av gymnastikredskap, samt att dessa medel vid räkenskapsårets slut ännu ej tillfullo utbetalts. Då ifrågavarande medel, vilka ej kunde disponeras av förbundet för egna ändamål, upptagits bland tillgångarna, borde motsvarande betalningsförpliktelser upptagas bland skulderna. Förbundets behållna förmögenhet utgjorde i följd härav 29 831 kronor.

PN vidtog icke ändring.

I besvär till KR yrkade förbundet, att såsom taxerad inkomst skulle fastställas 2 010 kronor och såsom taxerat belopp 2 140 kronor, samt anförde därtill bl. a. följande. Som ett led i propagandan för fysisk fostran — icke som förvärvsverksamhet — tillhandahölle förbundet sina medlemmar instruktionsböcker, diplom och gymnastikmärken till priser, avsedda att täcka inköpskostnaderna och övriga med denna del av verksamheten förenade kostnader. Dessa vore huvudsakligen fasta kostnader och kunde följaktligen ej uppskattas till viss procent av skillnaden mellan försäljningsvärdet och inköpskostnaderna. De fasta kostnaderna hade uppkommit genom att verksamheten krävde dels större lokal än som eljest vore nödvändigt, dels en man för skötsel av lager och expedition samt dessutom fakturering, bokföring och inkassering av fordringarna. Sammanlagt uppgingo kostnaderna för intäkternas förvärvande till c:a 5 700 kronor. Denna del av förbundets propagandaverksamhet hade sålunda icke lämnat något överskott utan dragit en nettokostnad av c:a 650 kronor. De reserverade medlen, 61 678 kronor, hade förbundet mottagit utslutande i egenskap av fördelningsorgan under full redovisningsskyldighet.

Biträdande taxeringsintendenten hemställde i yttrande den 9 maj 1942 om avslag å besvären och anförde därvid bl. a. följande. Försäljningen av böcker, diplom och gymnastikmärken torde ha skett i förvärvssyfte. Hur stor del av förbundets allmänna omkostnader, som vore att hänföra till denna förvärvsverksamhet, vore helt naturligt svårt att bedöma. Följande omständigheter kunde emellertid vara i viss mån vägledande, nämligen att kostnaderna uppgått till 30 633 kronor, att förbundet för bestridande av dessa kostnader åtnjutit statsanslag med 25 000 kronor samt att i årsavgifter inlutit 7 560 kronor. I följd härav syntes det av PN medgivna avdraget icke oskäligt lågt. Vidkommande förmögenhetsberäkningen vore att märka, att förbundet enligt till handlingarna fogade utdrag ur Kungl. Maj:ts skrivelser beviljats medel, som finge användas till vissa angivna ändamål med ett för varje ändamål begränsat belopp. Av sagda utdrag framginge icke någon skyldighet för förbundet att utdela dessa maximibelopp och ej heller att återbetala vad som möjligen icke utdelades. Skulle förbundet ha rätt till avdrag såsom för skuld för förpliktelser till underlydande föreningar, vore dessa skattskyldiga för sina fordringar hos förbundet.

KR fann på grund av vad i målet förekommit skäligt att, med ändring av PN:s beslut, nedsätta taxeringen för kommunal inkomstskatt till 2 010 kronor samt taxeringen för statlig inkomst- och förmögenhetsskatt till 2 140 kronor.

Över KR:s utslag anförde t.f. skattedirektören den 9 mars 1943 besvär med hemställan, att PN:s beslut måtte i dess helhet fastställas. I besvären hänvisades, såvitt anginge spörsmålet huruvida verksamhet såsom den ifrågavarande kunde anses ha

utövats i förvärvssyfte jämte vad därmed ägde sammanhang, till vad som anförts i förklaringen den 10 februari 1943 över Svenska simförbundets underdåniga besvär angående dess taxering år 1941 och uttalades, att det torde vara lämpligt, att dessa mål avgjordes i ett sammanhang. Vidkommande frågan, huruvida icke-förbrukade anslag skulle vid förmögenhetsberäkningen upptagas såsom skuld eller ej, uttalades, att den av PN intagna ståndpunkten måhända kunde synas något sträng. Den syntes dock formellt sett vara oantastlig. De anslagna medlen skulle någonstädes tagas till beskattning.

Förbundet anförde i avgiven förklaring bl. a. följande. Tillhandahållande av märken och dylikt kunde i vissa fall mycket väl anses vara rörelse i förvärvssyfte, men i förbundets fall vore det fråga om en för förbundet i ekonomiskt avseende oförmånlig men för landet gagnelig propaganda för fysisk fostran. De av biträdande taxeringsintendenten anförda siffrorna över förbundets administrationskostnader vore såtillvida felaktiga, att det icke medtagits löner, trycksaker, hyra och diverse omkostnader å tillsammans 18 000 kronor, vilka redovisats under gymnastiklotteriet 1938, samt ej heller diverse särskilt redovisade utgifter såsom styrelsens resor m. m. å c:a 5 000 kronor. Vidkommande förmögenhetsberäkningen åberopades vidfogade avskrifter av tvenne Kungl. Maj:ts skrivelser, av vilka framginge, dels att redovisning för understödens användning skulle via RF avgivas till handelsdepartementet, dels ock att rätten till understöd skulle anses förfallen, därest understödet icke inom ett år kunnat utbetalas.

Såsom påminnelser med anledning av gymnastikförbundets förklaring åberopade t. f. skattedirektören en bilagd promemoria, vari bl. a. uttalades följande. Påståendet om det ekonomiska resultatet syntes icke utan närmare utredning kunna godtagas. Förbundet redovisade vinst å ifrågavarande försäljningar, och någon utredning, som utvisade, att de allmänna omkostnaderna på grund av försäljningen ökats med belopp överstigande den redovisade vinsten, hade icke presterats. Även mot uppgiften att verksamheten icke bedrivits i förvärvssyfte uttalades tvivel. De utgifter, som redovisats under gymnastiklotteriet 1938, torde väl vara att hänföra dit och icke till allmänna administrationskostnader. Inkomsten av lotteriet inginge icke i de inkomster, varom nu vore fråga. Utgifterna för styrelsens resor m. m. syntes icke ha något samband med de beskattade inkomsterna. Beloppet vore även obetydligt. Det syntes icke kunna utläsas ur de utdrag ur Kungl. Maj:ts skrivelser angående anslag, som förbundet bilagt sin förklaring, att återbetalningsskyldighet skulle under vissa förhållanden åligga förbundet.

I utslag den 11 juni 1943 fann Kungl. Maj:t ej skäl göra ändring i KR:s utslag.

I sin deklaration år 1942 deklarerade gymnastikförbundet inkomst av rörelse, 2 400 kronor, och inkomst av kapital, 331 kronor, samt behållen förmögenhet 36 888 kronor. Inkomsten av rörelse beräknades sålunda:

Bruttoinkomst å försäljning av arbetsmateriel och spänstmärken		7 600	
Avgår:			
Lön till lagerpersonal	2 400		
Lagerhyra	800		
Andel i kontorskostnader	500		
Frakter och porton	1 500	5 200	
			Återstår kr. 2 400

Vid beräkningen av behållen förmögenhet upptogs tillgångarna till 153 317 kronor eller 5 001 kronor — motsvarande värdet å inventarier — lägre än i det utgående balanskontot. Såsom skulder upptogs dels beviljade men ej utbetalade anslag av statsmedel å 7 553 kronor, dels ej utbetalade anslag av tipsmedel å 88 596 kronor, dels för spänstpropaganda och för återbäring å spänstmärken reserverade medel å 14 600 kronor, dels ock diverse skulder å 5 680 kronor eller tillsammans 116 429 kronor.

TN avvek från deklarationen därutinnan att dels till beskattning upptogs inkomst av gymnastiklotteriet, 29 274 kronor, dels från inkomst av försålda märken och arbetsmateriel å 7 600 kronor medgavs avdrag med endast 25 % eller 1 900 kronor, dels ock vid förmögenhetsberäkningen endast medgavs avdrag såsom skuld för beviljade, ej utbetalade anslag av statsmedel, 7 553 kronor, och för diverse skulder, 5 680 kronor, varigenom behållen förmögenhet blev beräknad till 140 084 kronor. Övriga odisponerade anslagsmedel angåvos utgöra allenast villkorliga skulder, vilka jämlikt 11 § 4 stycket statsskatteförordningen ej finge betraktas som skulder.

I besvär till PN yrkade förbundet rättelse och anförde bl. a. följande. Förbundets inkomst av gymnastiklotteriet måste i beskattningshänseende jämföras med förbundets övriga av Kungl. Maj:t beviljade anslag av olika slag. I likhet med dessa senare beviljades lotteriet med särskilt angivande av de olika ändamål, till vilka behållningen av lotteriet skulle fördelas. Dessa ändamål vore dels desamma, dels fullständigt likartade med dem för vilka anslag beviljats. Statsanslag hade förbundet erhållit i över 20 år och anslag i form av gymnastiklotterier sedan c:a 15 år, utan att någöndera formen av anslag hittills upptagits som beskattningsbar inkomst. Rörande de med försäljning av arbetsmateriel och spänstmärken förenade kostnaderna anförde förbundet bl. a., att hyreskostnaden beräknats i förhållande till lagerlokalens yta i jämförelse med övriga lokalers yta. Förbundet bestred, att det av TN återopade stadgandet i statsskatteförordningen vore tillämpligt i fråga om den upptagna redovisningsskulden för ej utbetalade anslag av tipsmedel, 88 596 kronor. Förbundet hade emottagit tipsmedlen uteslutande i egenskap av fördelningsorgan med uppgift att snarast möjligt fördela dem bland de anslagsberättigade organisationerna. De medel, som eventuellt icke bleve utbetalade, skulle återställas till statskontoret.

PN företog icke någon ändring.

I besvär till KR yrkade förbundet att taxeras enligt deklarationen. Förbundet återopade tidigare anförda skäl samt hänvisade till följande utdrag ur Kungl. Maj:ts resolution angående gymnastiklotteriet:

»17. Av behållningen i lotteriet skola sjuttiofem procent av Svenska Gymnastikförbundet fördelas mellan Gotlands, Närke, Stockholms, Södermanlands, Värmlands, Västmanlands och Östergötlands distrikt samt återstoden användas till vissa Svenska Gymnastikförbundets arbetsuppgifter på hälsovårdens område.

18. Svenska Gymnastikförbundet ävensom ett vart av ovanberörda distrikt skola till Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund avlämna redovisning för av dem bekommen andel av behållningen i lotteriet.»

Förbundet ansåg detta utdrag vara ett stöd för förbundets uppfattning, att det icke varit Kungl. Maj:ts avsikt, då tillstånd att anordna lotteriet beviljades, att inkomsterna därav skulle beskattas. Vad själva det till beskattning upptagna beloppet anginge, syntes det förbundet uppenbart, att PN begått ett misstag. I beloppet inginge nämligen 25 168 kronor, som inbalanserats från föregående räkenskapsår. Rörande försäljningen av arbetsmateriel och spänstmärken meddelade förbundet,

att bruttoomsättningen under året utgjort över 110 000 kronor, varför det av PN medgivna avdraget endast motsvarade c:a 1,7 % mot av förbundet yrkade c:a 5 %.

Beträffande det såsom redovisningsskuld upptagna beloppet å 88 596 kronor anförde förbundet bl. a. följande. Beloppet hade beviljats förbundet av Kungl. Maj:t för anordnande av friluftsläger för skolbarn samt för anskaffande av gymnastikredskap till gymnastikorganisationer och provisoriska gymnastiklokaler. Att beloppet utbetalts till förbundet före men av förbundet disponerats för av Kungl. Maj:t angivet ändamål efter bokslutet, kunde enligt förbundets förmenande icke åstadkomma någon inverkan å förbundets beskattningsbara förmögenhet. Förbundet kunde lika väl ha anhållit hos statskontoret, att utbetalningen skolat ske i samband med beloppets disponering, i vilket fall beloppet vid tidpunkten för bokslutet varit reserverat hos statskontoret för ifrågavarande ändamål, utan att detta kommit till synes i förbundets räkenskaper.

I förklaring över besvären åberopade vederbörande taxeringsintendent vid överståthållarämbetet för skatteärenden till stöd för uppfattningen att inkomst av lotteri vore skattepliktig Kungl. Maj:ts utslag den 7 november 1941 på besvär, som Motala fabriks- och hantverksförening anfört över sin inkomsttaxering år 1938 (R. Å. 1941 not. Fi 766). Vad beräkningen av inkomsten beträffade syntes förbundets anmärkning, att i densamma felaktigt inräknats en inbalanserad behållning, vara riktig. Emellertid hade inkomsten rätteligen bort fastställas till 78 672 kronor i stället för 29 274 kronor genom medräknande av ett från 1940 års gymnastiklotteri erhållet belopp å 74 567 kronor. Vidkommande övriga i besvären avsedda frågor hänvisades till att de vore föremål för Kungl. Maj:ts prövning på grund av besvär över förbundets taxering år 1941.

Genom utslag den 28 juni 1944 nedsatte KR taxeringen till kommunal inkomstskatt till 2 730 kronor samt taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt till 3 060 kronor, "enär den behållning, som för förbundet uppkommit å Gymnastiklotteriet, icke kunde anses utgöra för förbundet skattepliktig inkomst samt förbundet kunde anses berättigat till avdrag vid beräkning av inkomst av försålda böcker, diplom och spänstmärken med yrkat belopp och då ovannämnda skuld å 88 596 kronor kunde anses utgöra vid beräkning av förmögenhet avdragsgill skuld".

KR:s utslag innebar ett godkännande av deklarationen med det undantag att reserverade medel å 14 600 kronor icke ansågos utgöra avdragsgill skuld.

T. f. taxeringsintendenten vid skatteverket hemställde i underdåniga besvär den 27 september 1944 under åberopande av vad vederbörande taxeringsintendent anförde i sin förklaring till KR, att PN:s beslut måtte fastställas. Den 17 april 1945 återkallades dock besvären i vad de avsågo talan mot KR:s beslut i fråga om beräkningen av förbundets inkomst av rörelse samt förbundets skattepliktiga förmögenhet, däremot icke beträffande KR:s beslut att från skatteplikt undantaga behållning, som uppkommit å gymnastiklotteriet.

I yttrande över besvären anförde förbundet, att det åberopade prejudikatet (R. Å. 1941 not. Fi 766) ej vore tillämpligt för förbundets del. I detta fall tillfölle lotteriet en av Motala fabriks- och hantverksförening bildad understödsfond, ur vilken "bidrag till behövande föreningsmedlemmar ävensom åt deras i fattigdom efterlämnade änkor och oförsörjda barn" skulle bestridas. Detta ändamål vore behjärtansvärt men ej allmännyttigt.

RR företog målet till avgörande den 28 september 1945 och fann ej skäl göra ändring i KR:s beslut.

År 1943 deklarerade gymnastikförbundet dels inkomst av rörelse, 10 580 kronor — varvid från bruttovinst å försäljning av arbetsmateriel och märken, 22 489 kro-

nor, verkställdt avdrag för trycksaker med 2 509 kronor, löner med 5 600 kronor, porto och telefon med 2 500 kronor, hyra med 800 kronor samt omkostnader med 500 kronor — dels inkomst av kapital, 391 kronor, dels ock behållen förmögenhet å 40 736 kronor.

TN avvek från deklARATIONEN därutinnan att inkomst av lotteri, 81 857 kronor, upptogs till beskattning.

I besvär till PN anförde förbundet liknande synpunkter som i tidigare besvärsskrifter och framhöll, att av den andel av lotteribehållningen, som enligt Kungl. Maj:ts resolution skulle användas av förbundet till vissa arbetsuppgifter på hälsovårdens område, icke mindre än c:a 90 % skulle åtgå till erläggande av skatter, därest TN:s beslut följdes. Beträffande den deklarerade inkomsten av rörelse anförde förbundet, att av Kungl. Maj:ts utslag rörande förbundets taxering 1941 framginge, att resultatet av ifrågavarande verksamhet, som vore ett led i förbundets ideella propagandaverksamhet, ej utgjorde beskattningsbar inkomst. Förbundet hemställde därför, att denna inkomst icke skulle upptagas till beskattning.

PN biföll besvären i vad de avsågo inkomst genom försäljning av arbetsmateriel och märken.

I besvär till KR anförde förbundet bl. a. följande. TN hade uppenbarligen förbiset, att lotteriet icke anordnades av förbundet utan av en av överståthållarämbetet tillsatt lotteristyreelse. Förbundet erhöle endast den av lotteriet framkomna vinsten. Härutöver ville förbundet framhålla, att det, utan att tillgodose sina medlemmars ekonomiska intressen, verkade för utbildning av gymnastikledare samt för folkhälsans höjande genom en för hela nationen betydelsefull propaganda för fysisk fostran. Kungl. Maj:t hade genom anslag tydligt beaktat denna förbundets samhällsnyttiga verksamhet och därmed klassificerat förbundet som en förening, vilken främjade allmännyttiga ändamål av särskilt hög valör. Förbundet borde därför hänföras till de föreningar, vilka enligt 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen endast vore skattskyldiga för inkomst av fastighet och rörelse. Förbundet hemställde, att dess taxering måtte helt undanröjas.

I avgiven förklaring den 3 juni 1944 hemställde t. f. taxeringsintendenten vid skatteverket under återopande av vederbörande taxeringsinspektörs yttrande till PN om avslag på besvären.

KR har ej meddelat utslag i anledning av besvären.

År 1944 yrkade förbundet i avgiven deklARATION att hänföras till de föreningar, som enligt 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen endast äro skattskyldiga för inkomst av fastighet eller rörelse. Några inkomster uppgåvos icke i deklARATIONEN.

Med ledning av till deklARATIONEN fogade handlingar samt från förbundet infordrade uppgifter upptog TN till beskattning dels inkomst av gymnastiklotteri, 85 404 kronor, dels inkomst av märkesförsäljning, 11 042 kronor, dels ock ränteintäkt å 385 kronor, varifrån avdrag för förvaltningskostnader medgavs med 5 % eller 20 kronor. Avdrag medgavs vidare för under beskattningsåret erlagda kommunalskatter å 3 043 kronor. Behållen förmögenhet upptogs till 13 413 kronor. Till skillnad från vad som skett vid de närmast föregående årens taxeringar upptog TN icke till beskattning den del av överskottet å försäljningarna, som vid en proportionell fördelning i förhållande till bruttovinsterna belöpte å försålda instruktionsböcker, diplom m. m., nämligen 1 554 kronor.

I besvär till PN yrkade förbundet taxering enligt deklARATIONEN.

Vederbörande taxeringsinspektör anförde, att inkomst av lotteri enligt förefintliga rättsfall utgjorde skattepliktig inkomst, att märkesförsäljningen syntes vara bedriven i förvärvssyfte, att TN:s beslut även i övrigt syntes rätteligen grundat samt

att förbundet icke vore att hänföra till de juridiska personer, vilka medgivits viss inskränkning i skattskyldigheten.

Vederbörande föredragande i PN gjorde gällande, att den av KR genom utslag den 20 oktober 1942 företagna sänkningen av förbundets taxering för år 1941, vari RR ej företagit ändring, vore beroende av att någon *nettovinst* ej uppkommit å försäljningen av böcker, diplom och gymnastikmärken (och sålunda ej av att KR ansett ifrågavarande verksamhet icke utgöra förvärvskälla).

PN avslag besvären.

Sedan förbundet i besvär till KR hemställt om taxeringarnas undanröjande, avgav biträdande taxeringsintendenten förklaring, däri han under återopande av vederbörande taxeringsinspektörs yttrande samt vad som anförts av föredraganden hemställde om avslag på besvären.

Utslag från KR föreligger icke.

I sin deklaration år 1945 vidhöll förbundet sin uppfattning, att det endast borde vara skattskyldigt för inkomst av fastighet och rörelse.

TN upptog till beskattning dels inkomst av lotteri, 87 111 kronor, dels inkomst av märkesförsäljning, 9 057 kronor, dels inkomst av restituerade kommunalutskylder, 355 kronor, jämte därå belöpande ränta, 69 kronor, dels ock ränteinkomst å 393 kronor, varifrån medgavs avdrag för förvaltningskostnader med 5 procent eller 20 kronor. Avdrag medgavs vidare för under beskattningsåret erlagda kommunalutskylder, 6 670 kronor.

PN, hos vilken förbundet yrkade taxering enligt deklarationen, företog icke annan ändring än att taxeringen undanröjdes i avseende å restituerade kommunalutskylder jämte därå belöpande ränta, vilka intäkter enligt vad förbundet upplyst influtit efter vederbörande beskattningsårs utgång.

Frågan om gymnastikförbundets taxeringar har av RR avgjorts i vad avser dels inkomst- och dels förmögenhetsbeskattningen av lotterimedlen. De sakkunniga ha ovan i kap. VI berört spörsmål av förevarande art.

I fråga om förbundets märkesinkomster må följande framläggas.

Om man utgår från att märkesförsäljningen utgör förvärvsverksamhet, synes det ändock vara tydligt, att någon inkomst därav att beskatta icke förelegat. Förbundet har i sina deklarationer endast lämnat uppgifter om sina *direkta* försäljningskostnader. Det måste emellertid anses ostridigt, att de *indirekta* kostnaderna för ifrågavarande intäkters förvärvande varit flerfaldigt större. Här må i första hand erinras om förbundets kostnader för lokalhyra och ledare för de gymnastikövningar, vid vilka den enskilde kvalificerar sig för erhållande av märke, ävensom kostnaderna för utbildning av gymnastikledare. Även om sådana utgifter självfallet företagas i direkt ideellt syfte, äro de å andra sidan helt eller delvis oundgängliga för intäkternas förvärvande. Särskilt gäller detta de ökade kostnader, som uppkommit av den anledningen att tillhandahållandet av märken åstadkommit en allmän ökning av förbundets arbetsuppgifter. Att vid inkomstberäkningen i fråga om märkesförsäljningen bortse från de indirekta kostnaderna måste leda till oriktigt resultat. I praktiken torde man visserligen endast i stora drag kunna bestämma storleken av de kostnader, som indirekt vore att hänföra till märkesförsäljningen. Man torde dock kunna fastslå, att de för gymnastikförbundets del varit så betydande att en inkomstberäkning bort leda till ett underskott å märkesförsäljningen, vida överstigande förbundets ränteinkomster.

Det torde emellertid vara riktigtast att för gymnastikförbundets del betrakta till-

handahållandet av märken såsom ett led i den allmänna propagandaverksamheten. Utsikten för dem som deltaga i gymnastikövningar ett föreskrivet antal gånger under en säsong att erhålla gymnastikförbundets spänstmärken har också, enligt vad förbundet uppgivit, medfört en kraftig stegring i antalet övningsdeltagare. Förbundet betingar sig en viss ersättning per märke, som endast är avsedd att ungefär täcka de direkta kostnaderna. Något ekonomiskt syfte med märkesförsäljningen kan icke konstateras. Vid sådant förhållande synes märkesförsäljningen ej vara att anse som förvärvskälla.

I senare års deklARATIONER har gymnastikförbundet hävdad, att detsamma med hänsyn till karaktären av dess verksamhet borde fritagas från skattskyldighet. En sådan uppfattning torde icke vara hållbar, då förbundets verksamhet icke synes vara av den art, som avses i 53 § 1 mom. e) kommunalskattelagen eller 7 § f) statsskatteförordningen.

Enligt de riktlinjer, som uppdragits vid de sakkunnigas överväganden, bör gymnastikförbundet bli föremål för beskattning, med dess nuvarande verksamhetsformer dock endast för inkomst av kapital samt för förmögenhet.

Svenska Bandyförbundet.

År 1942 deklarerade bandyförbundet såsom inkomst den bokförda vinsten, minskad med influtna medlemsavgifter. I sedermera ingiven besvärsskrift korrigerades deklARATIONEN med hänsyn till utgivna gåvor och skatter. Senare års deklARATIONER ha upprättats efter samma principer som 1942 års korrigerade deklARATION.

Taxeringen år 1942 i första instans framgår av följande uppställning:

Inkomst av matcher	10 908	
Räntor	4	
Diverse inkomster	251	11 163
Avgår:		
Styrelse- och administrationskostnader (beräknade till 5 341 kr.) efter avdrag för förvaltningsbidrag å 3 900 kr.	1 441	
Medaljer och plaketter	635	2 076
		<hr/>
	Återstår kr.	9 087

TN upptog sålunda tävlingsinkomsterna till 2 047 kronor högre belopp än enligt sammanställningen nedan. Ökningen motsvarade till distriktsförbunden stadgenligt utgivna andelar av serieintäkterna. Dylrika serieandelar utgå i förhållande till intäkterna vid vissa av föreningar anordnade tävlingar och inlevereras till bandyförbundet samtidigt med de förbundet tillkommande andelarna i serieintäkterna. Efter tävlings-säsongens slut överlämnar förbundet till distriktsförbunden dem tillkommande serieandelar.

TN lämnade vidare vid inkomstberäkningen åsido dels årsavgifter å 2 180 kronor och anslag från RF å 14 179 kronor, dels ock utgifter å 120 kronor för gåvor och skatter samt å 19 858 kronor för domare- och instruktörskurser, materiel m. m. till föreningar samt anslag till distriktsförbund, bl. a. för bandybanor, förvaltning m. m.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	2 180	2 100	2 225	2 740
Anslag från RF för:				
förvaltning	4 154	4 360	4 550	4 250
kursverksamhet	6 925	5 000	5 000	5 000
materiel	7 000	5 500	5 200	5 500
Tävlingar	8 861	11 027	15 447	46 905
Räntor	4	3	17	338
Diverse inkomster	251	161	110	212
Summa kr.	29 375	28 151	32 549	64 945
<i>Utgifter.</i>				
Instruktionskurser	5 000	5 618	5 837	5 571
Materiel till föreningar	7 058	5 379	5 200	5 475
Anslag till distriktsstyrelser och föreningar	6 695	6 390	6 875	8 355
Anslag för banor	1 105	1 186	1 830	570
Styrelse- och administrationskost- nader	5 286	7 615	7 302	10 840
Medaljer och plaketter	635	821	1 125	1 989
Gåvor	105	550	344	824
Avskrivningar	—	934	—	1 924
Skatter	15	345	1 704	1 749
Summa kr.	25 899	28 838	30 217	37 297
Inkomstöverskott	3 476	— 687	2 332	27 648
Kapitalbehållning	11 100	10 400	12 700	39 000
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>				
Till kommunal inkomstskatt ...	1 299	0	2 153	27 480
Till statlig inkomst- och förmögen- hetsskatt	1 410	92	1 493	27 081
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	9 080	9 730	7 160	32 840
PN	9 080		5 330	30 840
KR	9 080			
Taxerat belopp TN	9 190	9 840	6 520	32 440
PN	9 190		4 670	30 440
KR	9 190			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	1 410	0	2 150	27 480
Taxerat belopp	1 520	100	1 490	27 080

Förbundet anförde besvär över taxeringen hos PN, som emellertid avslög besvären. Förbundet fullföljde sin talan hos KR och hemställde, att den av TN företagna höjningen skulle upphävas utom i vad avsåge utbetalade gåvor och skatter. I besvären anförde förbundet bl. a. följande.

Att anslaget för banor (1 105 kronor) icke skulle vara en avdragsgill utgift, förefölle förbundet ofattbart. Inkomstbringande tävlingar kunde icke anordnas utan banor, dels för själva tävlingarna, dels för den nödvändiga träningen. De till distriktsförbunden utbetalade serieandelarna (2 047 kronor) vore, såsom framginge av bilagd »Svenska Bandyförbundets spelordning», en utgift direkt betingad av de av förbundet arrangerade tävlingarna. De utgivna förvaltningsbidragen måste affärsmässigt betraktas som nödvändiga kostnader för inkomstens förvärvande. Utan dessa skulle

nämiligen distriktsförbunden icke kunna arrangera sina distriktstävlingar. I dessa tävlingar tränades och fostrades de idrottsmän, som så småningom avancerade till de lag, vilka deltog i de nationella serierna. Dessa i sin tur vore de som gäve förbundet dess inkomster. Utgifter för domarkurserna vore nödvändiga, då den betalande publiken med all säkerhet snart skulle försvinna utan fullgoda domare vid idrottstävlingarna. Vad utgifterna för instruktörskurserna beträffade vore dessa nödvändiga för att de idrottsmän, som deltog eller komme att delta i inkomstbringande tävlingar, skulle erhålla största möjliga idrottsliga färdighet.

KR fann i utslag den 19 december 1945 icke skäl att göra ändring i PN:s beslut. Besvären ha fullföljts hos RR.

Vid 1943 års taxering medgavs förbundet avdrag för direkta tävlingskostnader, huvuddelen av administrationskostnaderna, i den mån dessa överstego förvaltningsbidrag och årsavgifter, kostnader för domare- och instruktörskurser, i den mån dessa överstego anslaget härför, samt vissa anslag till distriktsförbund. Avdrag vägrades för bl. a. anslag till distriktsförbunden för banor, 1 186 kronor, medaljer och plaketter, 821 kronor, samt avskrivningar å inventarier och fordringar, resp. 336 och 598 kronor. Genom felräkning kom vidare inkomsten att upptagas till ett 6 000 kronor för högt belopp.

Förbundet hade i sitt utgående balanskonto upptagit »Utestående ej redovisade anslag för domarekurser», 994 kronor, såsom tillgång och »Uppburet ej redovisat anslag för kursverksamheten», 550 kronor, såsom skuld. Vid förmögenhetsberäkningen medtog TN den förra men ej den senare posten.

Vid 1944 års taxering förvägrade TN förbundet avdrag för bl. a. anslag för banor, 1 830 kronor, anslag till föreningar, 300 kronor, och av förbundet uppgivna egna kostnader för domarkurser, 657 kronor. Vidare medgavs vid förmögenhetsberäkningen icke avdrag såsom skuld för 1 740 kronor, motsvarande ej förbrukade statsanslag. PN medgav efter besvär avdrag för anslag till bandybanor med 1 830 kronor och upptog den behållna förmögenheten till det i deklarationen angivna beloppet.

I besvär till KR yrkade förbundet att bli taxerat i enlighet med avlämnad deklaration och anförde bl. a., att de föreningar, som erhållit del av anslaget å 300 kronor, hade erhållit denna för bestridande av direkta omkostnader i för förbundet inkomstbringande tävlingar. Anslaget kunde därför i förbundets räkenskaper lika väl ha rubricerats som tävlingsomkostnader. Efter att ha redovisat, hur de av egna medel bestridda utgifterna för domarkurser beräknats, åberopade förbundet, vad anginge medlemsavgifterna, kommunalskattelagens anvisningar till 19 §, som stadgade skattefrihet för influtna medlemsavgifter. Under inga förhållanden kunde förbundet godkänna, att desamma avräknades från annars avdragsgilla utgifter så länge en del av förbundets utgifter behandlades som icke avdragsgilla, d. v. s. »ideella». Helt naturligt vore, att medlemsavgifterna i så fall måste vara avsedda att i första hand bestrida dessa senare utgifter.

T. f. taxeringsintendenten vid skatteverket hemställde i avgiven förklaring om avslag på besvären och yttrade därvid bl. a. följande. Han ansåge förbundet icke vara berättigat till avdrag för bidrag till sina underföreningar. Dessa hade ej heller beskattats för bidragen. Vad anginge utgifterna för domarkurser framginge av handlingarna, att förbundet erhållit anslag för dylik verksamhet med 5 000 kronor, medan utgifterna uppgått till 4 929 kronor. Anslaget täckte alltså hela utgifterna. Vilka skäl föreningen haft att till ett följande år avsätta del av det erhållna anslaget och anse del av utgifterna erlagda av tävlingsinkomster hade icke utretts. I övrigt hänvisades

till Kungl. Maj:ts utslag den 4 februari 1944 i fråga om Svenska simförbundets taxering år 1942. Slutligen funne t. f. taxeringsintendenten PN:s beslut att anse medlemsavgifterna i första hand använda till bestridande av administrationskostnader stå i överensstämmelse med gällande praxis.

KR har icke meddelat utslag i anledning av besvärerna.

Vid 1945 års taxering vägrade TN avdrag för bl. a. nedskrivning av lån, 1 924 kronor, kostnader för domarkurser (i den mån dessa överstege erhållet anslag), 571 kronor, samt anslag till distriktsförbund för instruktion, 150 kronor. Sedan förbundet i besvär till PN upplyst, att den såsom nedskrivning å lån betecknade posten rätteligen bort betecknas såsom nedskrivning av förskott för bestridande av kostnader för deltagande i bandyserie, medgav PN avdrag härför. Vidare medgav PN avdrag med hälften av de utgivna anslagen för instruktion eller med 75 kronor.

Förbundet har anfört besvär hos KR, som ej avgjort målet.

Det har, som av det föregående framgår, förekommit vissa variationer i taxeringarna av bandyförbundet under taxeringsåren 1942—1945. Vid 1942 års taxering upptogs icke medlemsavgifter till beskattning. Av anslagen från RF beskattades förvaltningsbidraget indirekt, i det att avdrag vägrades för förvaltningsutgifter till motsvarande belopp. Övriga anslag till förbundet lämnades helt åsido liksom å andra sidan bl. a. de av förbundet utgivna anslagen till distriktsförbund och föreningar. Det är att märka, att de ifrågavarande utgående anslagen ganska väsentligt överstege de erhållna anslagen. Under de följande taxeringsåren ha samtliga erhållna anslag samt de influtna medlemsavgifterna på indirekt väg tagits till beskattning. I samband härmed har avdrag medgivits för vissa motsvarande utgifter, till den del dessa överstigit anslagen och medlemsavgifterna, medan andra omkostnader synbarligen icke ansetts hänförliga till förevarande förvärvskälla. Avdrag för medaljer och plaketter har medgivits samtliga år utom 1943. Avdrag för anslag till distriktsförbunden för banor har icke medgivits av TN, PN eller KR 1942 och ej heller av TN 1943 och 1944 men däremot av PN 1944 och av TN 1945. Åren 1944 och 1945 vägrades förbundet visst avdrag för instruktionskurser av såväl TN som PN. År 1944 synes detta ha sammanhängt med att de *kontanta* utgifterna för kurserna ej överstigit anslaget från RF och att skäl ej ansetts föreligga att godkänna en av förbundet gjord reservering av anslaget. År 1945, då en motsvarande reservering å 343 kronor företagits, varigenom omkostnaderna kommit att med 571 kronor överstiga anslaget från RF, 5 000 kronor, vägrades avdrag för nämnda 571 kronor. Enligt anteckning av föredraganden i PN ansågs det överskjutande beloppet, som utgjorde c:a 10 %, belöpa å den ideella verksamheten. Det av PN år 1944 förvägrade avdraget för anslag till föreningar för tävlingar å 300 kronor motsvarades år 1945 av ett anslag å 855 kronor, för vilket avdrag medgavs.

År 1944 ansåg sig PN som nämnt icke böra godtaga den av förbundet gjorda räkenskapsmässiga beräkningen av omkostnaderna för domarkurser vid inkomstberäkningen. Däremot följdes förbundets räkenskaper vid förmögenhetsberäkningen vid vilken medgavs avdrag såsom för skuld av ej förbrukade anslag för kurser.

Enligt de sakkunnigas ståndpunkt skulle samtliga intäkter utom medlemsavgifter vara skattepliktiga och samtliga utgifter utom gåvor och skatter vara avdragsgilla.

Svenska Bordtennisförbundet.

	Taxeringsår	
	1943	1944
<i>Inkomster.</i>		
Medlemsavgifter	974	1 244
Tävlingar	—	389
Märken	—	162
Summa kr.	974	1 795
<i>Utgifter.</i>		
Tävlingar	602	—
Märken	54	—
Kansliutgifter	944	1 360
Avskrivningar	430	165
Diverse utgifter	1 192	279
Summa kr.	3 222	1 804
Inkomstöverskott	— 2 248	— 9
Kapitalbehållning	800	700
<i>Att taxera enligt deklARATIONEN:</i>		
Till kommunal inkomstskatt	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ..	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>		
Taxerad inkomst	0	700
Taxerat belopp	0	710
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>		
Taxerad inkomst	0	0
Taxerat belopp	0	0

År 1943 hade förbundet som synes icke några skattepliktiga intäkter.

År 1944 taxerades förbundet, då infortrade upplysningar icke lämnats, för inkomst av tidning 209 kronor, av märken 162 kronor och av tävlingar 389 kronor. Från de två senare posterna medgavs avdrag för andel i allmänna omkostnader med 10 %.

År 1945 avlämnades icke deklARATION, enär förbundet förlängt vederbörande räkenskapsår till att omfatta tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1945.

Svenska Bowlingförbundet.

Förbundet har alla tre åren såsom intäkter deklarerat inkomst av försålda märken samt räntor och rabatter. Härifrån ha endast avdragits 5 % av ränte- och rabattinkomsterna såsom förvaltningskostnad.

Förbundets deklARATIONER under de tre åren ha följts av TN.

Det framgår av den nedanstående sammanställningen, att bowlingförbundet icke uppburit några medlemsavgifter under det beskattningsår, på vars inkomster 1945 års taxering av förbundet grundat sig. Medlemsavgifterna ha nämnda beskattningsår ersatts av s. k. banacciser, vilka efter överenskommelse mellan förbundet och de i förhållande till förbundet helt fristående bowlinghallarna inlevereras av de senare till förbundet. Banaccis utgår med 10 öre per speltimme, med vilket belopp bowlinghallarna efter klubbarnas medgivande höjt banhyran vid banaccisens tillkomst.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	1 477	1 643	—
Anslag från RF för:			
förvaltning	1 000	1 550	1 175
instruktion	700	1 900	—
Tävlingar	1 048	2 098	466
Försålda märken	511	538	582
Banaccis	—	—	9 383
Räntor och rabatter	47	55	84
Summa kr.	4 783	7 784	11 690
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	700	2 658	700
Förvaltningsbidrag till distriktsorgani- sationer	150	50	150
Medaljer och plaketter	580	1 054	352
Administrationskostnader	4 356	3 694	9 970
Skatter	66	108	116
Summa kr.	5 852	7 564	11 288
Inkomstöverskott	— 1 069	220	402
Kapitalbehållning	0	0	400
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	555	544	616
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	526	500	575
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	550	540	610
Taxerat belopp	520	500	570
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	510
Taxerat belopp	0	0	470

Förbundet har för de sakkunniga framhållit, »att accisen bestämts av årsmötet och utgör klubbarnas beskattning av sig själva i stället för uttaxering av höga årsavgifter». Enligt förbundets mening borde banacciserna därför jämsställas med medlemsavgifter och alltså vara undantagna från skatteplikt. Denna mening ha de sakkunniga icke velat godtaga. För att en avgift, som erlägges av en underförening till huvudförening (förbund), skall kunna anses utgöra medlemsavgift, torde densamma enligt vedertagen uppfattning böra utgå efter likformiga grunder, t. ex. med samma belopp för varje underförening eller i visst förhållande till antalet medlemmar i underföreningen. Detta är icke förhållandet beträffande banacciserna, vilka därför ansetts vara skattepliktiga intäkter för förbundet. Å andra sidan ha de sakkunniga funnit förbundets samtliga utgifter utom skatter vara avdragsgilla.

Svenska Boxningsförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	1 210	1 560	1 660
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 000	2 300	2 250
instruktion	3 000	—	3 000
materiel	4 000	—	3 800
diverse	—	600	575
Anslag från OK	3 000	5 000	2 500
Tävlingar	10 255	19 818	23 710
Försålda protokoll	135	131	156
Räntor	127	100	190
Summa kr.	23 727	29 509	37 841
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	6 867	3 236	12 328
Materiel till föreningar	4 570	4 357	393
Resebidrag m. m.	1 530	1 986	1 986
Priser, medaljer m. m.	931	1 550	671
Pensionsförsäkring	—	2 000	1 000
Försäkringar och litteratur	—	216	174
Inventarier	1 011	1 168	1 047
25-årsjubileum	—	—	3 192
Diverse administrationskostnader ...	9 588	10 458	10 450
Årsavgifter	—	108	—
Avskrivningar	—	221	180
Fadderbarn	360	180	360
Skatter	820	928	839
Summa kr.	25 677	26 408	32 620
Inkomstöverskott	— 1 950	3 101	5 221
Kapitalbehållning	16 000	19 100	24 300
<i>Att taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	2 287	4 243
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	1 777	4 133
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst TN	3 980	14 760	13 050
PN		12 760	13 050
Taxerat belopp TN	3 670	14 270	12 940
PN		12 410	12 940
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	2 750	4 760
Taxerat belopp	160	2 400	4 650

År 1943 deklarerade förbundet endast på det sätt att vid en vederbörligen under-
skreven deklaraionsblankett fogades förbundets tryckta årsberättelse. Efter för-
frågan lämnades för bl. a. tävlingarnas del detaljerade specifikationer över inkomster
och utgifter.

TN upptog såsom intäkt av tävlingar 13 276 kronor. Skillnaden mellan detta belopp
och det i sammanställningen ovan återgivna sammanhänger dels med att utgifterna
för vissa tävlingar i utlandet av TN ansågs bestridda med det för sådant ändamål

erhållna anslaget från OK, dels med att avdrag ej medgavs för ett underskott å 20 kronor, som uppkommit vid den s. k. nybörjarturneringen. Från tävlingsintäkterna medgavs avdrag *dels* för resebidrag, kostnader för anskaffande av inventarier och vissa administrationskostnader, i den mån kostnaderna sammanlagt överstego influtna medlemsavgifter och erhållet förvaltningsbidrag, eller med (1 530 + 1 011 + 9 588 — 1 210 — 2 000 =) 8 919 kronor, *dels* för kurs- och materielkostnader med 500 kronor. Till beskattning upptogs vidare ränteinkomst å 127 kronor.

År 1944 deklarerade förbundet tävlingsintäkter å 28 191 kronor och yrkade avdrag härifrån *dels* för underskott å tävlingar samt för kostnader för medaljer, priser och sjukhjälp åt skadade tävlande med sammanlagt 9 927 kronor, *dels* för övriga kostnader — utom för pensionsavgifter, årsavgifter, fadderbarn, skatter och avskrivningar — med $\frac{3}{4}$ eller 16 072 kronor. Avdraget med $\frac{3}{4}$ motiverades med att de beskattningsbara intäkterna motsvarade ungefär $\frac{3}{4}$ av de sammanlagda intäkterna. Såsom inkomst under C återstod därefter 2 192 kronor. Inkomst av kapital deklarerades till 95 kronor.

Å deklarationens fjärde sida yrkade förbundet även, att en pensionsavsättning å 2 000 kronor, vilket belopp insatts i bank, helt eller till $\frac{3}{4}$ skulle få avdragas.

TN upptog till beskattning tävlingsintäkter å 28 199 kronor, varifrån avdrag medgavs för *dels* underskott å tävlingar, i den mån underskottet icke täckts av anslag från OK för representation i utlandet och resebidrag från RF, med (8 381 — 5 600 =) 2 781 kronor, *dels* utgifter för resebidrag och sjukhjälp med 1 985 kronor, *dels* inventarie- och vissa administrationskostnader, i den mån kostnaderna överstego summan av förvaltningsbidrag och influtna medlemsavgifter, med (1 167 + 10 457 — 3 860 =) 7 764 kronor, *dels* ock såsom skälig ansedd andel i kurs- och materielkostnad med 1 000 kronor. Härefter återstod en nettointäkt av tävlingsverksamheten å 14 669 kronor.

I besvär till PN yrkade förbundet, att avdrag skulle medgivas för samtliga utgifter utom för årsavgifter, fadderbarn och skatter. I besvärsskriften anfördes bl. a. följande. Det vore nödvändigt att med priser och medaljer uppmuntra dem som utan annan ersättning medverkade vid tävlingar. Att hålla facktidsskrifter från de länder, med vilka förbundet hade tävlingsutbyte, vore ett nödvändigt led i reklamen. En instruktionsbok tilldelades alla unga föreningar, delvis som kompensation för årsavgiften. Då denna vore upptagen som intäkt, måste utgifterna för instruktionsböcker få avdragas som utgift. Det vore nödvändigt att ha tävlingspriserna försäkrade. För att förbundet skulle kunna hålla intresset för sina tävlingar uppe, måste tävlingsboxarna ideligen trimmas på kurser och hållas med materiel. Upptrimningen av tävlingsboxare vore en nödvändig förutsättning för tävlingsinkomsterna. Beträffande avsättningen till pensionsfond hade efter TN:s beslut den ändringen vidtagits att medlen överlämnats till S.P.P.

Vederbörande taxeringsinspektör ansåg förbundet berättigat till avdrag för medaljer och priser, försäkringar och prenumerationsavgifter, instruktionsböcker samt avsättning till S.P.P. med i besvären yrkade belopp, tillhoppa 3 764 kronor, samt för kurser och materiel med 3 796 kronor, motsvarande hälften av förbundets kostnader härför.

PN biföll besvären endast så till vida att avdrag för avsättning till S.P.P. medgavs med 2 000 kronor. Tvenne ledamöter uttalade i avgiven reservation, att avdrag för hälften av instruktionskostnaderna snarare vore åtskilligt för lågt än för högt.

I besvär till KR vidhöll förbundet sina hos PN gjorda yrkanden. Förbundet an-

förde, att det använt inkomsterna från tävlingsverksamheten till att skaffa förbundet och de i förbundets tävlingar deltagande föreningarna materiel samt till instruktion av sådana boxare som skulle delta i förbundets tävlingar, något som varit alldeles nödvändigt för att hålla förbundets tävlingsboxning vid makt. Endast under sådana år då förbundet fått mottaga anslag för instruktion och materiel, vilket ej varit fallet under ifrågavarande beskattningsår, kunde andra föreningar och boxare än de förenämnda få del av materielanslaget resp. beredas tillgång till instruktion. TN:s och PN:s uppfattning om vilka som erhöle materiel och boxningsutbildning vore därför felaktig. Beträffande utgifterna för priser och medaljer anförde förbundet, att dessa avsågs ersättning till folk, som gjort förbundet ovärderlig nytta på tävlingar och vars medverkan även i fortsättningen vore nödvändig för inkomsternas förvärvande.

Biträdande taxeringsintendenten hemställde i förklaring den 19 oktober 1945 över besvären om avslag å desamma samt anförde bl. a. följande. Till utgifter, som vore nödvändiga för inkomstens förvärvande, kunde icke hänföras kostnader för medaljer och priser liksom ej heller kostnader för försäkring av prissamling och prenumerationsavgifter för utländska facktidsskrifter. Möjligen kunde det vara tveksamt, om förbundet icke bort medgivas avdrag *dels* för instruktionsböcker, *dels ock* för kostnader för instruktionskurser och materiel med något högre belopp än PN godkänt. Att dessa senare kostnader icke i sin helhet kunde hänföras till utgifter för tävlingsverksamheten syntes uppenbart, och även det av vederbörande taxeringsinspektör tillstyrkta avdraget med 50 % av kostnaderna förefölle högt beräknat. Med hänsyn till svårigheten att bedöma vad som utgjort vid taxeringen avdragsgilla kostnader ansågs sig biträdande intendenten icke kunna tillstyrka bifall till nedsättning av taxeringarna.

KR har icke meddelat utslag i anledning av besvären.

År 1945 deklarerade förbundet intäkter av tävlingar och försålda protokoll å 23 866 kronor och yrkade avdrag härifrån med 19 808 kronor. Influtna medlemsavgifter och statsbidrag — utom anslaget från OK — hade därvid avräknats från utgifterna, av vilka avskrivningar, skatter och utgift för fadderbarn ej medräknats.

TN vägrade avdrag för priser och medaljer, 671 kronor, försäkringar och litteratur, 174 kronor, samt 25-årsjubileum, 3 192 kronor, varjämte avdrag endast medgavs med 1 000 kronor för instruktion och materiel.

PN, hos vilken förbundet anförde besvär, företog ej ändring.

Förbundet har fullföljt sina besvär hos KR och därvid anförts ungefär samma argument som i besvären över 1944 års taxering. Målet har icke avgjorts av KR.

Taxeringarna av boxningsförbundet åren 1943—45 ha i huvudsak varit enhetliga. De förekommande variationerna bestå i att intäkter av försålda protokoll endast beskattats 1945 och att anslag från OK indirekt tagits till beskattning 1943 och 1944 men ej 1945. Avdrag för förbundets egna instruktions- och materielkostnader har ej något år medgivits med hela beloppet utan 1943 med 50 % samt 1944 och 1945 med 1 000 kronor. I förhållande till de egna kostnaderna motsvara dessa avdrag i runt tal resp. 11, 13 och 17 %.

Enligt de sakkunnigas ståndpunkt skulle samtliga intäkter utom medlemsavgifter vara skattepliktiga och samtliga utgifter utom för fadderbarn, skatter och årsavgifter vara avdragsgilla.

Svenska Brottningsförbundet.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	2 870	2 210	3 465	2 730
Anslag från RF för:				
förvaltning	6 200	6 200	6 946	6 946
instruktion	8 000	8 500	3 000	9 554
idrottsmateriel	8 000	7 000	11 600	7 000
Anslag från OK	7 752	10 345	9 984	4 779
Tävlingar	9 322	—	—	3 107
Domarlicenser	341	332	352	387
Räntor	285	354	293	138
Tillskott till olycksfallsfond	2 051	1 956	2 572	2 336
Diverse inkomster	—	—	—	175
Summa kr.	44 821	36 897	38 212	37 152
<i>Utgifter.</i>				
Kursverksamhet och elitträning .	17 067	12 212	7 295	8 780
Instruktörlöner och resor	5 791	6 323	5 951	7 793
Idrottsmateriel till föreningar ...	7 265	6 800	11 600	7 000
Tävlingar	—	698	596	—
Medaljer och plaketter m. m.	921	549	835	350
Administrationskostnader	11 118	11 048	11 313	9 895
Skatter	225	841	801	—
Avskrivningar å inventarier	89	—	—	—
Utbetalade olycksfallsersättningar	2 015	1 237	1 537	2 089
Summa kr.	44 491	39 708	39 928	35 907
Inkomstöverskott	330	— 2 811	— 1 716	1 245
Kapitalbehållning	3 100	300	0	0
<i>Att taxera enligt deklARATIONEN:</i>				
Till kommunal inkomstskatt	285	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögen-				
hetsskatt	307	0	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	3 450	0	0	1 080
PN	3 450			
KR	3 450			
Taxerat belopp TN	3 550	0	0	1 100
PN	3 550			
KR	3 400			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	0	0	0	0
Taxerat belopp	0	0	0	0

I sin deklaration 1942 upptog förbundet endast inkomst av kapital, 285 kronor.

TN upptog även till beskattning inkomsten av tävlingar, som beräknats till 3 168 kronor. Härvid hade tävlingsintäkten upptagits till 10 027 kronor, i det att avdrag icke medgivits för utdelning å 705 kronor till föreningar, som deltagit i förbundets tävlingar. Vidare hade, i enlighet med ett från förbundet efter förfrågan inlämnat förslag, på tävlingsverksamheten ansetts belöpa 3 000 kronor av kursverksamhetens kostnader och 25 % av kanslikostnader och instruktörlöner.

Vid beräkning av den behållna förmögenheten hade förbundet såsom skuld upp- tagit den s. k. Mattfonden, 15 000 kronor. Detta godkändes icke av TN.

I besvär till PN yrkade förbundet, att dess taxering skulle fastställas i enlighet med en till besvären fogad, nyupprättad deklaration. I denna deklaration upptogs skattepliktiga intäkter, efter avdrag för egna kostnader för instruktionsverksamhet, till 2 842 kronor och skattefria intäkter till 3 605 kronor, d. v. s. resp. 44,08 och 55,92 % av de sammanlagda intäkterna. Utgifterna upptogs efter avdrag för erhållna anslag till 5 912 kronor, varav 44,08 % utgjorde 2 606 kronor. Till beskattning uppgavs därefter (2 842 — 2 606 =) 236 kronor. Såsom stöd för den nyupprättade deklarationen åberopade förbundet, att 1939 års PN i Stockholm vid taxering av Svenska idrottsförbundet tillämpat en proportionell fördelning av omkostnaderna mellan årsavgifter och övriga omkostnader.

Rörande mattfonden anförde förbundet, att beloppet utgjordes av statsmedel, vilka genom RF ställts till förbundets förfogande för utlämnande av räntefria lån till föreningar i och för anskaffande av brottarmattor. Skulle behovet av dylika lån upphöra, vore förbundet skyldigt att återbetala beloppet. Förbundet vore sålunda ej ägare av medlen och ägde ej heller disponera dem för annat än nämnda ändamål. Förbundet yrkade därför, att beloppet måtte godkännas såsom en förbundets skuld. PN beslöt avslå besvären.

Förbundet fullföljde besvären hos KR och anförde därvid bl. a. följande. Förbundet hade visserligen i ingiven redogörelse lämnat visst stöd för den av TN verkställda beräkningen men finge som förklaring anförda, att RF:s utredning i frågan icke förelegat vid denna tidpunkt. Ej heller hade den styrelseledamot, som lämnat svaret, varit insatt i beskattningsfrågor. Förbundet anhölle därför, att de lämnade uppgifterna, som uppenbarligen tillkommit av oförstånd, icke måtte ha någon inverkan vid målets bedömning. Förbundet vidhölle sitt yrkande att från tävlingsinkomsterna för det första måtte få avdragas förbundets samtliga, av egna medel bestridda kostnader för kursverksamhet och elitträning, instruktörslöner och reor samt utdelningar till föreningar från tävlingar. Utan dylika, årligen återkommande kostnader skulle det för förbundet vara omöjligt att erhålla tävlingsinkomster, då det måste anses vara ett konstaterat faktum, att den publik, som offrade pengar på inträdesavgifter till idrottstävlingar, endast gjorde detta, när verkliga elitidrottsmän vore i aktion. Den av förbundet bedrivna kurs-, instruktörs- och träningsverksamheten måste sålunda anses som en utgift, nödvändig för inkomstens förvärvande.

I en den 8 april 1943 avgiven förklaring över förbundets besvär hänvisade biträddande taxeringsintendenten till sitt den 10 februari 1943 avgivna yttrande över Svenska simförbundets besvär i fråga om dess taxering 1941. Vidkommande yrkandet om avdrag såsom skuld för den s. k. mattfonden hyste han en viss tvekan men ansåge sig dock, då förbundet bestämt uppgåve sig ha återbetalningsskyldighet för beloppet, höra tillstyrka bifall till yrkandet.

KR biföll besvären endast i vad de avsågo mattfonden.

Förbundet har fullföljt besvären hos RR.

Vid taxeringarna åren 1943 och 1944 visade de ingivna uppgifterna underskott å tävlingar, överstigande de influtna räntorna. Någon taxering åsattes icke.

År 1945 upptog förbundet intäkter av tävlingar, licensavgifter, räntor och diverse inkomster å tillsammans 3 806 kronor. Utgifterna upptogs efter avdrag för erhållna anslag från RF och OK till 5 349 kronor. I jämförelse med den ovan intagna sammanställningen av inkomster och utgifter förelåg den skillnaden att medlems-

avgifter icke upptogos såsom intäkt, medan bland utgifterna icke medräknades ränteutgifter å 100 kronor. Vidare bortsågs helt från olycksfallskassans intäkter från tävlingsarrangörer, 2 336 kronor, samt utbetalda olycksfallsersättningar, vilka tillsammans med omkostnaderna härför uppgingo till 2 178 kronor.

TN ansåg utgifter, som täckts av medlemsavgifter, ej vara avdragsgilla och minskade därför avdragen med 2 730 kronor. Å andra sidan ökades avdragen med 100 kronor för utgiven ränta. Nettot av verksamheten beräknades därför till 1 087 kronor, d. v. s. samma belopp som förbundet redovisat såsom vinst i sitt vinst- och förlustkonto för den vid sidan om olycksfallskassan liggande verksamheten.

Vid beräkandet av den behållna förmögenheten bortsåg TN från en olycksfallskassans tillgång å 255 kronor, men å andra sidan godtogs ej en förbundets skuld till föreningar å 1 804 kronor, motsvarande materielanslag, som vid räkenskapsårets slut ej utbetalats.

Brottningsförbundet har taxerats på olika sätt 1942 och 1945. År 1942 upptogos endast ränte- och tävlingsintäkter till beskattning, varvid från de senare medgavs avdrag med en schablonmässigt bestämd del av förbundets kostnader. År 1945 medtogos vid inkomstberäkningen alla inkomster och utgifter utom dem som hänförde sig till olycksfallskassans verksamhet. Siffermässigt belyses skillnaden i taxeringarna vid en jämförelse mellan å ena sidan de taxerade inkomsterna 1942 och 1945, vilka utgjorde resp. 3 450 och 1 080 kronor, och å andra sidan vinsterna under motsvarande beskattningsår enligt förbundets vinst- och förlusträkningar över dess verksamhet — bortsett från olycksfallskassan — vilka vinster utgjorde resp. 309 och 1 087 kronor.

År 1945 godkände TN en av förbundet gjord avsättning av materielanslag, vilket ej förbrukats under året, såsom avdragsgill omkostnad. Dock ansågs som nämnt någon motsvarande skuld ej föreligga.

Brottningsförbundet har i sina deklARATIONER helt bortsett från inbetalningar till dess olycksfallsfond liksom från olycksfallsersättningar, som utbetalats ur densamma. Ej heller TN har vid sina taxeringar tagit hänsyn till dessa inkomster eller utgifter. De sakkunniga ha däremot ansett desamma böra ingå i inkomstberäkningen. Inbetalningar till fonden äro obligatoriska för arrangörer av vissa tävlingar och utgöra för dessa en direkt, avdragsgill omkostnad. Inbetalningarnas storlek är beroende på tävlingsintäkternas storlek och icke på i vad mån olycksfall för någon deltagare inträffar vid tävlingarna. Förbundet är icke blott en förmedlare av olycksfallsersättningar utan har att självt taga ställning i de olika fallen. Såsom motprestation till inbetalningarna har förbundet åtagit sig att gälda vissa olycksfallsersättningar, och denna skyldighet är icke begränsad till fondens egna kapital. Fonden har därför ansetts böra ingå i förbundets tillgångar.

Svenska Cykelförbundet.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	1 275	1 090	880	825
Anslag från RF för:				
förvaltning	3 900	3 900	5 540	5 400
instruktionsverksamhet	2 795	7 422	8 978	6 544
idrottsmateriel	4 700	7 800	4 000	3 500
Anslag från OK	1 408	2 323	1 958	3 000
Tävlingar	2 605	—	3 122	127
Märken	—	1 867	1 254	479
Licenser och debutantkort	2 881	2 418	2 239	1 958
Räntor	50	126	41	9
Gåvor	—	1 403	—	265
Influtet till tränarfond	—	2 055	3 495	3 661
Summa kr.	19 614	30 404	31 507	25 768
<i>Utgifter.</i>				
Instruktionsverksamhet	2 907	7 423	11 036	7 925
Materiel till föreningar	4 700	7 772	3 990	2 485
Utlandstävlingar	1 690	1 586	1 914	—
Övriga tävlingar	1 041	1 974	2 932	121
Märken	625	—	—	—
Administrations- och styrelse-				
kostnader	12 123	10 440	10 034	11 004
Medaljer och plaketter	169	138	81	67
Avskrivningar å inventarier	182	53	—	10
Skatter	—	1 845	380	6
Summa kr.	23 437	31 231	30 367	21 618
Inkomstöverskott	— 3 823	— 827	1 140	4 150
Kapitalbehållning	6 200	5 300	6 500	10 600
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>				
Till kommunal inkomstskatt	49	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögen-				
hetskatt	92	0	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	1 630	0	0	0
PN	1 630			
KR	0			
Taxerat belopp TN	1 670	0	0	0
PN	1 670			
KR	0			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	0	0	640	3 060
Taxerat belopp	0	0	550	3 170

År 1942 uppgav cykelförbundet till beskattning dels inkomst av kapital, 49 kronor, dels förmögenhet, 4 324 kronor. TN avvek från deklARATIONEN därutinnan att till beskattning upptogs jämväl intäkt av tävlingar, 2 605 kronor, från vilket belopp avdrag medgavs med 400 kronor för andel i lönekostnader (uppgivna till 4 500 kronor) och med 624 kronor för förlust å märkesförsäljning.

PN, hos vilken förbundet yrkade att taxeras enligt deklARATIONEN, fastställde TN:s beslut.

Förbundet fullföljde sina besvär hos KR och anförde därvid bl. a. följande. Förbundet ansåge den principen, att en idrottsorganisations hela verksamhet ur beskattningssynpunkt måste ses som en enhet, såsom den enda rättvisa. Men även med utgångspunkt från de av PN till beskattning upptagna inkomsterna å tävlingar, 2 605 kronor, syntes slutresultaten fullständigt felaktiga. Först och främst påyrkades i så fall författningsenlig rätt till avdrag för dels förlust å den av förbundet arrangerade tävlingen »Mälaren runt» med 327 kronor, dels utgifter för tävlingsdräkter och övriga tävlingskostnader med 714 kronor. Vidare borde som konsekvens av att PN medgivit avdrag med 400 kronor för andel i lönekostnader, d. v. s. med c:a 9 % av den bokförda kanslistlönen, avdrag ha medgivits med samma procentuella andel i kostnaderna för porton, telefon, telegram, trycksaker, skrivmateriel, hyror, försäkringar och styrelsens sammanträden, sammanlagt 6 294 kronor, varav 9 % avrundat nedåt utgjorde 560 kronor. Härtill komme, att förbundet även haft kostnader för deltagande i tävlingar i Finland och Danmark med sammanlagt 1 689 kronor. Dessa kostnader borde givetvis vara avdragsgilla, då förbundet vid returbesök av idrottsmän från dessa länder tillfördes inkomster, vilka i vanlig ordning beskattades. Ifrågavarande utgifter måste således anses vara direkta utgifter för inkomstens förvärvande. Det förhållandet, att förbundet i sin ekonomiska berättelse lämnat en specifik redogörelse för varje tävlings ekonomiska resultat i stället för att sammanföra samtliga till ett gemensamt tävlingarnas konto, vilket bokföringsmässigt varit fullt försvarligt och även inom idrottsrörelsen mest vanligt, syntes icke motivera, att endast vinsterna upptoges till beskattning, medan avdrag ej medgåves för utgifterna.

Med utgångspunkt från de här återgivna siffrorna kom förbundet till ett underskott på tävlingarna å 1 709 kronor och yrkade, att de av PN åsatta taxeringarna måtte undanröjas.

Biträdande taxeringsintendenten hemställde i avgiven förklaring den 5 april 1943 om avslag å besvären. Han åberopade därvid sitt den 10 februari 1943 avgivna yttrande i anledning av de besvär Svenska simförbundet anført över sin taxering år 1941.

Genom utslag den 19 december 1945 undanröjde KR taxeringarna.

Cykelförbundet har icke åsatts några taxeringar 1943, 1944 eller 1945.

I cykelförbundets balanskonto har från och med utgången av räkenskapsåret 1/11 1941—31/10 1942 redovisats en »tränarfond», vilken sedermera vuxit för varje år. Karaktären av de till fonden influtna medlen, vilka borde ha redovisats över vinst- och förlustkontot, belyses av följande uttalande i årsberättelsen för nämnda år: »Genom den vid förra årsmötet beslutade 'beskattningen' av varvloppen har förbundets tränarfond tillförts över 2 000 kronor under året.» Enligt vad de sakkunniga inhämtat är »beskattningens» storlek beroende dels av antalet tävlande, dels av de influtna inträdesavgifterna. I ovanstående sammanställning över förbundets inkomster och utgifter har ökningen av fonden upptagits som inkomst för vederbörande år. Ifrågavarande intäkter ha syntes de sakkunniga vara av den karaktär att de skolat tagas till beskattning hos förbundet. En häremot svarande avdragsrätt får anses uppkomma, i den mån fondens medel tillgodogöras för avsett ändamål.

Svenska Fäktförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	570	815	870
Anslag från RF för:			
förvaltning	1 803	2 540	1 850
instruktion	2 500	2 500	4 000
materiel	1 300	2 000	2 000
propaganda	3 400	3 400	3 400
Anslag från OK	8 800	7 900	3 200
Diverse anslag	—	700	2 567
Tävlingar	—	188	—
Medaljer och märken m. m.	43	223	229
Licenser	338	477	592
Gåvor	—	560	270
Summa kr.	18 754	21 303	18 978
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	10 500	11 100	9 200
Materiel till föreningar	1 310	2 000	—
Propaganda	3 400	3 400	3 400
Tävlingar	1 453	—	55
Administrationskostnader	2 668	4 742	5 784
Avskrivning å inventarier	—	330	500
Summa kr.	19 331	21 572	18 939
Inkomstöverskott	— 577	— 269	39
Kapitalbehållning	1 000	700	800
<i>Att taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	0	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	0	170	0
Taxerat belopp	0	170	0
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	0	0	0

Förbundet taxerades år 1944 för intäkt av tävlingar, 188 kronor, varifrån avdrag medgavs med 10 % för del i administrationskostnader.

Det må framhållas, att avskrivningarna i 1944 års deklaration avsågo enbart elektriska apparater. Dylika apparater komma till användning vid förbundets tävlingar.

Svenska Golfförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	2 627	2 409	2 547
Anslag från RF för:			
förvaltning	900	1 325	1 075
instruktionsverksamhet	2 500	1 500	1 200
Räntor	9	4	14
Golfbollaffär	—	3 449	—
Summa kr.	6 036	8 687	4 836
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	2 992	2 033	1 733
Golfkalender, tidskrift m. m.	—	332	851
Landsmatch	977	1 226	—
Jubileum	—	734	—
Representation och resor	334	499	1 012
Diverse allmänna omkostnader	1 197	1 636	1 256
Försöksanläggning	—	1 079	523
Summa kr.	5 500	7 539	5 375
Inkomstöverskott	536	1 148	— 539
Kapitalbehållning	2 100	3 300	2 700
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	536	1 128	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	557	1 161	27
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	0	2 630	0
Taxerat belopp	0	2 680	0
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	2 630	0
Taxerat belopp	0	2 680	0

År 1943 deklarerade förbundet för överskottet å verksamheten, vilket dock ej upptogs till beskattning.

År 1944 deklarerade förbundet utan specifikation inkomst å 1 128 kronor samt förmögenhet å 3 330 kronor. TN upptog till beskattning intäkt å golfbollaffären, 3 449 kronor, varifrån avdrag medgavs för andel i allmänna omkostnader med 50 %, var till förbundet på förfrågan uppskattat andelen, eller 818 kronor. Vid förmögenhetsberäkningen godtog TN icke ett såsom skuld upptaget »Anslag för inköp av golfklubbor» å 1 914 kronor. Beloppet synes icke heller ha avsett någon verklig prestationsskuld.

År 1945 skedde som synes icke någon beskattning av förbundet.

Golfförbundet synes i allmänhet icke bedriva någon förvärvsverksamhet i anslutning till sin idrott, varför beskattning normalt endast torde kunna ifrågakomma för ränteinkomster samt förmögenhet.

Svenska Gångförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	6 029	3 687	3 249
Anslag från RF för:			
förvaltning	3 800	6 294	5 236
instruktion	3 500	3 500	5 500
Anslag från OK	966	750	807
Märkesförsäljning	125 367	11 817	22 763
Fastighetsinkomster	—	6 241	12 811
Räntor och rabatter	3 502	337	686
Skoprovationer	1 209	1 537	121
Försålda inventarier och värdepapper	—	19 475	1 160
Diverse inkomster	—	—	32
Diverse återförda reservationer	38 673	12 075	9 479
Summa kr.	183 046	65 713	61 844
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	21 015	18 945	16 027
Anslag till distriktsförbund	—	—	400
Reklam och propaganda	24 716	6 622	6 469
Tävlingar	10 352	3 311	960
Medaljer och priser	4 392	833	1 046
Administrationskostnader	80 972	40 701	27 923
Medlemsavgift	1 000	—	—
Fastighetskostnader	8 275	16 181	16 156
Gåvor	1 000	—	—
Skatter	66 408	4 285	—
Summa kr.	218 130	90 878	68 981
Inkomstöverskott	— 35 084	— 25 165	— 7 137
Kapitalbehållning	99 200	74 000	66 900
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	843	376	305
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	5 980
Taxerat belopp	840	420	300
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	840	420	300

Hur gångförbundet deklarerat sina inkomster framgår av följande uppställning:

	1943		1944		1945	
<i>Inkomst av fastighet.</i>						
Intäkter		0		315		15 058
<i>Avgår:</i>						
Omkostnader	5 775		539 ¹		23 366	
Värdeminskingsavdrag ...	540	6 315	540	1 079	584	23 950
Nettointäkt		-6 315		-764		-8 892
<i>Inkomst av rörelse.</i>						
Gåvor	1 000					
Skatter	66 407		4 285		371	
Kostnader för fastighet ...	5 775	73 182	16 181	20 466	8 308	8 679
<i>Avgår:</i>						
Realisationsvinst			19 475			
Räntor	3 292		1 462			
Återförda reservationer ...	38 673		12 075		9 479	
Nettoförlust enligt vinst- och förlustkonto	35 084	77 050	25 164	58 176	7 137	16 616
Nettointäkt		-3 868		-37 710		-7 937
<i>Inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet.</i>						
Realisationsvinst genom avyttring av värdepapper .		—		19 475		—
<i>Inkomst av kapital</i>		3 292		1 462		—

¹ Denna post avser gäldränta. Det har beträffande övriga omkostnader å bilaga till B antecknats, att »detaljutredning betr. dessa kostnader icke ansetts behöva företagas, då densamma skulle bliva rätt tidsödande». Av handlingarna i övrigt framgår, att hit skulle ha förts ytterligare belopp å sammanlagt omkring 16 000 kronor, som i deklarationen belastat märkesförsäljningen.

Förbundets deklARATIONER 1943 och 1944 godtogos av TN.

År 1945 avvek TN från deklarationen och taxerade förbundet på sätt framgår av följande uppställning:

Intäkt av fastighet				15 058	
<i>Avgår:</i>					
Omkostnader			23 366		
Värdeminskingsavdrag			476	23 842	-8 784
Intäkt genom märkesförsäljning ...				22 763	
<i>Avgår:</i>					
¹ / ₂ av de med bidrag från RF och OK samt medlemsavgifter minskade kostnaderna för instruktion och administration			11 222		
² / ₃ av kostnaderna för reklam och propaganda			4 312		
¹ / ₁ av kostnaderna för tävlingar samt medaljer och priser			2 006	17 540	5 223

Intäkt genom skoprovision	121	
<i>Avgår:</i>		
Omkostnader, 5 %/o	6	115
Ränteinkomst	685	
<i>Avgår:</i>		
Förvaltningskostnader, 5 %/o	34	651

Enligt dessa beräkningar återstod att taxera till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt endast förmögenhetsdelen, 307 kronor. Eftersom den deklarerade fastigheten icke var belägen i Stockholm, fick emellertid underskottet därå icke avdragas vid taxeringen till kommunal inkomstskatt, och ett sammanlagt överskott å (5 223 + + 115 + 651 =) 5 989 kronor uppstod.

Vid beräkning av nettointäkten å märkesförsäljningen minskade TN som nämnt omkostnaderna med bl. a. hälften av bidraget från RF till instruktionsverksamhet (5 500 kronor) och hälften av bidraget från OK (807 kronor). Det framgår dock av de till deklARATIONEN fogade handlingarna, att de av förbundet deklarerade omkostnaderna redan hade reducerats med nämnda bidrag. Genom felräkning blevo vidare omkostnaderna minskade med ett 200 kronor för högt belopp, i det att hälften av förvaltningsbidraget upptogs till 2 818 i stället för 2 618 kronor. Med de av TN tillämpade beräkningsgrunderna borde därför nettointäkten av märkesförsäljning rätteligen ha upptagits till (2 750 + 403 + 200 =) 3 353 kronor lägre belopp än som skett.

Det framgår av redogörelsen, att TN tillämpat en helt annan metod för inkomstberäkningen vid 1945 års taxering än vid 1943 och 1944 års taxeringar. För att belysa skiljaktigheterna har företagits omtaxering för taxeringsåren 1943 och 1944 med tillämpande av samma metod som TN använt 1945. Resultatet av inkomstberäkningen framgår av följande uppställning:

	Taxeringsår	
	1943	1944
Fastighet	— 6 315	— 764
Märkesförsäljning	50 053	— 19 449
Skoprovision	1 149	1 460
Realisationsvinst	—	19 475
Kapital	3 127	1 389
Summa kr.	48 014	2 111

Eftersom underskottet å fastighet ej hade fått avdragas vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i Stockholm, hade förevarande metod givit till resultat en taxerad inkomst 1943 och 1944 å resp. 54 320 och 2 870 kronor i stället för 0 båda åren enligt den faktiska taxeringen. Tar man emellertid hänsyn till att 1944 års underskott å märkesförsäljningen som nämnt till avsevärd del föranletts av kostnader, som rätteligen bort belasta fastigheten, kommer man för detta år till omkring 8 000 kronor högre taxerad inkomst. Det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet hade enligt samma metod blivit 44 140 i stället för 840 kronor 1943 men oförändrat 420 kronor 1944.

Svenska Handbollförbundet.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	1 496	1 554	1 838	2 135
Anslag från RF för:				
förvaltning	4 481	4 300	5 105	4 980
instruktion	5 000	5 700	6 200	7 000
materiel	4 800	4 600	4 800	—
propaganda	—	—	—	1 500
Anslag från OK	4 715	2 000	2 500	285
Tävlingar	7 203	10 598	11 096	16 790
Räntor	101	212	214	350
Diverse inkomster	492	516	1 057	219
Summa kr.	28 283	29 480	32 810	33 259
<i>Utgifter.</i>				
Instruktionsverksamhet	6 076	7 550	7 240	8 082
Förberedelser för landskamper ..	—	2 000	2 500	285
Idrottsmateriel till föreningar ...	4 800	4 600	4 800	—
Propaganda	581	295	—	2 769
Administration	12 261	12 353	12 780	12 429
Skatter	5	5	1 029	6
Summa kr.	23 723	26 803	28 349	23 571
Inkomstöverskott	4 565	2 677	4 461	9 688
Kapitalbehållning	7 700	10 400	14 800	24 500
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>				
Till kommunal inkomstskatt	4 016	1 131	4 026	5 550
Till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	4 088	1 224	3 781	5 180
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	4 570	0	8 360	15 350
PN	4 570			9 690
KR	4 570			
Taxerat belopp TN	4 640	0	8 100	14 970
PN	4 640			9 320
KR	4 640			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	3 070	1 120	3 650	7 550
Taxerat belopp	3 140	1 220	3 400	7 180

Handbollförbundet upptog i 1942 års deklARATION sina skattepliktiga intäkter — efter avdrag för egna kostnader i samband med tävlingar samt för kurser och propaganda — till 10 853 samt sina skattefria intäkter (medlemsavgifter) till 1 496 kronor. De förra motsvarade 87,9% av de sammanlagda intäkterna. De efter avräknande av förvaltningsbidrag återstående administrationskostnaderna uppgavs till 7 779 kronor, varav 87,9% utgjorde 6 837 kronor. Till taxering uppgavs därefter (10 853 — 6 837 =) 4 016 kronor.

TN minskade administrationskostnaderna med influtna medlemsavgifter, 1 496 kronor, till 6 283 kronor och upptog till taxering (10 853 — 6 283 =) 4 570 kronor.

I besvär till PN anförde förbundet, att dess deklARATION upprättats i enlighet med de principer, som tillämpats av PN vid fastställandet av Svenska idrottsförbundets

taxering år 1939, samt att varken ändrad lagstiftning eller prejudicerande utslag av högre instans kunde motivera ett skärpande av dessa principer. PN avslog besvären.

Förbundet har fullföljt besvären hos KR, som dock genom utslag den 19 december 1945 fastställt PN:s beslut.

År 1943 yrkade förbundet avdrag för samtliga egna kostnader utom för skatter. Bland intäkterna upptogs icke influtna medlemsavgifter, däremot ett belopp på 374 kronor, som utan att ha förts över vinst- och förlustkontot upptagits i utgående balanskontot som fonderade medel av tävlingsinkomst. Nämda belopp har i förestående sammanställning medtagits bland tävlingsinkomsterna.

TN infortrade från förbundet vissa uppgifter rörande verksamheten, bl. a. avseende tävlingar, som arrangerats av förbundet. Med anledning härav lämnade förbundet specifikation över inkomster och utgifter beträffande var och en av 3 under året avhållna landskamper. Specifikationen utvisade, att å dessa tävlingar uppkommit ett underskott, som översteg ränteinkomsterna. Till följd härav åsattes icke någon taxering. Det framgick emellertid av övriga handlingar i deklarationen, att förbundet åtnjutit inkomster även från andra tävlingar, nämligen av föreningarna arrangerade s. k. seriematcher. Till dessa inkomster tog TN icke någon hänsyn vid taxeringen.

År 1944 deklarerade förbundet efter samma princip som 1943. Förbundet underlät dock att yrka avdrag för under beskattningsåret förbrukade 374 kronor, som nästföregående år fonderats men upptagits som inkomst i deklarationen.

TN företog liksom 1942 den ändringen att de redovisade nettoutgifterna minskades med medlemsavgifter. Dessutom företog TN en ytterligare minskning av utgifterna med 2 500 kronor, motsvarande anslag från OK. Eftersom förbundet icke gjort avdrag för de utgifter, som enligt villkoren för anslaget täckts därav, innebar denna TN:s åtgärd, att anslaget upptogs till beskattning, utan att avdrag för motsvarande utgifter fick ske.

I 1945 års deklaration lämnade förbundet en liknande uppställning över inkomster och utgifter som i 1944 års deklaration men yrkade felaktigt avdrag med 2 006 kronor, motsvarande inbetalning av skatt samt avsättning till skattefond. Då förbundet underlåtit att bifoga förvaltningsberättelse och dessutom icke efterkommit en anmaning att inkomma med en sådan jämte vissa andra uppgifter, åsattes förbundet taxering efter skön, varvid tävlingsinkomsterna upptogs till 15 000 kronor.

Till PN ingivna besvär över taxeringarna biföllos såtillvida att nettointäkten av tävlingar m. m. nedsattes till 9 343 kronor. Därvid medgavs avdrag för de redovisade nettoutgifterna — utom för skatter — i den mån dessa överstigit influtna medlemsavgifter.

Handbollförbundets taxeringar ha varit enhetliga åren 1942, 1944 och 1945 med det undantaget att år 1944 företagits en omotiverad reduktion av utgifterna med 2 500 kronor. Den år 1943 företagna taxeringen synes bottna i någon missuppfattning.

Svenska Idrottsförbundet.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	9 116	8 956	9 276	9 276
Anslag från RF för:				
förvaltning m. m.	11 567	4 900	12 256	11 808
instruktion	22 930	20 661	21 161	24 720
materiel	22 000	21 000	22 000	19 500
Anslag från OK	9 176	11 215	10 646	10 048
Tävlingar	47 942	—	12 519	69 675
Märkesförsäljning	1 781	795	2 100	1 810
Räntor	3 236	1 957	2 297	2 362
Diverse inkomster	100	1 690	544	188
Summa kr.	127 848	71 174	92 799	149 387
<i>Utgifter.</i>				
Instruktionsverksamhet	53 420	48 636	53 789	55 638
Materiel till föreningar	22 000	21 000	22 000	19 500
Anslag till föreningar	—	330	600	197
Tävlingar	—	1 810	—	—
Administration	29 963	17 908	27 709	27 494
Skatter	10 008	138	4 605	149
Summa kr.	115 391	89 822	103 703	102 978
Inkomstöverskott	12 457	— 18 648	— 15 904	46 409
Kapitalbehållning	133 300	114 700	98 800	145 200
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>				
Till kommunal inkomstskatt	17 469	0	0	37 481
Till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt	14 439	1 104	988	38 912
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	23 400	0	10 680	63 570
PN	22 200		10 680	63 570
KR	22 200			
Taxerat belopp TN	20 510	1 100	9 670	65 000
PN	19 310		9 670	65 000
KR	19 310			
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	13 340	0	0	37 280
Taxerat belopp	10 450	1 100	980	38 710

År 1942 uppgav idrottsförbundet sina skattepliktiga intäkter, efter avdrag för egna instruktionskostnader, till 31 596 kronor, och skattefria intäkter (medlemsavgifter) till 9 116 kronor, d. v. s. resp. 77,61 och 22,39 % av samtliga intäkter. De egna administrationskostnaderna uppgingo till 18 395 kronor, varav 77,61 % utgjorde 14 276 kronor. Till beskattning uppgavs därefter (31 596 — 14 276 =) 17 320 kronor. Dessutom upptogs såsom inkomst av kapital 149 kronor, motsvarande ränteinkomst å den i förbundets förvaltningsberättelse redovisade s. k. Lemminginsamlingen.

TN avvek från den avgivna deklARATIONEN. Dess inkomstberäkning framgår av följande sammanställning.

Intäkter av tävlingar och märken ..	49 722		
<i>Avgår:</i>			
Förbundets egna instruktionskostnader	20 118		
Administrationskostnader efter avdrag för förvaltningsbidrag och influtna årsavgifter	9 277	29 395	20 327
Ränteintäkter			
»Egna medel»	1 890		
Lemminginsamlingen	149		
Ernst Mathisons idrottsfond	1 197	3 236	
<i>Avgår:</i>			
Förvaltningskostnad, 5 %/o		161	3 075
		<hr/>	
		Summa kr.	23 402

Förbundet hade på förfrågan uppgivit, att avkastningen av Mathisons idrottsfond enligt donationsbrevets bestämmelser använts till instruktionsverksamhet i Stockholm.

Förbundet anförde i besvär till PN, att ränteinkomsten från Mathisons idrottsfond av förbundet bokförts så att instruktionskostnaderna minskats med motsvarande belopp. Förbundet uttalade, att det i och för sig intet hade att erinra mot att denna ränteinkomst upptoges till beskattning, men yrkade i så fall motsvarande höjning av det för instruktionsverksamheten medgivna avdraget. Vidare yrkade förbundet, under åberopande av att årsavgifter enligt 19 § första stycket kommunalskattelagen vore skattefria och under hänvisning till regeringsrättens utslag år 1935 angående föreningen A. I. K., att avdrag med ytterligare 9 116 kronor, motsvarande medlemsavgifterna, måtte medgivas. Såsom ett alternativ till sistnämnda yrkande hemställde förbundet, att den i deklarationen gjorda inkomstberäkningen, vilken skett enligt de principer som tillämpats av PN vid fastställande av förbundets taxering 1939, måtte godtagas.

PN ansåg förbundet berättigat till ytterligare avdrag för instruktionsverksamheten med 1 196 kronor och nedsatte taxeringarna i enlighet därmed.

Förbundet fullföljde sina besvär, i den mån dessa ej vunnit bifall, hos KR, som dock ej fann skäl göra ändring i PN:s beslut.

Besvären ha ytterligare fullföljts hos RR.

År 1943 deklarerade förbundet ett underskott — sedan årsavgifterna avräknats från intäkterna och utgivna skatter från omkostnaderna — å 27 137 kronor. Förbundet förklarade, att beskattningsårets dåliga resultat berodde på omläggningen av bokföringsåret, varigenom årliga ordinarie tävlingsinkomster under hösten icke kommit med.

TN fann icke beskattningsbar inkomst föreligga.

År 1944 deklarerade förbundet enligt samma princip som 1943 ett underskott å 19 974 kronor.

TN upptog till beskattning inkomst av tävlingar, 8 498 kronor, och inkomst av kapital, 2 182 kronor. De å tävlingsverksamheten belöpande administrationskostnaderna beräknades därvid — sedan de sammanlagda kostnaderna för administrationen minskats med dels förvaltningsbidrag och medlemsavgifter, dels ett belopp av 1 953 kronor, vilket ansågs belöpa å märkesförsäljningen — till 4 024 kronor. Förbundets egna kostnader för instruktionsverksamheten hade uppgått till 21 981

kronor. Avdrag härför medgavs med 10 % eller 2 200 kronor. Intet avdrag medgavs för av förbundet utgivna bidrag till distriktsförbunden för tävlingsadministration, 2 200 kronor. Inkomsten av märkesförsäljningen beräknades av TN preliminärt till 134 kronor. Därvid hade avdrag medgivits för administrationskostnader med 1 953 kronor samt för vissa utbetalade ersättningar till föreningar för redovisade märken. Vid beräkandet av ränteinkomsterna beviljades avdrag för förvaltningskostnader med 5 %.

Sedan förbundet beretts tillfälle att yttra sig, uttalade förbundet, som synes ha missuppfattat TN:s förhandsmeddelande, beträffande beräkningen av märkesinkomsten, att det ej kunde godkänna att avdrag icke skulle medgivas för utbetalda ersättningar till föreningar, 1 863 kronor, vilken utgift vore baserad på förhandsutfästelser. I anledning härav upptogs icke någon inkomst av märkesförsäljning, men förbundet medgavs ej heller avdrag för det underskott å 1 729 kronor som skulle ha förelegat, om förbundets invändning varit befogad.

Förbundet yrkade i besvär till PN att icke bli taxerat för någon inkomst och anförde därvid bl. a. följande. Att med utgångspunkt från det deklarerade underskottet, 19 974 kronor, framkonstruera ett beskattningsbart överskott å 10 681 kronor syntes visa, att TN fullständigt missuppfattat förbundets verksamhet. Skillnaden, c:a 30 000 kronor, skulle enligt nämndens uppfattning hänföra sig till »ideella utgifter», utan inverkan på de beskattningsbara inkomsterna. Denna uppfattning vore felaktig. Förbundet bedreve bl. a. en synnerligen omfattande instruktörsverksamhet. Denna hade under beskattningsåret bestritts av följande medel.

Tipsmedel	21 161
Olympiska medel	10 646
Egna medel	21 981

Summa kr. 53 788

Av dessa kostnader hade TN hänfört 12 846 kronor till tävlingsverksamheten (2 200 + anslag från OK, 10 646), 134 kronor till märkesförsäljningen och 40 808 kronor till den "s. k. ideella" delen av verksamheten. Förbundet hade i sin deklaration hänfört 32 627 kronor till tävlings- och märkesverksamhet och yrkat avdrag med detta belopp, minskat med anslaget från OK eller med 21 981 kronor, vilket yrkande även vore principiellt i överensstämmelse med av PN under de senaste åren fastställda taxeringar. Den som under de sista 15—20 åren följt den svenska fria idrottens utveckling kunde konstatera, att den hade bredd och topp. Det ena vore en följd av det andra och bådadera en följd av förbundets omfattande och dyrbara instruktörsarbete. Men det vore denna topp som gäve förbundet dess beskattningsbara inkomster såväl av tävlingar, landskamper och mästerskapstävlingar som av märken. Att det endast vore tävlingar med verkliga toppidrottsmän, som gäve inkomster, kunde vilken idrottsplatsstyrelse som helst i vårt land bekräfta, exempelvis Kungl. Stadionstyrelsen i Stockholm. Utgifterna för instruktörer kunde alltså utan tvekan hänföras till utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande.

Innan PN företog förbundets besvär till avgörande, beviljades en representant för förbundet företräde inför nämnden. Denne betonade idrottsrörelsens stora ideella betydelse och framhöll, att densamma huvudsakligen arbetade med frivillig obetald arbetskraft, samt anförde därutöver bl. a. följande.

Rättvisan krävde, att idrottsorganisationerna finge rätt till avdrag för alla sådana utgifter, som kunde inverka på storleken av inkomster från tävlingar, märkesförsäljningar o. dyl. Det vore orimligt att neka avdrag för sådana utgifter som av-

såge den ideella sidan av idrotten. Alla utgifter kunde nämligen anses avse denna ideella sida. Det innebure därför en ren fiktion att söka uppdelade idrottens utgifter i sådana, som avsåge ideell och ekonomisk verksamhet. I förevarande fall hade dessa synpunkter aktuell tillämpning särskilt på behandlingen av förbundets utgifter för den omfattande instruktörsverksamheten. Denna verksamhet vore *i sin helhet* ägnad att höja inkomsterna från tävlingar o. dyl. När instruktörerna utbildade stjärnidrottsmännen, inverkade dessas förbättrade tävlingsresultat på publiktillströmningen. Men detsamma gällde, när instruktörerna ägnade sig åt den breda massan. Denna del av instruktörernas verksamhet utgjorde en mycket kraftig propaganda för idrotten, vilken stärkte och utvidgade idrottsintresset både direkt hos dem som blivit omedelbart föremål för instruktörsverksamheten och indirekt hos alla dem som i sin tur bleve föremål för propaganda från den förstnämnda kategorien. Vilken del av instruktörernas verksamhet som vore mest ägnad att höja tävlingsinkomsterna vore helt enkelt omöjligt att säga. Emellertid vore det nog ett faktum, att minst tre fjärdedelar av instruktörernas verksamhet ginge ut på att utbilda idrottsmän, som vore kapabla att delta i de stora nationella tävlingarna, antingen genom direkt instruktion åt dessa idrottsmän eller genom utbildning av föreningsinstruktörer, vilka i sin tur ägnade sitt huvudintresse åt att driva fram sina förenings bästa förmågor. Dessa förmågor bidroge i sin tur till ökade tävlingsinkomster genom sitt deltagande i tävlingarna och indirekt genom den påverkan i olika former, som de utövade å den breda massan. Det personliga exemplet vore den drivande kraften inom idrotten. Instruktörsverksamheten hade under beskattningsåret av förbundets egna medel dragit en kostnad av 21 981 kronor utöver det belopp av 31 807 kronor, som influtit i form av tipsmedel och olympiska medel. Om man nu skulle uppdelade idrottsrörelsen i en ekonomisk och i en ideell verksamhet, måste statsanslagen i sin helhet hänföras till den ideella verksamheten. Förbundets egna utgifter borde då i sin helhet anses betingade av den ekonomiska verksamheten, d. v. s. betraktas som utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande.

Inom PN framfördes därefter det yrkandet, att förbundet måtte medgivas avdrag för sin instruktörsverksamhet med 21 981 kronor, utgörande förbundets av egna medel bestridda kostnader. PN beslöt dock avslå besvären.

I besvär till KR yrkade förbundet, att de åsatta inkomsttaxeringarna skulle undanröjas, och anförde bl. a. följande. Vid flera tillfällen hade från såväl TN som PN ställts krav på idrottsrörelsens organisationer att utreda instruktörskostnadernas fördelning å den inkomstbringande och den s. k. ideella delen av verksamheten. Detta torde vara omöjligt, då man icke kunde avgöra i vilken utsträckning de i instruktionen deltagande idrottsmännen i år, nästa år eller kanske först om flera år komme att kunna delta i inkomstbringande tävlingar eller om de kanske aldrig komme att göra det. Utan tvekan kunde man dock påstå, att den absoluta majoriteten av här ifrågakvarande idrottsutövare tillhörde den kategori, som strävade efter att uppnå en sådan idrottslig färdighet att de skulle kunna delta i ifrågakvarande tävlingar. Likaledes torde det vara omöjligt att under året avgöra, i vilken utsträckning dessa idrottsutövare komme att avlägga prov för och köpa de stipulationsmärken, som utgjorde en del av förbundets affärsbetonade verksamhet. Än svårare torde det väl också vara att konstatera, i vilken utsträckning det hos deltagarna i instruktionerna stimulerade tävlingsintresset toge sig uttryck i besök som åskådare vid de inkomstbringande tävlingarna antingen ensamma eller i sällskap med vänner och bekanta, indirekt påverkade av samma instruktörsarbete. Då det uppenbarligen icke ginge att verkställa en exakt uppdelning av

här ifrågavarande kostnader, syntes det förbundet rimligt att, om kravet på uppdelning måste uppfyllas, verkställa denna så som förbundet gjort i sin avgivna deklARATION, nämligen genom att hänföra kostnader motsvarande anslagen från staten (s. k. tipsmedel) till den ideella delen av verksamheten och övriga kostnader till den affärsmässiga delen. Tvenne av PN:s ledamöter hade i reservation intagit samma ståndpunkt.

T.f. taxeringsintendenten vid skatteverket hemställde i förklaring över besvären den 15 juni 1945 om avslag därå samt uttalade därvid, att frågan om idrottsförbundens avdrag för instruktörsverksamhet hade prövats av Kungl. Maj:t, som genom utslag den 4 februari 1944 i fråga om Svenska simförbundets taxering år 1942 fastställt PN:s beslut, varigenom förbundet medgivits avdrag med blott hälften av de belopp, som utbetalts för »tävlingar och instruktörer». Idrottsförbundet hade icke blivit sämre lottat än vad fallet vore med simförbundet enligt nämnda utslag.

KR har icke meddelat utslag i anledning av besvären.

År 1945 deklarerade förbundet på samma sätt som de närmast föregående åren.

TN:s taxering överensstämde i huvudsak med den av 1944 års PN beslutade taxeringen av idrottsförbundet. Avvikelsen från deklARATIONEN belyses av följande sammanställning.

Ej medgivna avdrag:

90 % av förbundets egna instruktionskostnader	18 769	
Administrationskostnader, motsvarande medlemsavgifter	9 276	
Administrationskostnader hänförliga till märkesförsäljning	162	28 207

Avgår:

<i>Ej upptagna intäkter:</i>		
Idrottsmärket	1 810	
Regler och tabeller	187	
Medgivet, ej yrkat avdrag från ränteintäkter, 5 %	118	2 115

Återstår ökning, kr. 26 092

Förbundet yrkade i besvär till PN, att dess taxeringar måtte nedsättas med 28 045 kronor, motsvarande ovanberörda ej medgivna avdrag å 18 769 och 9 276 kronor. I besvären anförde förbundet bl. a. följande. Medlemsavgiften till förbundet utgjorde nu 4 kronor per ansluten förening, och det hade under beskattningsåret 1943—1944 influtit 9 276 kronor. Om man antog, att årsavgiften varit den dubbla, skulle med det av TN använda beräkningssättet ha uppstått ett överskott å 3 029 kronor, vilket givetvis icke tagits till beskattning men dock lett till det absurda resultatet, att ingen del av förbundets förvaltningskostnader varit hänförliga till tävlingsverksamheten. De olika medlen för instruktion användes i huvudsak i följande ordning.

Tipsmedel. Instruktionsskurser runt om i landet för lovande idrottsmän och ledare. Enligt förbundets åsikt en nödvändig förutsättning för bl. a. rekrytering av de inkomstbringande tävlingsidrottsmännens skara.

Olympiska medel. Bad, massage m. m. för förbundets allra bästa (= inkomstbringande) idrottsmän.

Egna medel. Avlöningar och reseersättningar till fast anställda tränare, vilkas huvudsakliga uppgift bestod i att tillse att förbundets bästa idrottsmän vore i toppform till landskamper och mästerskapstävlingar (= förbundets inkomstkällor). I den mån

instruktörerna arbetade vid instruktörskurser, debiterades deras avlöningar tips-medel.

TN:s beslut rörande de av egna medel bestridda kostnaderna för instruktörsverksamheten innebure detsamma som om förbundet utan sina fast anställda instruktörers arbete skulle kunna erhålla samma inkomster. Förbundets 50-åriga erfarenhet vore den rakt motsatta. Ju mera arbete som lades ned av instruktörerna och ju flera dessa vore, desto flera och bättre bleve idrottsmännen och desto större bleve tävlingsinkomsterna.

PN företog ej ändring.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen, har inställningen hos TN och PN till idrottsförbundets taxeringar vad gäller instruktionskostnaderna undergått en genomgripande förändring från 1942 till 1944. I den mån dessa kostnader burits av förbundet självt, medgavs vid 1942 års taxering avdrag med hela beloppet men vid 1944 och 1945 års taxeringar med endast 10 %. Det synes framgå av t.f. taxeringsintendentens yttrande över 1944 års taxering liksom av vissa anteckningar i nämnda års deklaration, att denna ändrade inställning ägt samband med RR:s utslag rörande 1942 års taxering av Svenska simförbundet. T.f. taxeringsintendenten har uttalat, att idrottsförbundet icke blivit sämre lottat vid 1944 års taxering än simförbundet enligt nämnda utslag. Eftersom simförbundet vid 1942 års taxering fick avdrag för hälften av instruktionskostnaderna — däri dock inräknat vissa administrationskostnader — medan idrottsförbundet vid 1944 års taxering fick avdrag med endast 10 % av instruktionskostnaderna, får t.f. taxeringsintendentens mening antagas vara, att vid 1944 års taxering av idrottsförbundet medgivits avdrag med minst hälften av det sammanlagda beloppet av tävlingsutgifter och utgifter för instruktionsverksamhet. Bortsett från det principiellt oriktiga i att vid taxeringen låta ett avdrag, som må anses vara för högt, kompenseras av ett för lågt avdrag på ett annat håll, är den gjorda jämförelsen mellan de ifrågavarande taxeringarna missvisande. Simförbundet redovisade i 1942 års deklaration ett *nettounderskott* å tävlingar, uppkommet genom att bruttoutgifterna överstigit bruttointäkterna. Avdraget å 50 % bestämdes i förhållande till nettounderskottet och icke i förhållande till bruttoutgifterna. Hade man gått den senare vägen utan att ändra på slutresultatet, skulle det faktiska avdragsbeloppet ha representerat en betydligt högre andel av bruttoutgifterna än 50 %. Vid 1944 års taxering av idrottsförbundet har inkomstberäkningen för tävlingsverksamheten grundat sig på bruttobelopp. Nämnda taxering kan endast anses »likvärdig» med 1942 års taxering av simförbundet, om man ifrågasätter det berättigade i att helt avdraga direkta tävlingskostnader, t. ex. för priser, reklam, plan- och lokalhyra samt rese- och traktamentsersättning för tävlande och funktionärer.

Det förtjänar även framhållas, att simförbundet vid 1945 års taxering erhållit avdrag för samtliga av egna medel bestridda kostnader för bl. a. instruktionsverksamhet liksom för hela underskottet å tävlingsverksamhet.

Idrottsförbundets taxeringar 1944 och 1945 framstå med utgångspunkt från de sakkunnigas ståndpunktstagande som särskilt rigorösa. Det synes icke finnas anledning att till någon del vägra förbundet avdrag för dess egna instruktionskostnader.

Svenska Ishockeyförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	1 430	1 605	1 720
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 500	3 000	3 660
instruktion	4 500	4 500	6 300
materiel	6 000	5 800	6 000
Anslag från OK	4 000	1 369	2 500
Tävlingar	482	7 915	5 439
Räntor	31	54	—
Inbetalt av klubbar för materiel	1 200	1 472	—
Summa kr.	20 143	25 715	25 619
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	4 620	4 569	6 307
Olympiska förberedelser	4 000	1 380	2 505
Idrottsmateriel till föreningar	7 132	7 452	6 080
Anslag till föreningar	150	150	—
Administrationskostnader	3 007	4 642	3 775
Avskrivningar	690	175	—
Gåvor	58	—	—
Skatter	525	—	—
Förlust å »Ispalatset»	—	2 270	—
Summa kr.	20 182	20 638	18 667
Inkomstöverskott	— 39	5 077	6 952
Kapitalbehållning	0	4 900	11 900
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	3 471	4 471
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	0	3 495	4 574
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst TN	0	8 520	5 430
PN		7 290	
Taxerat belopp TN	0	8 470	5 550
PN		7 240	
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	5 740	5 230
Taxerat belopp	0	5 790	5 350

År 1943 deklarerade förbundet icke någon vinst. TN godkände deklARATIONEN.

År 1944 deklarerade förbundet såsom inkomst den under beskattningsåret uppkomna bokföringsmässiga nettovinsten efter avdrag för medlemsavgifter.

TN infortrade specifikation rörande bl. a. intäkter och utgifter för tävlingar. I sitt svar härå hänförde förbundet delbelopp av vissa i vinst- och förlustkontot särskilt redovisade administrationskostnader till tävlingsutgifter. TN vägrade avdrag för dels förlust å »Ispalatset», 2 270 kronor, dels såsom anslag betecknade belopp å 1 228 och 150 kronor, dels förbundets egna kostnader för instruktion och olympiska förberedelser, 80 kronor, dels ock till tävlingar hänfödda administrationskostnader, i den mån dessa icke överstego 80 % av influtna medlemsavgifter.

Efter det förbundet anfört besvär hos PN och därvid bl. a. uppgitvit, att det från

tävlingsintäkterna avdragna beloppet å 1 228 kronor utgjorde viss procentuell andel av inkomsterna från svenska ishockeyserien, vilken andel förbundet enligt avtal hade att årligen inbetala till Stockholms idrottsförbunds ishockeykommitté, nedsatte PN taxeringen med 1 228 kronor. Av besvärsskriften framgick, att förbundet såsom sista garant för en i det s. k. Ispalatset bedriven konstisbaneverksamhet haft att under 1943 täcka ett underskott å 2 270 kronor.

År 1945 deklarerade förbundet såsom inkomst den för året uppkomna nettovinsten efter avdrag för dels influtna medlemsavgifter, dels inbetalade anmälningsavgifter för tävlingar, 760 kronor, vilka i vinst- och förlustkontot ingingo i överskottet å tävlingar.

TN upptog till beskattning överskottet å tävlingar, 5 439 kronor. Härifrån medgavs icke något som helst avdrag.

Ishockeyförbundets tävlingsverksamhet under de tre berörda åren har enligt vinst- och förlusträkningarna lämnat överskott å resp. 482, 7 915 och 5 439 kronor. Såvitt de framlagda specifikationerna visat, ha samma grunder för bestämmande av överskottet tillämpats varje år. TN har upptagit till beskattning resp. 0, 8 421 och 5 439 kronor. År 1943 synes så stor del av de allmänna administrationskostnaderna ha ansetts hänförliga till tävlingsverksamheten, att densamma beräknades ha lämnat underskott. År 1945 ansågs icke någon del av de allmänna administrationskostnaderna hänförlig till tävlingsverksamheten. År 1944 vägrades avdrag icke blott för allmänna administrationskostnader utan även för vissa speciella, i samband med tävlingar direkt uppkomna administrationskostnader, vilka av TN ansågos täckta av medlemsavgifter.

Den i 1944 års deklARATION uppgivna förlusten å »Ispalatset» synes närmast ha karaktär av kapitalförlust.

Svenska Kanotförbundet.

År 1943 deklarerade förbundet intäkter av märken 557 kronor, av tävlingar 42 kronor och av mättningsbevis m. m. 374 kronor eller tillsammans 973 kronor samt utgifter för anslag 66 kronor, administration (efter avdrag för förvaltningsbidrag) 890 kronor och räntor 75 kronor eller tillsammans 1 031 kronor, varför sålunda en förlust å 58 kronor redovisades. Därvid hade såsom intäkt av tävlingar räknats bl.a. gåva å 250 kronor, vilken givits till förbundet i samband med en tävling, som innefattat viss reklam för givaren.

TN upptog till beskattning tävlingsinkomster 43 kronor och inkomst av märkesförsäljning 557 kronor eller tillsammans 600 kronor. Något avdrag för »andel i kontorskostnader» medgavs ej, »enär förvaltningsbidrag och medlemsavgifter sammanlagda överstiga kostnaderna för administration». TN räknade uppenbarligen ej specifikt redovisade arvodeskostnader å 450 kronor till administrationskostnader.

År 1944 deklarerade förbundet åter underskott.

TN upptog till beskattning inkomst av märkesförsäljning 237 kronor utan något avdrag. I avvikelsemeddelandet angåvos återigen medlemsavgifter och förvaltningsbidrag överstiga kostnaderna för administration, vilket åter betydde, att däri icke inräknats arvodeskostnader å 450 kronor. Av en anteckning i deklARATIONEN framgår, att ränteutgifter å 54 kronor ansetts »tillhöra föreningsverksamheten». För tävlingsverksamheten hade TN framräknat ett underskott å 19 kronor. Därvid hade å ena sidan såsom intäkt upptagits gåva å 300 kronor i samband med en tävling och å andra sidan hänsyn ej tagits till ett underskott å tävlingar å 180 kronor, vilket belopp

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	607	590	670
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 888	2 550	2 550
instruktion	2 100	2 500	4 300
materiel	5 900	5 750	5 750
Anslag från OK	7 672	4 000	4 000
Tävlingar	42	—	—
Försålda märken	557	237	505
Gåvor	900	500	1 350
Diverse inkomster	483	84	—
Summa kr.	21 149	16 211	19 125
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	2 100	2 500	4 300
Olympiska förberedelser	7 672	4 000	4 000
Idrottsmateriel till föreningar	5 900	5 750	5 750
Anslag till föreningar	66	—	331
Tävlingar	—	200	536
Administrationskostnader	3 778	3 323	3 999
Räntor	75	54	37
Skatter	5	75	—
Summa kr.	19 596	15 902	18 953
Inkomstöverskott	1 553	309	172
Kapitalbehållning	0	0	0
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	0	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	600	230	260
Taxerat belopp	600	230	260
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	0	0	0

redovisats utan specifikation av intäkter och utgifter. Avdrag för det framräknade underskottet medgavs ej.

Även år 1945 deklarerade förbundet underskott.

TN upptog såsom nettointäkt av märkesförsäljning 504 kronor och medgav avdrag därifrån med dels 37 kronor för gälldränta och dels 208 kronor för underskott å tävlingar. Underskottet hade framräknats med ledning av infordrade specifikationer rörande tävlingar, som anordnats i förbundets egen regi.

Kanotförbundets taxeringar åren 1943, 1944 och 1945 ha varit enhetliga såtillvida att skatteplikt ansetts föreligga för märkesintäkter och viss »gåva» samt såtillvida att något avdrag för administrationskostnader icke medgivits. Variationerna ha bestått i att gälldränta ansetts avdragsgill 1945 men ej 1943 eller 1944 samt att tävlingsverksamheten ansetts utgöra förvärvskälla 1943 och 1945 men ej 1944.

Svenska Orienteringsförbundet.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>				
Medlemsavgifter	4 805	5 425	6 075	6 685
Anslag från RF för:				
förvaltning	3 700	3 710	6 340	5 250
instruktion	4 000	4 000	4 000	6 200
materiel	4 000	4 800	5 500	1 500
propaganda	—	800	1 500	500
Försäljning av märken m. m. ...	33 918	12 451	11 416	3 391
Räntor	342	982	563	548
Gåvor	942	1 325	10	—
Summa kr.	51 707	33 493	35 404	24 074
<i>Utgifter.</i>				
Instruktionsverksamhet	5 062	6 096	4 157	6 200
Materiel till föreningar	4 000	4 800	5 500	1 500
Distriktspropaganda	1 825	2 218	2 030	555
Skolpropaganda	—	2 275	1 500	—
Tävlingskostnader	3 430	6 810	4 612	5 633
Årsboken	1 433	441	416	304
Stadgar	752	—	900	—
Övriga administrationskostnader .	11 830	13 267	15 779	12 572
Medlemsavgifter	—	50	50	50
Gåvor	150	—	350	50
Skatter	178	1 104	5 085	1 992
Summa kr.	28 660	37 061	40 379	28 856
Inkomstöverskott	23 047	— 3 568	— 4 975	— 4 782
Kapitalbehållning	27 200	23 700	18 700	13 900
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>				
Till kommunal inkomstskatt	19 675	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögen-				
hetskatt	19 948	190	174	127
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>				
Taxerad inkomst TN	25 600	13 430	10 270	3 790
PN	25 600	9 300	10 270	3 790
Taxerat belopp TN	25 880	13 490	8 250	3 160
PN	25 880	9 360	8 250	8 160
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>				
Taxerad inkomst	21 390	0	380	0
Taxerat belopp	21 660	190	170	120

Orienteringsförbundet redovisade i sin deklaration år 1942 skattepliktiga intäkter å 34 261 kronor och influtna medlemsavgifter å 4 805 kronor eller resp. 87,7 och 12,3 %. Utgifterna — med undantag för gåvor och skatter — upptogs efter avdrag för anslag från RF till 16 632 kronor, varav 87,7 % utgjorde 14 586 kronor. Den skattepliktiga inkomsten beräknades därefter till (34 261 — 14 586 =) 19 675 kronor.

TN:s inkomstberäkning framgår av följande uppställning.

Intäkt genom försäljning av märken			
m. m.		33 918	
<i>Avgår:</i>			
Förbundets kostnader för distrikts-			
propaganda och stadgar (1 825 +			
+ 752 — 500 ¹)	2 077		
¹ / ₂ av förbundets egna kostnader för			
instruktion, tävlingar och viss ad-			
ministration (5 062 + 3 430 +			
+ 11 830 — 3 200 — 4 000 =			
= 13 122)	6 561	8 638	25 280
Ränteintäkter		343	
<i>Avgår:</i>			
Förvaltningskostnader, 5 %/o		17	326
		<u> </u>	
		Summa kr.	25 606

Förbundet yrkade i besvär till PN att taxeras enligt deklARATIONEN. Därvid framhöll förbundet, att deklARATIONEN upprättats i enlighet med de principer, som tillämpats av PN vid fastställandet av Svenska idrottsförbundets taxering 1939. PN avslog besvären.

Förbundet fullföljde sina besvär hos KR och anförde därvid, att man ej kunde för en idrottsorganisation skilja mellan en »ideell» verksamhet, som icke tänktes lämna någon inkomst, och en »affärsässig» gren, som ansåges medföra inkomst. Anordnandet av tävlingar och uppvisningar samt försäljning av idrottsmärken m. m. inginge såsom en oskiljaktig del i en idrottsorganisations verksamhet.

KR har ej meddelat utslag i anledning av besvären.

År 1943 deklarerade förbundet underskott.

TN beräknade inkomsterna av märkesförsäljning till 12 450 kronor. Från detta belopp medgavs icke något avdrag. I avvikelsemeddelandet angavs att förvaltningsbidrag och årsavgifter tillsammans täckte kanslikostnaderna. Till beskattning upptogs vidare utan avdrag ränteinkomst å 982 kronor.

I besvär till PN, vari förbundet yrkade att bli taxerat i enlighet med avgiven deklARATION, anmärkte förbundet bl. a., att TN såsom »kanslikostnader» endast upptagit de i vinst- och förlusträkningen under nämnda rubrik upptagna kostnaderna men ej de separat redovisade utgifterna för lokalhyra, styrelsens resor och sammanträden, styrelsearvoden eller årsboken. De sammanlagda kanslikostnaderna uppginge till 13 705 kronor, medan årsavgifter och förvaltningsanslag endast uppginge till 9 135 kronor. PN biföll besvären såtillvida att avdrag medgavs för den del av kanslikostnaderna — däri ej inberäknad kostnaden för årsbok, 440 kronor — varmed dessa överstege årsavgifter och förvaltningsbidrag.

I besvär till KR anförde förbundet, att något avdrag icke medgivits för förbundets kostnader för instruktion, propaganda och tävlingar, vilka kostnader efter frånräknande av dels anslag från RF och dels gåvor å 1 325 kronor uppginge till 11 274 kronor, medan vid 1942 års taxering avdrag helt eller delvis medgivits för liknande utgifter.

KR har icke meddelat utslag i anledning av besvären.

¹ Bidrag från RF för tryckning av stadgar, vilket i förestående sammanställning ingår i förvaltningsbidrag å 3 700 kronor.

År 1944, då förbundet icke heller deklarerade någon inkomst, skedde taxeringen efter samma grunder som 1943. Från märkesintäkterna, 11 415 kronor, medgavs avdrag för vissa kanslikostnader, 13 714 kronor, i den mån dessa överstego årsavgifter och förvaltningsbidrag, 12 015 kronor, d. v. s. med 1 699 kronor.

I besvär till PN yrkade förbundet att taxeras enligt avlämnad deklaration. Förbundet vidhöll, att det i praktiken vore omöjligt att verkställa en gränsdragning rörande förbundets verksamhet mellan s. k. affärsverksamhet och en s. k. ideell del. Men om inkomster och utgifter skulle uppdelas, yrkade förbundet i andra hand en uppdelning på följande sätt.

<i>Affärsverksamhet</i>		<i>Ideell verksamhet</i>	
<i>Intäkter:</i>			
Räntor	562	Gåvor	9
Märken	11 415	Årsavgifter	6 075
Förvaltningsanslag	5 940		
	<u>17 917</u>		<u>6 084</u>
<i>Utgifter:</i>			
Kansli	8 715	Naturvård	50
Hyra	947	Gåvor	350
Distriktspropaganda	2 029	SM-tävlingar	2 094
Årsbok	415	Resebidrag	2 517
Stadgar, netto	500	Utmärkelser	2 063
Styrelse	1 552		
Arvoden	2 500		
Instruktionskurser, netto	157		
	<u>16 815</u>		<u>7 074</u>
Överskott, kr.	1 102	Underskott, kr.	990

TN:s uppfattning att förbundet skulle upptaga årsavgifter för att täcka kostnaderna i en i och för sig lönande »affärsverksamhet» betecknade förbundet såsom orimlig. Dessa avgifter måste enligt förbundets mening vara avsedda att bestrida de »ideella utgifterna». Kostnaderna för instruktion och propaganda hade otvivelaktigt ett direkt positivt inflytande på märkesförsäljningen. Kostnader för årsbok och stadgar borde vara avdragsgilla, då det knappast vore möjligt för ett företag att underlåta att redovisa den ekonomiska förvaltningen eller att driva en verksamhet utan att fastställa stadgar. För förbundets del innehölle dessa bl. a. bestämmelser för de märken, som av TN hänförs till »affärsverksamheten».

Ett ombud för förbundet åberopade inför PN bl. a., att ett affärsföretag finge göra avdrag för alla annonskostnader och alla andra utgifter, som avsåge att bedriva propaganda för affärsverksamheten. Man frågade sig, varför icke en idrottsorganisation från sina inkomster av tävlingar, försäljning av märken o. dyl. skulle få göra avdrag för sådana kostnader, som varit nödvändiga för inkomsternas förvärvande eller som i varje fall tjänat ett förnuftigt ändamål i denna riktning. Det syntes i varje fall uppenbart, att de avdragsgilla utgifterna borde sättas väsentligt högre än TN gjort. Något hinder härför i skatteförfattningarna funnes icke.

PN avslag besvärerna.

Sedan förbundet fullföljt sina besvär hos KR, hemställde t.f. taxeringsintendenten vid skatteverket i förklaring den 21 juni 1945 över besvärerna om avslag och anförde därvid bl. a. följande. Föreningen gjorde i sitt alternativa yrkande hos PN en uppdelning av inkomster och utgifter på affärsverksamheten och den ideella verksamheten. Till affärsverksamheten hänfördes därvid samtliga utgifter, som » varit nöd-

vändiga för inkomstens förvärvande eller i vart fall tjänat ett förnuftigt ändamål i denna riktning». De utgifter, som verkligen kunde anses ha varit av betydelse för och i någon mån påverkats av den ekonomiska verksamheten, syntes vara kansli-kostnader 8 715 kronor, lokalhyra 947 kronor, styrelsens resor och sammanträden 1 552 kronor och arvoden 2 500 kronor eller tillsammans 13 714 kronor, men även dessa utgifter avsåge en organisation, som uppbyggt enbart för den ideella verksamheten, och borde därför i första hand bestridas av inkomster av berörda verksamhet, nämligen årsavgifter och förvaltningsbidrag, sammanlagt 12 015 kronor. Visserligen kunde föreningens propaganda- och instruktionsverksamhet, såsom i besvären hos PN framhållits, ha haft ett positivt inflytande på märkesförsäljningen, men verksamheten hade icke drivits i syfte att stimulera denna försäljning. Ej heller torde kostnaderna för årsbok och stadgar till någon del avse utgifter för den ekonomiska verksamheten. T.f. taxeringsintendenten kunde därför icke finna, att de för den ekonomiska verksamheten nödvändiga utgifterna överstigit av PN medgivet avdrag i sådant hänseende.

KR har ej meddelat utslag i anledning av besvären.

År 1945, då förbundet icke heller deklarerat någon inkomst, företogs taxering efter samma grunder som 1944.

Förbundet anförde besvär hos PN, som avslag besvären, och därefter hos KR, som ännu ej avgjort målet.

Taxeringen av orienteringsförbundet har, som av redogörelsen framgår, skett efter ungefär samma grunder åren 1943—1945 och då varit avsevärt hårdare än år 1942. Med tillämpande av 1942 års grunder kommer man för åren 1943—1945 till en taxerad inkomst resp. ett taxerat belopp av 460—520, 2 110—170 och 0—120.

Taxeringen av orienteringsförbundet erbjuder otvivelaktigt betydande svårigheter. Dessa sammanhånga med att detta förbund bedriver en tävlingsverksamhet, som i och för sig icke är förvärvsbetonad. Sålunda förekomma icke några inträdesavgifter vid orienteringstävlingar. Det kan visserligen göras gällande, att ett samband föreligger mellan märkesförsäljningen och anordnandet av tävlingar, såtillvida att tävlingarna dels utgöra ett propagandamedel för orienteringsidrotten och därigenom influera på märkestagningen, dels ock bereda tillfälle för avläggande av märkesprov. Emellertid torde man — i varje fall i nuvarande läge — icke kunna tillmäta dessa synpunkter någon avgörande betydelse. Propagandavärdet hos tävlingar torde till kanske största delen ligga i den påverkan, som tävlingarna kunna öva på sin publik. Man finner också, att det utrymme, som pressen ägnar de olika idrottsgrenarna, i betydande grad bestämmes av och vederbörande idrott ur publiksynpunkt befinnes attraktiv. Vad angår märkestagningen vid förbundets SM-tävlingar är denna, enligt uppgift från förbundet, icke synnerligen livlig. Det må därtill framhållas, att tävlingsmärkena, såsom framgår av specifikation i förbundets årsbok, lämna förbundet en mindre inkomst än propagandamärkena. Under åren 1941—1944 har vinsten genom försäljning av tävlingsmärken utgjort resp. 466, 2 454, 2 106 och 753 kronor, medan vinsten å propagandamärkena uppgått till resp. 32 442, 13 448, 9 309 och 2 636 kronor.

Med hänsyn till här anförda förhållanden synes det riktigaste förfarings sättet vara att vid taxeringen helt bortse från förbundets tävlingsutgifter. Det må dock framhållas, att detta ståndpunktstagande gäller de taxeringar, varom här är fråga. Enligt uppgift skall förbundet framdeles göra vissa försök att få betalande publik vid täv-

lingar. Dessutom väntar förbundet, att dess tävlingsmärken så småningom skola ge betydligt större inkomster än för närvarande.

Om man, såsom här skett, stannar vid den uppfattningen, att den tävlingsverksamhet, för vilken orienteringsförbundet redovisat omkostnader, icke är förvärvsbetonad och att omkostnaderna härför alltså icke äro avdragsgilla, följer därav, att vissa andra omkostnader, vilka kunna anses betingade av tävlingarna eller vilka eljest må befrämja enbart den del av verksamheten, som så att säga utmynnar i tävlingar, icke heller äro avdragsgilla. En närmare undersökning av förbundets verksamhet synes ge vid handen, att propagandan helt bör hänföras till den förvärvsbetonade delen av verksamheten. I stort sett synes detsamma böra gälla beträffande instruktionsverksamheten, även om denna till någon mindre del synes vara att hänföra till verksamhet, som icke tillför förbundet intäkter. Vad angår administrationskostnaderna främja dessa självfallet både märkesförsäljningen och tävlingsverksamheten, och en uppdelning blir därför nödvändig. Såsom i kap. VI (sid. 94) föreslagits, bör uppdelningen ske i förhållande till de olika verksamhetsgrenarnas omfattning, och den lämpligaste måttstock härå, som i förevarande fall kan erhållas, synes vara bruttoutgifterna. De sakkunniga ha från förbundet införskaffat uppgift om de utgifter, som ej kommit till synes i vinst- och förlusträkningarna. Vidare har inhämtats, att av den idrottsmateriel, som förbundet fördelar mellan föreningarna, nämligen kompasser och kartarkiv, de förra äro avsedda att utlånas till märkestagare, medan de senare skola vara tillgängliga för tävlingsarrangörer.

Med utgångspunkt från de här angivna förhållandena har upprättats nedanstående fördelning av bruttoutgifterna.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Utgifter för förvärvsverksamhet:</i>				
Anskaffnings- och direkta försäljningskostnader	166 244	76 075	39 031	45 939
Instruktion	5 062	6 096	4 157	6 200
Propaganda	1 825	4 493	3 530	555
Kompasser till föreningarna	1 500	2 300	3 000	1 500
Summa kr.	174 631	88 964	49 718	54 194
<i>Utgifter för övrig verksamhet:</i>				
Tävlingskostnader	3 430	6 810	4 612	5 633
Kartarkiv till föreningarna	2 500	2 500	2 500	—
Summa kr.	5 930	9 310	7 112	5 633

Av de här upptagna bruttoutgifterna motsvara de som ansetts belöpa å förvärvsverksamheten resp. 96,72, 90,53, 87,49 och 90,58 $\%$. Bland utgifterna ha som synes icke upptagits utgivna gåvor, medlemsavgifter och skatter, vilka icke ansetts ha åsamkat någon nämnvärd förvaltningskostnad.

Vad angår förbundets intäkter uppkommer fråga om en uppdelning av statsbidragen. Enligt de sakkunnigas uppfattning (se sid. 84) böra vid en sådan uppdelning beaktas samma förhållanden som vid en uppdelning av utgifterna.

Med utgångspunkt från vad ovan anförts kommer man till följande inkomstberäkning, vilken legat till grund för den provtaxering, vars resultat tidigare redovisats.

	Taxeringsår			
	1942	1943	1944	1945
<i>Skattepliktiga intäkter:</i>				
Förvaltningsbidrag	3 578	3 358	5 546	4 755
Instruktionsbidrag	4 000	4 000	4 000	6 200
Materielbidrag	1 500	2 300	3 000	1 500
Bidrag till propaganda	—	800	1 500	— ¹
Försäljning av märken m. m. ...	33 918	12 451	11 416	3 391
Räntor	342	982	563	548
Summa kr.	43 338	23 891	26 025	16 394
<i>Avdragsgilla utgifter:</i>				
Instruktion	5 062	6 096	4 157	6 200
Materiel till föreningarna	1 500	2 300	3 000	1 500
Propaganda	1 825	4 493	3 530	555
Administrationskostnader	13 555	12 409	14 956	11 663
Summa kr.	21 942	25 298	25 643	19 918
Återstår att taxera, kr.	21 396	0	382	0

¹ Statsbidrag å 500 kr. ej upptaget såsom intäkt för året, då anslaget ej förbrukats för det bestämda ändamålet förrän år 1945.

I förestående inkomstberäkning ha förvaltningsbidraget och administrationskostnaderna upptagits till så stor procentuell del som ovan angivits, materielbidraget och materielkostnaderna till de belopp, som hänföra sig till kompasser, samt övriga intäkter och utgifter till sina fulla belopp.

Svenska Skidförbundet.

År 1943 deklarerade förbundet såsom inkomst sin bokförda nettovinst med tillägg för skatter och avdrag för influtna medlemsavgifter. Dessutom yrkades avdrag för värdeminskning å en bil med 740 kronor.

TN upptog märkesintäkterna till 43 082 kronor med avdrag för omkostnader, »i brist på utredning beräknat till 10 %», d. v. s. 4 308 kronor. Till beskattning upptogs vidare ränteintäkter, 3 380 kronor, med avdrag för förvaltningskostnader, beräknade till 119 kronor (enligt avvikelsemiddelnde motsvarande 5 % av ränteinkomsten), samt förmögenhetsdel, 890 kronor.

Förbundet anförde besvär hos PN och yrkade där att bli taxerat enligt deklara-tionen. I andra hand yrkade förbundet, att avdrag från ränteinkomsten skulle med-givas med 169 kronor i stället för felaktigt uträknade 119 kronor, att förlust å riks-skidmärket, 552 kronor, skulle avräknas från inkomsten av skidlöparmärket samt att avdrag vidare skulle få ske för dels nettoförlusten å tävlingsverksamheten, 4 074 kronor, dels kostnaderna för instruktionsverksamheten, 21 521 kronor, i den mån utgifterna härför icke täckts av anslag från RF, 13 000, och OK, 6 151 kronor, eller med 2 370 kronor, dels ock avskrivning å bil, som måste anses ha använts i den »förvärvsbetonade» delen av rörelsen. PN biföll det gjorda andrahandsyrkandet utom i det avseendet att 50 % av de egna instruktionskostnaderna eller 1 185 kronor ansågs belöpa å förbundets ideella verksamhet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	850	640	475
Anslag från RF för:			
förvaltning	9 300	16 200	11 200
instruktion	13 000	13 000	17 674
materiel	30 000	28 900	30 000
Anslag från OK	6 151	17 849	8 000
Tävlingar	—	6 376	5 275
Märkesintäkter	42 531	10 000	—
Räntor	3 380	3 379	3 890
Diverse försäljningar	237	206	5 581
Summa kr.	105 449	96 550	82 095
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	21 521	24 773	17 291
Utlandsrepresentation och andra olympiska förberedelser	—	15 108	6 695
Materiel till föreningarna	30 000	28 900	30 000
Tävlingar	4 075	—	—
Administrationskostnader	17 310	21 834	20 066
Medlemsavgifter	823	291	—
Skatter	4 544	10 704	8 448
Summa kr.	78 273	101 610	82 500
Inkomstöverskott	27 176	—5 060	—405
Kapitalbehållning	112 400	107 400	107 000
<i>Att taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	30 129	4 050	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	28 459	882	876
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst TN	42 030	53 210	14 540
PN	39 740	19 580	13 060
Taxerat belopp TN	40 360	49 600	12 170
PN	38 070	15 980	10 690
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	30 950	4 550	7 560
Taxerat belopp	29 280	950	5 190

Förbundet har anfört besvär över PN:s beslut hos KR, som ännu ej avgjort målet.

År 1944 deklarerade förbundet efter samma grunder som 1943.

TN avvek från deklarationen i det avseendet att förbundets inkomst av märkesförsäljning, i avsaknad av begärd utredning, ansågs icke ha understigit 50 000 kronor. Vid inkomstberäkningen upptogs i övrigt ränteinkomster med 5 % avdrag för förvaltningskostnader.

Förbundet anförde besvär hos PN och uppgav, att den i förbundets vinst- och förlusträkning upptagna inkomsten av skidlöparmärket, 10 000 kronor, utgjorde förbundets bruttoinkomst av ifrågavarande inkomstkälla. Förbundet yrkade i första hand att bli taxerat i enlighet med avgiven deklaration. I andra hand yrkade förbundet, att från märkesintäkter skulle avdragas de av egna medel bestridda kostnaderna för instruktion, 11 773 kronor.

PN biföll besvären såtillvida att inkomsten av märkesförsäljning beräknades till 10 000 kronor, men å andra sidan upptogs till beskattning inkomst av tävlingar, 6 376 kronor. Avdrag för de av förbundet med egna medel bestridda instruktionskostnaderna ansågs icke böra medgivas, då dessa kostnader syntes hänföra sig till förbundets ideella verksamhet.

I besvär hos KR yrkade förbundet att taxeras enligt deklARATIONEN. I andra hand yrkade förbundet att utgifterna för »tävlingar» (i sammanställningen ovan betecknade »Utlandsrepresentation och andra olympiska förberedelser»), 15 108 kronor, och instruktionsverksamhet, 24 773 kronor, samt vissa administrationskostnader, upptagna till 18 079 kronor, skulle få avdragas från märkes- och tävlingsintäkterna, i den mån ifrågavarande utgifter överstege motsvarande statsanslag, resp. 17 848, 13 000 och 13 400¹ kronor, varefter å tävlings- och märkesverksamheten skulle återstå ett överskott å 2 664 kronor. Förbundet uppgav även, att bland kostnaderna för »tävlingar» inginge ett belopp å 4 249 kronor utgörande direkta kostnader för SM-tävlingarna.

I förklaring över besvären den 25 juni 1945 hemställde t.f. taxeringsintendenten vid skatteverket om avslag å besvären med den motiveringen att det icke vore utrett, huruvida avdrag vid taxeringen bort medgivas för ytterligare omkostnader, som varit nödvändiga för förvärvande av den skattepliktiga inkomsten.

I sin deklARATION ÅR 1945 yrkade förbundet att från tävlingsintäkter och intäkter genom försäljning av blanketter, tävlingsregler och materiel få avdrag för tävlingskostnader med 6 695 kronor samt för vissa administrationskostnader, i den mån dessa överstege förvaltningsbidraget, med 8 097 kronor, i följd varav ifrågavarande sammanlagda verksamhet visade ett underskott, som var större än ränteinkomsterna. Förbundet uppgav, att av nämnda administrationskostnader 1 480 kronor utgjorde omkostnader för materielförsäljningen samt 1 179 kronor omkostnader för styrelsemedlemmarnas övervarande av tävlingar.

TN medgav icke något av här nämnda avdrag.

I besvär till PN yrkade förbundet, under åberopande av en vid besvären fogad specifikation å utgifterna för tävlingsverksamheten och materielförsäljningen, dels att den till beskattning upptagna inkomsten av tävlingsverksamheten måtte helt utgå, dels ock att avdrag från inkomsten av försäljning av materiel m. m. måtte medgivas med det i deklARATIONEN yrkade beloppet, 1 480 kronor. PN medgav avdrag å 1 480 kronor men ansåg, att de av förbundet uppgivna utgifterna för tävlingsverksamheten, 6 695 kronor, måste anses bestridda med anslag från OK.

Skidförbundet har endast ett år erhållit avdrag för instruktionskostnader, nämligen 1943, då hälften av förbundets egna kostnader fingo avdragas. Från ränteinkomster har varje år fått göras avdrag med 5 %, utgörande uppskattade förvaltningskostnader. I övrigt har icke något avdrag för administrationskostnader medgivits utom såtillvida att från de år 1945 för första gången upptagna intäkterna genom försäljning av viss materiel fått avdragas 1 480 kronor.

¹ Anslag till backkonferens, 2 800 kronor, ej inräknat.

Svenska Skridskoförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	383	477	691
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 200	2 800	3 004
instruktion	2 500	2 500	2 500
materiel	2 000	2 000	2 891
Anslag från OK	5 982	2 015	1 625
Försäljning av märken m. m.	484	—	325
Licensavgifter	1 231	508	1 091
Räntor	47	33	84
Diverse	—	103	—
Summa kr.	14 827	10 436	12 211
<i>Utgifter.</i>			
Instruktion	2 532	4 296	3 969
Utomlandsrepresentation och andra olympiska förberedelser	4 355	303	280
Materiel till föreningarna	2 890	1 269	2 549
Tävlingar	1 176	—	—
Administration	3 266	5 250	5 191
Skatter	25	—	—
Diverse	30	69	143
Summa kr.	14 274	11 187	12 132
Inkomstöverskott	553	— 751	79
Kapitalbehållning	5 300	4 600	4 700
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	0	0	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	0	0	0
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	190	0	0
Taxerat belopp	240	0	0

Skridskoförbundet har som synes ej åsatts taxering något av här berörda år. Detta torde äga samband med att influerna licensavgifter, vilka icke förts över vinst- och förlustkonto utan direkt å en s. k. licensfond, ej upptagits till beskattning. Någon tvekan om dessa avgifters karaktär av skattepliktig intäkt synes dock ej föreligga.

Svenska Tennisförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	4 047	4 020	4 442
Anslag från RF för:			
förvaltning	3 200	3 550	3 375
materiel	1 200	1 200	1 200
instruktion	3 000	3 000	4 500
Anslag från Centralföreningen för idrottens främjande	5 000	5 000	5 000
Tävlingar	1 074	—	989
Räntor	743	527	514
Utdelning från Konungens fond	783	727	759
Utdelning från Jubileumsfonden	—	—	725
Gåvor	2 000	—	—
Diverse inkomster	349	271	1 758
Summa kr.	21 396	18 295	23 262
<i>Utgifter.</i>			
Instruktion och träning	5 199	3 425	4 522
Materiel till föreningar	1 200	1 200	1 200
Propaganda bland ungdom	5 000	5 000	5 000
Tävlingar	—	1 415	—
Administrationskostnader	7 600	9 049	8 537
Skatter	82	33	171
Diverse kostnader	1 054	700	2 143
Summa kr.	20 135	20 822	21 573
Inkomstöverskott	1 261	—2 527	1 689
Kapitalbehållning	19 500	17 000	18 700
<i>Att taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets-skatt	195	170	187
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	2 110	520	1 030
Taxerat belopp	2 340	690	1 210
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	190	160	180

År 1943 deklarerade förbundet ränteinkomster, 743 kronor, diverse inkomster, 348 kronor, samt intäkter av tävlingar, 1 074 kronor. Härifrån yrkades avdrag för träningskostnader med 2 198 kronor samt för administrationskostnader, i den mån dessa översteget erhållit förvaltningsbidrag, med 5 433 kronor. Deklarationen visade sålunda underskott. Utdelningen från Konungens fond upptogs icke såsom intäkt, då i deklARATIONEN för fonden ej gjorts avdrag härför.

TN upptog till beskattning, förutom ränteinkomster, inkomst av tävlingsverksamhet, 1 374 kronor. Till det av förbundet upptagna beloppet hade därvid lagts 300 kronor, motsvarande utgivna resebidrag till tvenne tennisklubbar i samband med tävlingar. Något avdrag medgavs icke.

År 1944 deklarerade förbundet likaledes underskott. TN upptog endast ränteinkomsten till beskattning. Avdrag för underskott å tävlingar medgavs ej.

År 1945 upptog TN till beskattning dels ränteinkomster, 513 kronor, dels ett bland »Diverse inkomster» upptaget belopp å 1 670 kronor, avseende intäkter av en tennis-handbok. Från sistnämnda belopp medgavs avdrag med 1 152 kronor, till vilket belopp förbundet efter förfrågan uppgivit arvodes- och tryckningskostnaderna för handboken.

Tennisförbundets taxeringar under de tre åren 1943—1945 skilja sig från varandra huvudsakligen i det avseendet att tävlingsverksamheten betraktats såsom förvärvsverksamhet vid 1943 års taxering, då ett överskott härå ansetts uppkomma, men ej vid 1944 och 1945 års taxeringar, då underskott å verksamheten redovisats.

Svenska Tyngdlyftningsförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	1 430	1 650	1 864
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 450	2 450	3 440
instruktion	2 500	2 500	—
materiel	3 500	4 000	4 000
Anslag från OK	5 800	4 550	—
Anslag för tävlingar i utlandet	—	—	700
Tävlingar	—	34	—
Märkesförsäljning	1 923	2 702	2 051
Licenser	683	859	1 042
Räntor	9	9	3
Diverse inkomster	321	781	575
Summa kr.	18 616	19 535	13 675
<i>Utgifter.</i>			
Instruktion	2 500	2 500	—
Olympiska förberedelser	5 800	4 550	700
Materiel till föreningar	3 500	4 000	4 000
Tävlingar	—	—	237
Administration	5 876	7 258	8 840
Avskrivningar å inventarier	50	50	50
Avskrivningar å medlemsavgifter	—	—	600
Skatter	580	583	395
Summa kr.	18 306	18 941	14 822
Inkomstöverskott	310	594	—1 147
Kapitalbehållning	1 000	1 600	500
<i>Att taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	0	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets-skatt	10	16	5
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	1 930	2 340	2 350
Taxerat belopp	1 760	1 810	2 210
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	0	0
Taxerat belopp	0	0	0

Tyngdlyftningsförbundet har under vart och ett av de berörda åren deklarerat underskott.

År 1943 upptog TN, »sedan förbundet underlåtit efterkomma anmodan att lämna vissa för taxering önskvärda uppgifter», till beskattning inkomst av märkesförsäljning, 1 923 kronor, och ränteinkomst, 9 kronor. Inga avdrag medgavs.

År 1944 blev förbundet beskattat för intäkt genom märkesförsäljning, 2 702 kronor, med avdrag för omkostnader, som beräknades till 15 % av bruttovinsten eller 405 kronor, samt vidare för överskott å tävlingar, 34 kronor, och ränteinkomst, 9 kronor.

År 1945 beräknades förbundets inkomst å märkesförsäljning på samma sätt som 1944. Avdrag medgavs för underskott å tävlingar. Till skillnad från tidigare år upptogs 1945 även influtna licensavgifter såsom skattepliktig intäkt.

Sveriges Skolungdoms Gymnastik- och Idrottsförbund.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Anslag från RF för:			
förvaltning	8 800	11 108	11 820
instruktion	6 000	500	—
materiel	8 500	9 000	8 350
vintertävlingar	1 500	1 500	1 500
medicinska undersökningar	—	—	1 000
Märkesförsäljning	17 397	23 299	21 020
Tävlingar	204	794	—
Plaketter, klubbmärken	1 716	1 668	1 611
Resultatkort, tävlingsregler, diplom m. m.	1 909	412	1 130
Räntor	167	136	231
Summa kr.	46 193	48 417	46 662
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet	6 000	500	—
Materiel till föreningar	8 500	9 000	8 350
Vintertävlingar	1 500	1 500	1 500
Övriga tävlingar	—	—	487
Medicinska undersökningar	—	—	1 000
Administration	28 929	28 576	29 146
Skatter	70	1 702	1 119
Diverse	780	1 046	1 432
Summa kr.	45 779	42 324	43 034
Inkomstöverskott	414	6 093	3 628
Kapitalbehållning	10 900	17 000	20 600
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	2 485	7 795	4 747
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	2 560	7 458	4 436
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	4 270	7 790	4 740
Taxerat belopp	4 370	7 450	4 430
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	480	7 790	4 740
Taxerat belopp	570	7 450	4 430

I 1943 års deklaration upptog förbundet intäkter enligt ovanstående samt yrkade avdrag för samtliga utgifter utom skatter, dock att utgifterna minskades med 2 000 kronor, motsvarande en under beskattningsåret ianspråktagen fond.

TN upptog till beskattning *dels* intäkt genom försäljning av propagandamärken, 17397 kronor, samt av plaketter och klubbmärken, 1 716 kronor, från vilka intäkter avdrag medgavs för s. k. allmänna omkostnader med 15 000 kronor, *dels ock* ränteinkomster, 166 kronor.

Taxeringarna åren 1944 och 1945 inneburo, att samtliga intäkter upptogos till beskattning samt att avdrag medgavs för samtliga utgifter utom skatter.

Svenska Fotbollförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	10 650	10 910	11 665
Förvaltningsbidrag från RF	8 560	12 170	11 400
Anslag från OK	4 000	—	3 000
Matchinkomster	121 179	114 299	103 978
Ränteinkomster	12 635	12 908	13 008
Summa kr.	157 024	150 287	143 051
<i>Utgifter.</i>			
Olympiska förberedelser	4 000	—	3 000
Distriktsomkostnader	36 850	36 000	36 000
Serieomkostnader	10 927	8 767	—
Administrationskostnader	73 214	70 694	87 014
Gåvor	1 978	1 851	19 682
Skatter	13 941	12 574	—
Summa kr.	140 910	129 886	145 696
Inkomstöverskott	16 114	20 401	—2 645
Kapitalbehållning	352 200	372 600	372 600
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	11 674	26 664	15 253
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	9 482	20 906	12 344
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst TN	23 200	32 070	15 250
PN	23 200	—	—
Taxerat belopp TN	21 010	26 310	12 340
PN	21 010	—	—
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	21 380	23 910	5 370
Taxerat belopp	22 710	21 880	6 180

Förbundet har till sina deklarationer fogat vinst- och förlusträkningar av i huvudsak samma innehåll som förestående sammanställning över inkomster och utgifter. Dock ingå i nämnda räkningar icke bidragen från RF och OK eller motsvarande utgifter. Enligt vad de sakkunniga inhämtat från förbundet ha vidare i 1943 års vinst- och förlusträkning (men ej i följande års) till medlemsavgifter hänförs vissa av föreningarna inbetalade avgifter, vilka de sakkunniga ansett närmast ha karaktär av startavgifter. Korrigering med hänsyn härtill har skett här ovan.

I sin deklaration år 1943 verkställde förbundet en schablonmässig uppdelning av utgifterna för att få fram de belopp, som kunde anses belöpa på medlemsavgifter, och de som kunde anses belöpa på skattepliktiga intäkter. Fördelningen, som avsåg förbundets samtliga nettoutgifter — sålunda även för gåvor och skatter — skedde genom direkt proportionering i förhållande till de i vinst- och förlustkontot redovisade intäkterna.

TN företog likaledes en proportionering av nettoutgifterna, dock sedan utgivna gåvor och skatter först avräknats. De avdragsgilla utgifterna beräknades därför till ett lägre belopp av TN än av förbundet.

I anledning av den av TN företagna höjningen anförde förbundet besvär hos PN och åberopade däri, att de normer, som tillämpats i deklarationen, fastställts av PN år 1938. Besvären avslogos.

Förbundet har fullföljt besvären hos KR, som ej meddelat utslag i anledning av besvären.

Fotbollförbundets deklarationer åren 1944 och 1945 upprättades helt i anslutning till TN:s beslut 1943. De godtogos av TN med det undantaget att för 1944 företogs en rättelse i anledning av en felskrivning.

En proportionering av utgifterna på sätt här skett bör, såsom de sakkunniga i kap. VI framhållit, endast komma i fråga beträffande sådana utgifter, vilka icke med någon säkerhet kunna uppdelas i avdragsgilla och icke-avdragsgilla. Att detta skulle vara fallet med fotbollförbundets samtliga utgifter är givetvis uteslutet, varför det sätt för fördelningen, som fotbollförbundet — i anslutning till beslut av 1938 års PN — tillämpat i sin deklaration år 1943, ej kan ge ett ur de sakkunnigas synpunkt tillfredsställande resultat. Å andra sidan kan man emellertid icke antaga, att den av TN år 1943 företagna justeringen, vilken förbundet sedan låtit lända sig till efterrättelse, skulle åstadkomma någon förbättring härutinnan. TN har nämligen endast avskilt de utgiftsposter, som uppenbart ej varit avdragsgilla, och icke inlåtit sig på något bedömande av vilka poster som kunnat vara av ostridigt avdragsgill karaktär. Ett sådant ställningstagande måste tydligen lända till den skattskyldiges nackdel.

Oavsett hur man tillämpar den här berörda metoden för uppdelning av omkostnaderna, kan mot metoden anmärkas, att man kommer till olika resultat vid olika sätt för bokföringen. Ju lägre antalet konton är i vinst- och förlustkontot, desto mindre bli de omkostnader, som komma att hänföras till medlemsavgifterna, och desto större alltså de omkostnader, som anses avdragsgilla. Tänker man sig exempelvis, att fotbollförbundet i sin bokföring hade fört serieomkostnader i avräkning mot matchinkomster, med vilka nämnda omkostnader ha ett direkt samband, skulle en uppdelning vid 1943 års taxering av förbundet enligt TN:s metod ha resulterat i en nettovinst å 22 484 kronor i stället för 23 206 kronor. Givetvis skulle även en del övriga utgifter ha kunnat föras direkt å matchinkomsters konto, utan att någon saklig anmärkning kunnat riktas däremot. Resultatet hade då blivit en ytterligare minskning av nettointäkten. Om å andra sidan redovisningen å vinst- och förlustkontot varit utförligare, exempelvis så att icke några som helst salderingar hade skett mellan mot varandra svarande inkomster och utgifter, skulle den skattepliktiga nettointäkten ha blivit större. Taxeringsåret 1943 skulle förbundet då ha redovisat driftintäkter å omkring 585 000 kronor, vilket hade lejt till en nettointäkt enligt TN:s metod å 29 853 kronor.

Man kan även tänka sig olika sätt att bokföra de inkomster och utgifter, vilkas karaktär av icke skattepliktiga resp. icke avdragsgilla är ostridig. Om den skatt-

skyldige skulle föra dessa poster på ett samlingskonto och endast låta saldot inflyta i vinst- och förlustkontot, skulle en uppdelning ge en lägre nettointäkt för den skattepliktiga verksamheten än om posterna förts var för sig. För fotbollförbundets del skulle man på grundval av ett dylikt vinst- och förlustkonto ha kommit till en nettointäkt vid 1943 års taxering av 13 119 kronor, vilket belopp är 10 087 kronor lägre än enligt den faktiska taxeringen. Om man därtill hade avräknat serieomkostnaderna mot matchinkomsterna, skulle nettointäkten ha nedgått med ytterligare 278 kronor till 12 841 kronor.

Det framgår av vad här anförts, att man genom att använda den för fotbollförbundet tillämpade schablonen kan med ungefär samma motivering komma till högst olika resultat. Då schablonen dessutom saknar principiellt bärande underlag, får den anses vara föga lämpad att läggas till grund för taxeringen av idrottssammanslutningar.

De sakkunniga ha beträffande berörda år tagit närmare del av de utgifter, som ingå i vinst- och förlustkontots samlingsposter, och kommit till det resultatet att samtliga utgifter utom gåvor och skatter varit av den betydelse för intäkternas förvärvande, att avdrag för desamma bort medgivas vid taxeringen.

Svenska Badmintonförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	340	335	389
Anslag från RF för förvaltning	—	150	200
Tävlingar	504	381	581
Försålda märken m. m.	154	193	55
Summa kr.	998	1 059	1 225
<i>Utgifter.</i>			
Instruktion och propaganda	528	7	312
Administrationskostnader	582	517	1 071
Avskrivningar	31	—	110
Summa kr.	1 141	524	1 493
Inkomstöverskott	— 143	535	— 268
Kapitalbehållning	0	500	200
<i>All taxera enligt deklarationen:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	0	190	0
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	0	200	0
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	0	190	0
Taxerat belopp	0	200	0
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	190	0
Taxerat belopp	0	200	0

Badmintonförbundet har under vart och ett av åren 1943—1945 deklarerat intäkter av försålda märken och av tävlingar samt yrkat avdrag för samtliga utgifter, sedan influtna anslag fråndragits.

Deklarationerna ha godtagits av TN.

Svenska Roddförbundet.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	1 177	1 206	1 413
Anslag från RF för:			
förvaltning	2 389	2 600	2 200
instruktion	2 000	2 000	3 000
materiel	6 600	7 000	5 000
båtfrakter	700	700	700
Anslag från OK	800	1 500	1 500
Försålda propaganda- och förbunds- märken samt affischer	337	400	312
Räntor	128	126	113
Gåvor	—	100	420
Diverse inkomster	172	217	14
Summa kr.	14 303	15 849	14 672
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet och träning ..	2 807	3 500	4 631
Materiel till föreningarna	6 600	7 000	5 000
Båtfrakter	1 000	1 000	700
Anslag till distrikt och föreningar ..	300	500	550
Tävlingar och propaganda	145	—	616
Administration	2 913	2 895	4 467
Räntor	67	—	—
Summa kr.	13 832	14 895	15 964
Inkomstöverskott	471	954	— 1 292
Kapitalbehållning	2 600	3 500	2 200
<i>All taxera enligt deklARATIONEN:</i>			
Till kommunal inkomstskatt	128	112	126
Till statlig inkomst- och förmögenhets- skatt	154	123	161
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	120	110	120
Taxerat belopp	150	120	160
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	0	110	120
Taxerat belopp	0	120	160

Roddförbundet har samtliga berörda taxeringsår deklarerat endast för ränteinkomster, och de avgivna deklARATIONERNA ha varje år godkänts. Någon anledning att taxera förbundet på annat sätt synes ej heller föreligga, då förbundets verksamhet icke torde kunna betraktas som förvärvsbetonad.

Vid 1943 års taxering var förbundet berättigat till avdrag för utgiven gälldränta, 67 kronor. Denna hade dock icke uppgivits i deklARATIONEN.

Andra idrottssammanslutningar än specialförbund.

Beträffande andra idrottssammanslutningar än specialförbund ha taxeringarna såsom nämnts endast undersökts för taxeringsåret 1943. Det har icke varit möjligt att göra denna undersökning fullständig. Kompletterande upplysningar om de ifrågavarande föreningarnas inkomster och utgifter, vilka i ett betydande antal deklaraationer redovisats ytterst summariskt, ha ej kunnat införskaffas, då utredningen i så fall skulle ha blivit alltför omfattande. De resultat, som undersökningarna givit för föreningarnas del och vilka bl. a. belysas i de efterföljande tabellerna 2 och 3, kunna därför endast betraktas såsom ungefärliga. Det förefaller ytterst sannolikt, att en fullständigare kännedom om framför allt utgifternas art skulle ha givit till resultat större förskjutningar än som framgår av nämnda tabeller. Ändring av en taxering har nämligen endast ifrågasatts, då specifikation över inkomster och utgifter förelegat och då det syntes uppenbart, att vederbörande taxering icke stått i överensstämmelse med de principer, som de sakkunniga uttalat sig för. Å andra sidan har för en del län undersökningsmaterialet varit anmärkningsvärt knapphändigt. Detta torde sammanhånga dels med att vissa idrottsföreningar icke fullgjort sin deklaraationsplikt, dels med att icke alla avgivna deklaraationer ställts till de sakkunnigas förfogande.

I det följande skall för de olika länen lämnas en kortfattad redogörelse för iakttagelser, som kunnat göras vid undersökningen.

STOCKHOLMS STAD.

Ett stort antal idrottsföreningar ha deklarerat och taxerats i Stockholm. Beträffande taxeringarna därstädes har gjorts den iakttagelsen att tävlingsverksamheten så gott som undantagslöst räknats till förvärvsverksamhet, då den givit överskott, men till ideell verksamhet, då den lämnat underskott. Då tävlingsintäkter ansetts skattepliktiga, har avdrag ibland vägrats för direkta tävlingskostnader. Avdrag för tränings- och administrationskostnader har medgivits efter procenttal varierande mellan 0 och 100. I ett fall, där TN hade upptagit tävlingsintäkter till bruttobelopp och medgivit avdrag med hälften av bruttoutgifterna, bl. a. direkta tävlingskostnader, blev taxeringen nedsatt i PN med över 20 000 kronor. Ifrågavarande förenings tävlingsverksamhet hade tidigare år givit underskott och då betraktats som icke förvärvsbetonad.

STOCKHOLMS LÄN.

Taxeringarna ha i allmänhet följt samma principer som de sakkunniga anslutit sig till. Där ändringar ansetts påkallade vid provtaxeringen, har kunnat konstateras, att TN följt deklaraationen.

UPPSALA LÄN.

Till beskattning ha ej upptagits anslag till föreningarna. Avdrag har icke medgivits för inköp av eller avskrivning å idrottsmateriel, i allmänhet icke heller för planhyra eller för administrationskostnader.

SÖDERMANLANDS LÄN.

Taxeringarna i länet föranleda icke några kommentarer.

JÖNKÖPINGS LÄN.

Taxeringarna ha med ett par smärre undantag, till synes beroende på förbi-seende, följt samma principer som de sakkunniga anslutit sig till.

KRISTIANSTADS LÄN.

Taxeringarna i länet ha följt samma principer som de sakkunniga anslutit sig till.

MALMÖHUS LÄN.

Anslag till förening har i ett fall ej upptagits såsom intäkt. Vidare har i ett annat fall medgivits avdrag för avsättning till en sjukfond. Taxeringarna ha eljest följt samma principer som de sakkunniga anslutit sig till.

HALLANDS LÄN.

De få föreningar, som deklarerat, ha taxerats för nettovinsten enligt vinst- och förlusträkningarna, varigenom sålunda influtna medlemsavgifter upptagits till beskattning, i den mån de överstigit utbetalade medlemsavgifter.

GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN.

Taxeringarna ha i huvudsak följt samma principer som de sakkunniga anslutit sig till. Utgivna medlemsavgifter ha dock i ett par fall fått avdragas.

ÄLVSBORGS LÄN.

Deklarationerna äro fåtaliga. Anslag till förening har i ett fall icke upptagits till beskattning.

VÄSTMANLANDS LÄN.

Influtna medlemsavgifter ha i ett par fall upptagits till beskattning med den motiveringen att bland utgifterna beräknades ingå "vid taxering ej avdragsgilla utgifter till minst medlemsavgifterna motsvarande belopp".

KOPPARBERGS LÄN.

Underskott å tävlingsverksamhet har i det enda fall, där sådant deklarerats, icke fått avdragas. Flera föreningar ha endast uppgivit inkomst av fester, vilket måhända ägt samband med följande uttalande av vederbörande TN-ordförande, vilket gjorts vid ett tidigare års taxering:

"Vid sitt beslut har TN följt den princip, som enligt vad nämnden inhämtat tillämpas i Stockholm och vissa andra orter vid taxering av idrottsförening. Denna praxis innebär alltså, att avdrag för själva idrottsutövandet icke medges från rörelseinkomst."

GÄVLEBORGS LÄN.

En del föreningar, som taxerats för inkomst av fester, ha ej erhållit avdrag för redovisade underskott å tävlingsverksamhet. Sedan en av föreningarna anfört besvär hos PN, som ej företog ändring, och fullföljt besvären hos KR med yrkande att underskottet å tävlingsverksamheten skulle få avdragas, har dock taxeringsintendenten i länet i förklaring över besvären uttalat, att han icke ansågo sig böra motsätta sig bifall till besvären. Taxeringsintendenten erinrade om att entréavgifter vid idrottstävlingar enligt rättsfall taxerats som rörelseintäkt och fann det uppenbart, att de utgifter, som finge anses nödvändiga för förvärvandet av intäkterna (d. v. s. entréavgifterna), vore avdragsgilla.

VÄSTERNORRLANDS LÄN.

En del föreningar ha taxerats endast för inkomst av fester. I ett par fall har tävlingsverksamhet uppdelats så att vinsten vid tävlingar, som givit överskott, upp-

tagits till beskattning, medan avdrag ej medgivits för förlust å andra tävlingar. Kostnaderna för idrottsplats, materiel, resor, administration m. m. ha i allmänhet ej medgivits. En TN-ordförande har vid infordrande av specifikation över inkomster och utgifter uttalat, att idrottsförening vore skattskyldig för ev. vinst vid anordnandet av tävling, ej för resultatet av föreningsverksamheten i dess helhet.

NORRBOTTENS LÄN.

Antalet av idrottsföreningar avgivna deklARATIONER har varit större i Norrbottens län än i något annat län. Taxeringarna ha i stort sett grundat sig på samma principer som de i Stockholm tillämpade. Detta framgår bl. a. av att vederbörande TN-ordförande i yttranden över avgivna besvär uttalat, att taxeringarna åsatts "i enlighet med de principer, som enligt redogörelse i Svensk Skattetidning 1942, sid. 407 och följande, böra gälla för taxering av ideella föreningar". Den åberopade artikeln hade författats av kronoombudet hos en TN i Stockholm, som haft att bl. a. granska idrottsföreningars deklARATIONER.

De föreliggande deklARATIONERNA redovisa i ett stort antal fall underskott å tävlingsverksamheten. Sådant underskott har icke i något fall fått avdragas. Från nettovinsten av anordnade fester har i en del fall fått göras avdrag för "andel i allmänna omkostnader" med belopp motsvarande ungefär 10 % av vinsten. De föreningar, vilkas tävlingsverksamhet lämnat överskott, ha taxerats härför. Då för vissa av en förenings idrottsgrenar redovisats överskott men för andra grenar underskott, har tävlingsverksamheten icke behandlats såsom en helhet utan hänsyn endast tagits till de vinstgivande tävlingarna. Det har även förekommit, att bl. a. influtna medlemsavgifter tagits till beskattning utan att några som helst avdrag fått göras.

Sedan 4 av föreningarna i besvär till PN hemställt, att deras taxeringar måtte nedsättas eller undanröjas, har en av föreningarna av PN beviljats avdrag för kostnader för bl. a. idrottsmateriel och administration men däremot icke för resor m. m. för egna idrottsmän. Samtliga dessa föreningar ha fullföljt besvären hos KR. I förklaring över besvären har taxeringsintendenten i länet bl. a. uttalat följande. Idrottsföreningar syntes bedriva dels sådan förvärvsverksamhet, som låge inom ramen för föreningarnas egentliga syfte, såsom anordnande av idrottstävlingar vid vilka entréavgift upptoges, dels sådan förvärvsverksamhet som bedreves utslutande för att anskaffa medel för bestridande av kostnader för främjande av föreningarnas syfte, exempelvis anordnande av andra nöjeställningar än tävlingar. Intäkter av båda dessa slag syntes vara skattepliktiga. Förvärvsverksamheten syntes i sin helhet böra i beskattningshänseende hänföras till rörelse. Avdrag syntes böra få ske för alla omkostnader, som föranletts enbart av förvärvsverksamheten och utslutande gagnat denna. Däremot torde sådana omkostnader som gjorts för främjande av föreningens egentliga syfte icke vara avdragsgilla. De utgifter, som gjorts för ändamål, tjänande båda dessa verksamhetsområden, borde fördelas. Härvid syntes ingen annan utväg stå öppen än att skönsmässigt uppskatta beloppet av de i beskattningssyfte avdragsgilla utgifterna. Den del av omkostnaderna (utöver de av "fester" föranledda), som kunde anses främja förvärvsverksamheten, syntes i vart fall icke understiga den del som kunde anses gagna föreningens verksamhet för befordrande av dess ideella syfte.

Med utgångspunkt från förestående resonemang tillstyrkte taxeringsintendenten, att de omkostnader som icke hänförde sig till fester skulle få avdragas med 50 %. Vid inkomstberäkningen utgick han emellertid från de av föreningarna uppgivna bruttointäkterna resp. bruttoutgifterna, varvid intäkterna räknades till sina fulla

belopp. I fråga om tävlingar anlades sålunda ett annat betraktelsesätt på intäkterna än på utgifterna. Resultatet av taxeringsintendentens överbäganden blev ock, att endast en av föreningarna ansågs böra få taxeringen nedsatt.

Beträffande *Östergötlands, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skaraborgs, Värmlands, Örebro, Jämtlands* och *Västerbottens* län ha de tillgängliga deklarationerna varit alltför fåtaliga för ett bedömande av taxeringarna i länen.

De ekonomiska verkningarna av en beskattning i enlighet med de sakkunnigas ståndpunkt.

De av de sakkunniga företagna undersökningarna rörande verkningarna av en taxering i anslutning till de principer, som de sakkunniga förordat, redovisas i de efterföljande tabellerna 1—3. För specialförbundens del ha vissa uppgifter lämnats tidigare, i samband med de översikter över varje specialförbunds inkomster och utgifter, som återfinnas i den föregående redogörelsen. Tab. 1 utgör en sammanfattning av dessa översikter. Beträffande de specialförbund, vilkas taxeringar äro föremål för prövning av KR eller RR, hänföra sig uppgifterna i tabellen om taxerad inkomst resp. taxerat belopp till de resultat, som lägre instanser senast kommit till. Tabellen har vidare kompletterats med uppgifter om de skattebelopp, som påförts specialförbunden, och de som vid ett tilläpande av de sakkunnigas principer skulle ha påförts desamma. Beräkandet av dessa skattebelopp har för förbunden i Stockholm, Malmö och Göteborg skett med utgångspunkt från vederbörande stads genomsnittsutdebitering. I tab. 2 lämnas länsvis för övriga idrottsammanslutningar uppgifter om de till kommunal inkomstskatt taxerade inkomster samt de till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppen dels enligt de faktiska taxeringarna, dels enligt de sakkunnigas ståndpunkt. De häremot svarande skattebeloppen redovisas slutligen i tab. 3.

Av tab. 1 framgår, att specialförbunden taxeringsåren 1943—45 påförts taxerade inkomster å i runt tal resp. 191 000, 218 000 och 270 000 kronor samt taxerade belopp å resp. 187 000, 202 000 och 252 000 kronor. Enligt de sakkunnigas uppfattning borde för resp. år de taxerade inkomsterna ha uppgått till omkring 55 000, 55 000 och 104 000 kronor samt de taxerade beloppen till omkring 58 000, 49 000 och 104 000 kronor. Vid ett tilläpande av de principer, som de sakkunniga anslutit sig till, skulle sålunda ha uppkommit en minskning i taxerade inkomster å resp. 136 000, 163 000 och 166 000 kronor samt i taxerade belopp å resp. 129 000, 153 000 och 148 000 kronor.

De skatter, som sammanlagt påförts förbunden på grundval av 1943—45 års taxeringar, ha i runt tal utgjort resp. 42 000, 45 000 och 55 000 kronor. Enligt de sakkunnigas principer skulle de ha varit resp. 13 000, 12 000 och 22 000 kronor, d. v. s. resp. 29 000, 33 000 och 33 000 kronor mindre än enligt de faktiska taxeringarna.

De idrottsorganisationer, som redovisas i tab. 2 (och 3), äro i huvudsak de till RF anslutna idrottsföreningarna, vartill komma en del distriktsförbund. Däremot äro icke medräknade RF, OK eller de olika organisationer, som utan att själva driva idrottslig verksamhet syfta till att främja idrottsrörelsen. Sistnämnda förbund och föreningar äro praktiskt taget endast skattskyldiga för inkomst av kapital. I tabellen ingå icke heller uppgifter beträffande skytteföreningar, segelsällskap m. fl. utanför RF stående sportsliga sammanslutningar eller de på olika håll i landet före-

kommande idrottsplatsföreningarna, vilka sistnämnda genomgående äro organiserade såsom ekonomiska föreningar.

Såsom tab. 2 visar, var år 1943 den sammanlagda taxerade inkomsten resp. det sammanlagda taxerade beloppet för idrottsföreningar o. dyl. störst inom Stockholms stad och Norrbottens län, där taxeringarna tillsammans representerade högre belopp än för hela landet i övrigt. Inom 6 län åsattes enligt det föreliggande materialet idrottsföreningar icke någon som helst taxering. De minskningar i taxerade inkomster och taxerade belopp, som ett tillämpande av de sakkunnigas principer skulle ha medfört, hade likaledes varit störst i Stockholms stad och Norrbottens län med tillsammans inemot 84 % av den för hela landet beräknade minskningen. De ändringar, som dessa principer i övrigt leda till, äro — om man bortser från Uppsala och Gävleborgs län — mycket obetydliga.

Tab 3. återspeglar i huvudsak endast de i tab. 2 förekommande siffrorna. På grund av de i kommunerna inom Norrbottens län förekommande höga utdebiteringssatserna ligga dock de i detta län påförda kommunalskatterna särskilt högt.

Sammanlagt påfördes de i tab. 3 redovisade idrottsammanslutningarna på grundval av 1943 års taxeringar skatter på inemot 71 000 kronor, medan beloppet enligt de sakkunnigas ståndpunkt bort utgöra omkring 44 000 kronor, vilket inneburit en minskning på inemot 27 000 kronor.

Sammanställer man uppgifterna i tabellerna 1 och 3, finner man, att de undersökta idrottsförbunden och idrottsföreningarna påförts skatter på grundval av 1943 års taxeringar på omkring 112 000 kronor, vilket belopp är ungefär 55 000 kronor högre än det belopp som erhållits med utgångspunkt från den verkställda provtaxeringen. De påförda skatterna ha m. a. o. ur de sakkunnigas synpunkt varit ungefär dubbelt så höga som vederbort.

Sammanfattning.

De företagna undersökningarna ha visat, att praxis i fråga om idrottsammanslutningarnas beskattning varit högst varierande i olika delar av landet. Medan beskattningsnämnderna framför allt i Stockholms stad och Norrbottens län intagit en strängt fiskalisk ståndpunkt, synas skattemyndigheterna i en del län icke ha funnit anledning att i någon större utsträckning införskaffa deklarationer från idrottsföreningarna. I ett flertal län har praxis i stort sett icke företett några med hänsyn till de sakkunnigas ståndpunkt anmärkningsvärda förhållanden.

De taxeringar, som verkställts i Stockholms stad, tilldraga sig i förevarande sammanhang det största intresset. Dels avse dessa taxeringar nämligen ett stort antal av de idrottsammanslutningar, bl. a. de flesta specialförbunden, vilka bedriva en relativt betydande ekonomisk verksamhet, dels har den i Stockholm utbildade praxis i hög grad avvikit från de principer, som de sakkunniga för sin del funnit riktiga, och dels har denna praxis visat sig influera på skattemyndigheterna inom andra delar av landet.

Ett karakteristiskt drag för taxeringspraxis i Stockholm i fråga om idrottsammanslutningarna är, att avdrag icke medges för administrationskostnader, i den mån dessa anses täckta av influtna medlemsavgifter. För detta ståndpunktstagande har någon principiell motivering icke åberopats. I stället har anförts, att en dylik taxeringsåtgärd stode i överensstämmelse med gällande praxis. Vad angår idrottsammanslutningar tillämpas en sådan praxis, såvitt framgår av de gjorda undersökningarna, endast av skattemyndigheterna i Stockholm.

I övrigt kännetecknas taxeringarna i Stockholm av att beskattningsnämnderna sökt företaga en uppdelning av idrottssammanslutningarnas verksamhet i en ideell och en förvärvsbetonad del. Då idrottssammanslutningarna själva förklarar en sådan uppdelning vara praktiskt ogenomförbar, synes detta ha föranlett skattemyndigheterna att betrakta de föreliggande utredningarna från de skattskyldigas sida såsom bristfälliga. Överhuvud taget har framhållits, att idrottssammanslutningarnas verksamhet i huvudsak hade en ideell syftning och att utgifter, som föranletts av ett ideellt syftemål, icke vore avdragsgilla. Stundom ha dylika uttalanden förenats med ett erkännande av att ifrågakvarande utgifter varit ägnade att främja verksamhet, vilken betraktats såsom förvärvsbetonad.

De svårigheter, som beskattningsnämnderna i Stockholm ställts inför då de sökt uppdelat idrottssammanslutningarnas verksamhet, torde vara största anledningen till den därstädes rådande oenhetligheten i praxis. Att döma av de olikartade grunder, efter vilka en och samma idrottssammanslutning blivit taxerad under skilda år, ha dock även andra omständigheter inverkat. Såsom exempel på föreliggande variationer i bedömningen må följande anföras.

Specialförbundens egna kostnader för *instruktions- och träningsverksamhet* ha fått avdragas med belopp varierande mellan 0 och 100 %. Simförbundet har fått avdraga 50 % ett år och 100 % ett annat, bandyförbundet genomgående hela eller i det närmaste hela beloppet, boxningsförbundet belopp varierande mellan 11 och 17 %, brottningsförbundet ett schablonmässigt bestämt belopp ett år och hela beloppet ett annat år, gångförbundet belopp varierande mellan hela och halva beloppet, handbollförbundet varje år hela beloppet, idrottsförbundet ett år hela beloppet och senare 10 %, ishockeyförbundet 0 %, orienteringsförbundet ett år halva beloppet och sedermera 0 % samt skidförbundet likaledes ett år halva beloppet och sedermera 0 %. Någon fast tendens till utvidgning eller inskränkning av avdragsrätten har därvid icke framträtt. Den andel av kostnaderna, som fått avdragas, har nämligen stigit för vissa förbund men sjunkit för andra.

En del förbund ha för vart och ett av ifrågakvarande beskattningsår redovisat *underskott på tävlingar*. Avdrag härför har beviljats simförbundet med först hela, därefter halva och sedermera åter hela beloppet, gångförbundet med hela beloppet, orienteringsförbundet med först halva beloppet och därefter intet belopp. För kanotförbundet beräknades 1943 föreligga ett överskott å tävlingar, vilket upptogs till beskattning. Sedermera framräknat underskott fick avdragas vid 1945 års men ej vid 1944 års taxering.

Propagandakostnader ha endast undantagsvis redovisats särskilt. Det må nämnas, att avdrag härför medgivits gångförbundet med hela beloppet ett år och $\frac{2}{3}$ av beloppet ett annat år, medan orienteringsförbundet ett år fått avdraga hela beloppet men sedan icke fått något som helst avdrag.

Avdragen för *allmänna administrationskostnader* ha i regel beräknats i förhållande till det belopp, som återstått av dylika kostnader sedan beloppet av influtna medlemsavgifter och erhållna förvaltningsbidrag frånräknats. I vissa fall ha dock icke medräknats kostnader för försäkringar, litteratur, stadgar m. m. För de enligt sådana grunder beräknade administrationskostnaderna har avdrag medgivits simförbundet med nästan hela beloppet ett år, ungefär halva beloppet ett annat år och sedermera hela beloppet, bandy- och boxningsförbunden med hela beloppet, brottningsförbundet med 25 % ett år och 100 % ett annat år, gångförbundet med 100 % ett år och 50 % ett annat, handboll- och idrottsförbunden genomgående med 100 %, kanotförbundet med 0 %, orienteringsförbundet med 50 % ett år och därefter 100 %, skid- och tennisförbunden med 0 % o. s. v.

Kostnader för medaljer och plaketter ha ibland redovisats särskilt. Gångförbundet har fått avdrag härför varje år, boxningsförbundet däremot icke något år. Bandyförbundet har fått helt avdrag 1942, intet avdrag 1943 och därefter åter helt avdrag.

Det anförda torde visa, att den »praxis», som utbildat sig i fråga om beskattningen av de mest betydande av landets idrottssammanslutningar, specialförbunden, icke innebär någon godtagbar lösning av förevarande skattefråga samt att åtgärder äro erforderliga för att på detta område skapa enhetlighet och likformighet.

Sett från det allmännas sida är spörsmålet om idrottssammanslutningarnas beskattning av ringa ekonomisk betydelse. Ur denna synpunkt skulle hinder knappast möta ens för fullständig skattefrihet för dessa sammanslutningar. Följaktligen synes de sakkunnigas förslag icke behöva väcka några betänkligheter i detta avseende.

Stockholm i april 1946.

Oscar Östman

Tabell 1, utvisande för samtliga specialförbund dels inkomster, utgifter och kapitalbehållning, dels till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst och till statlig inkomst- och förmögenhets-skatt taxerat belopp samt däremot svarande skatter, å ena sidan enligt taxeringarna 1943—1945, å andra sidan enligt de sakkunnigas ståndpunkt.

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Inkomster.</i>			
Medlemsavgifter	67 014	68 602	67 752
Anslag från RF för:			
förvaltning	86 460	120 655	108 278
instruktion	114 083	103 239	127 292
idrottsmateriel	126 300	125 750	112 291
diverse	6 400	8 400	9 875
Anslag från OK	77 054	74 021	49 244
Anslag från Centralföreningen för idrottens främjande	5 000	5 000	5 000
Övriga statsanslag samt lotterimedel	241 857	337 540	333 611
Tävlingar	156 413	194 476	277 042
Försäljning av märken m. m.	261 847	109 966	107 512
Licenser och acciser	5 002	4 435	14 453
Fastighetsinkomster	—	6 241	12 811
Räntor	26 371	23 394	24 663
Gåvor	5 628	1 870	4 872
Diverse inkomster	11 132	36 100	17 516
Återförda reservationer	38 673	12 075	9 479
Inbalanserade statsmedel för vissa fastställda ändamål	98 150	11 827	9 155
Summa kr.	1 327 384	1 243 591	1 290 846
<i>Utgifter.</i>			
Instruktionsverksamhet och träning	299 361	295 379	284 294
Materiel till föreningar	213 975	212 615	181 578
Anslag till distriktsstyrelser och föreningar	150 098	167 398	161 306
Propagandaverksamhet	69 390	55 049	53 393
Tävlingar	63 282	35 380	27 565
Märken	54	—	—
Administrationskostnader	408 924	409 078	410 463
Årsavgifter	1 873	449	50
Fastighetskostnader	8 275	16 181	16 156
Avskrivningar	3 132	1 454	6 204
Gåvor	3 946	2 725	20 916
Skatter	97 798	55 988	21 211
Diverse utgifter	7 122	9 398	9 266
Utbalanserade statsmedel för vissa fastställda ändamål	11 827	9 155	5 174
Summa kr.	1 339 057	1 270 249	1 197 576
Inkomstöverskott	— 11 673	— 26 658	93 270
Kapitalbehållning	886 000	860 000	952 400
<i>Enligt föreliggande taxeringar:</i>			
Taxerad inkomst	191 340	218 370	270 590
Taxerat belopp	187 090	201 990	252 290
Kommunalskatter	16 498	17 894	21 142
Statsskatter	25 257	27 269	34 059
Summa skatter kr.	41 755	45 163	55 201

Tabell 1 (forts.).

	Taxeringsår		
	1943	1944	1945
<i>Enligt de sakkunnigas ståndpunkt:</i>			
Taxerad inkomst	54 830	55 360	104 160
Taxerat belopp	57 750	49 270	103 820
Kommunalskatter	5 300	5 144	8 123
Statsskatter	7 796	6 651	14 016
Summa skatter kr.	13 096	11 795	22 139
Minskning av:			
Kommunalskatter	11 198	12 750	13 019
Statsskatter	17 461	20 618	20 043
Summa skatteminskning, kr.	28 659	33 368	33 062

Tabell 2, utvisande länsvis för andra idrottssammanslutningar än specialförbund behållen förmögenhet samt till kommunal inkomstskatt beskattningsbar inkomst och till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp dels enligt taxeringarna 1943, dels enligt de sakkunnigas ståndpunkt.

I den beskattningsbara inkomsten har i förekommande fall inräknats inkomst, som motsvarar fastighetsskatteunderlag.

Län	Be- hållen förmö- genhet i 1 000-tal kr.	Beskattningsbar (t)					
		inkomst	belopp	inkomst	belopp	inkomst	belopp
		enligt taxe- ringarna		enligt de sakkunnigas ståndpunkt		Ökning eller minskning enligt de sakkunnigas ståndpunkt	
Stockholms stad	377	78 130	80 550	35 750	37 730	— 42 380	— 42 820
Stockholms län	193	12 450	14 990	11 260	13 800	— 1 190	— 1 190
Uppsala län	15	28 590	28 530	22 740	22 640	— 5 850	— 5 890
Södermanlands län	0	1 400	1 420	1 400	1 420	—	—
Östergötlands län	0	0	0	0	0	—	—
Jönköpings län	45	10 200	10 870	9 760	10 370	— 440	— 500
Kronobergs län	0	0	0	0	0	—	—
Kalmar län	0	0	0	0	0	—	—
Gotlands län	7	1 040	1 480	1 040	1 480	—	—
Blekinge län	0	0	0	0	0	—	—
Kristianstads län	12	7 580	7 670	7 580	7 670	—	—
Malmöhus län	87	23 620	24 230	24 090	24 570	+ 470	+ 340
Hallands län	19	9 130	9 320	8 480	8 670	— 650	— 650
Göteborgs o. Bohus län ..	129	15 860	17 520	16 100	17 760	+ 240	+ 240
Älvsborgs län	12	0	110	860	1 060	+ 860	+ 950
Skaraborgs län	0	220	140	220	140	—	—
Värmlands län	0	350	350	350	350	—	—
Örebro län	10	590	1 070	590	1 070	—	—
Västmanlands län	11	3 050	3 250	2 770	2 950	— 280	— 300
Kopparbergs län	23	6 230	6 430	5 240	5 420	— 990	— 1 010
Gävleborgs län	21	11 800	11 840	3 780	3 820	— 8 020	— 8 020
Västernorrlands län	12	7 940	7 940	6 420	6 410	— 1 520	— 1 530
Jämtlands län	0	0	0	0	0	—	—
Västerbottens län	2	0	0	0	0	—	—
Norrbottnens län	16	67 700	67 930	21 310	20 840	— 46 390	— 47 090
Summa	991	285 880	295 640	179 740	188 170	—106 140	—107 470

Tabell 3, utvisande länsvis för andra idrottssammanslutningar än specialförbund beloppen av kommunala och statliga skatter dels enligt taxeringarna 1943, dels enligt de sakkunnigas ståndpunkt.

Län	Skattebelopp i kronor					
	kommunalt	statligt	kommunalt	statligt	kommunalt	statligt
	enligt taxeringarna		enligt de sakkunnigas ståndpunkt		Ökning eller minskning enligt de sakkunnigas ståndpunkt	
Stockholms stad	6 368	10 874	2 914	5 094	— 3 454	— 5 780
Stockholms län	1 423	2 024	1 322	1 863	— 101	— 161
Uppsala län	2 820	3 852	2 262	3 056	— 558	— 796
Södermanlands län	157	192	157	192	—	—
Östergötlands län	0	0	0	0	—	—
Jönköpings län	956	1 467	933	1 400	— 23	— 67
Kronobergs län	0	0	0	0	—	—
Kalmar län	0	0	0	0	—	—
Gotlands län	103	200	103	200	—	—
Blekinge län	0	0	0	0	—	—
Kristianstads län	729	1 035	729	1 035	—	—
Malmöhus län	2 316	3 271	2 353	3 317	+ 37	+ 46
Hallands län	1 050	1 258	975	1 170	— 75	— 88
Göteborgs o. Bohus län ...	1 515	2 365	1 537	2 398	+ 22	+ 33
Älvsborgs län	0	15	99	143	+ 99	+ 128
Skaraborgs län	25	19	25	19	—	—
Värmlands län	39	47	39	47	—	—
Örebro län	50	144	50	144	—	—
Västmanlands län	314	439	285	398	— 29	— 41
Kopparbergs län	699	868	611	732	— 88	— 136
Gävleborgs län	1 451	1 598	465	516	— 986	— 1 082
Västernorrlands län	1 125	1 072	913	865	— 212	— 207
Jämtlands län	0	0	0	0	—	—
Västerbottens län	0	0	0	0	—	—
Norrbottnens län	9 581	9 171	2 850	2 813	— 6 731	— 6 358
Summa	30 721	39 911	18 622	25 402	— 12 099	— 14 599

REDOGÖRELSE

för vissa rättsfall rörande idrottssammanslutningars beskattning.

R. 1916 Fi. 126. År 1914 blev Sveriges centralförening för idrottens främjande taxerad för en av föreningen förvaltad fond, benämnd fonden för idrottens främjande, till bevilling för ett belopp av 66 020 kronor samt till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av 90 500 kronor. Centralföreningen yrkade i anförda besvär, att taxeringarna måtte undanröjas, enär avkastningen av ifrågavarande fond uteslutande användes till understödjande av idrottsföreningar och andra idrottsliga företag samt fonden sålunda enligt klagandens förmenande tjänade ett statsändamål och följaktligen icke kunde anses skattskyldig för inkomst eller förmögenhet.

Kammarrätten företog ej ändring och ej heller regeringsrätten.

R. 1931 Fi. 936. Ängelholms idrottsförening redovisade i sina räkenskaper för år 1927, förutom medlemsavgifter å 280 kronor, behållning från anordnade fester å 3 265 kronor och från en föreningen tillhörig dansbana å 3 041 kronor. Såsom omkostnader upptogs bl. a. underskott å fotboll och allmän idrott, 2 754 kronor. Taxeringsnämnden, som ansåg, att den av föreningen bedrivna dansbanerörelsen borde i beskattningshänseende särskiljas från föreningens övriga verksamhet, och som beräknade vinsten av denna rörelse till 3 000 kronor, taxerade föreningen härför. Hos prövningsnämnden yrkade föreningen, att taxeringarna måtte nedsättas, enär föreningens olika verksamhetsgrenar finge anses utgöra en gemensam förvärvskälla samt den skattepliktiga inkomsten därav icke överstigit 182 kronor. Prövningsnämnden ogillade yrkandet och fastställde taxeringarna.

Kammarrätten och regeringsrätten företogo ej ändring.

R. 1931 Fi. 937. År 1929 deklarerade Ängelholms idrottsförening för 1928 års vinst enligt vinst- och förlustkonto, 1 011 kronor, med tillägg för skatter å 359 kronor. Taxeringsnämnden taxerade föreningen för en nettointäkt av dansbanerörelse å 3 021 kronor, sedan avdrag medgivits för »slitning» med 400 kronor och för beräknade omkostnader med 1 100 kronor. Prövningsnämnden, hos vilken föreningen yrkade att bli taxerad enligt deklarationen, biföll enligt landskamrerarens förslag besvären, enär gemensam förvärvskälla ansågs vara för handen. Sedan Ängelholms stad anfört besvär över taxeringen hos kammarrätten, uttalade landskamreraren i förklaring häröver, att gemensam ledning och gemensamhet i verksamhetsart förelåge samt att dansbanerörelsen understödde idrottsrörelsen.

Kammarrätten fastställde med undanröjande av prövningsnämndens beslut de av taxeringsnämnden åsatta taxeringarna. Regeringsrätten företog ej ändring.

R. 1932 Fi. 10. I deklaration år 1928 uppgav Sim- & idrottsklubben Hellas i Stockholm inkomst av rörelse till ett belopp av 259 kronor. Detta belopp hade i 1927 års vinst- och förlustkonto utförts såsom vinst å föreningens verksamhet, vilken omfattade bedrivande av bad- och tenniströrelse i det av föreningen arrenderade s. k. Eriksdalsbadet samt i övrigt var av allmänt idrottslig natur. Vederbörande taxeringsnämnd i Stockholm, som ansåg, att föreningens inkomst av bad- och tenniströrelsen borde beskattas för sig utan sammanblandning med den förlust, som kunde hava tillförts föreningen å verksamheten i övrigt, och som beräknade sagda inkomst till 5 300 kronor, taxerade föreningen härför.

Prövningsnämnden, där föreningen yrkade att bli taxerad i enlighet med deklarationen, ogillade yrkandet och fastställde taxeringarna.

Taxeringarna fastställdes därefter av såväl kammarrätten som regeringsrätten. Av regeringsrättens ledamöter ville dock två nedsätta taxeringarna, när föreningens verksamhet borde anses i beskattningshänseende hava utgjort en och samma rörelse.

R. 1933 Fi. 378. År 1930 taxerades Idrottsföreningen Kamraterna i Oskarshamn för nettointäkt av danstillställningar o.dyl. å 4 922 kronor. Avdrag hade därvid icke medgivits för underskott å den idrottsliga verksamheten, 2 959 kronor, eller å skötseln av idrotts- och festplats, 1 960 kronor. I anförda besvär uttalade föreningen, att eventuell beskattning i första hand borde baseras på den omständigheten huruvida hela verksamheten lämnat överskott. I andra hand borde, om dansbanerörelsen betraktades såsom en fristående rörelse, avdrag medgivas för underskott å den övriga verksamheten. Taxeringsnämndens ordförande anförde i avgivet yttrande, att det förhållandet att eljest skattepliktig inkomst använts för idrottsliga ändamål icke kunde medföra skattefrihet, lika litet som utifrån inflytande bidrag till samma ändamål finge avdragas av givaren.

Föreningens besvär hos kammarrätten vunno icke bifall, och regeringsrätten gjorde ej ändring.

R. 1935 ref. 8. Hos Stockholms stads prövningsnämnd yrkade år 1930 kamreraren hos överståthållarämbetets avdelning för uppbořdsärenden, att Allmänna idrottsklubben, som ej blivit taxerad för inkomst eller förmögenhet, måtte taxeras dels för nettovinsten enligt föreningens vinst- och förlustkonto, 55 206 kronor, efter avdrag för medlemsavgifter, 473 kronor, eller för 54 733 kronor, därav 2 487 kronor utgjorde inkomst av kapital samt återstoden inkomst av inträdesavgifter vid av föreningen anordnade tävlingar m. m., dels ock för $\frac{1}{60}$ av den behållna förmögenheten, 106 688 kronor. Prövningsnämnden ansåg, att föreningen borde beskattas allenast för inkomst av kapital, med avdrag för förvaltningskostnader motsvarande 5 % av kapitalinkomsten, samt för $\frac{1}{60}$ av den behållna förmögenheten, och taxerade föreningen i enlighet härmed.

Kamreraren anförde besvär hos kammarrätten under fullföljd av sin hos prövningsnämnden förda talan, i den mån densamma ej vunnit bifall. Föreningen bestred bifall till besvären och anförde därvid bl.a. följande. Om icke föreningen vore att hänföra till sådana juridiska personer som på grund av sin allmännyttiga och ideella verksamhet vore frikallade från skattskyldighet för annan inkomst än av fastighet, kunde i varje fall föreningens inkomst av inträdesavgifter vid tävlingar o.dyl. ej anses såsom beskattningsbar inkomst, när densamma ej kunde inrymmas i någon av de förvärvskällor, skatteförfattningarna upptog. Densamma vore nämligen ej att hänföra vare sig till inkomst av rörelse eller till inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet. Endast inkomst av sådan rörelse, som bedrevs vid sidan av den egentliga idrottsliga verksamheten, borde underkastas beskattning.

Föreningen åberopade även 1931 års här ovan refererade rättsfall angående Ängelholms idrottsförening och anförde, att förlustavdrag för idrottsrörelsen därvid icke medgivits, varför inkomst genom tävlingar ej borde vara skattepliktiga.

Kammarrätten fann skäligt att höja taxeringen i enlighet med kamrerarens yrkande. Regeringsrätten företog ej ändring.

R. 1943 Fi. 679. Svenska gymnastikförbundet uppgav i sin deklaration år 1941 inkomst av kapital å 2 010 kronor. Taxeringsnämnden frångick deklarationen därutinnan att såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet upptogs intäkt genom försäljning av böcker, diplom och gymnastikmärken till ett sammanlagt belopp av 5 053 kronor, varifrån medgavs avdrag med 1 283 kronor. Vidare taxerades förbundet för en till 91 509 kronor beräknad behållen förmögenhet, varvid erhållna men

ej förbrukade statsanslag å 61 678 kronor icke betraktades såsom skuld. Häröver besvärade sig förbundet. Prövningsnämnden vidtog icke ändring.

Sedan förbundet fullföljt besvären hos kammarrätten med yrkande att bliva taxerat enligt avgiven deklARATION, fann kammarrätten skäligen att, med bifall till besvären, nedsätta taxeringarna. Över kammarrättens utslag anförde t.f. skattedirektören besvär hos regeringsrätten, som dock ej fann skäl att göra ändring i kammarrättens utslag. (Se vidare bilaga D, sid. 129 ff.)

R. 1944 Fi. 123. Svenska Simförbundet deklarerade år 1941 för en inkomst av 13 054 kronor, nämligen för vinsten enligt vinst- och förlustkonto, ökad med beloppet av allmänna skatter samt minskad med bl.a. influtna årsavgifter. Taxeringsnämnden beräknade förbundets inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet till 36 512 kronor, varvid från intäkt av försålda märken och regler m.m. samt av tävlingar, 43 391 kronor, medgivits avdrag för kansli- och styrelsekostnader, i den mån dessa överstigit erhållet förvaltningsbidrag och influtna medlemsavgifter. Vidare upptogs inkomst av kapital, 303 kronor, till beskattning. Prövningsnämnden, hos vilken förbundet anförde besvär, beslöt medgiva avdrag för träning, 1 852 kronor, för ersättning till distriktsförbunden, 2 000 kronor, för hälften av instruktionskostnaderna, 8 058 kronor, samt för styrelse- och administrationskostnader med 2 500 kronor, varigenom nettointäkten av märkesförsäljningen beräknades till 28 981 kronor.

Sedan förbundet fullföljt besvären hos kammarrätten, biföll denna besvären såtillvida att för kansli- och styrelsekostnader medgavs avdrag med sammanlagt 6 500 kronor. Regeringsrätten företog på av förbundet anförda besvär icke ändring i kammarrättens utslag. (Se vidare bilaga D sid. 121 ff.)

R. 1944 Fi. 124. År 1942 upptog Svenska simförbundet i sin deklARATION intäkt av försålda märken m. m. — efter avdrag för rabatter till föreningar å 5 239 kronor — till 29 570 kronor samt yrkade avdrag härifrån för på märkesförsäljningen belöpande kansli- och styrelsekostnader med 5 635 kronor, för underskott å tävlingar, inklusive därå belöpande kansli- och styrelsekostnader, med 10 911 kronor samt för instruktions- och träningskostnader, inklusive därå belöpande kansli- och styrelsekostnader, med 7 820 kronor, varefter som nettointäkt återstod 5 204 kronor. Vidare deklarerade förbundet inkomst av kapital, 851 kronor. Taxeringsnämnden frångick deklARATIONEN därutinnan att avdrag endast medgavs för hälften av de till tävlingar samt instruktion och träning hänförliga kostnaderna. Från kapitalinkomsten medgavs vidare avdrag för förvaltningskostnader med 5 %. Förbundet anförde besvär hos prövningsnämnden, som dock fastställde taxeringarna.

Sedan förbundet fullföljt sina besvär hos kammarrätten, biföll denna besvären såtillvida att avdrag för hela de å tävlingar belöpande kostnaderna medgavs. Kammarrättens utslag överklagades av såväl förbundet, vilket yrkade taxering enligt deklARATIONEN, som skattedirektören, vilken hemställde, att prövningsnämndens beslut måtte fastställas. Regeringsrätten biföll sistnämnda yrkande. (Se vidare bilaga D sid. 126 ff.)

R. 1945 Fi. 814. År 1942 taxerades Svenska Gymnastikförbundet för bl. a. inkomst av det s. k. gymnastiklotteriet, 29 274 kronor. Förbundet anförde besvär hos prövningsnämnden, som avsgo besvären.

Sedan förbundet fullföljt sina besvär hos kammarrätten, undanröjde denna taxeringen i här berörda del, när den behållning, som för förbundet uppkommit å gymnastiklotteriet, icke kunde anses utgöra för förbundet skattepliktig inkomst. Över kammarrättens utslag anförde t.f. taxeringsintendenten vid skatteverket underdåniga besvär med yrkande att inkomsten å gymnastiklotteriet måtte tagas till beskattning. Regeringsrätten företog icke ändring. (Se vidare bilaga D sid. 132 ff.)

Innehållsförteckning.

	Sid.
Skrivelse till statsrådet och chefen för finansdepartementet	3

Författningsförslag.

Förslag till ändring i kommunalskattelagen	5
--	---

Motiv.

Kapitel I. De sakkunnigas uppdrag med avseende å ideella föreningars beskattning	6
Kapitel II. Idrottsrörelsen	9
<i>Idrottsrörelsens organisation och verksamhetsformer</i>	9
<i>Idrottssammanslutningarnas ekonomiska förhållanden</i>	25
Kapitel III. Idrottssammanslutningarnas rättsliga ställning och beskattningsförhållanden	31
Kapitel IV. Huvuddragen av den tidigare utvecklingen med avseende å ideella föreningars inkomstbeskattning	40
Kapitel V. Idrottssammanslutningarnas beskattning i övriga nordiska länder	67
Kapitel VI. De sakkunnigas ståndpunkt och förslag	69
<i>Idrottssammanslutningarnas ställning i skattesystemet</i>	69
<i>Idrottssammanslutningarnas förvärvskällor</i>	72
<i>Inkomstberäkningen vid beskattning av idrottssammanslutningarna</i>	75
Intäkter	75
Avdrag	90
<i>Förslag till ändringar i gällande bestämmelser</i>	97

Bilagor.

Bilaga A. Schematisk framställning av idrottsrörelsens organisation inom riksidrottsförbundets ram	103
Bilaga B. Uppgifter rörande specialförbunden och deras verksamhet under de senaste åren	104
Bilaga C. P.M. angående arbetet inom en idrottsförening	116
Bilaga D. Redogörelse för praxis vid beskattningen av idrottssammanslutningar samt för resultaten av en provtaxering beträffande sådana sammanslutningar i enlighet med de principer, som de sakkunniga förordat	120
<i>Specialförbund</i>	120
Svenska simförbundet	121
Svenska gymnastikförbundet	129
Svenska bandyförbundet	137

	Sid.
Svenska bordtennisförbundet	141
Svenska bowlingförbundet	141
Svenska boxningsförbundet	143
Svenska brottningsförbundet	146
Svenska cykelförbundet	149
Svenska fäktförbundet	151
Svenska golfförbundet	152
Svenska gångförbundet	153
Svenska handbollförbundet	156
Svenska idrottsförbundet	158
Svenska ishockeyförbundet	164
Svenska kanotförbundet	165
Svenska orienteringsförbundet	167
Svenska skidförbundet	172
Svenska skridskoförbundet	175
Svenska tennisförbundet	176
Svenska tyngdlyftningsförbundet	177
Sveriges skolungdoms gymnastik- och idrottsförbund	178
Svenska fotbollförbundet	179
Svenska badmintonförbundet	181
Svenska roddförbundet	182
<i>Andra idrottssammanslutningar än specialförbund</i>	<i>183</i>
<i>De ekonomiska verkningarna av en beskattning i enlighet med de sakkunnigas ståndpunkt</i>	<i>186</i>
<i>Sammanfattning</i>	<i>187</i>
<i>Tabell 1, utvisande för samtliga specialförbund dels inkomster, utgifter och kapitalbehållning, dels till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst och till stallig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerad belopp samt däremot svarande skatter, å ena sidan enligt taxeringarna 1943—1945, å andra sidan enligt de sakkunnigas ståndpunkt</i>	<i>190</i>
<i>Tabell 2, utvisande länsvis för andra idrottssammanslutningar än specialförbund behållen förmögenhet samt till kommunal inkomstskatt beskattningsbar inkomst och till stallig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp dels enligt taxeringarna 1943, dels enligt de sakkunnigas ståndpunkt</i>	<i>192</i>
<i>Tabell 3, utvisande länsvis för andra idrottssammanslutningar än specialförbund beloppen av kommunala och stalliga skatter dels enligt taxeringarna 1943, dels enligt de sakkunnigas ståndpunkt</i>	<i>193</i>
Bilaga E. Redogörelse för vissa rättsfall rörande idrottssammanslutningars beskattning	194

Statens offentliga utredningar 1946

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Ärvdabalksakkunnigas förslag till föräldrabalk. [49]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Betänkande med förslag till omorganisation av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen m. m. [10]
1945 års lönekommitté. 1. Betänkande med förslag till statliga löneplaner m. m. [48]

Kommunalförvaltning.

Statens och kommunernas finansväsen.

1943 års jordbrukstaxeringsakkunniga. Betänkande med förslag till ändrade bestämmelser i fråga om taxering av inkomst av jordbruksfastighet samt lag om jordbruksbokföring. [29]
1944 års skattesakkunniga. 2. Betänkande ang. idrottsammanslutningars beskattning för inkomst. [56]

Politi.

Parlamentariska undersökningskommissionen ang. flyktfångarens och säkerhetstjänst. 1. Betänkande ang. flyktfångares behandling. [36]

Nationalekonomi och socialpolitik.

Dödfödheten och tidigdödligheten i Sverige. Dess samband med nativitetssänkningen och dess förhållande vid olika former av förlösningssvård samt dess socialmedicinska och befolkningspolitiska betydelse. [2]
Betänkande om barnkostnadernas fördelning med förslag till allmänna barnbidrag m. m. [5] Bilagor. [6]
Investeringsutredningens betänkande med utredning rörande personal- och materielresurser m. m. för genomförande av ett arbetsprogram enligt av utredningen tidigare framlagt förslag. [13]
Den familjevårdande socialpolitiken. [17]
Betänkande med förslag rörande den ekonomiska försvarsberedskapens framtida organisation. [19]
Socialvårdskommitténs betänkande. 12. Utredning och förslag ang. moderskapsbidrag. [23] 13. Förslag ang. folkpensioneringens administrativa handhavande m. m. [37] 14. Utredning och förslag ang. ålderdomshem m. m. [52]
Kommitténs för partiellt arbetsföra betänkande. 1. Förslag till effektiviserad kurators- och arbetsförmedlingsverksamhet för partiellt arbetsföra m. m. [24]
Betänkande med förslag till investeringsreserv för budgetåret 1946/47 av statliga, kommunala och statsunderstödda anläggningsarbeten. [27] Bilagor. [28]
Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdde krisen. Del 6. Tiden juli 1944—juni 1945. [35]
Sakkunniga ang. arbetsförmedlingens organisation. Del 1. Den offentliga arbetsförmedlingen under krigsåren. [44] Del 2. Den offentliga arbetsförmedlingens framtida organisation. Motiv och förslag. [51]
Betänkande om befolkningspolitikens organisation m. m. [53]

Hälsa- och sjukvård.

Betänkande ang. den centrala organisationen av det civila medicinal- och veterinärväsendet. [20]

Allmänt näringsväsen.

Betänkande med utredning och förslag ang. rätten till arbetstgares upplifningar. [21]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Betänkande ang. forsknings- och försöksverksamheten på jordbrukets område i Norrland. [16]
P.M. ang. utvecklingsplanering på jordbrukets område. [18]

Den svenska växtodlingens utvecklingstendenser samt dess inriktande efter kriget. [39]
Riktlinjer för den framtida jordbrukspolitiken. Del 1. [42] Del 2. [46]
Betänkande med förslag till åtgärder för främjande av rindhästaveln m. m. [45]
Rationalitetsvariationerna inom det svenska jordbruket. [47]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Betänkande med förslag till ändrade grunder för flottningsslagsstiftningen m. m. [3]
Betänkande med förslag till skogsvårdslag m. m. [41]

Industri.

Betänkande med förslag till ordnande av kreditgivnings- och rådgivningsverksamhet för hantverk och småindustri samt bildande av företagarnämnder. [22]
Betänkande ang. hantverkets och småindustriens befrämjande. [40]

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen. 1

Betänkande ang. rundradion i Sverige. Dess aktuella behov och riktlinjer för dess framtida verksamhet. [1]
Betänkande med förslag till verkstadsorganisation för väg- och vattenbyggnadsväsendet. [43]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Betänkande ang. tjänstepensionsförsäkringens organisation. [26]
Försäkringsutredningen. Förslag till lag om försäkringsrörelse m. m. 1. Lagtext. [33] 2. Motiv. [34]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

1941 års lärarlönesakkunniga. Betänkande med förslag till boställsordning för folkskolans lärare m. m. [8]
1945 års universitetsberedning. 1. Docentinstitutionen. [9]
1940 års skolutredningens betänkanden och utredningar. IV. Skolpliktens skolor. 2. Folkskolan. A. Allmän del. [11] B. Förslag till undervisningsplaner. [15]
4. Realskolan. Praktiska linjer. [14]
VI. Skolans inre arbete. Synpunkter på fostran och undervisning. [31]
Betänkande om tandläkarutbildningens ordnande m. m. Del 1. [12]
Socialutbildningsakkunniga. 2. Utredning och förslag rörande statsvetenskapliga examina m. m. [30]
Betänkande med förslag till förordning ang. allmänt kyrkomöte m. m. [32]
Betänkande med förslag till nyorganisation av kyrkomusikerbefattningarna m. m. Del 2. [50]
Utredning ang. reglering av den territoriella församlingsindelningen i Stockholm. [54]

Försvarsväsen.

Betänkande med förslag ang. uniformpliktens omfattning för viss personal vid försvarsväsendet. [4]
Betänkande och förslag rörande åtgärder för att begränsa antalet kontraktsanställt manskap inom krigsmakten. [7]
Betänkande med förslag till lag med särskilda bestämmelser om upplifningar m. m. av betydelse för rikets försvar. [25]
Betänkande med förslag rörande officersutbildningen inom armén m. m. [38]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.